Gemeente Assen

Jaarstukken 2023

Verslag en Rekening

Inhoudsopgave

Aanbieding Jaarstukken 2023 4

1. Hoofdlijnen 4

1.1 Hoofdlijnen beleidsuitvoering 4

1.2 College van burgemeester en wethouders 7

1.3 Financieel resultaat en resultaatbestemming 8

2. Programmaplan 16

2.1 Wonen in Assen 17

2.2 Werken in Assen 27

2.3 Meedoen in Assen 33

2.4 Aantrekkelijk Assen 40

2.5 Samen werken aan Assen 44

2.6 Bedrijfsvoering 49

2.7 Vastgoed en grondbedrijf 53

2.8 Algemeen financieel beleid 59

3. Paragrafen 63

3.1 Lokale heffingen 64

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 70

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 78

3.4 Financiering 85

3.5 Bedrijfsvoering 90

3.6 Verbonden Partijen 98

3.7 Grondbeleid 115

4. Jaarrekening 123

4.1 Grondslagen waardering en resultaatbepaling 123

4.2 Balans 128

4.3 Toelichting op de balans 129

4.4 Baten en lasten 145

4.5 Toelichting afwijkingen 149

4.6 Incidentele baten en lasten 154

4.7 Inzet onvoorzien 161

4.8 Structurele mutaties reserves 162

4.9 Wet Normering Topinkomens 164

4.10 Rechtmatigheidsverantwoording 165

Bijlagen 166

1. SiSa 167

2. Baten en lasten per taakveld 183

3. Investeringen 188

4. Reserves en Voorzieningen 189

5. Indicatoren 258

6.Verantwoording interbestuurlijk toezicht 260

7. Controleverklaring accountant 264

Aanbieding Jaarstukken 2023

Hierbij bieden wij u de jaarstukken over 2023 aan. De jaarstukken bestaan uit het beleidsmatig jaarverslag en de financiële jaarrekening. U behandelt de jaarstukken in de raad van 4 juli 2024. De accountantscommissie bespreekt de jaarrekening aan de hand van het rapport van bevindingen van de accountant en brengt hierover verslag en advies uit aan uw raad.

1. Hoofdlijnen

1.1 Hoofdlijnen beleidsuitvoering

Wonen in Assen

We willen beweging in de woningmarkt in onze stad, die aansluit bij de woonbehoefte van onze (toekomstige) inwoners. Om dit te faciliteren, is er een aantal nieuwe beleidsinstrumenten ingevoerd, te weten de doelgroepenverordening, het vereveningsfonds sociale woningbouw en de opkoopbescherming. Wat de Assense woningvoorraad betreft, zijn er per saldo 77 woningen aan de woningvoorraad toegevoegd. Eind 2023 zaten nog 521 vergunde nieuwbouwwoningen in de pijplijn. Hiervan waren er op dat moment 394 in aanbouw. De voorraad sociale huurwoningen nam met 21 woningen toe.

We willen de Groene Stad van het Noorden zijn. Zo is er gewerkt aan het verduurzamen van de asfaltketen. In Assen is een proef gedaan met Harsfalt. Dit 100% biologische asfaltmengsel draagt bij aan de reductie van fossiele grondstoffen en het behalen van klimaatdoelstellingen. Verder is de Groenvisie Assen 2040 vastgesteld.

Assen is een bereikbare stad, waarin iedereen zich makkelijk, veilig en bij voorkeur op een duurzame manier kan verplaatsen. Er is gewerkt aan de kantmarkeringen van een aantal hoofdfietsroutes. Verder zijn er in verschillende parkeergarages de eerste laadplekken geplaatst. En is er een verkeersstudie uitgevoerd naar het autoluw maken van de Groningerstraat.

De totale hoeveelheid afval is gedaald van 452 naar 443 kg per inwoner. De kwaliteit en zuiverheid van gescheiden ingezamelde grondstoffen is van belang voor het hergebruik ervan. In 2023 is landelijk gezien 25% van het gescheiden ingezamelde PMD afgekeurd. In Assen was dat 30%.

In het kader van het verder omlaag brengen van de CO2-uitstoot, ondersteunden we acht lokale energie-initiatieven bij het verduurzamen van woningen. Verder zijn we begonnen met het realiseren van de Energietuin Assen Zuid. Dit is een groot zonnepark dat 21 MW energie kan opwekken.

Tot slot is er gewerkt om gereed te zijn voor de start van de Omgevingswet, die per 1 januari 2024 in werking is getreden.

Binnen het programma Stadskwartier liepen verschillende projecten waar uitvoering en beleid samenkomen, zoals: het opstellen van de structuurvisie Havenkwartier, ontwikkeling Dreuplein, Rolderstraat, nieuw terrassenbeleid, onderzoek herbestemming graansilo's Havenkade en gevelverbetering winkelstraten.

Werken in Assen

We investeren in krachtsectoren en MKB. Met het economisch programma werken we aan een gezond en toekomstbestendig regionaal ecosysteem van bedrijvigheid, banen, innovatie, verdienvermogen en werkgelegenheid. .

We willen nieuwe banen naar Assen halen. Om dit te realiseren, is samen met Ondernemend Assen en Vaart in Assen gestart met de Asser Ambitie Agenda. Daarnaast willen we investeren in de vrijetijdseconomie. Hiertoe voeren we het Actieplan Vrijetijdseconomie uit met onder andere de oplevering van een historische fietsroute en het verbinden van ondernemers met het EK Wielrennen. We zetten Assen op de kaart met een nieuwe website en de landelijke Van Gogh-online campagne.

We zijn de samenwerking arbeidsmarktregio Werk in Zicht gestart. Wij werken samen de Groninger en Noord-Drentse gemeenten, het UWV en de provincie Drenthe aan een arbeidsmarkt waar voor iedereen plek is. Het doel is om 20.000 inwoners in de hele arbeidsmarktregio te ondersteunen in hun ontwikkeling en waar mogelijk te helpen aan een betaalde baan.

Meedoen in Assen

Het programma Sociale Stad is gestart. Dit programma heeft als doel het leven van inwoners te versterken, de zorg zo te maken dat het de komende tijd beschikbaar is voor wie dat nodig heeft.

Om de zorg te verbeteren, hebben we samen met 14 partijen een plan gemaakt voor het uitvoeren van het Integraal Zorg Akkoord. In dit plan staan doelen om de zorg voor Drentse inwoners goed te houden, voor nu en in de toekomst. Een ander doel is dat de zorg niet veel duurder wordt. De gemeente Assen was voortrekker bij het maken van dit plan.

We hebben ook een aanpak voor Assen gemaakt om ervoor te zorgen dat mensen minder snel ziek worden. Zo hebben we een aanpak valpreventie opgezet. Ook hebben we samen met de huisartsen en Vaart Welzijn gekeken naar mogelijkheden om de voorziening Welzijn op Recept te verbeteren.

Vanuit het project Invoering wijkaanpakken richten we ons eerst op Pittelo en Lariks. Voor beide wijken hebben we samen met inwoners een wijkagenda gemaakt waarin de onderwerpen staan waar we mee aan de slag gaan en die ervoor zorgen dat het prettig wonen en leven is in de wijk.

We hebben mooie ideeën uitgevoerd, die bijdragen aan het voorkomen van zorg en het bieden van makkelijk bereikbare hulp. Voorbeelden zijn de Sportkledingbank, het project Fitter Brein (verschillende generaties dammen tegen elkaar), en het project Community Connectors, waarin inwoners in Assen Oost andere inwoners betrekken bij activiteiten.

In juli hebben we een vierde opvanglocatie voor vluchtelingen uit Oekraïne geopend. We vangen nu ongeveer 790 vluchtelingen uit Oekraïne op.

Met de pilot Witgoedwissel kunnen inwoners met een laag inkomen niet zuinige witgoedapparaten omwisselen voor een nieuw zuinig apparaat. De pilot liep van april tot september. In deze periode zijn 177 inwoners bereikt.

Aantrekkelijk Assen

“Op reis met Vincent”, de tentoonstelling die in het Drents Museum plaats vond in het kader van het Van Gogh in Drenthe is door 90.000 mensen bezocht. De economische spin-off van deze tentoonstelling is € 3,9 miljoen.

De binnenstad van Assen is op 24 oktober voor de duur van zes maanden aangewezen als een veiligheidsrisicogebied, waardoor preventief fouilleren en cameratoezicht mogelijk wordt. Dit is een aanvullende maatregel op het al geldende messenverbod. Deze veiligheidsmaatregelen zijn ingesteld na een toename van incidenten in de binnenstad waarbij steekwapens zijn gebruikt.

Een aantal bestaande festivals zoals het Bevrijdingsfestival en Koningsnacht is versterkt. Nieuwe festivals op het gebied van dans en urban art hebben met succes plaatsgevonden. Er is ook geëxperimenteerd met jongerenparticipatie in de vorm van jongerenpanels bij Podium Zuidhaege, DNK en het Internationaal Filmfestival.

Samen werken aan Assen

De Vereniging Drentse Gemeenten (VDG) heeft een nieuwe samenwerkingsagenda opgesteld. Dit initiatief richt zich vooral op het gezamenlijk aanpakken van personele schaarste. Zo is er bijvoorbeeld het flexteam voor de energietransitie opgericht.

We hebben onze aanpak van participatie aangepast, waarbij we ons richten op innovatieve methoden om inwoners nauwer en effectiever te betrekken. Dit doen we door maatwerk en een wijkgerichte benadering te hanteren, waarbij het experimenteren met en leren van nieuwe participatietechnieken centraal staat.

Het Programmaplan Dienstverlening is vastgesteld. Dit programma streeft naar een verbetering van de dienstverlening. Speerpunten zijn bijvoorbeeld het verhogen van de tevredenheid over verschillende contactpunten zoals de balie, telefonie en website.

Verder hebben we onze onlinedienstverlening verder verbeterd, door bijvoorbeeld digitale aanvraagformulieren gebruiksvriendelijker te maken. En is het voor inwoners veel eenvoudiger geworden om digitaal een melding openbare ruimte in te dienen.

Vastgoed en Grondbedrijf

NHL Stenden is afgelopen jaar verworven en wordt ingericht als tijdelijk huisvesting voor de verbouwing van de Emmaschool. Daarnaast maakt NHL Stenden nog deels gebruik van deze locatie.

Voor het behalen van de doelstelling Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed 2040 zijn onder andere verschillende installaties vervangen door aardgasvrije varianten en is begonnen met de voorbereiding voor de uitvoering van dakisolatie op een aantal locaties.

We zijn gestart met het vervangen van de kunstgrasvelden inclusief het saneren van vervuilde grond.

De gebiedsontwikkelingen Het Palet, Witterstraat (voormalige Gasfabriek), Citadel en Assen Oost zijn volledig afgerond. Ondanks tegenwind op de woningmarkt, verloopt de gronduitgifte in Kloosterveen voorspoedig. Dit geldt zowel voor de projectmatige bouw als voor onze eigen bouwkavels. Op bedrijventerrein Meschenveld 1A is ongeveer 2,2 hectare aan bedrijventerrein verkocht.

1.2 College van burgemeester en wethouders

Burgemeester Marco Out
Marco Out is de burgemeester van Assen sinds 16 december 2014. De burgemeester is voorzitter van de raad en van het college van burgemeester en wethouders.

- Bestuurlijke coördinatie
- Algemeen bestuurlijke en juridische aangelegenheden
- Openbare orde en veiligheid
- Brandweer / Veiligheidsregio / Politie
- Wettelijke taken / burgerzaken
- Ambassadeursfunctie / representatie
- Lid regiegroep SNN
- Communicatie
- Internationale contacten
- Handhaving (coördinerend)

Wethouder Bert Jan ten Oever

- Economie en werkgelegenheid
- Binnenstad
- Stadsmarketing
- Cultuur
- Groen, grijs en afval
- Milieu (RUD)
- Wijkwethouder van Kloosterveen en de Lariks

Wethouder Cor Staal

- Wonen
- Stadskwartier
- Omgevingswet (Ruimtelijke ordening)
- Participatie, meedoen, schuldhulpverlening en armoede
- Inburgering
- Bestuurlijke netwerken en lobby
- Regio Groningen-Assen
- Drenthe 4.0
- Wijkwethouder van Centrum en Peelo

Wethouder Albert Smit

- Financiën
- Vastgoed en Grondbedrijf
- Sport
- Uitbreiding Kloosterveen
- Gezondheid (GGD), GGZ en Verslavingszorg
- Wijkwethouder van Assen-Oost en de buitendorpen

Wethouder Martin Rasker

- Duurzaamheid en energietransitie
- Wijken (coördinerend)
- Digitalisering
- Onderwijs en arbeidsmarkt
- Verkeer en vervoer
- Recreatie en toerisme
- Evenementen
- TRZ en TT
- Rijksdiensten
- Wijkwethouder van Assen-West en Marsdijk

Wethouder Jan Broekema

- Wmo en Jeugdzorg
- Jongeren
- Welzijn
- Inwoners en participatie
- Diversiteit
- Preventie
- Wijkgericht werken
- Personeel en organisatie
- Bestuurlijke en ambtelijke vernieuwing
- Publieke dienstverlening
- Dierenwelzijn
- Wijkwethouder van Noorderpark en Pittelo

Gemeentesecretaris Theo Dijkstra
Algemeen directeur van de gemeente Assen

Het college van B&W voor de bestuursperiode 2022-2026 is benoemd met ingang van 16 juni 2022.

Bestuursakkoord 2022-2026 **Dichtbij en Daadkrachtig**

1.3 Financieel resultaat en resultaatbestemming

Financieel resultaat

De uitvoering van de begroting 2023 is afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 31,4 miljoen. Dit betreft het rekeningresultaat voor resultaatbestemming. Ten opzichte van de begroting is dit resultaat € 16,6 miljoen gunstiger. In de bijgestelde begroting (stand Slotwijziging 2023) was namelijk sprake van een overschot van € 14,7 miljoen.

We stellen voor € 7,3 miljoen van dit exploitatieresultaat specifiek te bestemmen:

- Toevoegen resterende vrijgevallen middelen Reserve groot onderhoud aan Reserve groot onderhoud voor een bedrag van € 4,5 miljoen.
- Toevoegen resterende middelen Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid' aan Reserve duurzaamheid voor een bedrag van € 1,2 miljoen.
- Inzet middelen voor projectvernieuwing financiële systemen voor een bedrag van € 1,4 miljoen.
- Toevoegen resterende provinciale middelen Binnenstadsfonds aan Reserve Binnenstad voor een bedrag van € 0,15 miljoen.

Het resterende resultaat van € 9,4 miljoen vloeit terug naar de algemene reserve. Tezamen met het positieve begrotingsresultaat van € 14,7 miljoen bedraagt de totale toevoeging aan de algemene reserve op basis van het jaarrekeningresultaat 2023 daarmee € 24,1 miljoen.

Resultaten per programma

Samengevat ziet het resultaat per programma en het eindresultaat van de jaarrekening 2023 er als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)

Programma	Primaire begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Saldo
01. Wonen in Assen	**2.460**	**361**	**-958**	**1.318**
Wonen in Assen	**2.460**	**361**	**-958**	**1.318**
Saldo voor baten en lasten	**2.882**	**1.312**	**23**	**1.289**
Lasten	23.389	24.448	27.513	-3.066
Baten	-20.507	-23.136	-27.491	4.355
Mutaties in de reserves	**-421**	**-951**	**-980**	**29**
Toevoegingen	500	1.611	1.611	0
Onttrekkingen	-921	-2.562	-2.591	29
02. Werken in Assen	**28.458**	**29.494**	**28.752**	**742**
Werken in Assen	**28.458**	**29.494**	**28.752**	**742**
Saldo voor baten en lasten	**28.618**	**29.705**	**28.956**	**749**
Lasten	59.826	60.676	61.240	-564
Baten	-31.208	-30.972	-32.284	1.313
Mutaties in de reserves	**-160**	**-210**	**-204**	**-6**
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	-160	-210	-204	-6
03. Meedoen in Assen	**118.056**	**109.428**	**106.887**	**2.541**

Programma	Primaire begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Saldo
Meedoen in Assen	**118.056**	**109.428**	**106.887**	**2.541**
Saldo voor baten en lasten	**113.806**	**105.383**	**101.742**	**3.641**
Lasten	121.226	136.498	134.451	2.047
Baten	-7.421	-31.115	-32.708	1.593
Mutaties in de reserves	**4.250**	**4.045**	**5.145**	**-1.099**
Toevoegingen	5.000	5.000	5.578	-578
Onttrekkingen	-750	-955	-434	-521
04. Aantrekkelijk Assen	**16.643**	**3.879**	**3.210**	**669**
Aantrekkelijk Assen	**16.643**	**3.879**	**3.210**	**669**
Saldo voor baten en lasten	**17.825**	**19.342**	**18.671**	**671**
Lasten	17.999	19.846	19.295	551
Baten	-174	-504	-624	120
Mutaties in de reserves	**-1.182**	**-15.463**	**-15.461**	**-2**
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	-1.182	-15.463	-15.461	-2
05. Samenwerken aan Assen	**3.741**	**4.209**	**4.287**	**-79**
Samenwerken aan Assen	**3.741**	**4.209**	**4.287**	**-79**
Saldo voor baten en lasten	**3.741**	**4.209**	**4.287**	**-79**
Lasten	4.598	5.066	5.174	-108
Baten	-857	-857	-887	30
06. Bedrijfsvoering	**59.614**	**61.261**	**63.630**	**-2.369**
Bedrijfsvoering	**59.614**	**61.261**	**63.630**	**-2.369**
Saldo voor baten en lasten	**59.614**	**61.298**	**63.671**	**-2.372**
Lasten	68.866	72.695	81.253	-8.557
Baten	-9.252	-11.397	-17.582	6.185
Mutaties in de reserves	**0**	**-37**	**-40**	**3**
Onttrekkingen	0	-37	-40	3
07. Vastgoed en Grondbedrijf	**13.408**	**28.112**	**24.572**	**3.540**
Vastgoed en Grondbedrijf	**13.408**	**28.112**	**24.572**	**3.540**
Saldo voor baten en lasten	**13.672**	**18.880**	**10.270**	**8.610**
Lasten	44.618	49.576	38.612	10.964
Baten	-30.946	-30.696	-28.342	-2.354
Mutaties in de reserves	**-264**	**9.232**	**14.302**	**-5.070**
Toevoegingen	221	9.717	16.022	-6.305
Onttrekkingen	-486	-486	-1.720	1.235
08. Algemeen financieel beleid	**-243.180**	**-251.486**	**-261.735**	**10.249**
Algemeen financieel beleid	**-243.180**	**-251.486**	**-261.735**	**10.249**
Saldo voor baten en lasten	**-237.191**	**-227.573**	**-236.016**	**8.443**
Lasten	6.771	19.698	13.941	5.757
Baten	-243.962	-247.271	-249.958	2.686
Mutaties in de reserves	**-5.989**	**-23.913**	**-25.718**	**1.806**
Toevoegingen	1.689	21.128	21.127	1
Onttrekkingen	-7.678	-45.041	-46.845	1.804
	-800	**-14.742**	**-31.354**	**16.612**

Resultaat na resultaatbestemming *(Bedragen x € 1.000)*

Resultaat	Primaire begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Saldo
Resultaat na resultaatbestemming	**800**	**14.742**	**24.083**	**9.341**
Resultaat jaarrekening	**800**	**14.742**	**31.354**	**16.612**
Exploitatieresultaat	800	14.742	31.354	16.612
Voorstel resultaatbestemming	**0**	**0**	**-7.271**	**-7.271**
Toevoeging aan bestemmingsreserves	0	0	-5.852	-5.852
Inzet t.b.v. project vernieuwing financiële systemen	0	0	-1.419	-1.419

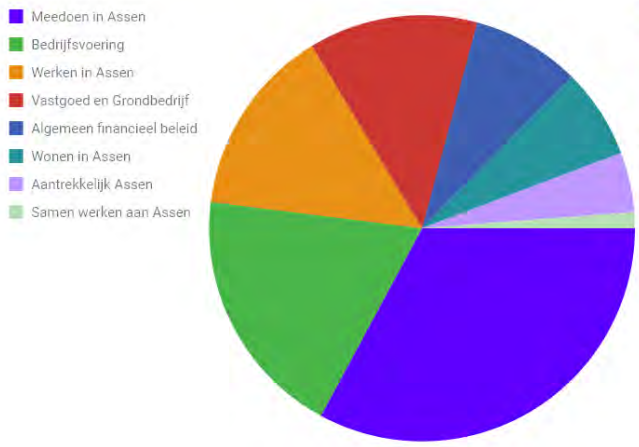
Grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting *(Bedragen x € 1 miljoen)*

Verklaring	Afwijking
Voordelige afwijking	**18,6**
Bij de jaarrekening 2022 zijn de onderhoudsvoorzieningen vrijgevallen. We hadden begroot deze eind 2023 weer te vormen voor een bedrag van € 14,8 miljoen. Na intensief overleg met de accountant zijn we voor het onderhoud van vastgoed uitgekomen op € 10,3 miljoen. In 2024 vormen we een nieuwe voorziening voor civiele kunstwerken en volgt nog een correctie op de activawaardering.	4,5
De reserve weerstandsvermogen valt deels vrij vanwege een lagere inschatting van de risico's per einde jaar.	1,8
We hebben extra middelen ontvangen uit het gemeentefonds voor zowel 2023 als voorgaande jaren.	1,7
Geen stortingen en onttrekkingen aan de voorziening onderhoud gebouwen. Pas einde boekjaar zijn de onderhoudsvoorzieningen opnieuw gevormd.	1,3
In 2023 hebben we een rijksuitkering van € 1,6 miljoen ontvangen in het kader van de 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)'. Doel van deze regeling is om de capaciteit te vergroten voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Van de ontvangen uitkering resteert nog een bedrag van € 1,2 miljoen. Voorgesteld wordt deze middelen toe te voegen aan de Reserve Duurzaamheid zodat deze kunnen bijdragen aan de opgaven binnen het programma Energietransitie.	1,2
Er wordt een lager beroep op het meedoenbeleid dan begroot. Voor participatie, bijzondere bijstand (o.a. studenten) en sport en cultuurvouchers is niet het gehele budget ingezet. Ook het beroep op kwijtschelding van gemeentelijke belastingen is iets lager dan begroot.	1,1
De rijksmiddelen voor het uitbetalen van de energietoeslagen door het Werkplein Drentsche AA zijn in 2022 en 2023 niet volledig benut en vallen vrij.	1,0
We hadden in 2023 hogere verkoop- en pachtopbrengsten. Dit betreft m.n. Plesmanstraat 2 en Lonerесweg 1.	0,9
Het programma Sociale Stad Assen (SSA) laat een voordeel zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door uitstel van het werk ten aanzien van de hervormingsagenda jeugd. Dit heeft deels te maken met de val van het kabinet. Daarnaast zijn personele posities in het programma later ingevuld wegens de krapte op de arbeidsmarkt.	0,8
Het budget voor incidentele uitgaven is in 2023 niet geheel ingezet.	0,8
Er is een teruggave van de Belastingdienst ontvangen over voorgaande jaren.	0,8
In de begroting is rekening gehouden met invoering van de omgevingswet per 1 januari 2023 en daarbij behorende lagere inkomsten. De invoering is definitief ingegaan per 1 januari 2024. Er zijn meer individuele bouwvergunningen verstrekt en ook zijn voor enkele grote bouwprojecten vergunningen verleend, waaronder aan Actium. Hierdoor zijn de bouwleges hoger uitgevallen. Door de latere invoering is ook een lagere bijdrage betaald aan de Omgevingsdienst Drenthe (voorheen RRUD). Een groter deel van de kosten is bij de Provincie Drenthe komen te liggen.	0,8
Het door het Rijk beschikbaar gestelde budget in het kader van de Participatiewet (gebundelde uitkering - BUIG) is € 1,3 miljoen hoger vastgesteld dan het vooraf door het Rijk beschikbaar	0,7

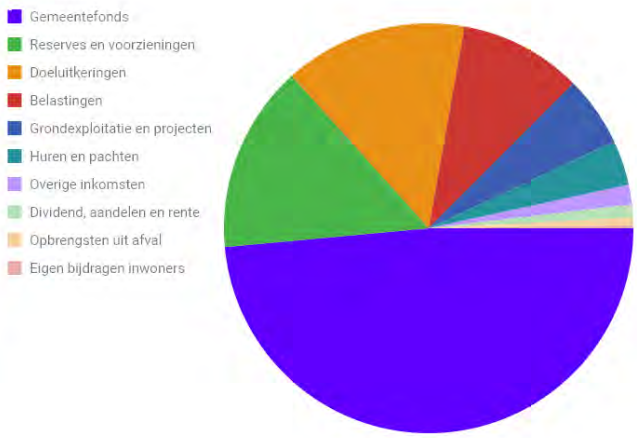
Verklaring	Afwijking
gestelde - voorlopige - budget. De uitkeringen in het kader van de Participatiewet zijn € 0,9 miljoen hoger uitgekomen dan begroot. De bedrijfsvoeringskosten van WPDA en de uitvoering van de BBZ vielen in totaliteit € 0,4 miljoen voordeliger uit.	
De kosten voor noodopvang Asielzoekers voor het COA vielen lager uit dan begroot.	0,7
Er is minder uitgegeven aan subsidies ten behoeve van kunst & cultuur en evenementen. Daarnaast was het niet noodzakelijk de ontvangen rijksbijdrage ter compensatie van corona effecten volledig in te zetten.	0,6
Nadelige afwijking	**-3,1**
Er is sprake van hogere zorgkosten Jeugd onder andere door duurdere en intensievere zorg voor behandeling. Daarnaast is sprake van zwaardere en intensievere zorg inzake dagbesteding en dagbehandeling.	-1,4
De personele inzet oversteeg het formatieplan. Gedurende het jaar zijn meerdere nieuwe projecten opgestart waarvoor specifieke externe deskundigheid is ingehuurd. Dit betreft bijvoorbeeld de voorbereidingskosten m.b.t. de energietransitie en gebiedsontwikkeling. Daarnaast zijn de kosten hoger als gevolg van de situatie op de arbeidsmarkt. Er worden meer vacatures tijdelijk ingevuld met extern personeel. Voor de opvang van Oekraïners is € 2,0 miljoen ingezet. Deze extra personeelskosten zijn volledig gefinancierd vanuit de beschikbaar gestelde rijksmiddelen. Ook is sprake van hogere lasten door ziektevervanging. De hogere personeelskosten worden grotendeels gecompenseerd door hogere projectdekking en inkomsten uit detacheringen van personeel bij andere gemeenten en instellingen. Verder is Assen centrumgemeente voor het Samenwerkingsverband Sociaal domein Noord en Midden Drenthe (NMD). Het aandeel Assen in de totale kosten is hoger dan begroot. Daarnaast is een bijdrage aan het Innovatiefonds NMD niet begroot.	-0,9
Er is sprake van hogere zorgkosten Wmo onder andere door intensievere begeleiding. Binnen huishoudelijke hulp hadden we te maken met flinke prijsindexering en het aantal cliënten blijft toenemen.	-0,8
Diverse overige afwijkingen	**1,1**
Saldo overige afwijkingen < € 0,5 miljoen	1,1
	16,6

Gerealiseerde uitgaven en inkomsten 2023

Uitgaven 2023 (totaal € 425,8 miljoen)

Inkomsten 2023 (totaal € 457,2 miljoen)

Uitgaven

(bedragen x € 1 miljoen)

Programma	€	%
Meedoen in Assen	140,0	32,9%
Bedrijfsvoering	81,3	19,1%
Werken in Assen	61,2	14,4%
Vastgoed en Grondbedrijf	54,6	12,8%
Algemeen financieel beleid	35,1	8,3%
Wonen in Assen	29,1	6,8%
Aantrekkelijk Assen	19,3	4,5%
Samen werken aan Assen	5,2	1,2%

Inkomsten

(bedragen x € 1 miljoen)

Soort inkomsten	€	%
Gemeentefonds	221,9	48,5%
Reserves en voorzieningen	67,7	14,8%
Doeluitkeringen	66,1	14,5%
Belastingen	44,3	9,7%
Grondexploitatie en projecten	25,4	5,6%
Huren en pachten	16,2	3,5%
Overige inkomsten	7,1	1,6%
Dividend, aandelen en rente	4,6	1,0%
Opbrengsten uit afval	2,8	0,6%
Eigen bijdragen inwoners	1,1	0,2%

Voorstel resultaatbestemming

Het resultaat van de jaarrekening 2023 is € 31,4 miljoen voordelig. Bij de bepaling van het resultaat hebben we rekening gehouden met stortingen in en onttrekkingen aan reserves, die vastliggen op grond van aanvaard beleid en besluitvorming.

(Bedragen x € 1.000)

	Bedrag
Resultaat 2023 na voorstel resultaatbestemming	**24.082**
Gerealiseerde resultaat 2023	**31.353**
Saldo van baten en lasten 2023	23.138
Stortingen en onttrekkingen aan reserves conform besluitvorming en aanvaard beleid	8.215
Voorstel resultaatbestemming	**-7.271**
Toevoegen resterende vrijgevallen middelen "Reserve groot onderhoud" aan 'Reserve groot onderhoud'	-4.495
Toevoegen resterende middelen 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid' aan "Reserve duurzaamheid"	-1.207
Inzet middelen t.b.v. project financiële systemen	-1.419
Toevoegen resterende provinciale middelen Binnenstadsfonds aan ‘Reserve Binnenstad’	-150

Bestemmen resterende vrijgevallen middelen "Reserve groot onderhoud"

Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheerplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd voor een totaalbedrag van € 10,3 miljoen. Voor het onderhoud van civiele kunstwerken zijn nog geen actuele beheersplannen beschikbaar waardoor een bedrag van € 4,5 miljoen ten gunste van het resultaat 2023 is gekomen. Voor het toekomstig groot onderhoud van de civiele kunstwerken is een bedrag van € 3,2 miljoen benodigd. In 2024 zal hiervoor opnieuw de voorziening civiele kunstwerken worden gevormd. Daarnaast moet in 2024 een afwaardering in de balans plaatsvinden van activa die als onderhoud zijn gekwalificeerd. Hiervoor dient het resterende bedrag van € 1,3 miljoen beschikbaar te blijven.

Om bovenstaande reden wordt voorgesteld het totaal beschikbare bedrag van € 4,5 miljoen weer toe te voegen aan de bestemmingsreserve groot onderhoud zodat deze middelen in 2024 weer kunnen worden ingezet voor de civiele kunstwerken.

Bestemmen resterende middelen 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid'

Het programma Energietransitie moet ertoe leiden dat het energiegebruik in Assen in 2050 CO2-neutraal is. Dit hoofddoel is in lijn met landelijke en internationale afspraken over het tegengaan van klimaatverandering door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Recent wetenschappelijk onderzoek laat zien dat

de afname van de uitstoot niet snel genoeg gaat om klimaatverandering en aantasting van biodiversiteit tegen te gaan en dat ons nog weinig tijd rest om de benodigde energiemaatregelen te nemen. Daarom is het van groot belang om continuïteit op de lange termijn te waarborgen en daartoe de Reserve Duurzaamheid in te zetten.

In 2023 hebben we een rijksuitkering van € 1,6 miljoen ontvangen in het kader van de 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)'. Doel van deze regeling is om de capaciteit te vergroten voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. De middelen zijn bedoeld om voldoende arbeidskrachten in te huren om het klimaat- en energiebeleid uit te voeren. Zonder deze extra inzet zullen de doelen vanuit de Klimaatwet niet behaald worden. Van de ontvangen uitkering resteert nog een bedrag van € 1,2 miljoen. Deze is vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Voorgesteld wordt deze middelen toe te voegen aan de Reserve Duurzaamheid zodat deze kunnen bijdragen aan de opgaven binnen het programma Energietransitie.

Inzet middelen t.b.v. project vernieuwing financiële systemen

Onze huidige financiële systemen zijn al langdurig in gebruik (15 tot 20 jaar). Door de veroudering voldoen deze systemen niet meer aan de huidige stand van de techniek en voldoet de inrichting van de systemen niet meer aan de huidige en toekomstige inzichten en wensen. Het selecteren en implementeren van nieuwe financiële systemen is een complex en meerjarig traject. Dit vraagt voor de komende jaren om een totaal projectbudget van € 1,4 miljoen. Voorgesteld wordt dit budget te dekken vanuit het positieve rekeningresultaat 2023.

Bestemmen resterende provinciale middelen Binnenstadsfonds

We hebben van de provincie middelen ontvangen voor de ontwikkeling van de binnenstad (totaal € 3 miljoen). In 2023 heeft de definitieve afrekening plaatsgevonden van deze verkregen subsidie van de provincie. Het resterende deel van deze middelen (€ 150.000) is bestemd voor de herinrichting van de Noordersingel-Menning. Deze ontwikkeling zal plaatsvinden in 2024-2025. De hiervoor bestemde middelen willen we daarom toevoegen aan de bestaande 'Reserve Binnenstad'.

Gerealiseerd resultaat 2023

Het resterende overschot ad € 9,4 miljoen wordt conform de afspraken ten gunste van de algemene reserve gebracht.

2. Programmaplan

2.1 Wonen in Assen 17

2.2 Werken in Assen 27

2.3 Meedoen in Assen 33

2.4 Aantrekkelijk Assen 40

2.5 Samen werken aan Assen 44

2.6 Bedrijfsvoering 49

2.7 Vastgoed en grondbedrijf 53

2.8 Algemeen financieel beleid 59

2.1 Wonen in Assen

Scope

In Programma Wonen in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van wonen, woningmarkt, ruimtelijke ordening, bereikbaarheid, duurzaamheid, en de Omgevingswet.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma *(Bedragen x € 1.000)*

Beleidsthema	Primaire begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Saldo 2023	Afw. in %
Saldo voor baten en lasten	**2.882**	**1.312**	**23**	**1.289**	
Lasten	**23.389**	**24.448**	**27.513**	**-3.066**	
01. Woningbouw/woonplan	1.786	2.523	2.460	63	2%
02. Openbare ruimte	13.852	13.912	16.270	-2.358	-17%
03. Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	1.417	1.678	1.680	-2	%
04. Duurzaamheid	6.334	6.334	7.104	-769	-12%
Baten	**-20.507**	**-23.136**	**-27.491**	**4.355**	
01. Woningbouw/woonplan	-1.818	-4.099	-4.615	516	-13%
02. Openbare ruimte	-8.097	-8.042	-9.828	1.786	-22%
03. Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	-205	-205	-279	74	-36%
04. Duurzaamheid	-10.388	-10.790	-12.769	1.979	-18%
Mutaties in de reserves	**-421**	**-951**	**-980**	**29**	
Toevoegingen	**500**	**1.611**	**1.611**	**0**	
01. Woningbouw/woonplan	500	500	500	0	%
02. Openbare ruimte	0	0	0	0	%
03. Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	0	1.111	1.111	0	%
04. Duurzaamheid	0	0	0	0	%
Onttrekkingen	**-921**	**-2.562**	**-2.591**	**29**	
01. Woningbouw/woonplan	0	0	0	0	%
02. Openbare ruimte	-569	-569	-569	0	%
03. Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	-352	-1.933	-1.933	0	%
04. Duurzaamheid	0	-60	-89	29	-49%
	2.460	**361**	**-958**	**1.318**	

Investeringen *(Bedragen x € 1.000)*

Soort investering	Restant krediet 2022	Investerings-krediet 2023	Totaal investerings-krediet	Geactiveerde investeringen	Onderhanden investeringen	Restantkre-diet ultimo 2023
Bedrijfsafval	19	35	54	87	0	-33
Gladheidsbestrijding	0	14	14	0	0	14
Groen	194	150	344	25	0	319
Huishoudelijke afvalinzameling	934	100	1.034	179	0	855
Kunstwerken	0	159	159	0	13	146
Markten	15	0	15	0	0	15
Openbare verlichting	6	0	6	0	0	6
Overig	93	0	93	0	0	93
Riolering	549	3.949	4.498	308	1.101	3.089
Ruimtelijke ordening	528	0	528	35	0	493
Spelen	319	0	319	266	0	53
Verkeer	983	2.385	3.368	597	56	2.715
VRI	0	0	0	138	-92	-46
Watergangen	332	76	408	0	0	408
Waterwegen	428	62	490	0	219	271
Wegbeheer	1.914	1.267	3.181	845	74	2.261
Woningbouw/woonplan	0	12.557	12.557	0	7.326	5.231
	6.314	**20.754**	**27.068**	**2.480**	**8.698**	**15.891**

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Wonen in Assen te realiseren: *De toelichting staat in de Paragraaf Verbonden Partijen, klik op de naam om naar de pagina te gaan*

Regio Groningen - Assen (RGA)
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD)

Doelen

Woningmarkt sluit aan bij behoefte

Wat willen we bereiken?

Woningmarkt sluit aan bij behoefte

We willen beweging in de woningmarkt in onze stad die past bij de woonbehoefte van onze (toekomstige) inwoners. We zorgen voor passende woonruimte voor ieder inkomen in alle wijken, waarin ook zorg een plek krijgt.

We zetten in op een forse versnelling van de woningbouw in en buiten de stad (meer dan 3.000 nieuwe woningen in 2030 en meer dan 500 woningen in Kloosterveen in de eerste 4 jaar). We zetten stevig in op sociale en betaalbare koop voor jongeren en starters. Verder is 30% van de nieuwe woningen bestemd voor sociale huur.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering woonvisie

Invoering nieuwe beleidsinstrumenten
De Doelgroepenverordening maakt het mogelijk om in het bestemmingsplan percentages voor sociale huur-, middenhuur- en goedkope koopwoningen voor te schrijven. Ook regelt het de definities, prijzen, de bijbehorende doelgroepen en de instandhoudingstermijnen.

Het vereveningsfonds sociale woningbouw is ingevoerd om de bouw van sociale huurwoningen te stimuleren. Bouwt een projectontwikkelaar minder sociale huurwoningen, dan moet de ontwikkelaar een bijdrage storten in het gemeentelijk vereveningsfonds. Bouwt een ontwikkelaar meer sociale huurwoningen, dan kan de ontwikkelaar een bijdrage krijgen uit het vereveningsfonds.

De opkoopbescherming zorgt ervoor dat betaalbare woningen niet meer kunnen worden opgekocht voor de verhuur. Het doel van de regeling is dat er meer betaalbare koopwoningen beschikbaar komen voor starters en huishoudens met een laag- of middeninkomen. De regeling is opgenomen in de Huisvestingsverordening.

Prestatieafspraken
Voor 2024 heeft de gemeente Assen prestatieafspraken met de woningcorporaties Actium, Woonservice, Woonzorg Nederland, Omnia Wonen en hun huurderorganisaties MEVM, Stichting Huurdersbelangen Omnia Wonen, Samen Sterk en bewonerscommissie Ankerhof gemaakt. Deze afspraken geven invulling aan de opgaven van de sociale huursector volgens de Woonvisie Assen.

Huisvesting statushouders
In verband met een vooraf verwachtte hogere instroom waren de taakstellingen huisvesting statushouders vorig jaar aanzienlijk groter dan voorheen. De instroom van vluchtelingen bleek uiteindelijk lager dan verwacht, waardoor de taakstellingen aan het eind van het jaar met 35% werden verlaagd. Assen moest in totaal 140 statushouders huisvesten (12 voorsprong per 1 januari + 83 taakstelling eerste helft + 69 taakstelling tweede helft van het jaar). Er werden 116 statushouders in Assen gehuisvest, 24 minder dan de taakstelling.

Starters- en Verzilverleningen Halverwege het jaar werd 2 miljoen extra budget voor startersleningen beschikbaar gesteld, nadat het nog beschikbare budget voor de regeling uitgeput raakte. Aflossingen komen terug in het budget en zijn opnieuw beschikbaar voor startersleningen. Er werden 36 startersleningen aangevraagd waarvan er 31 zijn verstrekt voor een totaalbedrag van bijna € 1 miljoen. Van het halverwege 2023 beschikbaar gestelde budget is € 0,5 miljoen ingezet.

Er zijn geen verzilverleningen verstrekt. Sinds de invoering van de regeling in 2019 is één verzilverlening verstrekt en resteert nog een budget van bijna € 1 miljoen.

Stand van zaken woningbouwopgave

Assense woningvoorraad

Op 31 december 2023 telde de Assense woningvoorraad 33.215 woningen. Vorig jaar werd voor 372 woningen een bouwvergunning verleend (nieuwbouw en transformatie van bestaande panden naar wonen.

Per saldo zijn 77 woningen aan de Assense woningvoorraad toegevoegd via zogenaamde 'overige toevoegingen en onttrekkingen'. Dit waren vooral transformaties van bestaande panden naar wonen in het centrum. Het grootste project was de transformatie van een deel van het Forum aan het Koopmansplein naar 43 huurappartementen. Per saldo groeide de woningvoorraad hiermee met 217 woningen. Dat was minder dan de gewenste groei van tenminste gemiddeld 300 woningen per jaar tot 2030. De productie van koopwoningen lag de afgelopen jaren onder het gewenste niveau, vooral als gevolg van vertraging bij de doorontwikkeling van Kloosterveen en de herontwikkeling van het Havenkwartier. Marktwerking is hier de oorzaak van.

Eind 2023 zaten nog 521 vergunde nieuwbouwwoningen in de pijplijn. Hiervan waren er op dat moment 394 in aanbouw. De woningen die in aanbouw zijn worden naar verwachting in 2024 opgeleverd.

Mutaties woningvoorraad 2023	Totaal	huur	koop
Nieuwbouw	**143**	47	96
Overige toevoegingen (m.n. transformatie bestaande panden)	**88**	85	3
Sloop	**-3**	0	-3
Overige onttrekkingen en correcties	**-11**	-7	-4
Saldo	**217**	**125**	**92**

Vergunningverlening 2023	Totaal	huur	koop
Aantal vergunde woningen	**372**	260	112

Woningen in de pijplijn per 31 december 2023	Totaal	huur	koop
- aantal woningen in aanbouw	**394**	305	89
- aantal woningen vergund, maar nog niet in aanbouw	**127**	77	50
Totaal in de pijplijn per 31 december 2023	**521**	**382**	**139**

Sociale huurwoningen

Door woningcorporatie Actium werden vorig jaar 21 nieuwe huurwoningen opgeleverd. Er werden geen woningen gesloopt. De voorraad sociale huurwoningen nam daarmee met 21 woningen toe.

Begin 2023 werd een Taskforce Sociale Woningbouw geformeerd voor meer regie op, en versnelling van, de bouw van sociale huurwoningen in Assen. Het betreft een samenwerkingsplatform tussen de gemeente en de woningcorporaties Actium en Woonservice.

Er werd een vergunning verleend voor nieuwbouw van 240 sociale huurwoningen. Eind van het jaar waren 366 sociale huurwoningen in aanbouw: 322 van Actium en 44 van Woonservice.

In samenwerking met Actium is gewerkt aan de voorbereiding van de realisatie van in totaal ongeveer 150 flexwoningen op de locatie Groene Dijk. Hiermee willen we de druk op de sociale huursector verminderen en een mix van doelgroepen meer kansen bieden op woonruimte in Assen.

Woningbouwplanning
De Assense woningbouwplanning en -programmering omvatte plancapaciteit voor in totaal ruim 5.600 te bouwen woningen (bruto), per saldo goed voor toevoeging van ruim 4.700 woningen (netto) aan de Assense woningvoorraad op lange termijn (tot 2045).

Hiervan zijn er ruim 2.300 (netto) gepland in bestaand stedelijk gebied (o.a. Binnenstad en Havenkwartier) en ongeveer 2.400 in Kloosterveen. Ongeveer 26% van deze capaciteit is planologisch geregeld, vergund of in aanbouw.

Het op tijd tot uitvoering brengen van de resterende 74% vraagt nog de nodige regie en inzet, met name bij ontwikkelingen in bestaand stedelijk gebied. Daarom zijn vorig jaar een programmamanager woningbouw en een programmamanager Binnenstad aangesteld.

In het kader van de Nationale woon- en bouwagenda (2022) zien ook Rijk en provincie meer dan voorheen toe op de realisatie van de woningbouwopgave, zoals afgesproken in de regionale woondeals (2022/2023). Daarnaast is in de Asser Ambitie Agenda (2023) een extra woningbouwambitie genoemd (zie 2.2.1).

Groene Stad van het Noorden

Wat willen we bereiken?

Groene Stad van het Noorden

We willen de Groene Stad van het Noorden zijn. Het groen nodigt uit tot ontmoeten en is verzorgd en veilig. Naast groen als vertrekpunt bij ruimtelijke ontwikkelingen, streven wij een hoger niveau van beheer van de openbare ruimte na. Wij luisteren naar de wensen van onze inwoners en het groen op de ene plek in Assen kan er anders uit zien dan op een andere plek.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Beheer openbare ruimte

We zien steeds vaker dat de effecten van de extremere weersomstandigheden terug in het beheer. Zo was bijvoorbeeld het najaar van 2023 extreem nat, waardoor werkzaamheden uitgesteld moesten worden. Dit is opgevangen door flexibel plannen en heeft geen financiële gevolgen.

De drie noordelijke provincies, de drie provinciehoofsteden, Bouwend Nederland en de twee asfaltcentrales, hebben stappen gezet in het verduurzamen van de asfaltketen. Het gaat daarbij om de ambitie van overheids- en marktpartijen in Noord-Nederland om kansen voor verduurzaming op het gebied van asfalttoepassingen te benutten. In Assen is een proef gedaan met Harsfalt. Dit 100% biologische asfaltmengsel draagt bij aan de reductie van fossiele grondstoffen en het behalen van klimaatdoelstellingen.

Rioolvervanging is een vast onderdeel dat elk jaar wordt uitgevoerd. In de Vogelkerslaan en de Gerard Doustraat is de riolering vervangen. Met een inloopsessie en enquête over het schetsontwerp hebben inwoners hun wensen doorgegeven. We maken zoveel mogelijk werk met werk mogelijk. Werkzaamheden aan het riool zijn gecombineerd met:

- realisatie van extra groen
- open parkeervakken voor betere waterafvoer
- aanleg van een wadi
- hergebruik van straatstenen

Vaststelling groenvisie

We hebben met netwerkpartners verder gewerkt aan de Groenvisie Assen 2040. Na een informerende sessie in het DCA en een verduidelijkende brief van ons college, heeft uw raad de groenvisie op 21 december 2023 vastgesteld. Afgesproken is dat we binnen een half jaar een uitvoeringsagenda met financiële onderbouwing opstellen. Omdat de groenvisie op een aantal onderdelen raakt aan de Visie Klimaatadaptatie, ontwikkelen we voor beide visies één gezamenlijke uitvoeringsagenda.

Duurzaam bereikbare stad

Wat willen we bereiken?

Duurzaam bereikbare stad

Assen is een bereikbare stad, waarin iedereen zich makkelijk en veilig kan verplaatsen, het liefst op een duurzame manier. We stimuleren het gebruik van de fiets en zorgen dat deze op een nette manier gestald kan worden. Wij zetten ons in voor een snellere verbinding over het bestaand spoor en het toevoegen van (knooppunten voor) snelle busverbindingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Start actualisatie mobiliteitsvisie

In november hebben we hierover met de raad gesproken. Daarnaast hebben we inwoners naar hun mening gevraagd via het Stadspanel en tijdens een rondgang op de markt. Uit de enquête die door meer dan 2000 bewoners is ingevuld blijkt dat ze meer ruimte willen voor lopen, fietsen, bewegen, ontmoeten, spelen en groen. Ze zijn echter terughoudend om deze ruimtevraag ten koste te laten gaan van de ruimte die in de stad is gereserveerd voor autoverkeer.

Vaststelling uitvoeringsprogramma mobiliteit

Projecten voor fietsers

Voor de herinrichting Beilerstraat hebben we samen met Provincie Drenthe onderzocht aan welke kwaliteitseisen de herinrichting minimaal moet voldoen voor de Doorfietsroute Assen - Beilen. Met ondernemers in de binnenstad zijn plekken voor fietsparkeren gekozen.

Samen met onze buurgemeenten zijn we gestart met het uniform maken van de kantmarkeringen (strepen langs de zijkant om veilig op koers te blijven) op fietspaden, zodat tenminste de hoofdfietsroutes Vries-Assen en Gieten-Rolde-Assen straks dezelfde markeringen hebben. Verder is een aantal verbetervoorstellen voor fietsers en voetgangers ontwikkeld, die we gaan uitvoeren. Voorbeelden zijn: Zichtheugte-Herepad, Molenstraat-Thorbeckelaan en Nobellaan – Mr. P.J. Troelstralaan.

Projecten voor ander verkeer
Voor een dekkend laadnetwerk personenauto's is een nieuwe concessie voor Noord-Nederland getekend. We zijn daarna doorgegaan met de uitvoering van het plan zoals vastgelegd in de Laadvisie 2023-2027. In verschillende parkeergarages zijn de eerste laadplekken opgeleverd en werkend.

Voor de Mahatma Gandhiweg is onderhoud aan het asfalt uitgevoerd. We hebben hierbij:

- De markering veranderd.
- De fietsoversteken rondom het wijkwinkelcentrum ruimer gemaakt door de blokken te verplaatsen.
- Op enkele plekken de voorrangsituatie veranderd, zodat die klopt met wat mensen verwachten.

Daarnaast zijn we gestart met een bredere verkeersstudie naar het autoluw maken van de Groningerstraat. Onderdeel daarvan is verkennen wat we moeten doen om aan de hoofdinfrastructuur Noorderpark (Industrieweg-Europaweg-wegvak Peelo) om sluipverkeer te voorkomen

Overige ontwikkelingen
Als onderdeel van de wijkaanpak Pittelo hebben we na gesprekken met inwoners, ondernemers en nood- en hulpdiensten een eerste ontwerp opgesteld voor herinrichting infrastructuur.

Als aanvulling op het reguliere verkeerseducatieprogramma, dat we gezamenlijk met buurtgemeenten en provincie uitvoeren, hebben we projecten voor gedragsbeïnvloeding uitgevoerd. Daarnaast hebben we extra acties georganiseerd voor de fietsverlichtingscampagne. Andere voorbeelden zijn:

- Het repareren van fietsen.
- Een fietstraining voor elektrische fietsen op middelbare scholen.
- Het aanbrengen van gronduitingen op acht locaties, in het kader van 'Week van de Snelheid'.

Circulair gebruik van grondstoffen

Wat willen we bereiken?

Circulair gebruik van grondstoffen

We zien afvalstoffen als grondstoffen. Dat geldt voor zowel het afval dat wij inzamelen bij de inwoners, als voor de afvalstoffen die vrijkomen in onze bedrijfsvoering en bij onze werken. Het Asser milieupark faciliteert als belangrijke schakel deze wijze van werken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voorbereiding milieupark

We hebben de raad regelmatig geïnformeerd over de plannen voor het nieuwe milieupark. Voor raadsleden is een bezoek aan aansprekende milieuparken in Almere (2022) en Noordenveld georganiseerd. In januari 2024 is een besluit genomen over de nieuwbouw van het milieupark in Assen, waarbij we het nieuwe milieupark modulair inrichten en steeds flexibel kunnen aansluiten bij de overgang naar een circulaire economie.

Afvalstromen

De totale hoeveelheid afval is gedaald van 452 naar 443 kg per inwoner. De hoeveelheid niet-gescheiden restafval (fijn + grof) is iets gestegen van 172 kg naar 173 kg per inwoner.

De kwaliteit en zuiverheid van gescheiden ingezamelde grondstoffen is van belang voor het hergebruik ervan. Het Afvalfonds controleert op afval dat niet in het PMD thuishoort, zoals bijvoorbeeld kunststof tuinstoelen, ondoorzichtige zakken met inhoud of nog volle drinkpakken die voor vervuiling zorgen. Halverwege 2023 is het Afvalfonds opeens strenger op de kwaliteit en zuiverheid gaan toezien. In 2023 is landelijk gezien 25% van het gescheiden ingezamelde PMD afgekeurd. In Assen was dat 30%. Afkeuring betekent extra kosten en minder inzamelvergoeding.

In 2023 hebben wij door de UPV (Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid) op matrassen 60% van de transport- en verwerkingskosten vergoed gekregen. In 2022 was dit 15% en in 2024 zal dit 100% zijn.

De inhoud van de Grondstoffenagenda 2025-2030 wordt medio 2024 vastgesteld om daarna te worden uitgevoerd.

Verlagen CO2-uitstoot

Wat willen we bereiken?

Verlagen CO2-uitstoot

We geven Assen mooier en beter door aan volgende generaties en faciliteren de energietransitie.

Het verder omlaag brengen van de CO2-uitstoot is hierin de belangrijkste doelstelling. Daarbij moet iedereen mee kunnen doen en de mogelijkheid krijgen om de gebouwde omgeving betaalbaar te verduurzamen. Samen met Mijn Buurt Assen gaan we actief de wijken in en stimuleren en ondersteunen we inwoners, bedrijven en andere organisaties bij verduurzaming van hun eigen woningen, gebouwen en vervoer.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering programma Energietransitie

Bij het verduurzamen van woningen ondersteunden we acht lokale energie-initiatieven. Daarnaast hebben we het pilotproject energiearmoede uitgevoerd in de wijken Lariks, Pittelo, Noorderpark en Assen-west. Binnen het plan Altijd Goed is het project Witgoedwissel succesvol verlopen en is het eerste Asser Energieloket geopend. Ook is het Fixteam Drenthe bij inwoners langs geweest en is een proef met subsidie voor

Doe het Zelvers in isoleren uitgevoerd. Voor bedrijven is een Ondernemersontbijt georganiseerd en in de binnenstad is een energieschouw uitgevoerd.

We zijn begonnen met het realiseren van de Energietuin Assen Zuid. Dit is een groot zonnepark dat 21 MW energie kan opwekken. Het maakt deel uit van de Regionale Energie Strategie Drenthe, een plan om op grote schaal duurzame energie op te wekken. Het bijzondere aan dit park is dat het niet alleen energie opwekt, maar ook bijdraagt aan de natuur en recreatie. We hebben onderzoek naar geothermie uitgevoerd en een bronnenstrategie voor de stad opgesteld. Daarnaast is het eerste deel van het dashboard voor CO2-monitoring gereed.

Er is onderzoek gedaan naar de CO2-afdruk van de eigen bedrijfsvoering. Daarbij is gekeken naar het eigen vastgoed, wagenpark en woon-/werkverkeer. Het gasgebruik in de gebouwen bleek 80% van de totale uitstoot te bepalen. Positief resultaat is behaald met het gebruik van HVO (Hydrotreated Vegetable Oil) voor het eigen wagenpark. Dat heeft tot een flinke daling van CO2 gezorgd.

Zero-emissie zone

We hebben een studie laten doen om te kunnen beoordelen of de grootte van de Zero Emissie Zone (ZOE) voldoende is om maatschappelijk positieve effecten te hebben. Het vervolg hierop is dat we in gesprek gaan met inwoners en ondernemers over de invoering van de ZOE - en waar ze vervolgens ondersteuning bij nodig hebben.

Integrale besluitvorming ruimte

Wat willen we bereiken?

Integrale besluitvorming openbare ruimte

Vanuit een integrale benadering komen tot snellere en betere besluitvorming over ruimtelijke initiatieven met ruimte voor maatwerk door een gebiedsgerichte aanpak.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Gereed voor start Omgevingswet

Door de komst van de Omgevingswet zijn de processen en termijnen voor omgevingsvergunningen gewijzigd. Om hier goed op voorbereid te zijn, hebben we de processen herschreven en nieuwe werkafspraken gemaakt die vanaf 1 januari 2024 gelden. De Omgevingswet kent een digitale ingang: het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Voor het uitwisselen van gegevens hebben we een nieuwe Vergunningenapplicatie ingevoerd. Dit geldt ook voor de software om het Omgevingsplan op te stellen. We zijn gestart met intake- en omgevingstafels: de plek waar initiatieven worden beoordeeld en collega's integraal adviseren. Ook het onderwerp participatie heeft hierin een plek. Om voor inwoners en initiatiefnemers helder te maken hoe het proces vanaf 1 januari 2024 loopt, is de website aangepast en aangevuld met een stappenplan. Het Klantcontactcentrum (KCC) is getraind in de nieuwe werkwijze en de baliedienstverlening wordt uitgebreid indien nodig.

De geplande participatieverordening is nog niet opgesteld. Uw raad heeft de Nota van Uitgangspunten (NvU) voor het Omgevingsplan van Assen vastgesteld. Deze dient de komende jaren als leidraad en bevat inhoudelijke en procesmatige keuzes en de planning per gebied. We zijn gestart met de eerste wijziging voor de wijk Marsdijk.

Integrale gebiedsontwikkeling (koppeling met programma Aantrekkelijk)

We hebben in verschillende gebieds- en beleidsprojecten aan de uitvoering van de Omgevingsvisie gewerkt. Een voorbeeld is het Programma Stadskwartier. De aanpak zorgt voor synergie tussen de ontwikkelingen in de drie deelprojecten: Binnenstad, Stadsboulevard en Havenkwartier. Binnen het programma liepen verschillende projecten waar uitvoering en beleid samenkomen, zoals: het opstellen van de structuurvisie Havenkwartier, ontwikkeling Dreuplein, Rolderstraat, nieuw terrassenbeleid, onderzoek herbestemming graansilo's Havenkade en gevelverbetering winkelstraten. Onder meer marktwerking en strijdigheid met bestemmingsplan maken dat sommige ontwikkelingen achterblijven.

2.2 Werken in Assen

Scope

In Programma Werken in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van bedrijvigheid, werkgelegenheid en economie.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma *(Bedragen x € 1.000)*

Beleidsthema	Primaire begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Saldo 2023	Afwijking in %
Saldo voor baten en lasten	**28.618**	**29.705**	**28.956**	**749**	
Lasten	**59.826**	**60.676**	**61.240**	**-564**	
05. Participatie en inkomen	57.724	58.650	59.280	-630	-1%
06. Econ. ontwikkeling en innovatie	2.102	1.986	1.940	46	2%
07. FlorijnAs	0	40	21	19	49%
Baten	**-31.208**	**-30.972**	**-32.284**	**1.313**	
05. Participatie en inkomen	-31.071	-31.071	-32.378	1.307	-4%
06. Econ. ontwikkeling en innovatie	-137	100	93	6	6%
07. FlorijnAs	0	0	0	0	%
Mutaties in de reserves	**-160**	**-210**	**-204**	**-6**	
Toevoegingen	**0**	**0**	**0**	**0**	
06. Econ. ontwikkeling en innovatie	0	0	0	0	%
07. FlorijnAs	0	0	0	0	%
Onttrekkingen	**-160**	**-210**	**-204**	**-6**	
06. Econ. ontwikkeling en innovatie	-160	-170	-184	13	-8%
07. FlorijnAs	0	-40	-21	-19	49%
	28.458	**29.494**	**28.752**	**742**	

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Werken in Assen te realiseren: *De toelichting staat in de Paragraaf Verbonden Partijen, klik op de naam om naar de pagina te gaan*

Eems Dollard Regio; Recreatieschap Drenthe; WPDA; WMD

Doelen

Versterken vestigingsklimaat voor bedrijven

Wat willen we bereiken?

Versterken vestigingsklimaat voor bedrijven

We zetten de EZ-agenda voort, zodat Assen een aantrekkelijke stad blijft om te verblijven, werken en ondernemen.

Bedrijven, instellingen en organisaties dragen dat met ons uit via Stadsmarketing.

We blijven investeren in een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe bedrijven.

Kansen benutten we beter door krachten en kwaliteiten te verbinden. Ondernemers bouwen actief mee aan hun eigen stad.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Ondernemers faciliteren

Investeren in krachtsectoren en MKB
Met het economisch programma werken we aan een gezond en toekomstbestendig regionaal ecosysteem van bedrijvigheid, banen, innovatie, verdienvermogen en werkgelegenheid. Dit doen we langs drie strategische pijlers in samenwerking met partners in onze stad en regio. We hebben een terugblik gedaan met de Economische Agenda op stoom.

- Voor het optimaliseren van onze MKB-dienstverlening werken we samen met ondernemend Assen en Vaart in Assen aan het verbeteren van de MKB-Dienstverlening. In de vorm van een ondernemersreis over de Omgevingswet is toegelicht wat deze nieuwe wet inhoudt en hoe dat aansluit bij de wensen van ondernemers bij complexe aanvragen. De ondernemers kijken uit naar de start van de Omgevingswet. Het uitgangspunt ‘Ja, mits’ spreekt ze aan.
- We zijn gestart met een nieuwe rol voor de versterking van de economische krachtsectoren Zorg&Innovatie/Biotech, Energie, Vrijetijdseconomie en (Rijks-)overheid. De regisseurs krachtsectoren zijn het eerste aanspreekpunt voor de strategische partners en grote organisaties die actief zijn binnen onze krachtsectoren.
- De ruimtelijk economische visie is in ontwikkeling. Dit is de ruimtelijke vertaling van onze ambities en is nodig om toekomstbestendige werklocaties te behouden en te creëren. We hebben diverse gesprekken gevoerd met partijen in onze stad en regio. Zoals provincie Drenthe, regio Groningen Assen, Ondernemend Assen en onderwijsinstellingen.
- We investeren in de ruimtelijk economische ontwikkeling van Zuid Oost Assen. Het gebied bestaat uit vier deelgebieden en betreft de stationsomgeving, het GGZ-terrein, Schepersmaat –Mandemaat en het WZA-terrein. Dit doen wij in samenwerking met belanghebbenden in het gebied.

Vijfduizend nieuwe banen

Wat willen we bereiken?

Vijfduizend nieuwe banen

We willen samen met partners, waaronder het Rijk en de provincie, nieuwe banen naar de stad halen. Zo'n 5.000 banen is een streefgetal. Met het verder ontwikkelen van kansrijke gebieden, zoals de Stadsboulevard Zuid, versterken wij het vestigingsklimaat.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bestuurlijk voornemen Johan Willem Friso kazerne en perspectief op werkgelegenheid

Asser Ambitie Agenda
Samen met Ondernemend Assen en Vaart in Assen is de gemeente gestart met de Asser Ambitie Agenda. In deze agenda bundelen maatschappelijke organisaties, bedrijven, onderwijs en overheidsinstellingen de krachten om samen 10.000 extra woningen te bouwen, 5000 nieuwe banen te creëren en Assen te laten bruisen als studentenstad. De Asser Ambitie Agenda heeft Assen op de kaart gezet en geeft duidelijkheid over onze groeiambities. In 2024 maken we concreter hoe we deze doelen willen bereiken.

Toekomst JWF Kazerne Assen veiliggesteld
De gemeente heeft zich met bedrijven en maatschappelijke instellingen in Assen succesvol ingezet voor het behoud van de Johan Willem Friso (JWF) kazerne. Er zijn afspraken gemaakt tussen de gemeente, provincie Drenthe en ministeries van Defensie en Binnenlandse Zaken over de toekomst van de kazerne in het "Bestuurlijk Voornemen JWF kazerne". De uitwerking van het Bestuurlijk Voornemen is gestart en wordt in de komende jaren voortgezet.

Rijkswerkgelegenheid voor Assen
De gemeente zet in haar lobby stevig in op de kracht van Assen en de regio. Samen met noordelijke gemeenten en provincies laten we zien wat het Noorden kan bieden voor Nederland. In 2023 hebben we dit stevig neergezet bij de onderhandelingen over de toekomst van de JWF Kazerne en bij de lancering van de Asser Ambitie Agenda. We hebben uitgedragen dat de kansen die Assen biedt ook investeringen van het Rijk vragen. Dat past bij een boodschap die we al langer uitdragen. De eerste concrete resultaten zijn: • De eerste Rijkshub van Nederland is in Assen geopend. • De Rijksdiensten DICTU en RVO zijn uitgebreid. Dit betekent 191 nieuwe banen in Assen.

Investeren in vrijetijdseconomie

Wat willen we bereiken?

Investeren in vrijetijdseconomie

We investeren in de vrijetijdseconomie van Assen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering actieplan Vrijetijdseconomie

Uitvoering actieplan vrijetijdseconomie in volle gang
Het Actieplan Vrijetijdseconomie heeft drie strategielijnen. Samen met de sector voeren we dit plan uit. Voorbeelden van de resultaten tot nu toe zijn:

- Opening van het toeristisch seizoen.
- Opening van het wandelknooppuntennetwerk.
- Oplevering van een historische fietsroute en vijf wandelroutes.
- Verbinden van ondernemers met het EK-Wielrennen.

Assen op de kaart
Assen op de kaart zetten doen we in nauwe samenwerking met partijen in onze stad met de Stadsmarketingboard. De board bestaat uit vertegenwoordigers van Vaart in Assen, VVV Assen, Toeristisch Recreatief Platform Assen en Stichting Kop van Drenthe en de gemeentelijke adviseur stadsmarketing en aanjager Vrijetijdseconomie. Het volgende is onder andere gerealiseerd:

- Nieuw online bezoekersplatform dit is Assen met meer dan 100.000 bezoekers per jaar.
- Vier landelijke Van Gogh online-campagnes voor het stimuleren van het verblijfstoerisme. Met een bereik van meer dan twee miljoen mensen met Google AdWords en Sociale Media.
- Vier regionale campagnes online en outdoor met het bereik van meer dan 1 miljoen mensen in de regio tbv het dagtoerisme in Assen. Plus ruim 1.000 berichten op de Social Media kanalen en 150 displayposities in en rondom Assen, acht weken lang.
- Nieuwe VVV Brandstore ingericht in de nieuwe huisstijl.
- Vernieuwde Citydressing, nieuwe stadsaankleding in de vorm van banieren, vlaggen, doeken en posters.
- Nieuwe stadsplattegrond en stadsgids.
- Nieuwe Uitagenda (vier keer per jaar) en nieuwe evenementenkalenders.

Vergroten brede welvaart

Wat willen we bereiken?

Vergroten brede welvaart

We vergroten de brede welvaart van onze inwoners. Mensen die weinig te besteden hebben (de groep 120% van bestaansminimum tot modaal) brengen we in beeld en ondersteunen we. Volwassenen en kinderen moeten kunnen sporten en deelnemen aan culturele activiteiten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Brede Welvaart: Assen scoort goed op belangrijke pijlers

Brede welvaart gaat over alles wat mensen belangrijk vinden. Het gaat om zaken als gezondheid, onderwijs, milieu, geld en spullen, wonen, veiligheid, welzijn, werk en vrije tijd. Onze gemeente zet allerlei maatregelen in om inwoners prettig te laten wonen, werken en leven in onze gemeente.

Assen scoort in vergelijking met andere middelgrote gemeenten en het Nederlands gemiddelde goed op:

- Lage werkloosheid
- Afstand tot openbaar groen
- Tevredenheid met vrije tijd
- Gemiddelde schuld per huishouden
- Particuliere zonne-energie

Bron: Economische Agenda op stoom

In het programma Meedoen in Assen is in het doel 'Vergroten bestaanszekerheid' te lezen hoe wij inwoners met een laag inkomen hebben ondersteund.

Werk of zinvolle dagbesteding bieden

Wat willen we bereiken?

Werk of zinvolle dagbesteding bieden

Onze inwoners worden op een zo laagdrempelig mogelijke manier aan werk of zinvolle dagbesteding geholpen. Daarbij gaan we uit van vertrouwen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Samenwerking arbeidsmarktregio Werk in Zicht

Wij werken samen de Groninger en Noord-Drentse gemeenten, het UWV en de provincie Drenthe aan een arbeidsmarkt waar voor iedereen plek is. We hebben een plan gemaakt voor de periode 2023-2027. Het

doel is om in de hele arbeidsmarktregio 20.000 inwoners stappen vooruit in hun ontwikkeling te laten zetten en waar mogelijk te helpen aan een betaalde baan. Het mes snijdt daarmee aan twee kanten. Inwoners gebruiken al hun talenten en hebben een eigen inkomen. Aan de andere kant helpen we om de grote tekorten aan personeel op te lossen. We hebben drie sporen vastgesteld waar we de komende jaren aan willen werken:

- Bereiken van inwoners.
- Ontwikkelen van inwoners. Dit kan voor alle inwoners in Assen straks bij het Werkplein Drentse Aa.
- Duurzame inzetbaarheid om te voorkomen dat inwoners werkloos worden.

Kadernota Werk in Zicht

Ondersteuning asielzoekers naar werk

Op 20 juli 2023 heeft uw raad de Motie asielzoekers, snellere start, sterkere toekomst aangenomen. Hiermee gaan we asielzoekers in opvanglocaties in Assen aan het werk helpen. Doelen van het proefproject zijn:

- Asielzoekers die kunnen werken helpen met werk vinden.
- Werkgevers helpen met het vinden van personeel.
- Het verbeteren van de gezondheid van asielzoekers.
- Het verbeteren van het mengen in de samenleving.

In november is een projectleider gestart. Begin 2024 werken we de aanpak van het project samen met het COA en het Werkplein Drentsche Aa uit.

Pilot beschut werk

In 2020 zijn we gestart met de proef 'nieuw beschut'. Met deze proef hebben we een werkomgeving met beschermde werkplekken gemaakt voor inwoners die veel begeleiding nodig hadden bij het 'werken'. De werknemers zorgden voor het groenonderhoud. De werkomgeving was ook een vangnet voor werknemers van de gemeente die door verschillende oorzaken hun eigen werk niet meer konden uitvoeren. Doordat zij binnen een beschermde werkomgeving aan de slag konden, hielden zij hun baan.

Omdat de resultaten van de proef goed zijn, hebben wij besloten om door te gaan met deze voorziening. In 2024 gaan we onderzoeken of we 'nieuw beschut' ook kunnen gebruiken voor inwoners die een dagbesteding nodig hebben.

2.3 Meedoen in Assen

Scope

In Programma Meedoen in Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van zorg, preventie, jeugd, ontmoeten in de wijk, inclusieve samenleving, schuldhulpverlening, onderwijs, bewegen en sport.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma (Bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Primaire begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Saldo 2023	Afwijking in %
Saldo voor baten en lasten	**113.806**	**105.383**	**101.742**	**3.641**	
Lasten	**121.226**	**136.498**	**134.451**	**2.047**	
08. Jeugdzorg	27.943	29.585	30.228	-643	-2%
09. Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	64.970	67.245	66.984	260	%
10. Mijn Buurt Assen	5.723	18.484	17.713	771	4%
11. Meedoenbeleid	12.177	8.946	6.904	2.041	23%
12. Sport	616	616	643	-27	-4%
13. Schuldhulpverlening	1.658	1.886	2.348	-462	-24%
14. Onderwijs	8.138	9.736	9.630	106	1%
Baten	**-7.421**	**-31.115**	**-32.708**	**1.593**	
08. Jeugdzorg	0	0	114	-114	%
09. Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	-1.540	-1.140	-1.708	568	-50%
10. Mijn Buurt Assen	-233	-22.276	-22.965	689	-3%
11. Meedoenbeleid	0	0	0	0	%
12. Sport	0	-329	-420	91	-28%
13. Schuldhulpverlening	0	0	-291	291	%
14. Onderwijs	-5.648	-7.371	-7.437	67	-1%
Mutaties in de reserves	**4.250**	**4.045**	**5.145**	**-1.099**	
Toevoegingen	**5.000**	**5.000**	**5.578**	**-578**	
08. Jeugdzorg	1.000	1.000	1.000	0	%
09. Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	4.000	4.000	4.578	-578	-14%
Onttrekkingen	**-750**	**-955**	**-434**	**-521**	
08. Jeugdzorg	0	-165	-132	-33	20%
09. Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	-750	-790	-302	-488	62%
	118.056	**109.428**	**106.887**	**2.541**	

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Meedoen in Assen te realiseren: *De toelichting staat in de Paragraaf Verbonden Partijen, klik op de naam om naar de pagina te gaan*

Gemeentelijke Gezondheids Dienst (GGD)
Gemeentelijke Kredietbank (GKB)
Noordmidden-Drentse Samenwerking (NMD)
Publiek Vervoer
WPDA

Doelen

Zorg naar behoefte in eigen wijk

Wat willen we bereiken?

Zorg naar behoefte in eigen wijk

Zorgvragen signaleren we zo vroeg mogelijk en pakken we, waar dat kan, in de directe omgeving op met aandacht voor waar écht behoefte aan is. We hebben daarbij aandacht voor wat een wijk aankan.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Regelarme stad

We zijn een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om inwoners met zorgvragen makkelijker en met minder bureaucratie te ondersteunen in de eigen omgeving. In de loop van 2024 verwachten we de resultaten van het onderzoek.

Zorg efficiënter en toekomstbestendig

Wat willen we bereiken?

Zorg efficiënter en toekomstbestendig

We willen de zorg efficiënter en toekomstbestendiger inrichten. Met kleinschalige zorg- en welzijnsvoorzieningen brengen we de menselijke maat terug in de wijken. In een aantal wijken gaan we experimenteren. We volgen technologische ontwikkelingen en innovatie in de zorg en zetten die waar mogelijk in.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma Sociale Stad

Het programma Sociale Stad is gestart. Dit programma heeft als doel het leven van inwoners te versterken, de zorg zo te maken dat hij de komende tijd beschikbaar is voor wie dat nodig heeft. We ondersteunen inwoners steeds meer in onze wijken. Hieronder geven we aan wat dit jaar hebben gedaan.

Het leven van inwoners versterken We ondersteunen inwoners steeds meer in onze wijken. Dit doen we met plekken in de wijk waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en kunnen meedoen. En waar vrijwilligerswerk en ondersteuning naadloos in elkaar overlopen. Zo zijn Assen Bloeit en De Vermeer zijn voorzieningen waar veel aandacht is voor elkaar.

Toen GGZ Drenthe stopte met haar activiteiten binnen de DAC de Vermeer hebben we actief meegedacht in de zoektocht naar een partij die de activiteiten wilde voortzetten. Zo konden zowel deelnemers als personeel op de vertrouwde plek blijven. We zijn dan ook blij dat Werkpro het DAC heeft overgenomen.

We zijn verder gestart met de voorbereiding van een scheidingsloket. Ouders kunnen hier terecht voor begeleiding en praktische hulp bij het scheiden. Doel van het loket is om de scheiding zo soepel mogelijk te laten verlopen en zo psychische problemen bij kinderen te voorkomen.

Assen Bloeit
De Vermeer

De zorg verbeteren
We hebben samen met 14 partijen een plan gemaakt voor het uitvoeren van het Integraal Zorg Akkoord. Dat Akkoord geldt voor heel de provincie Drenthe. In dit plan staan doelen om de zorg voor Drentse inwoners goed te houden, voor nu en in de toekomst. Een ander doel van het plan is dat de zorg niet veel duurder wordt. De gemeente Assen was voortrekker bij het maken van dit plan. In 2024 gaan we acties uitvoeren die helpen om de doelen uit het plan te halen.
Integraal Zorg Akkoord

We hebben ook een aanpak voor Assen gemaakt om ervoor te zorgen dat mensen minder snel ziek worden. Tussen 2023 en 2026 krijgt de gemeente Assen geld van het Rijk voor de uitvoering van dit plan. In 2023 hebben we maatregelen ingezet. Zo hebben we een aanpak valpreventie opgezet. Ook hebben we samen met de huisartsen en Vaart Welzijn gekeken naar mogelijkheden om de voorziening Welzijn op Recept te verbeteren. In 2024 gaan we nog meer inzetten op de samenwerking tussen huisartsen en de welzijnscoaches van Vaart Welzijn. We zagen in 2023 al wel dat het aantal verwijzingen van een huisarts naar de welzijnscoach steeds meer toeneemt.

Aanpak gezondheid in Assen

Gezondheid in Assen, een integrale aanpak

Ontmoetingsplek in eigen wijk

Wat willen we bereiken?

Ontmoetingsplek in eigen wijk

In elke wijk is voor iedereen plek voor ontmoeten. Kinderen en jongeren kunnen veilig buiten spelen op aantrekkelijke speel- en ontmoetingsplekken. Door inzet op de samenwerking tussen Mijn Buurt Assen, maatschappelijke organisaties en stichtingen, versterken we de zichtbaarheid, benaderbaarheid en slagkracht in de wijk.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wijkaanpakken

Het project invoering wijkaanpakken heeft in het afgelopen jaar grote stappen gemaakt. Er zijn twee omgevingsregisseurs gestart bij de gemeente die verantwoordelijk zijn voor de wijkaanpakken. We richten ons eerst op Pittelo en Lariks. Voor beide wijken hebben we samen met inwoners een wijkagenda gemaakt waarin de onderwerpen staan waar we mee aan de slag gaan en die ervoor zorgen dat het prettig wonen en leven is in de wijk.

We zien graag dat de MaasStee een bloeiend ontmoetingscentrum wordt voor alle inwoners in de wijk. Het bestuur van de MaasStee is gestart met het maken van een toekomstplan om dit mogelijk te maken. Zij worden daarbij geholpen door een procesbegeleider.

Mijn Buurt Assen

Mijn Buurt Assen was ook dit jaar weer zichtbaar en actief in de wijken.

De drie partijen, woningcorporatie Actium, Vaart Welzijn en de gemeente, hebben een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten. Deze overeenkomst is, in tegenstelling tot eerdere, voor onbepaalde tijd. Mijn Buurt Assen is geen programma meer maar een manier van werken.

We willen goed kunnen uitleggen wat de extra waarde van Mijn Buurt Assen is. We hebben onderzoek gedaan naar mogelijkheden om de extra waarde te meten. In 2024 kiezen we een methode die we hiervoor gaan gebruiken.

Mijn Buurt Assen is in 2023 gestart met het uitvoeren van de visienota bewegen, ontmoeten, spelen en sporten. Visienota bewegen, ontmoeten, spelen en sporten

Daarnaast werden er onder leiding van Mijn Buurt Assen tal van activiteiten gedaan in de wijken voor onze inwoners, zoals buurtfeesten, het tuinproject bij De Componist, opruimacties, activiteiten voor jongeren en het ondersteunen van inwonersinitiatieven.

Opgroeien met gelijke kansen

Wat willen we bereiken?

Opgroeien met gelijke kansen

Kinderen en jongeren groeien prettig op met gelijke kansen. We willen zo veel mogelijk voorkomen dat inwoners niet kunnen lezen of schrijven en zetten hiervoor extra in op jongeren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Jongerenbeleid

Jongerenbeleid
Uw raad heeft de startnotitie ‘Beleid voor en door jongeren’ vastgesteld. Startnotitie voor en door jongeren

Hierin staan onderwerpen die belangrijk zijn voor jongeren en hoe wij jongeren vragen om mee te denken.

In de tweede helft van het jaar hebben we samen met jongeren het plan voor een Jongerenbudget bepaald. Jongeren kunnen ideeën indienen en zelf beslissen hoeveel geld er voor het idee beschikbaar komt. Het budget is € 100.000. In maart 2024 is de aftrap van het jongerenbudget met het ideeënfestival.

Ook hebben we een jongerenpanel in het leven geroepen zodat jongeren kunnen meedenken over een aantal onderwerpen. Al ruim 200 jongeren hebben zich aangemeld voor het jongerenpanel. Zo is de vraag hoe horeca in Assen aantrekkelijker kan worden voor jongeren uitgezet via het panel. De uitkomsten gebruiken we voor een gesprek tussen jongeren en horecaondernemers.

Verder doen we onderzoek naar de behoeften die jongeren hebben aan ruimte voor onder andere ontmoeting. In de eerste helft van 2024 verwachten we de resultaten van het onderzoek.

Preventie is wijkgericht

Wat willen we bereiken?

Preventie is wijkgericht

We zetten in op preventie via een wijkgerichte aanpak.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Preventiefonds

We hebben mooie ideeën uitgevoerd, die bijdragen aan het voorkomen van zorg en het bieden van makkelijk bereikbare hulp. Voorbeelden zijn de Sportkledingbank, het project Fitter Brein (verschillende generaties dammen tegen elkaar), en het project Community Connectors, waarin inwoners in Assen Oost andere inwoners betrekken bij activiteiten.

Sportkledingbank Assen
Project Fitter Brein
Community connectors

Een aantal projecten uit eerdere jaren is verlengd. Deze projecten kunnen zo verder ontwikkelen zodat ze in de toekomst geen financiële hulp meer nodig hebben van onze gemeente. Het gaat hierbij om het project voor jongeren met ASS Hang Out/ Break Out, het Master Service Plan van Antjes Taverne en het programma Zomaar Zindelijk.

ASS Hang out/ Break Out
Master Service Plan Antjes Taverne
Zomaar Zindelijk

Via Stila is aan 20 ontmoetings-activiteiten subsidie verleend.

We willen dat alle kinderen in staat zijn om goed onderwijs te volgen. We stimuleren daarom de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Vanuit het preventiefonds hebben we daarom een subsidie gegeven aan de Plusklas van de Aventurijn en UniQ Groep van Renn4 voor hoogbegaafde kinderen.

Plusklas Aventurijn
Uniq groep hoogbegaafde kinderen

Samenleving inclusief en divers

Wat willen we bereiken?

Samenleving inclusief en divers

We werken aan een inclusieve en diverse samenleving. In onze samenleving mag en kun je verschillend zijn. Iedereen kan actief meedoen aan zinvolle activiteiten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Opvang vluchtelingen

In juli hebben we een vierde opvanglocatie voor vluchtelingen uit Oekraïne geopend. We vangen nu ongeveer 790 vluchtelingen uit Oekraïne op.

Ook vangen we 45 asielzoekers op in een voormalige woonboerderij in Graswijk. Deze opvang is verlengd tot 1 januari 2025. Verder bieden we voor 500 asielzoekers opvang in de Expohal.

Bevorderen van de inclusie

We hebben onderzoek gedaan naar de lokale inclusie-agenda. Dit deden we samen met inwoners die in hun dagelijkse leven te maken hebben met een beperking. We hebben op basis van dit onderzoek besloten om meer onderwerpen toe te voegen aan de agenda. De lokale inclusie agenda ging eerst alleen over het VN-verdrag Handicap. We gaan nu ook aan de slag met antidiscriminatie en het regenboogbeleid.

We hebben samen met de Participatieraad de eerste stap gezet om evenementen toegankelijker te maken. Zo hebben we samen met ervaringsdeskundigen meegedacht bij de TT. We hebben gekeken welke hindernissen mensen met een beperking meemaken en hoe dat voorkomen kan worden. De resultaten gebruiken we om ook andere evenementen toegankelijker te maken.

Vergroten bestaanszekerheid

Wat willen we bereiken?

Vergroten bestaanszekerheid

We vergroten de bestaanszekerheid van onze inwoners.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Aanpak armoede en schulden

We hebben vanaf 2021 de brede aanpak armoede en schulden. In deze aanpak staan alle maatregelen die we uitvoeren om inwoners met financiële problemen zo goed mogelijk te ondersteunen. Belangrijke onderdelen van de aanpak zijn de vroegsignalering van schulden, de pilot opkopen van schulden van jongeren en de maatwerkregeling gebruiksgoederen. We hebben onderzocht wat de resultaten zijn van de aanpak. Daarna hebben we de resultaten besproken met uw raad. De uitkomsten van het onderzoek en het gesprek met uw raad gebruiken we om de aanpak te verbeteren. In 2024 bereiden we deze nieuwe aanpak voor.

Tussenevaluatie brede aanpak armoede en schulden

Pilot witgoedwissel

Naast de maatwerkregeling gebruiksgoederen hadden we in 2023 ook de Pilot witgoedwissel. Met deze regeling kunnen inwoners met een laag inkomen niet zuinige witgoedapparaten omwisselen voor een nieuw zuinig apparaat. De pilot liep van april tot september. In deze periode zijn 177 inwoners bereikt. We werkten samen met Vaart Welzijn, Actium en de energiecoaches om inwoners te bereiken. We hebben in december besloten om ook in 2024 door te gaan met deze regeling. De pilot wordt betaald uit geld dat we van het rijk hebben gekregen om energiearmoede tegen te gaan met energiebesparende maatregelen. De pilot valt financieel onder het programma Wonen.

Energietoeslag

We hebben net als in 2022 een energietoeslag uitgekeerd aan inwoners met een laag inkomen. De energietoeslag is bedoeld ter compensatie van de hoge energieprijzen. Gezinnen met een inkomen tot 120% van hun sociaal minimum hadden recht op een toeslag van € 1.300. Hiervan hebben we 3620 gezinnen ondersteund. Dat is meer dan 90% van de doelgroep.

Gezinnen met een inkomen tussen 120% en 130% van hun sociaal minimum hadden recht op een toeslag van € 500.Er zijn 162 gezinnen die een energietoeslag van € 500 hebben gehad. Dat is 30% van de mogelijke doelgroep.

De energietoeslag kan nog tot juli 2024 worden aangevraagd.

2.4 Aantrekkelijk Assen

Scope

In Programma Aantrekkelijk Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van veiligheid, evenementen, binnenstad, en cultuur.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma

(Bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Primaire begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Saldo 2023	Afwijking in %
Saldo voor baten en lasten	**17.825**	**19.342**	**18.671**	**671**	
Lasten	**17.999**	**19.846**	**19.295**	**551**	
15. Aantrekkelijke binnenstad	563	505	533	-28	-6%
16. Kunst en cultuur	11.607	12.990	12.572	418	3%
17. Evenementen	1.324	1.578	1.444	134	8%
18. Veiligheid	4.505	4.774	4.747	27	1%
Baten	**-174**	**-504**	**-624**	**120**	
15. Aantrekkelijke binnenstad	0	121	122	-1	-1%
16. Kunst en cultuur	-127	-394	-461	67	-17%
17. Evenementen	-4	-4	-36	32	-793%
18. Veiligheid	-43	-227	-249	22	-10%
Mutaties in de reserves	**-1.182**	**-15.463**	**-15.461**	**-2**	
Toevoegingen	**0**	**0**	**0**	**0**	
15. Aantrekkelijke binnenstad	0	0	0	0	%
16. Kunst en cultuur	0	0	0	0	%
Onttrekkingen	**-1.182**	**-15.463**	**-15.461**	**-2**	
15. Aantrekkelijke binnenstad	-75	-98	-99	1	-1%
16. Kunst en cultuur	-1.107	-15.365	-15.362	-3	%
	16.643	**3.879**	**3.210**	**669**	

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Aantrekkelijk Assen te realiseren:

Drents Archief
Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

Doelen

Veilige stad biedt ruimte voor diversiteit

Wat willen we bereiken?

Veilige stad biedt ruimte voor diversiteit

Inwoners en bezoekers voelen zich veilig in onze stad, durven zichzelf te zijn en kunnen veilig over straat. We hebben hierbij speciale aandacht voor jongeren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Veiligheidsrisicogebied Assen-Centrum

De binnenstad van Assen is op 24 oktober voor de duur van zes maanden aangewezen als een veiligheidsrisicogebied, waardoor preventief fouilleren en cameratoezicht mogelijk wordt. Het Veiligheidsrisicogebied is een aanvullende maatregel op het al geldende messenverbod. Deze veiligheidsmaatregelen zijn ingesteld na een toename van incidenten in de binnenstad waarbij steekwapens zijn gebruikt.

Integraal Veiligheidsbeleid (IVB)

Het Integraal Veiligheidsbeleid is een beleidsplan op hoofdlijnen waarin de gemeente Assen en (veiligheids-)partners hun prioriteiten op het gebied van veiligheid vaststellen voor de komende vier jaar. De prioriteiten zijn vastgesteld op basis van een actuele veiligheidsanalyse en de evaluatie van de vorige periode. Het Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) vormt samen met het Regionaal Beleidsplan Veiligheid Noord-Nederland (RBP) de basis voor de jaarlijkse veiligheidsplannen van Assen. In de veiligheidsplannen worden de doelstellingen uit het IVB uitgewerkt in concrete acties en werkzaamheden.

Kunst en cultuur is divers en toegankelijk

Wat willen we bereiken?

Kunst en cultuur is divers en toegankelijk

Assen als dynamische stad en staat open voor allerlei evenementen op het gebied van sport, muziek en cultuur. We richten ons daarbij extra op de toegankelijkheid en geven dit als voorwaarde mee bij het verstrekken van subsidies. Daar waar het kan zetten we ook in op betaalbaarheid.

We willen tevens de evenementen sterker verbinden met de binnenstad en stadsmarketing, om de maatschappelijke en economische effecten voor de stad te vergroten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het jaar van Vincent van Gogh

Het jaar van Van Gogh

Op reis met Vincent", de tentoonstelling die in het Drents Museum plaats vond in het kader van het Van Gogh in Drenthe is door 90.000 mensen bezocht. Voor een tentoonstelling die slechts 4 maanden te zien is geweest (19 september 2-23 – 7 januari 2024) is dit een hoog aantal.

Het Drents Museum heeft laten uitrekenen wat de economische spin-off van deze tentoonstelling is geweest. Dit ligt op 3.9 miljoen (bij de tentoonstelling van Frida Kahlo lag dit op 6.1 miljoen).

Er kwamen voor de Van Gogh tentoonstelling meer bezoekers uit het noorden in vergelijking met de tentoonstelling van het werk van Frida Kahlo: 32 % en respectievelijk 24%.

Van Gogh experience/route

De binnenstad van Assen is gedurende de tentoonstelling versierd geweest met Van Gogh beeltenissen, heeft op de kop van De Vaart een groot beeld gestaan als blikvanger. Het beeld is in de kerstperiode ontvreemd door een Oudejaarsvereniging. Het beeld is na 1 januari weer – voor korte tijd- teruggekeerd.

Andere activiteiten waren onder meer de realisatie van een muurschildering in de Stationsstraat, meer dan 50 door Urban Sketchers beschilderde Van Gogh etalage ruiten en een (fysiek) routeboekje met informatie over de experience verkrijgbaar op meer dan 50 locaties in de binnenstad.

De aankleding in de stad Assen werd door de bezoekers van het Drents Museum gewaardeerd met een 7,8.

Evaluatie 'We the North'

De noordelijke cultuurregio We the North, waar de gemeente Assen onderdeel van is, vroeg een externe onderzoeker te kijken naar de resultaten over de afgelopen drie jaar. Uit deze evaluatie komt naar voren dat We the North veel bereikt heeft: de cultuurregio heeft een stevige positie bij het ministerie van OCW en de Rijksfondsen verworven. Dit is het resultaat van een effectieve lobby. Culturele instellingen geven aan positief te zijn over de netwerken voor talentontwikkeling. Ook de goede samenwerking tussen de noordelijke overheden onderling is een positieve uitkomst. Als verbeterpunten noemt de onderzoeker een betere profilering en communicatie en het aanbrengen van meer focus in de verlening van subsidie.

Theater, bibliotheek, bioscoop DNK

Uw raad heeft in het voorjaar 2023 een eenmalige subsidie toegekend van 0,4 miljoen. Deze subsidie is bedoeld om de stijging van lasten waarmee de stichting te maken heeft, extra te financieren. In de loop van het jaar zijn gesprekken gevoerd met de stichting DNK om de meerjarenbegroting sluitend te krijgen.

Activiteiten door jongeren en cultuurcoaches

Het ministerie van OCW heeft extra, incidentele middelen beschikbaar gesteld voor meerdere extra activiteiten voor jongeren, omdat zij veel hebben gemist vanwege de COVID epidemie. Een aantal bestaande festivals zoals het Bevrijdingsfestival en Koningsnacht is versterkt. Nieuwe festivals op het gebied van dans en urban art hebben met succes plaatsgevonden. Er is ook geëxperimenteerd met jongerenparticipatie in de vorm van jongerenpanels bij Podium Zuidhaege, DNK en het Internationaal Filmfestival. De cultuurcoach is een initiatief gestart met jongeren en een horecaondernemer voor culturele ontmoeting in de binnenstad. Deze activiteiten sluiten aan bij de inzet vanuit het jongerenbeleid.

Verlenging concessieovereenkomst Stichting TT Week Assen

Om de continuïteit van het TT Festival te waarborgen, is de concessieovereenkomst verlengd met twee jaar. Er is nog een mogelijkheid om er nog eens twee jaar bij te verlengen. Deze verlengingsperiode sluit aan bij de verloren 'corona-jaren'. In 2025 bestaat de TT Assen 100 jaar en het TT Festival 50 jaar.

Meer samenhang taken dierenwelzijnsbeleid

Wat willen we bereiken?

Meer samenhang taken dierenwelzijnsbeleid

We brengen meer samenhang in onze taken en werkzaamheden op het gebied van dierenwelzijn en bespreken dit met de raad.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Overlast door duiven en roeken

Roeken zijn beschermde kolonie broedende vogels, echter zorgen zij ook voor overlast. Door het broedgedrag van roeken in kaart te brengen, hebben wij een alternatief als nestlocatie gevonden.

De zestig duiven in de duiventil op het dak van het stadshuis hebben het afgelopen jaar er veilig genesteld. Dankzij het beheer zitten de stadsduiven minder op de voormalige overlastlocaties in het centrum.

Wij hebben stevig ingezet op een goede communicatie met de inwoners en alle andere betrokkenen.

Notitie 'Dieren in Assen'

Een eerste versie van de notitie 'Dieren in Assen' is consulterend besproken in uw raad. In de notitie nemen we de integrale uitgangspunten op die de leidraad vormen voor de wijze waarop wij invulling geven aan onder andere de wettelijke taken rondom het dierenwelzijn. In 2024 bieden we de definitieve notitie 'Dieren in Assen' besluitvormend aan uw raad aan.

2.5 Samen werken aan Assen

Scope

In Programma Samen werken aan Assen leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van samenwerken met andere overheden, participatie, betrouwbare overheid en (digitale) dienstverlening.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma *(Bedragen x € 1.000)*

Beleidsthema	Primaire begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Saldo 2023	Afw. in %
Saldo voor baten en lasten	**3.741**	**4.209**	**4.287**	**-79**	
Lasten	**4.598**	**5.066**	**5.174**	**-108**	
19. Bestuur	3.441	3.920	3.776	144	4%
20. Regionale samenwerking	383	398	496	-99	-25%
21. Dienstverlening	775	749	902	-154	-21%
Baten	**-857**	**-857**	**-887**	**30**	
19. Bestuur	0	0	-8	8	%
20. Regionale samenwerking	0	0	-1	1	%
21. Dienstverlening	-857	-857	-878	21	-2%
	3.741	**4.209**	**4.287**	**-79**	

Investeringen *(Bedragen x € 1.000)*

Soort investering	Restant krediet 2022	Investeringskrediet 2023	Totaal investeringskrediet	Geactiveerde investeringen	Onderhanden investeringen	Restantkrediet ultimo 2023
Basisregistraties	35	0	35	0	0	35
Bestuur	25	108	133	86	0	47
Publiek	152	0	152	0	0	152
	212	**108**	**320**	**86**	**0**	**233**

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

Niet van toepassing voor programma Samen werken aan Assen

Doelen

Meer samen met andere overheden

Wat willen we bereiken?

Meer samenwerking met andere overheden

Om vraagstukken op te lossen trekken we samen op met andere gemeenten en de provincie. Ook met en richting het Rijk. We zetten Assen landelijk en Europees nog meer op de kaart om (financiële) kansen te benutten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Regionale samenwerking en strategie versterkt

De Vereniging Drentse Gemeenten (VDG) heeft een nieuwe samenwerkingsagenda opgesteld die een significante wijziging teweeg zal brengen in de wijze waarop de Drentse gemeenten met elkaar samenwerken. Dit initiatief richt zich vooral op het gezamenlijk aanpakken van personele schaarste, een uitdaging waar niet alleen alle gemeenten mee kampen, maar ook de provincie en de waterschappen. Als concreet voorbeeld van deze hernieuwde samenwerking is in 2023 het flexteam voor de energietransitie opgericht, bestaande uit medewerkers van zowel de gemeenten als de provincie, en dit team zal zijn werkzaamheden voortzetten in 2024. Bovendien wordt er gekeken naar de mogelijkheid om op andere terreinen samen te werken, om zo de krachten nog beter te bundelen.

In maart vonden de verkiezingen voor de Provinciale Staten plaats. Gedurende de afgelopen periodes hebben zowel de Gedeputeerde Staten als de Provinciale Staten een investeringsprogramma voorgesteld. Zodra er een nieuwe investeringsagenda beschikbaar komt, zullen we op basis daarvan een nieuw voorstel opstellen.

Verbeteren participatie

Wat willen we bereiken?

Verbeteren van participatie

We geven een stevig vervolg aan onze visie op participatie. Daarbij gaan we nieuwe manieren uitproberen om onze inwoners beter en meer te betrekken en met hen samen te werken (experimenteren en leren). Uitgangspunten daarbij zijn: zoveel mogelijk maatwerk en wijkgericht.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Samen sterker: vernieuwing en verbinding in participatie

Onze aanpak van participatie heeft een nieuwe wending genomen, waarbij we ons richten op innovatieve methoden om inwoners nauwer en effectiever te betrekken. Dit doen we door maatwerk en een wijkgerichte benadering te hanteren, waarbij het experimenteren met en leren van nieuwe participatietechnieken centraal staat.

We hebben binnen verschillende projecten en beleidstrajecten geëxperimenteerd met vernieuwende tools en methodieken om participatie te stimuleren. Deze inspanningen hebben onze organisatie niet alleen bewuster gemaakt van het belang van participatie, maar hebben ons ook de vaardigheden gegeven om deze effectief toe te passen.

Onze gemeentelijke organisatie heeft zich aangepast om de samenwerking tussen de gemeente, inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en andere belanghebbenden te versterken. Dit faciliteert een betere verbinding en samenwerking, waarbij iedereen wordt aangemoedigd en ondersteund om participatief te werken.

Praktijkvoorbeelden:

- Elk team binnen onze organisatie gaat de visie op participatie toepassen binnen hun specifieke werkveld, met ondersteuning van het Ontwikkelteam Participatie (OTP) via maatwerk teamsessies. Deze sessies zijn gericht op bewustwording en het concretiseren van participatie binnen de teams.

- We hebben voor 11 teams intakesessies en voor 4 teams werksessies georganiseerd. Deze aanpak benadrukt het belang van interne samenwerking en afstemming voor een succesvolle participatie.

Voldoen aan wetgeving:

Met de komst van de Omgevingswet passen we onze werkprocessen aan, met een proactieve houding die participatie stimuleert. Er zijn afspraken gemaakt over de werkprocessen van de vergunningaanvraag, van de Intaketafel tot de Omgevingstafel, over participatie in het uitvoerings-en handhavingsbeleid en participatie is geborgd in de Nota van Uitgangspunten voor de Omgevingsplannen.

Inzet van Citisens bij wijkaanpakken:

Citisens helpt ons bij het identificeren van verschillende groepen inwoners op basis van hun betrokkenheid en voorkeuren voor participatie. Dit stelt ons in staat om communicatie- en participatiestrategieën te verfijnen, waardoor we een breder publiek kunnen bereiken en betrekken.

Specifieke initiatieven:

- **Openlucht Zwembad Assen:** Een onderzoek naar de haalbaarheid van een openluchtzwembad, in samenwerking met een werkgroep uit de gemeenteraad.

- **Beleid voor en door jongeren:** Met een jongerenpanel en een jongerenbudget wordt jongeren een stem gegeven in het beleid dat hen aangaat.

Deze aanpakken tonen onze inzet voor een diepere en meer betekenisvolle participatie, gericht op het versterken van de band tussen de gemeente en haar inwoners. Door samen te werken en te luisteren, streven we ernaar om beleid en projecten te ontwikkelen die echt inspelen op de behoeften en wensen van onze inwoners.

Dichtbij, betrouwbaar en toegankelijk

Wat willen we bereiken?

Dichtbij, betrouwbaar en toegankelijk

De gemeente is dichtbij, aanspreekbaar, betrouwbaar en voor iedereen toegankelijk.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De dienstverlening verbeteren

Het Programmaplan Dienstverlening, dat loopt van 2023 tot en met 2026, is vastgesteld. Dit ambitieuze programma is het resultaat van intensieve samenwerking binnen het programmateam, dat vanuit een duidelijke visie en strategische doelstellingen werkt. Deze doelstellingen, namelijk het zijn van mensgericht, toegankelijk, eenvoudig en duidelijk, zijn vertaald naar concrete en meetbare doelstellingen. Hiermee streeft het programma naar een verbetering van de dienstverlening.

Een van de speerpunten is het verhogen van de tevredenheid van inwoners over verschillende contactpunten, zoals de balie, telefonie, website en de algehele afhandeling van producten en diensten, met als doel een gemiddelde beoordeling van een 8 te bereiken. Daarnaast zet het programma in op het versturen van een automatische ontvangstbevestiging voor 100% van de aanvragen, wat inzicht geeft in het vervolgproces.

Het programma heeft ook doelen gesteld voor de afhandeling van terugbelverzoeken, waarbij 100% binnen twee tot maximaal vijf werkdagen wordt afgehandeld. Verder is er het streven om klachten over de dienstverlening met 25% te verminderen ten opzichte van 2021. Dit onderstreept het commitment aan continue verbetering.

Op het digitale vlak maakt het programma grote sprongen. Zo wordt de digitale toegankelijkheid gegarandeerd, zodat ook mensen met een functiebeperking volledig gebruik kunnen maken van de aangeboden diensten. Het streven is om 100% van de producten en diensten, waar mogelijk, digitaal aan te bieden. Daarbij wordt ook gewerkt aan het inzichtelijk maken van 50% van de producten en diensten via een digitaal loket, waarbij aanvragen en de status ervan gemakkelijk te volgen zijn.

Communicatie speelt een essentiële rol in het realiseren van deze doelstellingen. Daarom wordt alle communicatie rondom product- en dienstprocessen op B1 niveau gevoerd, wat bijdraagt aan de duidelijkheid en toegankelijkheid.

Om de voortgang en effectiviteit van deze doelstellingen te waarborgen, worden er nulmetingen uitgevoerd en wordt de voortgang nauwgezet gemonitord. Dit alles vormt de basis voor een dienstverlening die niet alleen aan de huidige, maar ook aan de toekomstige behoeften van de inwoners voldoet.

Onze beloftes

We hebben eind november nieuwe servicenormen vastgesteld. Dit zijn beloftes die wij doen richting inwoners en ondernemers over onze dienstverlening.

Er is een ondernemersreis ‘Vestiging nieuw bedrijfspand’ uitgevoerd waarbij we ondernemers vragen hebben gesteld over onze dienstverlening.

We hebben verkennende gesprekken gevoerd om in de wijk Pittelo een pilot loket in de wijk op te zetten voor vragen en ondersteuning.

We digitaliseren onze producten

Wat willen we bereiken?

Digitaliseren van gemeentelijke diensten en producten

We slaan een flinke slag in onze digitale dienstverlening. We digitaliseren onze producten en diensten. Online-informatie is toegankelijk, compact en leesbaar.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Nieuwe stappen naar toegankelijke en gebruiksvriendelijke online dienstverlening

Op basis van een bijeenkomst met inwoners hebben we beter kunnen zien hoe mensen op onze website zoeken en zoekwoorden aangepast.

We hebben nieuwe software live gezet om digitale aanvraagformulieren gebruiksvriendelijker en toegankelijk aan te bieden.

We hebben 29 nieuwe digitale formulieren live gezet (denk daarbij aan aanvraag evenementenvergunning, melding WMO, et cetera).

We hebben een nieuw systeem geïmplementeerd voor het doen van een melding openbare ruimte. Hierdoor kunnen inwoners veel eenvoudiger digitaal een melding bij ons indienen en krijgen zij onder andere via een kaart inzicht waar al een melding gedaan is.

2.6 Bedrijfsvoering

Scope

In Programma Bedrijfsvoering leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van dienstverlening aan inwoners, wijkgericht werken, lobby, en eigen organisatie (personeel, administratieve processen, huisvesting en facilitaire zaken).

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma (Bedragen x € 1.000)

Beleidsthema	Primaire begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Saldo 2023	Afwijking in %
Saldo voor baten en lasten	**59.614**	**61.298**	**63.671**	**-2.372**	
Lasten	**68.866**	**72.695**	**81.253**	**-8.557**	
22. Bedrijfsvoering	68.866	72.695	81.253	-8.557	-12%
Baten	**-9.252**	**-11.397**	**-17.582**	**6.185**	
22. Bedrijfsvoering	-9.252	-11.397	-17.582	6.185	-54%
Mutaties in de reserves	**0**	**-37**	**-40**	**3**	
Onttrekkingen	**0**	**-37**	**-40**	**3**	
22. Bedrijfsvoering	0	-37	-40	3	-9%
	59.614	**61.261**	**63.630**	**-2.369**	

Investeringen (Bedragen x € 1.000)

Soort investering	Restant-krediet 2022	Investerings-krediet 2023	Totaal investerings-krediet	Geactiveerde investeringen	Onderhanden investeringen	Restant krediet ultimo 2023
ICT	981	916	1.897	345	0	1.552
Kantoorinventaris	605	0	605	53	0	551
Materieel	3.306	566	3.872	3.306	0	566
Overig	86	414	501	21	23	456
	4.978	**1.896**	**6.874**	**3.726**	**23**	**3.125**

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

Niet van toepassing voor programma Bedrijfsvoering.

Doelen

Toekomstbestendig door innovatie

Wat willen we bereiken?

Toekomstbestendig door innovatie

We innoveren in bedrijfsvoering. Zo houden we de organisatie toekomstbestendig.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Inzet budget Ontwikkeling & Innovatie

Om klaar te zijn voor de toekomst, investeren we in nieuwe ideeën en technologieën. Hiervoor hebben we geld apart gezet in een speciaal budget voor Ontwikkeling en Innovatie. Enkele voorbeelden van wat we hiermee hebben gedaan zijn:

Ontwikkelfestival
Samen met netwerkpartners hebben we het Asser ontwikkelfestival georganiseerd. Dit stond dit in het teken van ‘samen zorgen voor de stad’. Er waren diverse sessies en onderwerpen die bijdroegen aan het succesvol samenwerken in de stad, met als doel alle ambities te realiseren.

Verbetering projectmatig werken
In een wereld die snel verandert en waar gemeenteprojecten ingewikkelder worden, is het heel belangrijk om een duidelijke werkwijze te hebben. Deze werkwijze moet ons helpen onze doelen te halen binnen de afgesproken tijd, binnen het budget en volgens de afgesproken kwaliteit. We gebruiken nu een systeem dat ons beter helpt bij het plannen, beheren en uitvoeren van projecten. Ook zorgen we ervoor dat we rekening houden met wat iedereen die betrokken is, belangrijk vindt.

Dragon’s Den
We hebben een deel van het budget gebruikt om kleinere projecten te ondersteunen die onze organisatie verbeteren. Elke medewerker had de mogelijkheid om tijdens een 'Dragon’s Den'-sessie ideeën aan te dragen. Na een zorgvuldige beoordeling hebben we gekozen voor waardevolle plannen die haalbaar zijn en onze dagelijkse samenwerking vernieuwen en verbeteren.

Ambities en capaciteit in balans

Wat willen we bereiken?

We stemmen ambities met regelmaat op elkaar af. Hierbij betrekken we nadrukkelijk de haalbaarheid en de inzet van mensen en middelen. We maken keuzes in wat we wel en niet (meer) doen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Werken met het Uitvoeringsprogramma (en afstemming college en CMT)

Op basis van het Bestuursakkoord 2022-2026 'Dichtbij & Daadkrachtig' hebben we een uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit programma beschrijft wie wat doet en welke middelen we gebruiken om onze bestuurlijke doelen te halen. Het college en het CMT overleggen regelmatig over dit programma, om politieke doelen en ambtelijke mogelijkheden telkens op elkaar af te stemmen.

Uitvoering Strategische Peroneelsplanning en Plan van aanpak Arbeidsmarkt

We hebben een sterk personeelsplan voor de toekomst gemaakt. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn, voor voldoende personeel zorgen en een prettige werkplek bieden. We hebben ook gekeken of we medewerkers andere rollen kunnen geven zodat ze hun talenten nog beter benutten. Verder hebben we een plan gemaakt om ook in de toekomst nieuwe medewerkers te werven die ons helpen onze doelen te bereiken.

We stellen de inwoner altijd centraal

Wat willen we bereiken?

We stemmen houding en gedrag af op wat voor organisatie wij willen zijn. De inwoner staat centraal bij alles wat wij doen. We zijn zichtbaar, benaderbaar, aanspreekbaar, begrijpelijk, dichtbij en betrouwbaar. We gaan uit van vertrouwen, ja mits, we denken in kansen en mogelijkheden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering Programma Dienstverlening

Uitvoering Programma Dienstverlening is onderdeel van programma Samen werken aan Assen en staat daar onder: uitvoering geven aan het vastgestelde programma dienstverlening.

Meer wijkgericht met minder regels

Wat willen we bereiken?

Onze manier van werken is zo veel mogelijk wijkgericht, een integrale aanpak met minder regels en minder loketten. We bundelen krachten en kwaliteiten in- en extern en komen van visies naar doen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Mijn Buurt Assen en aanpak wijkgericht werken

We bezoeken de wijken en weten wat er leeft. Voor elke wijk heeft Mijn Buurt Assen een eigen plan. Zo doen we precies wat nodig is. Onnodige regels schaffen we af. Dit maakt het werken in de wijk prettiger en makkelijker voor iedereen.

MBA is opgenomen in programma 3. Meedoen in Assen onder Mijn Buurt Assen.

Wijkgericht werken en minder regels zijn onder meer opgenomen onder: Programma 3. Meedoen in Assen, onderwerp Wijkaanpakken, en regelarm onder: Doel: Zorg efficiënter en toekomstbestendig, onderwerp: Programma sociale stad; Doel: Samenleving inclusief en divers; Onderwerp: Bevorderen van inclusie, en Programma 1. Wonen in Assen, onderwerp Integrale gebiedsontwikkeling.

Algemeen

Wat willen we bereiken?

Algemeen

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Opvolging aanbevelingen accountant

De externe accountant stelt jaarlijks een lijst met aanbevelingen op. Deze lijst leggen we naast onze eigen ambities en helpt om onze doelstellingen vorm te geven. Voor 2023 was de ambitie om 12 aanbevelingen op te volgen. Dit is voor 9 aanbevelingen gelukt. De overige 3 aanbevelingen zien met name toe op subsidies en vergen een grotere inzet dan verwacht. We werken hier in 2024 verder aan.

2.7 Vastgoed en grondbedrijf

Scope

In Programma Vastgoed en grondbedrijf leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van beheer, onderhoud en verduurzamen gemeentelijk vastgoed, grondbedrijf en het bouwen van nieuwe gemeentelijke voorzieningen.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma *(Bedragen x € 1.000)*

Beleidsthema	Primaire begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Saldo 2023	Afwijking in %
Saldo voor baten en lasten	**13.672**	**18.880**	**10.270**	**8.610**	
Lasten	**44.618**	**49.576**	**38.612**	**10.964**	
23. Vastgoed	26.641	31.630	30.441	1.189	4%
24. Grondbedrijf	14.192	14.192	4.503	9.689	68%
25. Parkeren	3.786	3.754	3.668	86	2%
Baten	**-30.946**	**-30.696**	**-28.342**	**-2.354**	
23. Vastgoed	-12.236	-11.986	-13.961	1.975	-16%
24. Grondbedrijf	-13.935	-13.935	-9.315	-4.620	33%
25. Parkeren	-4.775	-4.775	-5.066	291	-6%
Mutaties in de reserves	**-264**	**9.232**	**14.302**	**-5.070**	
Toevoegingen	**221**	**9.717**	**16.022**	**-6.305**	
23. Vastgoed	221	9.717	9.717	0	%
24. Grondbedrijf	0	0	6.305	-6.305	%
Onttrekkingen	**-486**	**-486**	**-1.720**	**1.235**	
23. Vastgoed	-228	-228	-228	0	%
24. Grondbedrijf	-257	-257	-1.493	1.235	-480%
25. Parkeren	0	0	0	0	%
	13.408	**28.112**	**24.572**	**3.540**	

Investeringen *(Bedragen x € 1.000)*

soort investering	Restantkrediet 2022	Investeringskrediet 2023	Totaal investerings-krediet	Geactiveerde investeringen	Onderhanden investeringen	Restantkrediet ultimo 2023
Algemeen	2.550	1.800	4.350	80	961	3.309
Bedrijfsvoering	1.378	256	1.634	60	98	1.475
Binnensport	1.114	831	1.945	0	0	1.945
Buitensport	1.213	4.555	5.768	163	585	5.019
Cultuur	695	567	1.262	0	448	814
MFA's	1.631	159	1.790	56	114	1.621
Milieupark	434	0	434	0	19	415
Onderwijs	540	6.574	7.114	2.063	102	4.948
Parkeren	329	1.120	1.449	147	62	1.240
Strategische eigendommen	288	847	1.135	0	37	1.098
	10.171	**16.709**	**26.880**	**2.569**	**2.427**	**21.884**

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

Niet van toepassing voor Vastgoed en Grondbedrijf.

Doelen

Verbouwen en verduurzamen scholen

Wat willen we bereiken?

Verbouwen en verduurzamen scholen

Meters maken met het verbouwen en verduurzamen van scholen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Aankoop Stenden, Emmaschool en Theo Thijssenschool

NHL Stenden is afgelopen jaar verworven en wordt ingericht als tijdelijk huisvesting voor de verbouwing van de Emmaschool. Daarnaast maakt NHL Stenden nog deels gebruik van deze locatie. Voor NHL is een huurcontract opgesteld en voor de Emmaschool wordt een bruikleenovereenkomst opgesteld. Beheer en Exploitatie is in de begroting opgenomen.

Uw raad heeft ingestemd met het beschikbaar stellen van krediet voor ver(nieuw)bouw voor het integraal Kindcentrum op de locatie van de Emmaschool. De locatie van de Zonnebloem wordt ingericht als speelplein. Plateau is bouwheer en heeft de vergunning aangevraagd. Tevens zijn zij met de buurt in gesprek over het inrichten van het speelplein.

In 2024 wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd. Opdracht wordt om te onderzoeken of de Theo Thijssenschool in de voormalig NHL Stenden kan worden gehuisvest of wordt gehuisvest op de bestaande locatie.

Kansen verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Wat willen we bereiken?

Kansen verduurzamen gemeentelijk vastgoed

We verduurzamen ons gemeentelijk vastgoed op een praktische manier en op natuurlijke momenten. Hierbij staat het terugdringen van de CO2-uitstoot voorop.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Verduurzaming vastgoed

Voor het behalen van de doelstelling Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed 2040 hebben we de volgende stappen gezet:

- MFA Schakelveld zijn 2 boilers voor warm tapwater vervangen door aardgasvrije varianten.
- Er is gestart met de uitvoering ledverlichting en zonnepanelen op meerdere locaties.
- Het project ledverlichting participeert Plateau bij de Meander en bij het project zonnepanelen participeert het WPDA met twee locaties.
- In Podium Zuidhaege is een deel van de installaties vervangen voor aardgasvrije varianten en is er een onderzoek uitgevoerd op welke wijze de dakisolatie verbetert kan worden.
- De Bewustwordingscampagne is een bezoek van de energiecoach aangeboden aan de huurders en gebruiker. De bezoeken en adviezen zijn afgerond. Hierover volgt nog een brief aan alle huurders en gebruikers met resultaten waarmee de campagne wordt afgerond.
- De voorbereiding van de uitvoering dakisolatie bij de Aubussonhal, vvLTC, De Hoogspanning 2-4-6 en het Theehuis in het Asserbos is gestart.
- We hebben opdracht verstrekt voor het vervangen van het glas voor een variant met een hoge isolatiewaarde bij Wijkcentrum De Poort.
- De aanbesteding voor het uitgebreide energiemonitoringssysteem voor alle gebouwen die we willen verduurzamen is afgerond. Nadat de implementatie gereed is gaan we beginnen met het beter inregelen van de installaties. Het energiemonitoringssysteem levert hiervoor input.
- Door de stormschade aan de warmtepompen op het dak bij Sporthal Olympus zie we kansen om deze te vervangen voor een bron in de bodem (WKO). Het haalbaarheidsonderzoek voor een WKO-systeem is gestart.

- De voorbereiding voor de aanbesteding voor het Monitoring- en Sturingssysteem Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed is afgerond.
- We zijn gestart met de voorbereidingen voor de verduurzaming van het Stadhuis.

Asser Openluchtzwembad

Wat willen we bereiken?

Asser openluchtzwembad

De haalbaarheid van een openluchtzwembad in kaart brengen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Zwembad

Uw raad heeft ingestemd met vervolgonderzoek om bij bewoners en stakeholders na te gaan of er wel of geen openluchtzwembad moet komen. Tevens wordt in het onderzoek meegenomen of de Baggelhuizerplas met een upgrading een alternatief is. In het voorjaar wordt dit onderzoek afgerond.

Ontwikkeling sport– en beweegcampus

Wat willen we bereiken?

Ontwikkeling sport– en beweegcampus

Samen met investeerders realiseren van een Sportcampus in het gebied rond het Regionaal Wielercentrum Noord.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Sport- en beweegcampus Stadsbroek

Er is een raadspresentatie gehouden waarbij een gebiedsvisie, een onderwijsvisie en de financiële gevolgen aan uw raad zijn gepresenteerd. Het raadsvoorstel ligt in concept klaar, hierover is nog geen besluit genomen.

Bestaand vastgoed

Wat willen we bereiken?

Bestaand vastgoed

Vervangen bestaand vastgoed

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Verkoop Lonerесweg 1

De verkoop van het pand aan de Lonerесweg 1 betekent dat de gemeente een eigendom afstoot dat niet essentieel is voor haar primaire taken. Dit resulteert naast de koopsom ook in een kostenbesparing op de lange termijn, omdat de onderhoudskosten vervallen.

Vervanging van kunstgrasvelden

Uw raad heeft ingestemd met beschikbaar stellen van krediet voor vervanging van de kunstgrasvelden inclusief het saneren van de vervuilde grond. De werkzaamheden zijn aanbesteed en de uitvoering is gestart.

Versnellen woningbouw

Wat willen we bereiken?

Woningmarkt sluit aan bij behoefte

We willen beweging in de woningmarkt in onze stad die past bij de woonbehoefte van onze (toekomstige) inwoners. We zorgen voor passende woonruimte voor ieder inkomen in alle wijken, waarin ook zorg een plek krijgt.

We zetten in op een forse versnelling van de woningbouw in en buiten de stad (meer dan 3.000 nieuwe woningen in 2030 en meer dan 500 woningen in Kloosterveen in de eerste 4 jaar). We zetten stevig in op sociale en betaalbare koop voor jongeren en starters. Verder is 30% van de nieuwe woningen bestemd voor sociale huur.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Grondbeleid als strategisch instrument

Wat willen we bereiken?

Grondbeleid als strategisch instrument

We zetten ons grondbeleid strategisch in. Zowel met actief dan wel faciliterend grondbeleid bereiken we onze ruimtelijke ambities.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Actief grondbeleid

De gebiedsontwikkelingen Het Palet, Witterstraat (voormalige Gasfabriek), Citadel en Assen Oost zijn volledig afgerond. Deze complexen worden bij de jaarrekening definitief gesloten.

Ondanks tegenwind op de woningmarkt, verloopt de gronduitgifte in Kloosterveen voorspoedig. Dit geldt zowel voor de projectmatige bouw als voor onze eigen bouwkavels. In de eerste (noord) en tweede (midden) fase van Kloosterakker zijn in totaal nog slechts 14 kavels vrij beschikbaar. Ook de laatste bouwkavel in Kloosterveste, aan de Zuidergracht, is nu in ontwikkeling. Bewoners kunnen zich aanmelden voor een van de 29 woningen in dit project.

De aanleg van de derde Hoofdontsluiting was reeds aangemeld voor de regeling "specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur". De subsidie van bijna € 5 miljoen is door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat definitief toegekend.

Op bedrijventerrein Messchenveld 1A is circa 2,2 hectare aan bedrijventerrein verkocht. Op het werklandschap Assen Zuid zijn verkoopovereenkomsten gesloten voor circa 5,9 hectare aan bedrijfskavels. We verwachten dat deze verkopen begin 2024 financieel worden geëffectueerd.

Faciliterend grondbeleid

De nota Kostenverhaal & Financiële bijdragen, en de hierbij behorende Spelregels & Tarieven Plankosten, heeft uw raad eind november vastgesteld. In deze nota, beschrijven wij hoe wij als gemeente Assen kostenverhaal toepassen bij private ontwikkelingen.

Waar wij geen grondposities hebben, hebben wij via faciliterend grondbeleid meegewerkt aan ontwikkelingen, onder andere in de binnenstad. Hiertoe hebben wij een aantal overeenkomsten gesloten. Dit heeft concreet nog niet geleid tot omvangrijke realisaties van woningbouwlocaties.

Voor details verwijzen we naar het programma Wonen in Assen.

2.8 Algemeen financieel beleid

Scope

In Programma Algemeen financieel beleid leest u over beleid, financiën en ontwikkelingen op het gebied van alle financiële processen om onze gemeente financieel gezond te houden, zoals: Gemeentefonds, reserves en voorzieningen, treasury (financiering leningen), administratie, risicobeheer, verzekeringen, invordering en belastingheffing.

Wat kost het?

Tabel begrotingsprogramma *(Bedragen x € 1.000)*

Beleidsthema	Primaire begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Realisatie 2023	Saldo 2023	Afwijking in %
Saldo voor baten en lasten	**-237.191**	**-227.573**	**-236.016**	**8.443**	
Lasten	**6.771**	**19.698**	**13.941**	**5.757**	
26. Onvoorzien/incidenteel	1.353	799	0	799	100%
27. Belastingheffing	647	647	512	135	21%
28. Financiering/Belegging	-539	-1.089	-1.482	393	-36%
29. Gemeentefonds	3.827	4.108	4.028	80	2%
30. Heffing vennootschapsbelasting	52	52	23	29	56%
31. Overige algemene middelen	1.431	342	448	-106	-31%
32. Reserves en voorzieningen	0	14.840	10.412	4.428	30%
Baten	**-243.962**	**-247.271**	**-249.958**	**2.686**	
27. Belastingheffing	-22.399	-22.399	-22.446	47	%
28. Financiering/Belegging	-3.485	-4.586	-4.572	-14	%
29. Gemeentefonds	-218.032	-220.240	-221.951	1.710	-1%
30. Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	%
31. Overige algemene middelen	-46	-46	-891	845	-1836%
32. Reserves en voorzieningen	0	0	-99	99	%
Mutaties in de reserves	**-5.989**	**-23.913**	**-25.718**	**1.806**	
Toevoegingen	**1.689**	**21.128**	**21.127**	**1**	
29. Gemeentefonds	0	0	0	0	%
32. Reserves en voorzieningen	1.689	21.128	21.127	1	%
Onttrekkingen	**-7.678**	**-45.041**	**-46.845**	**1.804**	
32. Reserves en voorzieningen	-7.678	-45.041	-46.845	1.804	-4%
	-243.180	**-251.486**	**-261.735**	**10.249**	

Investeringen *(Bedragen x € 1.000)*

Soort investering	Restant-krediet 2022	Investerings-krediet 2023	Totaal investerings-krediet	Geactiveerde investeringen	Onderhanden investeringen	Restant-krediet ultimo 2023
Financiering en liquiditeit	722	750	1.472	489	0	983

Verbonden partijen die bijdragen aan het programma

De volgende Verbonden Partijen worden ingezet om het doel van het programma Algemeen financieel beleid te realiseren: *De toelichting staat in de Paragraaf Verbonden Partijen, klik op de naam om naar de pagina te gaan.*

Recreatieschap Drenthe
WPDA
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Enexis
PBE
CSV

Doelen

Gemeente Assen blijvend financieel gezond

Wat willen we bereiken?

- Gemeente Assen blijvend financieel gezond
- De gemeente Assen blijvend financieel gezond houden.
- Een duurzaam evenwicht tussen lasten en baten waarbij de lasten op evenwichtige wijze gespreid worden over de huidige en toekomstige generaties.

Financiële verordening gemeente Assen 2018
Controleverordening gemeente Assen 2013
Treasurystatuut Gemeente Assen 2019

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vergroten sturingsmogelijkheden van de raad

In 2023 heeft de raad de P&C-documenten voor het eerst afzonderlijk behandeld. Dit met als doel meer inzicht en beter te kunnen (bij)sturen. In aanvulling op de aparte behandelmomenten is ook voor het eerst een zogenaamde slotwijziging ter vaststelling aangeboden. Voor 2023 was deze nog gericht op begrotingsrechtmatigheid. Voor de 2024 en verder is het voornemen om hier meer inhoud aan te geven.

Macro-economische ontwikkelingen 2023

Na een periode van zeer hoge inflatie als gevolg hoge energieprijzen is de inflatie uitgekomen op 3,8%. Het monetaire beleid (rentemaatregelen en vermindering van de geldhoeveelheid) van de ECB om de inflatie te dempen en terug te brengen naar een gezond niveau hebben wel geleid tot daling maar nog niet naar het gewenste niveau van 2%. Mede door dit beleid is de groei van de economie afgeremd.

Ondanks deze afkoeling bleef de arbeidsmarkt de arbeidsmarkt zeer krap en stegen de cao-lonen ten opzichte 2022 gemiddeld met 6,1%. Deze cao-stijging is de grootste in 40 jaar.

Toekomstige macro-economische ontwikkelingen zijn afhankelijk van veel factoren en daardoor lastig te duiden. In de Kaderbrief 2025 gaan wij in op de ontwikkelingen voor 2024 en volgende jaren.

Herstelplan 2020-2024

De bezuinigingsmaatregelen in Herstelplan 2020-2024 bedragen opgeteld tot en met 2023 € 11 miljoen. Het betreft € 9 miljoen aan kostenbesparingen en € 2 miljoen aan inkomstenverhogende maatregelen. De voorgenomen bezuinigingsmaatregelen zijn nagenoeg allen volledig gerealiseerd. Enkel de beoogde opbrengst door de verhoging van de toeristenbelasting is niet volledig gerealiseerd door minder overnachtingen. Alle bezuinigingen hebben we verwerkt in de Programmabegroting 2024 en de Meerjarenbegroting 2025 en volgende jaren. De niet gerealiseerde verhoging van opbrengst toeristenbelasting betrekken we bij de samenstelling van de Kaderbrief 2025 en Programmabegroting 2025.

Gemeentefonds gemeentebrede kostendekking

Wat willen we bereiken?

Gemeentefonds gemeentebrede kostendekking

De uitkering uit het gemeentefonds is een algemeen dekkingsmiddel en bestemd voor gemeentebrede kostendekking.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Herziening gemeentefonds 2023

De herziening van het gemeentefonds is met ingang van de Programmabegroting 2023 ingevoerd. De financiële effecten van deze herziening zijn verwerkt in de Programmabegroting 2023 en verder.

Op basis van de adviezen van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) wordt onderzoek gedaan naar het onderdeel overige eigen middelen en naar de maatstaven centrumfunctie en eenpersoonshuishoudens voor het sociaal domein. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn nog niet bekend. Wij informeren u in de Kaderbrief 2025 over de stand van zaken.

Nieuwe financieringsmethodiek met ingang van 2026

Het kabinet heeft het voornemen om vanaf 2025 een nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten en provincies te ontwikkelen, waarin ook de mogelijkheden worden onderzocht voor het vergroten van het belastinggebied.

Het huidige demissionaire kabinet Rutte IV heeft inmiddels erkend dat gemeenten als gevolg van deze maatregelen in problemen komen en toegezegd dat bij de Rijksvoorjaarsnota 2024 een besluit wordt genomen over de opschalingskorting. Dit betekent dat op zijn vroegst eind april 2024 duidelijk wordt of de opschalingskorting zal worden afgeschaft.
Voor wat betreft de kortingen als gevolg van de systematiek is nog geen duidelijkheid. Wel is afgesproken dat er onderzoek zal plaatsvinden naar meerdere varianten in de systematiek van accresontwikkeling. In welke mate een nieuw kabinet bereid is een oplossing te bieden is, gezien de stand van zaken in de formatie, ongewis.

Algemene uitkering in 2023

De in deze jaarrekening verantwoorde algemene uitkering is gebaseerd op de maatregelen tot en met de decembercirculaire. Op grond daarvan is de algemene uitkering bepaald op € 221,8 miljoen. Specifiek in de uitkering opgenomen bedragen zijn:

- 3,3 miljoen uitkering energietoeslag in het kader van de oplopende energieprijzen.
- 0,35 miljoen compensatie van de invoering van de Omgevingswet.
- 0,3 miljoen compensatie in de meerkosten als gevolg van de opvang van Oekraïense vluchtelingen.
- 0,65 miljoen specifieke uitkering in het kader van het Nationaal actieplan Daklozen.

Over eerdere jaren hebben we een na-uitkering uit het gemeentefonds ontvangen van € 0,2 miljoen.

3. Paragrafen

3.1 Lokale heffingen 64

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 70

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 78

3.4 Financiering 85

3.5 Bedrijfsvoering 90

3.6 Verbonden Partijen 98

3.7 Grondbeleid 115

3.1 Lokale heffingen

Inleiding

In de paragraaf lokale heffingen informeren wij u over de belastingen en heffingen die wij in de gemeente Assen heffen. Het gaat hierbij om zowel de vrij besteedbare algemene belastingen, zoals de onroerende-zaakbelastingen en toeristenbelasting, als om de belastingen waarbij de opbrengst wordt gebruikt voor een specifiek doel. Daarbij kan het gaan om belastingen die worden gebruikt voor het uitvoeren van een gemeentelijke taak, zoals de afvalstoffenheffing, of om het verhalen van kosten, zoals het heffen van leges voor een legitimatiebewijs.

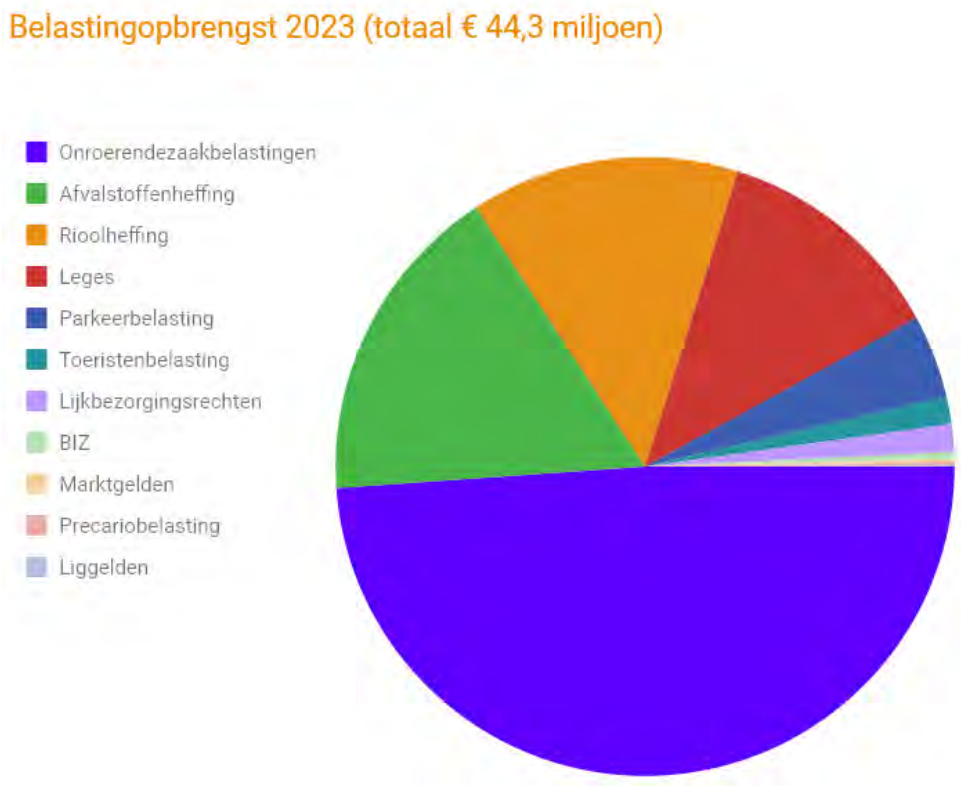
Beleidsuitvoering

Beleidsuitvoering lokale heffingen

Het college heeft in het bestuursakkoord Dichtbij & Daadkrachtig 2022-2026 twee uitgangspunten opgenomen:

1. De gemeentelijke dienstverlening is kostendekkend.
2. Assen is zeer terughoudend met boventrendmatige verhogingen.

In 2023 hebben we € 44,3 miljoen aan belastinginkomsten ontvangen. Begroot was € 40,3 miljoen. Hierna staan per belastingmiddel de gerealiseerde inkomsten. *(bedragen in de tabel x € 1.000)*

Beleidsuitvoering *[Bedragen in € x 1.000]*

Naam	Heffing
Onroerende-zaakbelastingen	De onroerendezaakbelastingen zijn verhoogd met de inflatie van 3,1 % (prijs nationale bestedingen).

	Begroot	Realisatie	Verschil
Eigenaren woningen	11.953	12.052	99
Eigenaren niet-woningen	5.487	5.552	65
Gebruikers niet-woningen	4.066	4086	20

Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing zijn de tarieven in 2023 voor eenpersoonshuishoudens omhoog gegaan met 6,6% en voor meerpersoonshuishoudens met 4,7%.

	Begroot	Realisatie	Verschil
Eenpersoonshuishouden	2.318	2.403	85
Meerpersoonshuishouden	5.203	5.099	-104

Rioolheffing

In 2023 is het tarief ten opzichte van 2022 met 25% verhoogd. Dit komt doordat in 2022 de teruggave uit de voorziening in mindering is gebracht op het tarief.

Begroot	Realisatie	Verschil
5.878	6.233	355

Leges

De tarieven voor de leges zijn in 2023 verhoogd met 8,6% (consumentenprijsindex juni 2022). Op de onderdelen waarop een maximaal Rijkstarief van toepassing is, is dat tarief gehanteerd.

	Begroot	Realisatie	Verschil
Algemene dienstverlening	742	945	203
Fysieke leefomgeving	1.649	4.422	2.773
Dienstverlening Europese richtlijn	21	32	11

De opbrengst fysieke leefomgeving is in 2023 hoger dan begroot als gevolg van de vergunning van een paar grote projecten, stijgende bouwkosten en de woningbouw Kloosterakker.

Parkeerbelastingen (Straatparkeren)

Een gedeelte van de parkeertarieven is in 2023 verhoogd. De abonnementen in de binnenstad zijn verhoogd met 3% en de tarieven voor parkeervergunningen met € 5 per jaar (en bij een andere tijdseenheid een gedeelte daarvan). Voor de naheffingsaanslag parkeerbelastingen was het maximale Rijkstarief van toepassing. De overige tarieven zijn in 2023 gelijk gebleven aan 2022.

Begroot	Realisatie	Verschil
1422	1.933	511

Naam	Heffing
Toeristenbelasting	In 2023 zijn twee verschillende toeristenbelastingtarieven geheven. Het reguliere tarief bedroeg € 1,45 per persoon, per overnachting. Het tarief van € 3,00 was van toepassing in de dagen voorafgaand en tijdens de TT.

Begroot	Realisatie	Verschil
730	633	-97

Lijkbezorgingsrechten	De lijkbezorgingsrechten zijn verhoogd met de inflatie van 8,6%.

Begroot	Realisatie	Verschil
627	639	12

Marktgelden	De marktgelden zijn verhoogd met de inflatie van 8,6%.

Begroot	Realisatie	Verschil
88	84	-4

Precariobelasting	De precariobelasting is verhoogd met de inflatie van 8,6%.

Begroot	Realisatie	Verschil
87	72	-15

Liggelden	De liggelden zijn verhoogd met de inflatie van 8,6%.

Begroot	Realisatie	Verschil
21	18	-3

Bedrijfs Investerings Zone (BIZ)	Sinds 1 januari 2023 hebben we in onze gemeente een BIZ binnenstad Assen. Deze loopt tot 2027. De BIZ wordt geheven van zowel de eigenaren als gebruikers van niet-woonruimten in de binnenstad. Met de opbrengst worden activiteiten in de openbare ruimte en op het internet gerealiseerd, zodat er gewerkt kan worden aan een sterke binnenstad. De gemeente keert de opbrengst uit aan de uitvoeringsorganisatie van de BIZ. Het tarief van de BIZ bedroeg in 2023 0,10% van de WOZ-waarde per 1 januari 2023 met een minimum van € 200 en een maximum van € 400.

Begroot	Realisatie	Verschil
165	162	-3

Inzicht wettelijke kostendekkendheid

In de tabel hieronder staat opgenomen in welke mate de lokale heffingen in 2023 kostendekkend zijn geweest.

Tabel kostendekkendheid heffingen

	Rechten titel I algemeen	Rechten titel II fysiek	Rechten titel III EUR	Marktgelden	Liggelden	Lijkbezorgingsrechten	Afvalstoffenheffing	Rioolheffing
A. Kosten (x € 1.000)	**957**	**1.807**	**40**	**215**	**18**	**933**	**7.976**	**5.942**
Kosten taakveld	334	66	0	90	1	93	3.313	3.978
Overig	377	1.052	25	86	13	509	2.999	610
Inkomensverdeling	0	0	0	0	0	0	431	332
Inkomsten taakveld	0	0	0	0	0	0	-624	-188
Toe te rekenen overhead	232	648	14	37	4	313	1.232	683
Toe te rekenen btw	14	41	1	2	0	18	625	527
B. Inkomsten (x € 1.000)	**742**	**4.422**	**20**	**84**	**17**	**639**	**7.502**	**6.233**
Opbrengst heffingen	742	4.422	20	84	17	639	7.502	6.233
C. Kostendekkendheid (in%)	**78**	**245**	**50**	**39**	**95**	**68**	**94**	**105**
Dekkingspercentage	78	245	50	39	95	68	94	105
D. In voorziening verkregen middelen van derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**291**
	0	0	0	0	0	0	0	291

Lokale belastingdruk

In de onderstaande tabellen staan de woonlasten voor gebruikers en eigenaren van woningen in de gemeente Assen opgenomen. Voor gebruikers gaat het om de afvalstoffenheffing en rioolheffing en voor de eigenaren komt daar de onroerendezaakbelasting nog bij. Er is een onderscheid gemaakt tussen huishoudens die bestaan uit één persoon of meerdere personen. Ook is er een vergelijking opgenomen van de woonlasten in de gemeente Assen ten opzichte van andere gemeenten en referentiegemeenten.

Tabel Woonlasten gebruikers woningen

(Bedragen x € 1)

Heffing	Eenpersoons-huishouden	Meerpersoons-huishouden
Rioolheffing	172	172
Afvalstoffenheffing	191	265

Tabel Woonlasten eigenaren woning

(Bedragen x € 1, afgerond op hele €;
voor woningen met een waarde van respectievelijk € 200.000; € 500.000 en € 1 miljoen)

Belastingsoort	€ 200.000	€ 500.000	€ 1 miljoen
Onroerendezaakbelasting	269	672	1.345
Totale woonlasten Eenpersoonshuishouden	632	1.035	1.708
Totale woonlasten Meerpersoonshuishouden	706	1.109	1.782

Woningwaarde

In 2023 was de gemiddelde waarde van een woning in de gemeente Assen € 274.000. Dit was in 2022 € 232.000.

Vergelijking met referentiegemeenten

Bedragen in € - Bron: https://www.coelo.nl

Gemeente	Eigenaar Eenpersoons-huishouden	Eigenaar Meerpersoons-huishouden	Huurder Eenpersoons-huishouden	Huurder Meerpersoons-huishouden
Assen	814	888	363	437
Enschede	938	966	536	565
Groningen	1.007	1.117	264	375
Leeuwarden	690	836	276	422
Zwolle	778	815	254	292
Gemiddeld	845	924	339	418

Vergelijking met Drentse gemeenten

Bedragen in € -Bron: https://www.coelo.nl

Gemeente	Eigenaar Eenpersoons-huishouden	Eigenaar Meerpersoons-huishouden	Huurder Eenpersoons-huishouden	Huurder Meerpersoons-huishouden
Aa en Hunze	717	779	188	250
Assen	814	888	363	437

Gemeente	Eigenaar Eenpersoons-huishouden	Eigenaar Meerpersoons-huishouden	Huurder Eenpersoons-huishouden	Huurder Meerpersoons-huishouden
Borger-Odoorn	987	1.032	189	234
Coevorden	950	1.002	356	407
De Wolden	748	838	363	453
Emmen	882	913	295	326
Hoogeveen	816	899	313	395
Meppel	761	761	389	389
Midden-Drenthe	758	803	422	467
Noordenveld	877	918	216	257
Tynaarlo	698	732	327	362
Westerveld	867	973	204	310
Gemiddeld	823	878	302	357

Kwijtscheldingsbeleid

In de gemeente Assen is kwijtschelding mogelijk voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de onroerende-zaakbelasting als wordt voldaan aan de daarvoor geldende voorwaarden. Kwijtschelding is in bepaalde gevallen ook mogelijk voor natuurlijke personen die een beroep of bedrijf uitoefenen. De mogelijkheid van kwijtschelding is sinds 2023 opgenomen in de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

Tabel Kwijtschelding 2023

(Bedragen in € x 1.000)

Heffing	Kwijt-schel-ding
Totaal	**763**
Onroerendezaakbelastingen	0
Afvalstoffenheffing	431
Rioolheffing	332

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Scope en Risico's

Doel en definitie

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre we gemeentelijke risico's kunnen afdekken door de beschikbare weerstandscapaciteit. Voldoende weerstandsvermogen voorkomt dat een financiële tegenvaller ons direct dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als we financiële tegenvallers goed kunnen opgevangen. Daarvoor zetten we weerstandscapaciteit en risico's tegen elkaar af.

Risicobeheersing

Onze organisatie werkt volgens het principe van integraal management. Hierbij zijn de manager, budgethouder of projectleider verantwoordelijk voor de risicobeheersing op respectievelijk hun beleidsterrein, afdeling, of project. Zij maken risicoanalyses en organiseren risicosessies als ze dat nodig vinden om de risico's te beheersen. Bij nieuwe of gewijzigde risico's met forse gevolgen informeren zij ons college en uw raad. In het kader van de P&C-cyclus inventariseren we twee maal per jaar gemeentebreed de risico's per beleidsprogramma en drukken deze in geld uit. Vervolgens wordt de benodigde weerstandscapaciteit voor het afdekken van de risico's gerelateerd aan de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst nemen we op in de jaarlijkse begroting en jaarrekening. In de kadernota Weerstandsvermogen en risicomanagement 2020 leest u meer over uitgangspunten, methodiek en werkwijze.

Naam	Risico
1. Wonen in Assen	
1.01 Bestemmingsplan Binnenstad Noordoost	Met het bestemmingsplan worden de ruime bouw- en gebruiksmogelijkheden van de huidige beheersverordening aangepast. Dit kan planschade tot gevolg hebben. Of er nadeelcompensatie ontstaat, hangt ervan af of een ontwikkeling op een perceel plaatsvindt en wat er dan gerealiseerd wordt. Op dat moment kunnen we pas beoordelen of de planschade vergoed moet worden en hoe hoog die vergoeding is. Met in achtneming van vele afhankelijkheden en onzekerheden is een risico inschatting gemaakt.
2. Werken in Assen	
2.01 Ontwikkeling uitkeringen - baten	Het rijksbudget voor de uitkeringen in het kader van de participatiewet is en blijft wisselend en is niet altijd toereikend. Het macrobudget voor de gebundelde rijksuitkering, 'BUIG', wordt verdeeld over alle gemeenten volgens een verdeelmodel. Dit model wordt jaarlijks herijkt op basis van parameters die de kans op bijstand voorspellen. Dit zorgt voor onzekerheid over in de toekomst te ontvangen budgetten. In het verleden is Assen vaak nadeelgemeente geweest. In 2023 was het budget precies toereikend om de lasten te dekken. In 2024 is het verdeelmodel aangepast met als resultaat een groter aandeel in het rijksbudget ten gunste van Assen. We verwachten daarom eind 2024 een voordeel ten opzichte van de begroting. Vanaf 2025 wordt op basis van deze kennis en met inachtneming van de laatste ontwikkelingen, rekening gehouden met een overschot in de meerjarenraming. De mate van (toekomstige) onzekerheid over de beschikbare budgetten is niet veranderd, waardoor we de risico's op

Naam	Risico
	het ontstaan van een tekort - weliswaar in afgezwakte vorm - blijven opnemen in het weerstandsvermogen.
2.02 Ontwikkeling uitkeringen-lasten	De gunstige economische omstandigheden en lage werkloosheid hebben de afgelopen jaren kansen geboden voor onze arbeidsmarkt. Het aantal bijstandsuitkeringen is in de periode 2022/2023 gedaald. Eind 2023 zien we dat het aantal uitkeringen weer wat oploopt. Voor 2024 en 2025 verwacht het CPB een lichte stijging van de werkloosheid, wat ook zijn weerslag heeft op het aantal bijstandsuitkeringen. Dit aantal zal volgens verwachting in 2024 verder oplopen, zich stabiliseren in 2025 om vervolgens in 2026 weer door te stijgen. Op basis van de huidige stand van zaken met betrekking tot het Asser aandeel in de rijksbudgetten gaan we er vanuit dat, ondanks de oplopende trend, er geen tekorten zullen ontstaan. De mate van onzekerheid is wel dusdanig dat we in de risicosfeer rekening blijven houden met mogelijke tegenvallers.
2.03 Budget ontwikkeling Wsw baten en lasten	Na een aantal jaren met tekorten op de WSW is vanaf 2020 sprake van meer evenwicht tussen de (rijks)baten WSW en de uitgaven. In 2023 was zelfs sprake van een klein overschot. In 2024 is nog een tekort begroot, maar in de meerjarenbegroting houden we vanaf 2025 rekening met jaarlijks een klein overschot. Door deze trend, met daarin een stabielere inkomstenkant, zien we een verschuiving van de risico's van de baten- naar de lastenkant. De bovenmatige loon- en prijsontwikkelingen van de afgelopen twee jaar én de maatschappelijke tendens om de laagste inkomensgroepen in het kielzog van de stijgende minimumlonen niet in de kou te laten staan, zijn van invloed op de CAO onderhandelingen. En zorgen daarmee voor een onzekere factor met betrekking tot de hoogte van de loonkosten in 2024 en verder.
2.04 Bedrijfsvoering WPDA	We zien in toenemende mate risico’s ontstaan in onderdelen van de bedrijfsvoering van WPDA. Zoals o.a. onzekerheden over de personeelsbezetting als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt, IT beheer, structuur en informatiehuishouding, hoogte van externe financiering (subsidies) en de transitie naar dienstverlening vanuit een Centrum voor Werk, Inkomen en Ontwikkeling.
3. Meedoen in Assen	
3.01 Huishoudelijke hulp zonder regie	Door dubbele vergrijzing wordt een stijging van de kosten voor huishoudelijke hulp verwacht. Door het loslaten van de taaleis zijn de wachtlijsten met zorgaanbieders inmiddels ingelopen. Hierdoor zien wij een risico op het stijgen van de kosten voor huishoudelijke hulp. Daarnaast risico op stijging van de pgb-kosten, zie voor tekstuele toelichting bij Uitvoering jeugdwet en WMO.
3.02 Uitvoering Jeugdwet en Wmo	De vraag naar Jeugdhulp blijft groot wat deels wordt veroorzaakt door een langdurig na-ijleffect van corona. We verwachten dat het aantal jongeren met mentale problemen toeneemt. De wachtlijsten in de Jeugd GGZ zijn een indicatie voor toenemende zorgkosten. Daarnaast geven zorgaanbieders aan te schrikken van de mentale gezondheid van jongeren en bijbehorende problematiek. Het is belangrijk om te blijven zorgen dat de capaciteit bij de zorgverleners past bij de zorgvraag.

Naam	Risico
	Er is nog steeds een toestroom van vluchtelingen uit Oekraïne. We zien inmiddels de eerste tekenen dat aanspraak wordt gemaakt op jeugdvoorzieningen en naar verwachting gaan die er ook komen voor de WMO. Het risico is dat de compensatie vanuit het Rijk ten aanzien van deze zorgkosten niet voldoende gecompenseerd worden. Daarnaast heeft de Centrale Raad van Beroep twee belangrijke uitspraken gedaan over het pgb-uurtarief voorhulp bij huishouden en individuele begeleiding. De Centrale Raad van Beroep heeft geoordeeld dat het pgb-uurtarief te laag is om voldoende ondersteuning te kunnen bieden. Dit heeft als risico dat onze pgb-kosten stijgen.
3.03 Hervormingsagenda Jeugd	Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG werken samen aan de Hervormingsagenda (HA) Jeugd 2022-2028. Het doel van deze zogenoemde vijfhoek is hulpverlening verbeteren en meer grip op het jeugdstelsel. Als onderdeel van de uitspraak van de Commissie van Wijzen over de extra middelen jeugdhulp, is ook een HA voorzien waarin maatregelen zijn opgenomen die moeten leiden tot een kwaliteitsverbetering en lagere kosten. In de al eerder genoemde afspraken omtrent de nieuwe stelpost jeugd is het volgende aangegeven: “Uit de HA volgt een combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. De aanpassingen van de ramingen vormen geen budgettaire garantie”. Dit betekent concreet dat wij nu nog geen rekening mogen houden met de financiële effecten in de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2026. Gezien de omvang van de HA en het mogelijke financiële effect voor de Asser begroting en meerjarenraming, is het noodzakelijk om direct na vaststelling van de HA deze te vertalen naar de Asser situatie waarbij de haalbaarheid van deze HA in kaart wordt gebracht.
3.04 Wmo: vergrijzing en wachtlijsten GGZ	De wachtlijsten voor de volwassenen GGZ (Zorgverzekeringswet) worden langer en de Wmo-kosten nemen toe. Door dubbele vergrijzing (verder: vergrijzing) verwachten we dat meer ouderen aanspraak maken op zorg. De verdeling van zorgkosten en compensatie van meerkosten zijn belangrijk voor de VNG richting de landelijke politiek. In de prognose hebben we rekening gehouden met vergrijzing en langere wachtlijsten. Voor de extramuralisering (vaker thuis wonen) van de GGZ is een landelijk hoofdlijnenakkoord afgesloten tussen de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Het Rijk heeft de bezuiniging verlaagd en gemeenten krijgen meer geld. We weten niet of dat voldoende zal zijn om alle kosten te betalen wanneer meer GGZ-cliënten in de wijk gaan wonen.
3.05 Gemeentelijke Kredietbank (GKB) financieel en organisatorisch	Naar verwachting ontstaat in 2024 zekerheid over de toekomst van de GKB. Definitieve besluitvorming gaat plaatsvinden in de loop van 2024. Beoogd wordt de exploitatie van de GKB vanaf 2025 onder te brengen in een Stichting, waarin meerdere gemeenten zullen gaan deelnemen. De huidige Gemeenschappelijke

Naam	Risico
	Regeling met Meppel en Hoogeveen wordt ontbonden. Voorbereidingen voor de transitie worden getroffen in 2024. De GKB wordt tegelijkertijd klaargestoomd om vanaf 2025 met een structureel gezonde exploitatie de toekomst in te gaan. De transitie, het financieel gezond maken van de exploitatie, de voorgenomen storting van een weerstandsvermogen en de afwikkeling van de GR gaan gepaard met forse (extra) uitgaven die niet in de begroting zijn opgenomen. Ook zal er in 2024 nog sprake zijn van een regulier exploitatieverlies, waarbij de kans reëel is dat die hoger zal uitvallen dan begroot. Over de hoogte van de kosten die nog op ons afkomen komt later in 2024 meer duidelijkheid. Zeker is wel dat in verband met de hoge mate van onzekerheid en hoog risicoprofiel er een beroep gedaan zal worden op ons weerstandsvermogen.
3.06 Financiële risico's Beschermd Wonen	Assen verzorgt als centrumgemeente de uitvoering voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. De negen gemeenten gaan regio Assen informeel splitsen in twee regio's: Noord en Midden Drenthe en Zuidwest Drenthe. We verdelen de centrummiddelen voor BW en MO over deze twee regio's volgens een eigen verdeelsleutel. We hebben afgesproken om de maatschappelijke opvang aan de Havenkade in Assen gezamenlijk in stand te houden tot en met 2025. Het nieuwe verdeelmodel voor Beschermd Wonen was bekend, maar is door het uitstellen van het woonplaatsbeginsel aan verandering onderhevig. Op 12 september 2023 is de Wet Woonplaatsbeginsel en het bijbehorende objectief verdeelmodel controversieel verklaard. De kans is erg klein dat de invoering hiervan voor 2025 gaat plaatsvinden. We gaan over een periode van 10 jaar van historische naar objectieve verdeling. We verwachten dat we in die 10 jaar toegaan naar een licht nadeel. In hoeverre dit nadeel werkelijkheid wordt, hangt af van de zorgvraag. Er zijn meer klanten over gegaan van BW naar de WLZ. Hoe het Rijk dit gaat afrekenen uit de integratie-uitkering weten we nog niet exact, er is een risico op een extra uitname. Zodra dit duidelijk is, informeren wij u hierover. Voor het jaar 2025 nemen we een risicobedrag op omtrent de onzekerheid over de uitname van de WLZ. Ook wordt de onzekerheid veroorzaakt door de instroom van voornamelijk jongvolwassenen en de doorstroom binnen de BW indicatie in verband met de beschikbaarheid van passende woonruimten.
3.07 Overige financiële risico's zorgkosten en relatie met rijksmiddelen	Wij houden u op de hoogte van de ontwikkeling van de zorgkosten. Toch kunnen we afwijkingen in absolute zin bij de jaarstukken niet uitsluiten. De totale zorgkosten binnen de gemeente Assen, inclusief regionale middelen voor Beschermd Wonen, bedragen in 2024 ruim 100 miljoen. Een afwijking van 1% van de begroting is dus al 1 miljoen.
3.08 Nieuwe ontwikkeling van loonkosten binnen welzijn	We zien bij veel subsidie partijen en inkooprelaties dat de kosten significant toenemen als gevolg van nieuw afgesloten cao's. Bij het vernieuwen van deze subsidies en/of afspraken is de kans groot dat de kosten stijgen zonder dat wij hier volledig voor worden gecompenseerd. Dit heeft ook zijn uitwerking op het project IZA GALA. De door het Rijk toegekende middelen staan tot en met 2026 vast en worden niet geïndexeerd. Dit

Naam	Risico
	betekent dat bij het stijgen van de kosten deze middelen wellicht ontoereikend zijn. Daarnaast worden vanaf 2024 een groot aantal nieuwe aanbestedingen gedaan met zorgaanbieders, waarbij een groot risico bestaat dat de kosten toenemen en dat compensatie hiervan uit het gemeentefonds niet toereikend zal zijn.
3.09 Nieuwe tariefontwikkeling instellingen jeugdzorg	De (landelijke) tarieven voor gecertificeerde instellingen (GI's) in de jeugdzorg stijgen harder dan voorzien en soms wel met 20%. Een stijging van deze omvang was niet voorzien en tevens is de vraag in hoeverre wij deze tariefstijging gecompenseerd krijgen vanuit het Rijk. De omvang wordt geschat op € 300.000 per jaar.
3.10 GGD	In de risicoparagraaf van de jaarrekening 2023 van de GGD zijn de actuele risico's van de GGD geïnventariseerd. De belangrijkste zijn: digitale verstoring/cybercrime, AVG t.a.v. privacy en informatiebeveiliging en loon- en prijsontwikkelingen boven compensatie. Omdat de GGD zelf niet beschikt over weerstandsvermogen, is het totaalbedrag van de waardering van de risico's omgeslagen in een risicobedrag per individuele gemeente, ter opname in de eigen paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing. Voor een toelichting op de risico's verwijzen we naar de jaarrekening 2023 van de GGD.
4. Aantrekkelijk Assen	
4.01 Bedrijfsvoering Veiligheidsregio Drenthe (VRD)	In onderdelen van de bedrijfsvoering van de VRD zijn risico's geïnventariseerd. De VRD heeft geen eigen weerstandscapaciteit om mogelijke risico's op te vangen. Naast financieel algemene risico's (loon- en prijsontwikkeling boven compensatie) zijn er ook risico's over ICT en informatievoorziening (digitale verstoring/cybercrime) geïnventariseerd. Ook zijn er risico's met betrekking tot personeel en organisatie (onder andere arbeidsmarktproblematiek). Daarnaast worden algemene risico's onderscheiden, zoals de ontwikkeling van energietarieven en klimaateffecten die invloed hebben op de primaire processen van de brandweer.
5. Samen werken aan Assen	
5.01 Risicovoorziening pensioenverplichtingen (oud-) wethouders	Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Wet Appa). We hebben een voorziening waaruit we de pensioenuitkeringen betalen. Jaarlijks berekent de Algemene Pensioen Groep (APG) de bedragen aan de hand van rente, leeftijd en sterftekansen van de verzekerden. Veranderingen van de rentestand zijn een risico. Als de rente daalt moeten we meer geld in de voorziening storten. En als de rente hoger wordt, neemt het risico af.
7. Vastgoed en Grondbedrijf	
7.01 Grondexploitaties	Risico's op grondexploitaties vangen we op binnen de reserves grondbedrijf. Jaarlijks analyseren we bij de begroting per exploitatiegebied kosten, opbrengsten en risico's. Risico's die vallen onder onvoorzien dekken we in de weerstandsreserve van het grondbedrijf. Het bedrag bepalen we op basis van de IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden) en onderbouwen we met risicoanalyses.

8. Algemeen financieel beleid	
8.01 Gemeentefonds - Afnemende ruimte onder Btw-compensatiefonds-plafond	De omvang van het Btw-compensatiefonds is sinds een aantal jaren gemaximeerd. Onder- en overschrijding van dat maximum worden verrekend met het Gemeentefonds. In 2022 werd het plafond bereikt en is het meerdere in 2023 onttrokken aan het Gemeentefonds. Op basis van de Septembercirculaire 2023 is de verwachting dat een onderschrijding zal ontstaan van € 359 miljoen. Of dit beeld ook werkelijk uitkomt wordt duidelijk bij de Meicirculaire 2024. De kans en de hoogte van het effect kunnen we niet voorspellen.
8.02 Rentebeleid Europese Centrale Bank (ECB)	De ontwikkelingen van de rente op de geld- en kapitaalmarkt lieten de afgelopen periode een stijgende trend zien om de oplopende inflatie te beperken. De ECB heeft daarom maatregelen genomen door het verhogen van de rentetarieven. Het huidige Europese rentepeil bedraagt 4,0%. De ECB heeft aangekondigd dat de rentetarieven zullen worden verhoogd zo lang als nodig is om de inflatie terug te brengen naar de doelstelling van 2% op middellange termijn. Het beeld van de inflatie op dit moment (2024: 2,9%) is nog boven de doelstelling. Ondanks de hogere inflatie heeft de ECB halverwege december besloten geen aanvullende verhoging door te voeren. Of en in welke mate ook rentemaatregelen in 2024 aan de orde zal zijn zal vooral afhangen van de inflatieontwikkeling in Europa en de macro-economische ontwikkelingen op het gebied van de groei van de economie.
8.03 'Ravijn' - niet taakgebonden kortingen door het Rijk	Het Rijk heeft aangekondigd dat een nieuwe financieringsmethodiek met ingang van 2026 wordt ingevoerd. Tegelijkertijd wordt de omvang van het gemeentefonds met circa € 3,0 miljard oplopend naar € 4,1 miljard in 2028 neerwaarts bijgesteld. Dit betekent voor alle gemeenten een forse verlaging van de algemene uitkering met ingang van 2026. Voor Assen gaat het om een verlaging van circa € 12 miljoen in 2026 oplopend naar ruim € 16 miljoen in 2028. In het meerjarenbeeld 2026 en 2027 van de begroting 2024 is deze verwachting verwerkt. Door de val van het Kabinet is het onduidelijk of en in welke mate het beleidsvoornemen van de nieuwe financieringsmethodiek en korting ook daadwerkelijk zal worden ingevoerd.

Kengetallen

	bedrag
A. Weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	65.214
Reserve weerstandsvermogen	9.250
Weerstandsreserve grondbedrijf	10.714
Bestemmingsreserves exclusief verplichtingen	0
Stille reserves	0
Onbenutte belastingcapaciteit	0
Nieuwe beleidsruimte	0

	bedrag
Totaal weerstandscapaciteit	85.179
B. Risico's per begrotingsprogramma	
Wonen in Assen	250
Werken in Assen	1.700
Meedoen in Assen	6.146
Aantrekkelijk Assen	291
Samen Werken aan Assen	0
Bedrijfsvoering	0
Vastgoed en grondbedrijf	10.714
Algemeen financieel beleid	0
Weerstandsvermogen	
Weerstandscapaciteit (A)	85.179
Risico's (B)	19.101
Weerstandsvermogen absoluut (A-B)	66.078
Weerstandsvermogen ratio (A/B)	4,5

Weerstandscapaciteit
Voor het bepalen van de weerstandscapaciteit is een aantal componenten als pro memorie meegenomen. De feitelijke weerstandscapaciteit is nog iets hoger. Uitleg over weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit leest u hier: https://www.nvrr.nl/wiki/9198/weerstandscapaciteit

Ratio weerstandsvermogen: 4,5 [A/B] De ratio voor het weerstandsvermogen bedraagt 4,5. Een ratio tussen de 1,0 en 1,4 is voldoende en groter dan 1,4 goed. We voldoen hieraan.

Kengetallen financiële positie

Omschrijving	Rekening 2022	Prognose 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote	65%	76%	61%
Netto schuldquote na correctie verstrekte leningen	63%	75%	59%
Solvabiliteitsratio	36%	33%	38%
Structurele exploitatieruimte	6,28%	-1,00%	-2,17%
Grondexploitatieratio	7%	8%	7%
Belastingcapaciteitratio	84%	83%	85%

Risicoduiding kengetallen financiële positie

Omschrijving	Minst risicovol	Meest risicovol
Netto schuldquote	< 90%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0	< 0
Grondexploitatieratio	< 20%	> 35%
Belastingcapaciteitratio	< 95%	> 105%

Kader en Begrip

Begrip	Omschrijving
Belastingcapaciteit	Het vermogen van een gemeente om belastingen te heffen.
Grondexploitatie	Ontwikkeling en exploitatie van grond door de gemeente.
Herwaarderingsreserve	Reserve die ontstaat door herwaardering van activa, zoals vastgoed.
Kredietrisico	Risico dat een debiteur zijn verplichtingen niet kan nakomen.
Liquiditeitsrisico	Risico dat een gemeente niet op korte termijn aan financiële verplichtingen kan voldoen.
Netto Schuldquote	Verhouding tussen netto schuld (schulden minus bezittingen) en totale baten van de gemeente.
Ravijnjaar	Het begrip “Ravijnjaar” verwijst naar het jaar 2026, waarin Nederlandse gemeenten mogelijk te maken krijgen met een aanzienlijk tekort. Dit dreigende tekort heeft te maken met veranderingen in het gemeentefonds, waarin het Rijk geld verdeelt aan gemeentes. Vanaf 2026 vervalt de koppeling tussen dit fonds en de uitgaven die de landelijke overheid doet, waardoor er waarschijnlijk minder geld beschikbaar zal zijn voor gemeentes. Dit kan grote gevolgen hebben voor de financiële situatie van gemeenten.
Risicobeheersing	Strategieën en maatregelen om risico’s te identificeren, evalueren en beheersen.
Risicoprofiel	Overzicht van belangrijkste risico’s waaraan de gemeente blootstaat.
Scenarioanalyse	Methode om impact van verschillende toekomstscenario’s op financiële positie te beoordelen.
Solvabiliteit	Vermogen van een gemeente om aan financiële verplichtingen te voldoen.
Structurele exploitatieruimte	Verschil tussen inkomsten en uitgaven van de gemeente.
Valutarisico	Risico dat wisselkoersen de financiële positie van de gemeente beïnvloeden.
Weerstandscapaciteit	Bedrag dat een gemeente beschikbaar heeft om onvoorziene risico’s op te vangen.
Weerstandsvermogen	Financiële buffer van een gemeente om onverwachte tegenvallers op te vangen.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Doel

De belangrijkste kapitaalgoederen van de gemeente zijn wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Exploitatie van deze goederen vergt onderhoud. In deze paragraaf zijn de beleidskaders voor instandhouding weergegeven.

Beleidskaders, financiële kaders en risico's

Algemene beleidskaders

Het beheer van de openbare ruimte is gericht op een minimaal acceptabele verzorging van gemeentelijke eigendommen en risico gestuurd beheer. Hierbij gaat het om: wettelijke verplichting, dreiging bestuurlijke nalatigheid, niet meer kunnen instaan voor de veiligheid, dreiging van exploitatietekorten of kapitaalverlies of samenwerking met ander partijen of projecten. Groot onderhoud gebeurt conform de Agenda BOR (Beheer Openbare Ruimte). In de Agenda BOR (2017) zijn de beeldkwaliteitsniveaus opnieuw vastgesteld voor de verzorging van de Openbare Ruimte (IBOR). We herijken de IBOR.

Financiële kaders en risico's

De kosten van instandhouding bestaan uit kosten voor onderhoud, kapitaallasten en beheer- en exploitatielasten. Om kapitaalverlies te voorkomen is de flexibiliteit in de onderhoudsbudgetten beperkt. Daarnaast leidt achterstallig onderhoud tot hogere onderhoudskosten dan tijdig onderhoud. De hoogte van de budgetten is mede afhankelijk van de gekozen beeldkwaliteit. Hiervoor zijn diverse beheervisies opgesteld met beleidsdoelstellingen voor diverse kapitaalgoederen. De financiering van herinrichtingsprojecten bij einde levensduur nemen we op in de investeringsstaat zoals aangegeven in de Notitie Materiële Vaste Activa (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten). Ook autonome ontwikkelingen zijn van invloed op de hoogte van de budgetten. Te denken valt aan de sterk stijgende energielasten en de boven trendmatige stijging van de beheer- en onderhoudslasten. In de begroting hebben wij rekening gehouden met deze ontwikkeling.

De rest van dit hoofdstuk geeft per kapitaalgoed de relatie met het relevante beleidskader weer.

Onderhoudsniveaus

categorie	Groen	Meubilair	Reiniging	Verharding	Civiele kunst-werken
Centrum	A	B	A	B	B
Wijken	B	B	B	B	B
Bedrijventerreinen	C	C	B	C	C
Buitengebied	C	C	B	C	C
Recreatief groot groen	C	C	B	C	C
Representatieve ontmoeting plekken	B	B	B	B	B
Verbindingen en hoofdroutes	B	B	B	B	B

Onderhoud per beheercategorie

Beleid	Financiën en risico's
01. Riool en waterzuivering (Programma Wonen in Assen)	
In 2019 is het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan Assen 2019-2024 (GWRP) geactualiseerd en vastgesteld. Hierin is de gezamenlijke visie en ambitie van gemeente en waterschappen over water in relatie tot ruimtelijke ordening vastgelegd. Om goed inzicht en prioritering te krijgen is een voortschrijdende planning (4 jaar) nodig, waarbij ook de werkvoorraad bepaald wordt (tot 10 jaar). Prioritering van projecten is een integrale afweging op basis van einde levensduur, slijtage, maatschappelijke vragen en functiewijzigingen. De planning stemmen we af met de programma's Gebiedsgericht Werken (GGW) en Mijn Buurt Assen. De voorbereidingen voor de opvolger van het GWRP, het Meerjaren Uitvoerings Programma 2025-2030 (MJUP), zijn inmiddels gestart.	De lasten aan riolering zijn gelijk aan de baten uit rioolheffing. We schrijven investeringen in rioleringen af over de economische levensduur. Onderhoud aan riolering betalen we uit de onderhoudsvoorziening. Deze voorziening bedraagt eind 2023 4,8 miljoen en is op voldoende niveau. In het rioolbeheer zijn geen afwijkingen in kwaliteitsniveaus, financiën en/ of risico's door achterstallig onderhoud geconstateerd. Dit geldt ook voor de gemeentelijk waterwegen.
02. Begraven (Programma Wonen in Assen)	
Met begraven beogen we kwalitatief goed begraven op korte en lange termijn, het waarborgen van de begraaf capaciteit, het bieden van kwalitatief goede begraafplaatsen en het op peil houden van de bijdrage aan de groene kwaliteit van Assen. Het begraven moet voldoen aan de Wet op de Lijkbezorging. Het groenbeheer en padenonderhoud op de begraafplaatsen voldoen aan de afgesproken IBOR kwaliteitsniveaus.	Het systeem van kostendekkende tarieven is losgelaten om begraven in Assen betaalbaar te houden. In tegenstelling tot afgelopen jaren zijn de beschikbare middelen onvoldoende om de kosten mee te dekken. Daarom zullen we in 2024 de tarieven voor begraven opnieuw tegen het licht houden.

Beleid	Financiën en risico's
03. Groenbeheer (Programma Wonen in Assen)	
Op 21 december 2023 heeft de Raad de Groenvisie Assen - de groene stad van het noorden vastgesteld. Het is de uitwerking van één van de hoofdambities van de omgevingsvisie 'Assen nog mooier'. Deze omgevingsvisie is samen met inwoners, ondernemers. en andere partijen opgesteld en op 1 juli 2021 vastgesteld. De omgevingsvisie schetst hoe Assen er in 2040 uit moet komen te zien en beschrijft de eigenschappen die Assen zo aantrekkelijk maken. De visie Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten heeft als doel om een kader te bieden in de openbare ruimte en om keuzes te maken rondom beheer, onderhoud en vervanging van speel- en ontmoetingsplekken. Deze visie vervangt het Stedelijk speelbeleidskader. De visie BOSS vergt meer aandacht voor beheer en onderhoud. Omdat steeds meer gebruik zal worden gemaakt van informele speelruimte (combinatie speel- en ontmoetingsplek) is extra aandacht rondom groenbeheer noodzakelijk om BOSS ook daadwerkelijk te stimuleren. Medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt houden het onderhoudsniveau van het groen op peil. Burgers en instellingen kunnen zelf zorgen voor een 'plus' op het onderhoudsniveau van het groen in hun omgeving. De verzorgingsuitgangspunten en -niveaus van de openbare ruimte zijn vastgelegd in de Agenda BOR.	Het huidige budget is toereikend voor regulier beheer op basis van de afgesproken kwaliteitsniveaus. Hiermee renoveren of vervangen we verouderde groenvakken. Er is geen budget voor vervanging van grote boomstructuren. Bij areaaluitbreiding stellen we, zoals afgesproken in de Agenda BOR, vooraf de beheerbudgetten bij. In de recent vastgestelde Groenvisie is er geld beschikbaar gesteld voor het thema Steenbreek. Deze is verwerkt in de begroting 2024. Het Vervangingsbudget en Meedoen in het groen zullen we betrekken bij de Kaderbrief 2025.
04. Wegbeheer (Programma Wonen in Assen)	
Het dagelijks beheer van straten en wegen vindt plaats op basis van de vastgestelde beeldkwaliteit. Het beheer en onderhoud van de verhardingen is gericht op het behoud van de verkeersveiligheid, duurzaamheid, comfort en aanzien. Het plannen van groot onderhoud en wegreconstructies bepalen we aan de hand van visuele weginspecties, restlevensduur onderzoeken, maatregeltoetsen en technische metingen. Onderhoud	De kaders van de Agenda BOR geven inzicht in de werkwijze van het beheer en onderhoud van verhardingen. De daaruit volgende lasten van groot onderhoud komen jaarlijks ten laste van de exploitatie. Het meerdere boven de reguliere lasten onttrokken we tot en met 2021 uit de reserve Straten en wegen. Bij de jaarrekening 2021 is gebleken dat de reserve Straten en wegen niet meer nodig is voor het uitvoeren van onderhoud. Bij de kaderbrief 2023 is besloten om de middelen in de reserve Straten en wegen van 4,4 miljoen met

Beleid	Financiën en risico's
aan asfaltwegen is mede gericht op het voorkomen van kapitaalvernietiging. Bij het opstellen van de integrale planning houden we rekeningen met (geplande) rioleringsprojecten, ontwikkelingsplannen, verkeerskundige projecten en projecten vanuit gebiedsgericht werken. Integraal prioriteren we instandhoudingsprojecten die voortkomen uit einde levensduur van de wegen, maatschappelijke opgaven en functiewijzigingen van de openbare ruimte. Het meerjarenprogramma bekijken over een periode van vijf jaar (beleidslijn Agenda BOR). Daaruit volgt ook een doorkijk naar het beschikbare budget op de middellange termijn.	ingang van 2022 vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene reserve en de reserve Straten en wegen op te heffen. Risico gestuurd beheer (zie: Algemene Beleidskaders) kan plaatselijk tot kwaliteitsvermindering leiden. Hierdoor kan een verhoogd veiligheidsrisico voor verkeersdeelnemers ontstaan. In de oudere wijken neemt de noodzaak tot groot onderhoud en reconstructies toe. Deze hogere onderhoudskosten leggen in de toekomst een groter beslag op de algemene middelen.
05. Overige infrastructuur (Programma Wonen in Assen)	
Het onderhoud is gericht op verkeersveiligheid, duurzaamheid, comfort en aanzien. Groot onderhoud en vervanging vinden plaats op basis van conditiemetingen en technische inspecties en zijn gericht op het voorkomen van kapitaalvernietiging. Voor goed inzicht en prioritering maken we een voortschrijdende planning (10 jaar). Prioritering van projecten is een integrale afweging op basis van einde levensduur, slijtage, maatschappelijke vragen en functiewijzigingen. De planning wordt afgestemd met de programma's Gebiedsgericht Werken (GGW) en Mijn Buurt Assen. Kunst in de openbare ruimte (niet infrastructurele kunstwerken) maakt onze leefomgeving mooier, kan het historisch bewustzijn versterken en draagt bij aan de identiteit van onze stad. In 2022 is de Kunst & Cultuurnota 2021 - 2024 vastgesteld waar ook beeldende kunst in de openbare ruimte op basis van de percentageregeling en het onderhoud daaraan is opgenomen.	De beheerplannen geven inzicht in de werkwijze en lasten van het dagelijks onderhoud. In de product begroting zijn de vervangingsinvesteringen vanwege einde levensduur opgenomen. De stand van de reserve groot onderhoud van kunstwerken (infrastructuur) is geactualiseerd en bedraagt eind 2023 € 3,2 miljoen. Dit is toereikend. Als beheerder hebben we de verantwoordelijkheid de openbare ruimte veilig te houden. De maatregelen die daarmee samenhangen leggen een groter beslag op de beschikbare financiële middelen. Om de maatregelen te kunnen uitvoeren binnen de financiële kaders voeren we sommige werkzaamheden en vervangingsprojecten in een later stadium uit. Dit is in lijn met de Agenda BOR.
06. Maatschappelijk Vastgoed (Programma Vastgoed en Grondbedrijf)	
Bij de inzet van gemeentelijke gebouwen kijken we kritisch naar effectiviteit en efficiency. Een betere bezetting van gebouwen door bijvoorbeeld	Het vastgoed van de gemeente (niet zijnde de gebouwen in het grondbedrijf) heeft een redelijke conditie; niveau 3 van NEN 2767.

Beleid	Financiën en risico's
multifunctioneel gebruik kan leiden tot een kleinere vastgoedportefeuille. In 2020 zijn zowel het Masterplan Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed als de Vastgoednota vastgesteld. Het Masterplan maakt op hoofdlijnen inzichtelijk wat er nodig is voor de verduurzaming van de totale gemeentelijk vastgoedportefeuille. Daarmee is het een instrument om grip te krijgen op deze complexe en omvangrijke opgave. Hierbij kijken we naar de huidige staat van de gebouwen, energieverbruik en maatregelen om de gebouwen klimaatneutraal en ook aardgasvrij te maken. De Vastgoednota brengt alles rondom Vastgoedbeleid samen. Het maakt inzichtelijk welke gebouwen de Gemeente Assen in bezit heeft en wat kenmerkend is voor de vastgoedportefeuille. Verder bevat de Vastgoednota een bundeling van elementen die van belang zijn voor het managen van de vastgoedportefeuille. Voor een deel van deel van portefeuille betekent dit continuering van de huidige afspraken, voor een ander deel betekent dit dat er voorstellen moeten komen voor nieuw vastgoedbeleid als oplossing voor geconstateerde knelpunten.	Veiligheidsredenen liggen hieraan ten grondslag evenals het voorkomen van meerkosten van te groot verval van gebouwen (bijvoorbeeld vervolgschades van lekkages). Eénmaal per drie jaar inspecteren we de gebouwen waarna we een meerjaren onderhoudsplanning (MJOP) opstellen. Deze MJOP is weer de opmaat voor een meerjaren investeringsplanning die we herijken als er aanleiding voor is. De investeringsplanning is de basis voor de onderhoudsvoorziening en de berekening van de benodigde stortingen in de onderhoudsvoorziening. In 2023 heeft een inspectie van alle gebouwen plaatsgevonden met als resultaat een nieuwe onderhoudsplanning. Deze onderhoudsplanning is actueel voor de periode 2023 - 2026.

Overzicht beleidskaders

01 Riolering	Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan Assen GWRP 2019-2024
02 Riolering	Vaarwater in Assen 2016
03 Begraven	Beheersverordening begraafplaatsen 2014
04 Begraven	Beleidsnota gemeentelijke begraafplaatsen
05 Begraven	Beleidsnota Historie en toekomst Noorder- en Zuiderbegraafplaats + lijst cultuurhistorische waardevolle monumenten 2010
06 Gebouwen	Masterplan Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed 2020
07 Gebouwen	Vastgoednota 2020
08 Groen	Agenda Beheer Openbare Ruimte (BOR) 2017
09 Groen	Groenvisie Assen - de groene stad van het noorden
10 Groen	Visienota Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten (BOSS) 2022
11 Overige infra	Agenda Beheer Openbare Ruimte (BOR) 2017
12 Overige infra	Beeldende kunst in de openbare ruimte Notitie Beeldende Kunst en Vormgeving in de openbare ruimte 2022-2030
13 Overige infra	Nieuwe norm voor aanleg openbare verlichting Raadsbesluit 2017Openbare verlichting - Kwaliteitscriteria NPR 13201
14 Overige infra	Versnelde verduurzaming openbare verlichting, raadsbesluit 2017
15 Wegen	Agenda Beheer Openbare Ruimte (BOR) 2017

Tabel budgetten

Besteding budgetten en verantwoording

(Bedragen x € 1.000)

Categorie / product	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Begraven	**160**	**186**	**190**
Begraven	160	186	190
Groenbeheer	**3.145**	**4.016**	**4.054**
Bossen en natuurterreinen	251	429	279
Kinderboerderijen	69	59	108
Plantsoenen	2.624	3.284	3.494
Speelterreinen	201	244	173
Maatschappelijk vastgoed	**27.268**	**29.727**	**28.263**
Maatschappelijk vastgoed	27.268	29.727	28.263
Overige infrastructuur	**3.540**	**3.140**	**3.351**
Bermen	314	19	23
Klein Straatmeubilair	28	20	24
Kunstwerken	1.335	1.410	1.229
Openbare verlichting	970	904	1.087
Schoonhouden openbare ruimte	560	402	590
Verkeersregelingen	333	385	398
Rioolbeheer	**4.290**	**3.656**	**4.687**
Riolering beheer en onderhoud	3.413	2.986	3.753
Watergangen	652	479	644
Waterwegen	225	191	290
Wegen	**3.685**	**2.574**	**3.571**
Wegen	3.685	2.574	3.571
	42.088	**43.299**	**44.116**

3.4 Financiering

Uitvoering treasurybeleid

We hebben in 2023 het gemeentelijk treasurybeleid binnen de kaders van wet- en regelgeving en de eigen beleids- en werkafspraken in samenwerking met het treasuryteam uitgevoerd (Wet Fido en het gemeentelijke treasurystatuut).

We waren in 2023 steeds voldoende liquide en solvabel zodat we steeds aan onze financiële verplichtingen konden voldoen. We hebben de gemeentelijke schuldpositie en de rente- en aflossingsverplichtingen verlicht.

Financieringsbehoefte en ontwikkeling van de schuldpositie

De financieringsbehoefte voor de begroting 2023 hadden wij ingeschat op 35,0 miljoen. De behoefte is lager uitgevallen. De verklaring hiervoor is als volgt:

1. De beschikbaarheid van meer eigen financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen)
2. Een lager investeringsniveau dan begroot
3. Een verbeterde liquiditeitspositie

Financieringsbehoefte *[Bedragen x € miljoen]*

Omschrijving	Begroting
Financieringsmiddelen	**449**
Beschikbare middelen	**414**
Vaste geldleningen	235
Kortlopende geldleningen	0
Reserves en voorzieningen	162
Transitoria	17
Financieringsbehoefte	**35**
Langlopende financiering	35
Kortlopende financiering	0
Te financieren activa	**-449**
Te financieren activa	**-449**
Algemene dienst	-416
Grondbedrijf	-33
	0

De omvang van de vaste schuld van de gemeente bedraagt eind 2023 € 211,1 miljoen en is ten opzichte van de in de begroting 2023 opgenomen ramingen lager. Bij de begroting 2023 hadden we rekening gehouden met een oplopende langlopende schuld om te voorzien in de financieringsbehoefte. Mede als gevolg van de verbeterde positie van onze eigen financieringsmiddelen, uitstel van investeringen en de uitkomst van de jaarrekening was de financieringsbehoefte lager dan begroot.

De ontwikkeling schuldpositie eind 2023 laat ten opzichte van jaarrekening 2022 een gunstiger beeld zien, dit mede als gevolg van de redenen die hierboven zijn beschreven. De gemeentelijke leningenportefeuille omvat eind 2023 in totaal 20 langlopende leningen waarvan één nieuwe lening. We hebben in 2023 geen kortlopende leningen afgesloten.

Ontwikkeling schuldpositie *[Bedragen x € miljoen]*

Schuldpositie	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Omvang vaste schuld	242	253	235	252	211
Omvang vlottende schuld	20	0	0	0	0

Visie en beleid, rentebeeld en rentekosten

Rentebeeld in 2023 en rentevisie

Om de hoge inflatie te temperen heeft de Europese Centrale Bank het depositorenteniveau in een aantal stappen verhoogd na 4,0%. Door deze stappen liet de ontwikkeling van de rente op de geld- en kapitaalmarkt een stijgend beeld zien waarbij in het laatste kwartaal een lichte stabilisatie zichtbaar werd. Het beleid van de ECB zal zich de komende tijd richten op het verder dempen van de te hoge inflatiecijfers. Op basis van de huidige ontwikkeling en prognoses van de inflatie is de verwachting dat in de tweede helft van 2024 een licht daling van het depositorenteniveau zichtbaar wordt.

Als uitvloeisel van het beleid van de ECB is het rentepeil op de geld en kapitaalmarkt ten opzichte 2022 opgelopen. Voor kortgeldleningen varieerde deze in 2023 van 3,0 tot 3,5% aan het eind van het jaar. De rente van de langlopende leningen lag, afhankelijk van de looptijd, tussen 3,2 en 3,8 %.

In onze verwachtingen voor 2024 hebben we rekening gehouden met een verdere stijging naar 4%. Bij de Kaderbrief 2025 kijken we opnieuw naar de monetaire ontwikkelingen of en in welke mate aanpassingen nodig zijn.

Externe Rentekosten gedaald

Over de vaste leningen van in totaal € 211,1 miljoen hebben we per saldo € 3,0 miljoen rente betaald. Het gemiddelde externe rentepercentage is 1,30 %. Mede als gevolg van een verbeterde positie van onze eigen financieringsmiddelen zijn wij in 2023 niet geconfronteerd met de gevolgen van het hoger renteniveau.

Renteresultaat

Conform BBV hanteren we het gewogen gemiddelde rentepercentage dat we hebben betaald voor vaste leningen (looptijd >1 jaar) en kasgeldleningen (looptijd < 1 jaar). Daarnaast hebben we rente berekend over eigen financieringsmiddelen. Dat is een eigen beleidskeuze. De totale rentekosten rekenen we via de omslagmethode toe aan gemeentelijke producten en diensten. Het rente-omslagresultaat bedraagt € 1,65 miljoen. Het voordeel ten opzichte van de begroting 2023 komt hierdoor uit op € 364.000. In de begroting 2023 was het interne rentepeil geraamd op 1,8 %. We blijven binnen de bandbreedtes van BBV-richtlijn notitie Rente en aanpassingen zijn niet nodig.

Rente 2023 *[Bedragen x € 1.000]*

Rente	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Baten	**-8.123**	**-8.423**	**-8.865**
Rente schatkistbankieren	-115	0	-927
Rente grondexploitaties	-699	-866	-647
Rente investeringen	-7.309	-7.557	-7.291
Lasten	**8.123**	**8.423**	**8.865**
Rente vaste geldleningen	3.220	4.092	2.953
Rente korte geldleningen	0	140	0
Rente reserves en voorzieningen	3.218	2.916	3.549
Rente grondbedrijf	453	518	426
Overige rente	18	0	282
Vergoedingsrente	2	0	0
Voordeel renteomslag	1.212	757	1.655
	0	**0**	**0**

Risicobeheer

Renterisiconorm

Het renterisico is in 2023 is goed gespreid en komende jaren blijft de ruimte onder de norm voldoende. De renterisiconorm is het bedrag dat de gemeente in een jaar maximaal mag (her)financieren. Dit risico wordt op basis van de Wet Fido berekend als de som van de renteherzieningen en de aflossingen. Het risico mag niet groter zijn dan 20 % van het begrotingstotaal. Voor het begrotingsjaar 2023 is de norm € 67,0 miljoen.

4. Renterisiconorm *[Bedragen x € 1.000]*

Norm	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Renteherziening	0	0	0	0
Aflossingen	29,5	35,5	17,5	24,1
Totaal renterisico	29,5	35,5	17,5	24,1
Renterisiconorm	61,5	65	67	69,1
Ruimte onder de norm	32	29,5	49,5	45
Overschrijding norm	0	0	0	0

Kasgeldlimiet

Op basis van de cijfers in de Programmabegroting 2023 is de kasgeldlimiet € 28,5 miljoen. De kasgeldlimiet begrenst de netto kortlopende schuld van de gemeente. De gemeente mag maximaal 8,5 % van de begroting financieren met leningen die binnen 1 jaar worden afgelost. We maken bij de voorziening steeds optimaal gebruik van de gunstige rentestanden. In 2023 zijn de kasgeldlimieten per kwartaal niet overschreden.

5. Kasgeldlimiet per kwartaal *[Bedragen x € 1.000]*

Norm	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Vlottende schuld	44	19,1	8,5	23,3
Vlottende middelen	100,8	53,8	72,8	108,4
Totaal kasgeld	-56,8	-34,7	-64,3	-85,1
Netto gemiddeld	-18,9	-11,6	-21,5	-28,4
Kasgeldlimiet	29,5	29,5	29,5	29,5
Ruimte onder de norm	48,4	41,1	51	57,9
Overschrijding norm	0	0	0	0

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren beperkt de eigen beleggingsmogelijkheden van de gemeente. Als we op onze bankrekening meer geld hebben dan het drempelbedrag roomt het Rijk dit af en stroomt dit in de 'schatkist' van het Ministerie van Financiën. De limiet is 2 % van het begrotingstotaal. Het drempelbedrag is maximaal € 6,9 miljoen. Wij hebben uit renteoverwegingen de ruimere norm nog niet doorgevoerd.

Het saldo van de schatkist bedraagt eind 2023 € 29 miljoen. Het saldo van de schatkist moet in samenhang worden gezien met het negatieve saldo van onze bankrekening. Ook hier speelt het renteargument. We ontvangen een hogere rentevergoeding voor de middelen in de schatkist dan de te betalen rentevergoeding over het negatieve saldo op onze bankrekening.

In samenhang is onze liquiditeitspositie in 2023 positief omdat het patroon van inkomsten en uitgaven geen gelijke tred heeft laten zien.

4.4 Schatkistbankieren

Berekening drempelbedrag schatkistbankieren *[Bedragen x € 1.000]*

Nummer	Uitkomst	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(0) Gegeven/ Uitkomst					
(1)	Drempelbedrag	6.946	6.946	6.946	6.946
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		87	188	134
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	6.946	6.859	6.758	6.812
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	347.287	347.287	347.287	347.287

Nummer	Uitkomst	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	347.287	347.287	347.287	347.287
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	6.946	6.946	6.946	6.946
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)		7.884	17.289	12.305
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		87	188	134

EMU-saldo

Het EMU-overschot is € 15,7 miljoen. Voor de gemeente Assen is het toegestane EMU-tekort 2023 vastgesteld op € 12,9 miljoen. Het EMU-saldo is de som van inkomsten en uitgaven van de Rijksoverheid en de decentrale overheden. De Europese Unie heeft bepaald dat het EMU-tekort van een land niet hoger mag zijn dan 3 % van het bruto binnenlands product.

EMU-saldo *[Bedragen x € 1.000]*

	Begroting 2022	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	-2.617	34.160	-2.216	8.397
Afschrijving tlv exploitatie	12.452	12.024	13.569	17.378
Toevoeging voorzieningen tlv exploitatie	2.582	2.997	2.582	11.794
Investeringen geactiveerd	-30.266	-16.093	-26.528	-22.383
Bijdragen niet via exploitatie	0	6.396	0	1.167
Desinvesteringen niet tlv exploitatie	0	0	0	0
Onttrekking voorzieningen tgv exploitatie	-2.183	-18.821	-2.186	-680
	-20.032	**20.663**	**-14.779**	**15.673**

3.5 Bedrijfsvoering

Scope

De paragraaf geeft inzicht in de interne processen binnen de gemeente en de verantwoording daarvoor. Hier rapporteren we ook over openbare informatievoorziening en rechtmatigheid.

In het programma Bedrijfsvoering verantwoorden we alle kosten voor de ondersteuning van raad, college en het ambtelijk apparaat. De bedrijfsvoeringparagraaf geeft aanvullende informatie op het programma Bedrijfsvoering. De tabellen in deze paragraaf geven een beeld van de kosten van de bedrijfsvoering gesplitst in directe taken en ondersteuningstaken (overhead).

Uitgangspunten

Uitgangspunten formatie en loonsom

De loonsomraming 2023 is gebaseerd op de primair vastgestelde formatie en op verdere afzonderlijke besluitvorming op de formatie in de loop van 2023. Vertrekpunt voor de loonsom is geweest het salarispeil van februari 2022 en de CAO gemeenten . De nieuwe CAO gemeenten loopt van 2 januari 2023 tot en met 31 december 2023 en leidt in 2023 tot een gemiddelde loonstijging van 8,3% . De financiële effecten van de nieuwe cao zijn in deze jaarrekening verwerkt.

Verder is rekening gehouden met de gevolgen van jaarlijkse periodieke verhogingen (salaristreden tot maximum van de schaal is bereikt) en het persoonsgebonden budget van € 453 per fte. Voor vergoedingen en toelagen aan het personeel is een (gemiddeld) bedrag van € 141 per fte beschikbaar. Naast de loonsom is voor beheerskosten binnen de bedrijfsvoering een aantal normbedragen van toepassing. Zo bedraagt het centrale budget voor vorming en opleiding 1,4 % van de loonsom. Voor de overige personeelskosten per team, zoals teamdagen, is een budget beschikbaar.

Inzicht in bedrijfsvoeringkosten

De tabellen die zijn opgenomen onder de indicatoren in deze paragraaf geven inzicht in de omvang van de bedrijfsvoeringkosten van het primair proces en de kosten van overhead. Personeelskosten van medewerkers en overige kosten die direct verband houden met de uitvoering van het beleid worden rekenen we tot de directe kosten.

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces rekenen we tot de overhead. Deze kosten bestaan uit alle loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies (Personeelszaken, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting), ICT-kosten, huisvestingskosten, uitbestedingskosten bedrijfsvoering en rentekosten die niet zijn toe te rekenen aan het primaire proces

Toerekening projectmatige dekking

Met ingang van 2023 wordt er voor het toerekenen van uren aan projecten gewerkt met één integraal gemeentelijk uurtarief. Om onze interne tarieven beter af te kunnen wegen tegen externe inzet is het overheadpercentage verlaagd naar 55%. Hiermee komt het tarief voor 2023 uit op 112 per uur.

Openbaarheidsparagraaf

Scope

De Openbaarheidsparagraaf biedt een helder overzicht van onze voortdurende inspanningen om onze informatiehuishouding te optimaliseren. Hierin leggen we verantwoording af over de activiteiten op de volgende gebieden: actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking en verbetering van de informatiehuishouding. De term informatiehuishouding verwijst naar het beheer en de organisatie van informatie binnen onze organisatie, met als doel het bevorderen van transparantie en efficiëntie.

Actief openbaar maken van informatie

Artikel 3.3. van de Wet Open overheid (Woo), actieve openbaarmaking van categorieën informatie, is nog niet in werking getreden. De gemeente Assen maakt al veel informatie actief openbaar door deze op internet te publiceren. Hiermee lopen wij vooruit op de inwerkingtreding van artikel 3.3 Woo.

We zorgen dat het klantcontactcentrum onze Woo-expert en informatie-deskundigen goed weet te vinden. Dit stelt ons in staat om vragen van inwoners laagdrempelig en adequaat te beantwoorden en hen te helpen de informatie die ze zoeken vlot te vinden. Deze werkwijze en de zorgvuldige afhandeling van Woo-verzoeken zorgen dat er weinig klachten binnenkomen en kan aan de voorkant helpen voorkomen dat inwoners Woo-verzoeken indienen of andere (juridische) procedures starten.

Passief openbaar maken van informatie

Wij hebben 41 Woo-verzoeken ontvangen. Deze Woo-verzoeken, besluiten en de bijbehorende documenten zijn te raadplegen op onze website.

De gemeente Assen maakt regelmatig gebruik van deelbesluiten. Hiermee zijn we de aanvrager van dienst want hij of zij hoeft niet te wachten tot het hele verzoek is afgerond om de belangrijkste informatie te ontvangen.

Waar onder de Wob ‘elektronische’ verzoeken geweigerd mochten worden, biedt de Woo juist de expliciete mogelijkheid om digitale verzoeken in te dienen via een formulier op de website of het algemene e-mailadres.

Informatiehuishouding op orde

In 2023 zijn we gestart met een informatieplattegrond, waarmee we de gemeentelijke producten, processen, applicaties en informatiesystemen in kaart brengen, met als doel om informatie vindbaar te maken en te houden. Dit is een continue activiteit die we in 2024 voortzetten.

Vanaf 2024 worden e-mailberichten van medewerkers van de gemeente voor een vaste periode bewaard. Daarbij worden e-mailberichten van zogeheten sleutelfunctionarissen langer bewaard (capstone-methode). Daarmee blijven deze e-mailberichten beschikbaar voor toekomstige informatieverzoeken.

Kaders

https://wetten.overheid.nl/BWBR0045754/2023-04-01/0
https://vng.nl/sites/default/files/2022-04/VNG-Woo-Meerjarenplan.pdf
https://commissiebbv.nl/news/view/5e3e6c0e-681d-4f76-b9b3-35d7c6c3f1d9/openbaarheidsparagraaf-wet-open-overheid-woo
https://www.assen.nl/informatieaanvraag-wet-open-overheid
https://organisaties.overheid.nl/woo/23236/Gemeente_Assen#contactgegevens

Overzicht onrechtmatigheden en maatregelen ter voorkoming

Hierna staat per proces informatie over afwijkingen groter dan € 150.000, inclusief oorzaken en maatregelen die we nemen om herhaling te voorkomen. De kaders hiervoor staan in artikel 10.2 en 10.3 van de financiële verordening.

Afwijkingen groter dan € 150.000

Begrotingsrechtmatigheid

Beschrijving

In 2023 is sprake van een bruto begrotingsonrechtmatigheid van € 12.299.000. De over- en onderschrijdingen passen echter binnen het beleid zoals door de gemeenteraad is vastgesteld en leiden daarom netto niet tot een begrotingsonrechtmatigheid (zie verder onderdeel 4.5 Toelichting afwijkingen t.o.v. de begroting). Er is niet vastgesteld dat de over- en onderschrijdingen ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd.

De overschrijding van de investeringskredieten met € 78.870 is een begrotingsonrechtmatigheid, maar behoeft geen nadere toelichting omdat de afwijking lager is dan de rapportagegrens van € 150.000.

Proces inkopen

Onderwerp

De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012. In de Gids Proportionaliteit zijn de voorschriften uitgewerkt over de eisen, voorwaarden en criteria die aan inschrijvers en inschrijvingen worden gesteld. Een aanbestedende dienst dient de voorschriften toe te passen of een afwijking in de aanbestedingsstukken te motiveren. Het ten onrechte niet toepassen van de Aanbestedingswet 2012 met betrekking tot de Europese aanbestedingsnormbedragen bij een aanbesteding van opdrachten, leidt tot een financiële rechtmatigheidsfout. Het niet naleven van de overige normbedragen uit de Gids Proportionaliteit leidt niet tot financiële rechtmatigheidsfouten voor zover de gemeente afwijkingen hiervan adequaat heeft gedocumenteerd en gemotiveerd.

In het proces Inkopen is voor € 6,9 miljoen aan onrechtmatigheden geconstateerd. **Beschrijving**
In totaal zijn 51 crediteuren met een waarde van € 6.911.343 aangemerkt als onrechtmatige uitgaven als gevolg van het niet-naleven van de Europese aanbestedingsregels. In de totale onrechtmatigheid van € 6,9 miljoen zit daarnaast een zogenaamde afkoop voor de toekomst van € 2.119.463. Dit is in de jaarrekening verantwoord onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen. In 2023 is voor € 921.000 aan nieuwe onrechtmatigheden geconstateerd. Hiervan heeft € 430.000 betrekking op inhuur van personeel. Twee andere (nieuwe) dossiers hebben betrekking op huur van machines en advieskosten voor totaal € 260.000.

Oorzaken
Naast opdrachten die (in het verleden) gezamenlijk de Europese aanbestedingsgrens overschrijden, ligt de oorzaak voornamelijk bij ophoging van de opdracht boven de Europese aanbestedingsgrens of bij niet rechtmatige verlenging. Voor een aantal dossiers geldt dat de oorzaak is dat er ingehuurd is buiten de raamcontractpartners om. Deze inhuur was al in gang gezet vóór ingangsdatum van de nieuwe raamcontracten.

Verbeterpunten
We constateren dat de totale onrechtmatigheid ten opzichte van voorgaand jaar is afgenomen van € 10,2 miljoen naar € 6,9 miljoen. Dit betekent een afname met € 3,3 miljoen, ofwel 32%. Het proces is adequaat ingericht en uit het bestaan en de werking blijkt dat het adequaat functioneert. Waar mogelijk zal er Europees aanbesteed worden als dat proportioneel is. De afname in omvang van onrechtmatigheden hangt ook samen met het vergroten van het bewustzijn in de organisatie over aanbestedingen en hoe te handelen. Desondanks is het waarschijnlijk dat de onrechtmatigheid nooit nul zal worden.

Proces subsidies

Onderwerp

In het proces Subsidies is voor € 0,475 miljoen aan onrechtmatigheden geconstateerd. **Beschrijving**
In totaal zijn 17 subsidies met een waarde van € 367.155 aan subsidies onrechtmatig verstrekt als het gevolg van het ontbreken van een subsidiebeschikking. Van de begrotingssubsidies zonder subsidiebeschikking is vastgesteld dat het plafondbedrag is overschreden met € 107.372. Dit deel van de begrotingssubsidies is daarmee alsnog onrechtmatig. Het totaalbedrag van € 474.527 is aangemerkt als onrechtmatig.

Oorzaken
In de begroting is per subsidie een plafondbedrag opgenomen. Het overschrijden van dit plafondbedrag is onrechtmatig. Verder zijn er incidentele subsidies en specifieke subsidieregelingen. Het ontbreken van een subsidiebeschikking bij deze verstrekte subsidies maakt dat er geen juridische grondslag is en ze daarmee onrechtmatig zijn.

Verbeterpunten
Het voorkomen van onrechtmatigheden kan door aan elke subsidieverlening een subsidieverleningsbeschikking te verstrekken, zodat afspraken en voorwaarden voor alle partijen helder zijn. Verder kent het verstrekken van subsidie zonder beschikking (begrotingssubsidies) nadelen op het gebied van verantwoording en transparantie. Mogelijke verbeteringen worden onderzocht.

Proces Verbonden Partijen

Onderwerp
Bij een verbonden partij (VP) is voor € 500.000 aan onrechtmatigheden geconstateerd.

Beschrijving
Het genoemde bedrag aan onrechtmatigheid is de geëxtrapoleerde onzekerheid met betrekking tot het onvoldoende toetsen op de loonwaardemetingen in het kader van de loonkostensubsidie, het voldoen aan de re-integratie verplichtingen door partners van uitkeringsgerechtigden en de toets op parttime ondernemers.

Oorzaken
Voorgaand jaar is geconstateerd dat niet in alle gevallen is nagegaan of de partner van de hoofdaanvrager ook aan de gestelde re-integratieverplichting voldoet. Als reactie hierop is het proces aangepast, waardoor zowel de hoofdaanvrager als de partner direct na toekenning van de uitkering een eigen re-integratieproces krijgen. Er is door de VP een herstelactie uitgevoerd op de groep die al een uitkering ontving, maar onvoldoende in beeld was. Omdat deze groep niet het hele jaar aantoonbaar begeleiding heeft gekregen, zorgt dit voor een onzekerheid van de rechtmatigheid.

Uit dossiercontroles zijn bevindingen naar voren gekomen ten aanzien van parttime ondernemers (voorheen marginaal zelfstandigen). Net als voorgaand jaar is een tekortkoming bij de parttime ondernemers geconstateerd. Een parttime ondernemer moet aan een aantal voorwaarden voldoen om de uitkering te behouden. Er is in onvoldoende mate vastgesteld dat de zelfstandige activiteiten aan de daarvoor geldende voorwaarden voldoet. Dit zorgt voor een onzekerheid van de rechtmatigheid.

Uit dossiercontroles zijn bevindingen naar voren gekomen ten aanzien van de loonkostensubsidie. Bij het vaststellen van de hoogte van de te betalen loonkostensubsidie beschut werk binnen iWerk is een bevinding geconstateerd. Standaard wordt 70% loonkostensubsidie betaald op basis van de algemeen gehanteerde loonwaarde van beschut werkers van 30%. Doordat er geen loonwaardemetingen binnen iWerk plaatsvinden is, in de gevallen met een hogere loonwaarde dan 30%, te veel loonkostensubsidie verstrekt.

Verbeterpunten
De herstelactie op de re-integratieverplichtingen is afgerond, waardoor deze bevinding in boekjaar 2024 niet opnieuw zal voorkomen.

Ten aanzien van de bevinding over parttime ondernemers heeft de VP aangegeven een verbeteractie op te zetten, zodat zichtbaar het voldoen aan de gestelde voorwaarden wordt getoetst en vastgelegd.

Algemene beheersing rechtmatigheid

Het algemene beeld van de beheersing van de rechtmatigheid, de belangrijkste risico's en de uitkomst van de verbijzonderde interne controlemaatregelen op deze risico's is hieronder nader toegelicht (artikel 10.3 financiële verordening).

Op basis van de informatie die ons bekend is en het feit dat de interne risicobeheersings- en controlesystemen in het verslagjaar adequaat en effectief hebben gefunctioneerd, kunnen wij met redelijke zekerheid verklaren dat de financiële verslaggeving geen materiële onjuistheden bevat.
Wij erkennen onze verantwoordelijkheid voor deze systemen en het opzetten van processen die niet alleen de betrouwbaarheid van de financiële rapportages waarborgen, maar ook de naleving van toepasselijke wetten en regels verzekeren.
De gemeente zet zich continu in voor het verbeteren van de interne controle. In de komende periode zal er extra aandacht besteed worden aan het borgen van risicomanagement als een doorlopend proces. Tevens zal er samen met een control team gewerkt worden aan de verbetering van zowel hard- als soft controls, ondersteund door passende systemen. Tot slot is er een project gestart voor het vastleggen en borgen van (kritieke) processen in de werkwijze van onze teams.

Niet-financiële onrechtmatigheden

De Wet financiering decentrale overheden (Fido) en onderliggende regelingen in de vorm van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, Uitvoeringsregel financiering decentrale overheden (Ufdo) en Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), bevatten regels die de risico's voor gemeenten moeten beperken bij lenen en beleggen. De gemeente Assen leent wel gelden, maar belegt niet.

Over 2023 zijn de bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen nageleefd.

Als er wel niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van de bepalingen in de Wet fido en bijhorende Regelingen zijn geconstateerd, moeten deze worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering (nota Bedrijfsvoering BBV). Het gaat hier om overschrijdingen van renterisiconorm en kasgeldlimiet.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Onder misbruik wordt verstaan het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Omdat een M&O beleid ontbrak, heeft het College deze daarom laten opstellen. Het M&O-beleid is door uw raad vastgesteld op 25 januari 2024. Door het ontbreken van een M&O-beleid in 2023 zijn geen formele controles uitgevoerd. In 2024 gaat de organisatie de beheersmaatregelen zoals vermeld in het M&O-beleid implementeren in de bedrijfsvoering.

Inzicht in indicatoren

Middeleninzet bedrijfsvoering *(Bedragen in € x 1.000 en laatste kolom in %)*

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Afwijking	Afwijking in %
Baten					
Inkomsten van derden	-2.338	-1.877	-2.568	691	37
Gedekte kosten	-10.967	-9.784	-15.257	5.473	56
Lasten					
Personeelskosten	59.010	60.608	65.831	-5.223	-9
Beheerkosten	9.558	9.926	13.424	-3.497	-35
Kapitaallasten	2.089	2.426	2.242	184	8
	57.352	**61.299**	**63.672**	**-2.372**	

Het programma Bedrijfsvoering sluit met een nadeel van € 2,4 miljoen. De afwijkingen zijn toegelicht in hoofdstuk 4.5 (toelichting afwijkingen jaarrekening).

Toerekening kosten bedrijfsvoering *(Bedragen in € x 1.000 en laatste kolom in %)*

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Afwijking	Afwijking %
Directe taken	46.164	48.849	54.236	-5.388	-11
Overhead	24.493	24.111	27.260	-3.149	-13
	70.657	**72.960**	**81.496**	**-8.536**	**-24**

Kosten ondersteuning (overhead)

De totale lasten voor primaire ondersteuning (overhead) zijn € 29,7 miljoen. De kosten voor huisvesting van € 2,4 miljoen staan niet in deze tabel omdat ze onder programma Vastgoed vallen.

Personeelsformatie *(Aantal fte's en laatste kolom in %)*

	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening2023	Afwijking	Afwijking in %
Totale formatie bedrijfsvoering	703	677	732	-55	-8%
Totale bezetting bedrijfsvoering	693	741	768	-71	-10%
Verschil formatie vs bezetting	10	-64	-36	16	-25%

In de tabel staat hoeveel personeelsleden er op 31 december zijn, inclusief veranderingen door het jaar heen. Het gemiddelde aantal medewerkers is hoger dan gepland, omdat we met nieuwe projecten zijn gestart en daarvoor externe deskundigen inhuren.

Investeringen *(Bedragen in € x 1.000)*

investering	Investeringskrediet tot en met 2023	Realisatie tot en met 2023	Ruimte ultimo 2023
ICT	1.416	345	1.071
Kantoorinventaris	605	0	605
Materieel	2.597	3.312	-715
Overige investeringen bedrijfsvoering	114	53	61
	4.732	**3.710**	**1.022**

De geplande uitgaven voor software omvatten de vervanging van computers op de werkplek, speciale computers voor AutoCAD en nieuwe software voor afvalbeheer. Sommige van deze softwarevervangingen zijn uitgesteld naar 2024 of zelfs later.

Het budget voor nieuw zitmeubilair in de vergaderzalen is verlaagd en sommige aankopen zijn uitgesteld. Dit is gedaan omdat we de resultaten van het onderzoek naar het opzetten van een hybride werkomgeving, waarbij we zowel op kantoor als thuis werken, afwachten.

We hebben meer geld uitgegeven aan materieel door investeringen die zijn doorgeschoven vanuit 2022. Omdat we overstappen op elektrische vrachtwagens zijn extra laadpalen en een versterking van de elektriciteitsvoorziening nodig. Daarnaast hebben we te maken gehad met wereldwijde leveringsproblemen.

Indicatoren

	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Formatie (Fte per 1.000 inwoners)	10	11
Bezetting (Fte per 1.000 inwoners)	10	11
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	994	1174
Externe inhuur (kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	11%	18%

3.6 Verbonden Partijen

Inleiding

De gemeente Assen heeft een aantal verbonden partijen die voor de gemeente taken uitvoert of met wie de gemeente samenwerkt om doelen voor de Asser samenleving te bereiken. Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke en publiekrechtelijke organisaties waarin wij een financieel én een Bestuurlijk belang hebben. De totale bijdrage aan de verbonden partijen bedraagt voor 2024 € 30,1miljoen.

In deze paragraaf geven wij een overzicht van al onze verbonden partijen. Daarbij geven wij per verbonden partij inzicht in financiële aspecten, het Bestuurlijk belang en/of het percentage aandelen.

De Wet gemeenschappelijke regelingen is per 1 juli 2022 op een aantal onderdelen gewijzigd. De bedoeling van deze wijzigingen is om volksvertegenwoordigers meer invloed op de besluitvorming van deze samenwerkingsverbanden te laten hebben en deze beter te kunnen controleren. Ten aanzien van de bestaande gemeenschappelijke regelingen wordt met andere deelnemende gemeenten bekeken op welke wijze de regelingen daarop moeten worden aangepast. Hiervoor geldt een implementatieperiode van twee jaar.

Gemeenschappelijke regelingen

Drents Archief, Assen

Doel en openbaar belang

Het doel is: Archief. Het openbaar belang betreft: Regionaal Historisch Centrum met twee hoofdtaken. Dit zijn de wettelijke taak om het archief van het Rijk en de gemeente Assen te beheren en het toegankelijk maken van de informatie in de archieven voor een breed publiek. Voor de gemeente Assen maakt het Drents Archief het mogelijk bestemmings- en bouwplannen in te zien. Daarnaast is het Drents Archief actief op het gebied van erfgoed en cultuureducatie. Jaarlijks maken zo'n 7.500 leerlingen kennis met diverse aspecten van de Drentse en Assense geschiedenis.

Website

https://www.drentsarchief.nl

Relatie met programma('s)

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p27-24aantrekkelijkassen

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met het Rijk.

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt: Lid in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur.
Het algemeen bestuur bestaat uit het Dagelijks bestuur aangevuld met J. Seton en M. L. J. Out.
Het dagelijks bestuur bestaat uit: : M.J.M. Hoogeveen (voorzitter), H. Hartog en B.J. ten Oever.

Financieel belang

De bijdrage van gemeente Assen betreft 4,88 % van de totale bijdragen.

Jaarlijks ontvangt het Drents Archief de bijdrage van de gemeente Assen als partner van de GR. Daarnaast ontvangt het incidentele bijdragen voor met name erfgoed- en cultuureducatie.

Financiële risico's

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang: Geen

Financieel

Bijdrage gemeente Assen aan VP € 137.444

Vermogen van VP (in €)	31 december 2022	31 december 2023
Eigen vermogen	321.527	316.191
Vreemd vermogen	1.107.519	1.179.948

Financieel resultaat over 2023 € -5..336

Eems Dollard Regio (EDR), Leer, Duitsland

Doel en openbaar belang

Het doel is: Regionale grensoverschrijdende samenwerking bevorderen en realiseren.
Het openbaar belang betreft: Maatregelen ter versterking en ontwikkeling van de betrekkingen tussen de gebieden aan beide zijden van de grens afstemmen en oplossingen voor problemen treffen.

Website

https://edr.eu

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p14-22werkeninassen

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met 19 Nederlandse gemeenten, 16 Duitse steden, 28 Duitse Gemeinden, 14 Duitse Samtgemeinden, 7 Duitse Landkreise, de Industrie- und Handelkammer Oldenburgische IHK, de Industrie- und Handelskammer für Ostfriesland und Papenburg, de Handwerkskammer für Ostfriesland en de Ostfriesische Landschaft in deze grensoverschrijdende samenwerkingsorganisatie.

Bestuurlijk belang

Het algemeen bestuur (EDR-raad) bestaat uit 2 vertegenwoordigers van elke deelnemer in de EDR. Gemeente Assen participeert als volgt: GR, openbaar lichaam. De burgemeester en een wethouder van gemeente Assen zijn deelnemer in de EDR-raad (AB).

Financieel belang

Vermogen van VP (in €)	31 december 2022	31 december 2021
Eigen vermogen	690.000	713.000
Vreemd vermogen	3.133.000	3.352.000

Het financiële belang van de gemeente Assen in de EDR is beperkt tot het betalen van een jaarlijkse bijdrage, gebaseerd op het aantal inwoners per 1 januari (van het voorgaande jaar).

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Geen. Betreft jaarlijkse contributie voor het lidmaatschap op basis van het aantal inwoners.

Financieel

De totale ledenbijdrage voor 2023 is door EDR begroot op € 324.000. Gemeente Assen heeft in 2023 bijgedragen € 7.400, dit is 2,28 % van de totale deelnemersbijdrage.

De exploitatiebegroting 2023 van de EDR is vastgesteld op een totaal aan inkomsten en uitgaven van € 1.723.000. De bijdrage van de gemeente Assen betreft 0,43 % van de totale begroting van de EDR. Op het moment van opstellen van deze jaarrekening zijn nog geen cijfers over 2023 bekend.

Dat is de reden dat de cijfers van de jaarrekening 2022 zijn opgenomen. De EDR sloot het verslagjaar 2022 af met een nettoverlies van € 23.000 (2021 € 16.000 nadelig).

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Drenthe (GGD), Assen

Doel en openbaar belang

Het doel is: uitvoering van wettelijke taken van de gemeente op het gebied van de publieke gezondheids-zorg.
Het openbaar belang betreft: een bijdrage leveren aan de publieke gezondheidszorg met afstemming op de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening voor 12 Drentse gemeenten. De GGD draagt bij aan de publieke gezondheidszorg en bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners van de twaalf Drentse gemeenten.

Website

https://www.ggddrenthe.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p19-23meedoeninassen

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met de twaalf Drentse gemeenten.

Bestuurlijk belang

Collegeregeling met afvaardiging van de wethouders van de Drentse gemeenten, lid AB en DB, besluit bij meerderheid van stemmen. Gemeente Assen participeert als volgt: Een wethouder van de gemeente Assen is lid van het DB.

Financiële ontwikkelingen, bijdrage en jaarcijfers

Financieel belang

Jaarlijkse exploitatiebijdrage op basis van de GGD-begroting.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Geen.

Financieel

Bijdrage / ontvangst gemeente Assen aan VP (in €) 4.014.805

Vermogen van VP (in €)	**31 december 2022**	**31 december 2023**
Eigen vermogen	3.855.000	4.084.000
Vreemd vermogen	7.177.000	7.931.000

Financieel resultaat over 2023 (in €) 1.951.000

Gemeenschappelijke Kredietbank Drenthe (GKB), Assen

Doel en openbaar belang

Het doel is: uitvoeren wettelijke taken Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Het openbaar belang betreft: op maatschappelijk en zakelijk verantwoorde wijze verlenen van dienstverlening bij het oplossen van schulden, inkomensbeheer (budgetbeheer en beschermingsbewind) en kredietverlening.

Website

https://www.degkb.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p19-23meedoeninassen

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met Hoogeveen en Meppel in de GR.

Daarnaast zijn er 11 gemeenten die geen deelnemer zijn maar wel via een dienstverleningsovereenkomst diensten inkopen bij de GKB.

Bestuurlijk belang

GR van drie Drentse gemeenten, lid AB en DB, besluit bij meerderheid van stemmen.
Gemeente Assen participeert als volgt: Twee leden in het algemeen bestuur. Voorzitter van het dagelijks bestuur.

Financieel belang

Het Asser GR-aandeel in het negatieve exploitatieresultaat (€ 1.964.679) is 43% van het totaal, naar rato van het aantal inwoners, en bedraagt € 845.424. Voor de dienstverlening is in 2023 € 996.000 door de GKB in rekening gebracht.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Het voornemen is de GR GKB per eind 2024 te beëindigen en per 01-01-2025 de exploitatie onder te brengen in een Stichting. Definitieve besluitvorming hierover vindt in de loop van 2024 plaats. De financiële risico's zijn beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen.

Financieel

Bijdrage / ontvangst gemeente Assen aan VP (in €) 1.841.000

Vermogen van VP (in €)	31 december 2022	31 december 2023
Eigen vermogen	-834.028	-1.920.599
Vreemd vermogen	7.972.981	8.688.295

Financieel resultaat over 2023 (in €) -1.964.679

Noordmidden Drentse samenwerking (NMD), Roden

Doel en openbaar belang

De inkoop van ondersteuning die voortvloeien uit de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gezamenlijk uit te voeren.

Website

https://nmdsamenwerking.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p19-23meedoeninassen

Deelnemende partijen

De gemeenten Aa en Hunze, Midden Drenthe, Noordenveld, Tynaarlo en Assen

Bestuurlijk belang

Het Bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders Jeugdzorg en Wmo van de deelnemende gemeenten. Gemeente Assen participeert als volgt: Wethouder J. Broekema.

Financieel belang

De jaarlijkse kosten worden naar rato verdeeld over de deelnemende gemeenten.
Gemeente Assen draagt 43% van de totale kosten bij.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

NMD-samenwerking is een omvangrijke en structurele samenwerking. De gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Noordenveld en Tynaarlo hebben als belangrijkste doel de inkoop van ondersteuning die voortvloeien uit de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gezamenlijk uit te voeren. Ook de daaruit voortvloeiende (voorbereidende) werkzaamheden als beleidsvorming, contractmanagement, kwaliteitsmanagement en handhaving vormen onderdeel van de samenwerking.

Financieel

Bijdrage gemeente Assen aan VP (in €) 902.000

Het betreft een regeling zonder meer, derhalve is er geen sprake van eigen of vreemd vermogen.

Financieel resultaat over 2023 (regeling zonder meer, jaarrekening niet van toepassing) nvt

Publiek Vervoer, Assen

Doel en openbaar belang

Het doel is het creëren van een optimaal, duurzaam en toekomstbestendig vervoerssysteem waarin vervoer op langere termijn goed en betaalbaar aangeboden kan blijven aan alle inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe. Publiek Vervoer neemt de volgende taken voor haar rekening: contractbeheer, klachtenloket en kennis en adviesfunctie. Binnen de kennis en adviesfunctie ligt een belangrijke taak over het adviseren en daadwerkelijk ter hand nemen van de doorontwikkeling van het vervoerssysteem.
Het openbaar belang betreft het uitvoeren van een wettelijke taak.

Website

https://www.publiekvervoer.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p19-23meedoeninassen

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met alle gemeenten (22) uit de provincies Groningen en Drenthe en het Openbaar Vervoerbureau Groningen Drenthe.

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt: Getrapte vertegenwoordiging, vertegenwoordiging gemeente Assen indirect via een wethouder van de gemeente Noordenveld.

Financieel belang

De bijdrage van gemeente Assen betreft 4,96 % van de totale bijdragen.
Jaarlijkse exploitatiebijdrage, aandeel Assen 4,96 % van de apparaatskosten.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Voor de informatie in dit hoofdstuk is uitgegaan van voorlopige financiële informatie vanuit de GR Publiek Vervoer. Dit omdat de definitieve financiële informatie vanuit de GR Publiek Vervoer pas na 13 maart 2024 beschikbaar komt.

Financieel

Bijdrage gemeente Assen aan VP (in €) x

Vermogen van VP (in €)	**31 december 2022**	**31 december 2023**
Eigen vermogen	430.000	353.000
Vreemd vermogen	228.00	82.000

Financieel resultaat over 2023 (in €) 53.000

Recreatieschap Drenthe, Dwingeloo

Doel en openbaar belang

Belangenbehartiging op het gebied van recreatie en toerisme voor 12 Drentse gemeenten en de Friese gemeente Ooststellingwerf.

Website

https://recreatieschapdrenthe.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p14-22werkeninassen

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p49-28algemeenfinancieelbeleid

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met 12 Drentse gemeenten en de Friese gemeente Ooststellingwerf.

Bestuurlijk belang

Openbaar Lichaam, lid AB, besluit bij meerderheid van stemmen. Gemeente Assen participeert als volgt: wethouder M. F. Rasker is lid van het Algemeen Bestuur. In het dagelijks bestuur heeft de gemeente Assen geen zitting.

Financieel belang

Jaarlijks een exploitatiebijdrage plus een bijdrage in het fonds Recreatie en Toerisme.

De bijdrage aan het Recreatieschap wordt aangemerkt als onrechtmatig in verband met het niet kunnen toetsen of aan het activiteitencriterium wordt voldaan, 1 van de voorwaarden voor het kunnen toepassen van de uitzondering op quasi-aanbesteden.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Geen.

Financieel

Bijdrage / ontvangst gemeente Assen aan VP (in €) 89.088

Vermogen van VP (in €)	31 december 2022	31 december 2023
Eigen vermogen	1.169.872	1.607.032
Vreemd vermogen	1.293.278	879.033

Financieel resultaat over 2023 (in €) 142.254

Regio Groningen – Assen, Groningen

Doel en openbaar belang

Het doel is: samenwerken op het gebied van woningbouw en het versterken van de bereikbaarheid, de economie en de gebiedskwaliteit tussen de provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Assen, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Tynaarlo en Westerkwartier.

Het openbaar belang betreft: Samenwerken op het gebied van woningbouw, economisch kerngebied verder ontwikkelen, interne samenhang verbeteren, bereikbaarheid verbeteren en de kwaliteit van stad en land behouden en versterken.

De samenwerking richt zich op het verkrijgen van aanvullende middelen van o.a. het Rijk.

Website

https://regiogroningenassen.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p7-21woneninassen

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Tynaarlo en Westerkwartier.

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt:

Het algemeen bestuur, in de vorm van een stuurgroep, bestaat uit vertegenwoordigers uit alle bovengenoemde partijen.

Vrijwillige samenwerking op basis van convenant. Wethouder C. Staal is lid van de Stuurgroep (AB), besluit op basis van unanimiteit.

Financieel belang

De jaarlijkse bijdrage van gemeente Assen betreft 14% van de totale bijdragen.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Geen.

Financieel

Bijdrage gemeente Assen aan (in €) 931.190

Vermogen van VP (in €)	31 december 2022	31 december 2023
Eigen vermogen	3.747.676	7.971.142
Vreemd vermogen	3.120.359	1.742.724

Financieel resultaat over 2023 (in €) 4.196.086

Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD), Assen

Doel en openbaar belang

Het doel is: Belangenbehartiging op het gebied van de uitvoering van taken, van toezicht op en handhaving van milieuvoorschriften krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, en de overige milieuwet- en regelgeving. Uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening krachtens deze Wet- en regelgeving.

Uitvoeren van milieutaken ten aanzien van bedrijven. Specialistisch advies op het gebied van bodem, lucht, geluid, asbest en externe veiligheid, voor twaalf Drentse gemeenten en de provincie Drenthe.

Website

https://www.ruddrenthe.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p7-21woneninassen

Deelnemende partijen

Alle Drentse gemeenten en de Provincie Drenthe.

Bestuurlijk belang

Openbaar lichaam. Gemeente Assen participeert als volgt: lid AB, besluit bij meerderheid van stemmen.

Financieel belang

Jaarlijkse exploitatiebijdrage. Gemeente Assen heeft in 2023 €1.229.310 bijgedragen. De bijdrage van gemeente Assen betreft 6,4% van de totale bijdragen.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

De bevindingen van de accountant zijn opgenomen in het concept accountantsverslag en bevatten geen bijzonderheden, De accountant kan voor overheidsinstanties nog geen accountantsverklaring verstrekken vanwege een omissie in landelijke regelgeving (regelgevend kader voor rechtmatigheidsverantwoording), deze wordt spoedig nagezonden.

Financieel

Bijdrage / ontvangst gemeente Assen aan VP (in €) x

Vermogen van VP (in €)	31 december 2022	31 december 2023
Eigen vermogen	334.546	311.458
Vreemd vermogen	5.782.000	5.056.000

Financieel resultaat over 2023 (in €) 348.682

Veiligheids Regio Drenthe (VRD), Assen

Doel en openbaar belang

Het doel van de Verbonden Partij is: Veiligheidsregio Drenthe is een netwerkorganisatie ter ondersteuning van de gemeentelijke taken op het gebied van brandweer, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening voor twaalf Drentse gemeenten.

Website:

https://www.vrd.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p27-24aantrekkelijkassen

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met de andere Drentse gemeenten.

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt: De burgemeester M. L. J. Out treedt op als voorzitter van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit alle twaalf Drentse gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten Assen, Emmen en Hoogeveen.

Financieel belang

De bijdrage van gemeente Assen betreft 11,88 % van de totale bijdragen.
Jaarlijkse exploitatiebijdrage.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Geen.

Financieel

Bijdrage / ontvangst gemeente Assen aan VP (in €) 3.508.714

Vermogen van VP (in €)	31 december 2022	31 december 2023
Eigen vermogen	2.426.695	2.453.174
Vreemd vermogen	26.716.265	26.326.032

Financieel resultaat over 2023 (in €) 728.951

Werkplein Drentsche Aa (WPDA), Assen

Doel en openbaar belang

Het doel is: Uitvoering Participatiewet en Wet sociale werkvoorziening voor de gemeenten Assen, Tynaarlo en Aa en Hunze. Het openbaar belang betreft inkomensvoorziening en inkomensondersteuning, begeleiding naar werk trajecten, beschikbaar stellen sociale werkplaatsen en uitvoering Meedoen-regelingen.

Website

https://www.wpda.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p14-22werkeninassen

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p19-23meedoeninassen

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p49-28algemeenfinancieelbeleid

Deelnemende partijen

Gemeente Assen participeert samen met de gemeenten Tynaarlo en Aa en Hunze.

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt: lid AB (2 wethouders) en DB (1 wethouder), besluitvorming op basis van unanimiteit van stemmen.

Financieel belang

De bijdrage van de gemeente Assen bedraagt € 19.170,000, dit is inclusief uitbetaalde energietoeslagen van € 4.960.000. De rijksmiddelen hiervoor zijn niet doorgezet naar WPDA. De bijdrage in de bedrijfsvoeringkosten bedraagt € 13.578,000, een GR aandeel van 74,25%.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

De GR WPDA beschikt zelf niet over weerstandsvermogen. De financiële risico's komen voor rekening van de deelnemende gemeenten en zijn beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

Financieel

Bijdrage / ontvangst gemeente Assen aan VP (in €) 19.170.000

Vermogen van VP (in €)	31 december 2022	31 december 2023
Eigen vermogen	590.000	800.000
Vreemd vermogen	13.111.000	11.273.000

Financieel resultaat over 2023 (in €) 0

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Den Haag

Doel en openbaar belang

BNG Bank is er voor het publieke domein en het publieke belang. Het doel van BNG Bank is: Gedreven door maatschappelijke impact. Bij BNG Bank draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer van BNG Bank.

Website

https://www.bngbank.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p49-28algemeenfinancieelbeleid

Deelnemende partijen

Assen is aandeelhouder samen met de Nederlandse staat, provincies en gemeenten.

Bestuurlijk belang

De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Gemeente Assen participeert als volgt: via stemrecht met een belang van 0,15%.

Financieel belang

Dividend uit deelneming in kapitaal 85.301 aandelen (0,15%) ad € 2,50.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Het risico voor de gemeente Assen is gering. BNG Bank heeft voldoende buffers en heeft de hoogste externe kredietratings. Daarmee behoort BNG Bank tot de veiligste banken ter wereld. Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank.

Financieel

Financieel resultaat over 2023 (bedragen x €1.000) 254.000 (2022: 300.000)

BNG Bank stelt een dividenduitkering over 2023 voor van € 120 miljoen (€ 2,16 per aandeel). Assen ontvangt over verslagjaar 2023 € 184.250 (2022: € 213.000).

Vermogen van VP (bedragen x €1.000)	31 december 2022	31 december 2023
Eigen vermogen	4.615.000	4.590.000
Vreemd vermogen	107.459.000	123.728.000

WMD nv, Assen

Doel en openbaar belang

Het doel van de Verbonden Partij is: nutsvoorziening.

Het leveren van goed, betrouwbaar, betaalbaar en veilig drinkwater voor nu en in de toekomst.

Website

https://wmd.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p14-22werkeninassen

Deelnemende partijen

Assen is aandeelhouder samen met de provincie Drenthe en 11 Drentse gemeenten.

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt: Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Financiële ontwikkelingen, bijdrage en jaarcijfers

Financieel belang

Assen bezit 147 aandelen, 7,5% van de 1.946 geplaatste aandelen.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

De aandeelhouders hebben in juni 2022 goedkeuring verleend aan de juridische herstructurering van de WMD Drinkwater NV (nieuwe naam holding). WMD (waterleidingmaatschappij Drenthe) richt zich volledig op de kerntaak en op het versterken van de financiële positie, nodig om het meerjaren investeringsplan te financieren.

WMD streeft op langere termijn (10-15 jaar) naar een solvabiliteitspercentage van 30% om voldoende buffervermogen te hebben in geval van onverwachte ontwikkelingen. De definitieve keuzes over de exploitatie, investeringsprojecten en tariefstelling zijn vastgesteld in het Bedrijfsplan 2024 (november 2023). Het drinkwatertarief stijgt in 2024 met 18% ten opzichte van 2023.

Financieel

Financieel resultaat over 2023 (in €) Het resultaat over 2023 is bij het opstellen van de jaarrekening nog niet bekend.

Vermogen van VP (bedragen x €1.000)	31 december 2021	31 december 2022
Eigen vermogen	60.673	61.791
Vreemd vermogen	137.132	157.213

Enexis Holding nv, Den Bosch

Doel en openbaar belang

Altijd en overal in het voorzieningengebied van Enexis (Noord-, Oost- en Zuid-Nederland) kunnen beschikken over energie (gas en elektriciteit), tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven. Focus ligt op de uitvoering van de energietransitie en het beperken van transportschaarste.
Openbaar belang: de netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

Website

https://www.enexisgroep.nl

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p49-28algemeenfinancieelbeleid

Deelnemende partijen

Assen is aandeelhouder samen met 6 provincies en circa 115 gemeenten.

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt: Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Financiële ontwikkelingen, bijdrage en jaarcijfers

Financieel belang

De Drentse gemeenten bezitten een kleine 2%, Assen bezit 568.290 aandelen ad € 1 per aandeel. Dividend uit deelneming in kapitaal 568.290 aandelen (0,38 % na gedeeltelijke aandelenverkoop in 2016).

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Enexis heeft de komende jaren voldoende kapitaal beschikbaar om de energietransitie in haar verzorgingsgebied te realiseren. Eind 2022 hebben de 3 regionale netbeheerders (Enexis, Alliander en Stedin) en hun aandeelhouders een onderhandelaarsakkoord bereikt met het Rijk over de voorwaarden en het proces voor een toekomstige participatie door het Rijk als de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van het bedrijf en de huidige aandeelhouders overstijgt. In een Afsprakenkader kapitaalbehoefte regionale netwerkbedrijven zijn voorwaarden vastgelegd. De AVA heeft in april 2023 ingestemd met het akkoord. In 2023 behield Enexis haar sterke financiële positie. Het kredietprofiel blijft sterk en maakt Enexis toekomstbestendig.

Financieel

Financieel resultaat over 2023 (bedrag x € 1.000) 72.387 (2022: 1.300.000)

Enexis stelt een dividenduitkering over 2023 voor van € 36 miljoen (50% payout; € 0,24 per aandeel). Assen ontvangt over verslagjaar 2023 € 137.400 (2022: € 733.000 inclusief verkoop commerciële dochter Fudura).

Publiek Belang Elektriciteitsproductie (PBE), Den Bosch

Doel en openbaar belang

Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productie-maatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele.

Openbaar belang: afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders Essent).

Website

https://www.kvk.nl/bestellen/#/17262476000006416055

Relatie met programma('s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p49-28algemeenfinancieelbeleid

Deelnemende partijen

Assen is aandeelhouder samen met 6 provincies en circa 115 gemeenten.

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt: Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Financieel belang

Dividend uit deelneming in kapitaal, 11.520 aandelen (0,57%) ad € 0,01.

Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

Het bestuur van de vennootschap heeft met het Ministerie van Klimaat en Energie, ZEH Energy BV en Energy Resources Holding BV in februari 2024 overeenstemming bereikt over de terugtreding van PBE als contractpartij uit het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Daarmee resteren er geen openstaande contractuele verplichting meer en kan PBE als vennootschap worden ontbonden. Het bestuur van de vennootschap treft voorbereidingen voor het opheffen van de vennootschap en om de resterende liquide middelen zo spoedig mogelijk na de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 25 april 2024 uit te keren aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

In april 2024 zal het bestuur van de vennootschap een aanvullende kapitaalstorting van € 400.000 vragen aan de aandeelhouders van CSV Amsterdam BV. Deze aanvullende kapitaalstorting zal op voorstel van het bestuur van de vennootschap worden verrekend met de vrijval (agio uitkering in 2024) als gevolg van de opheffing van Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV.

Financieel

Vermogen van VP (in €)	**31 december 2022**	**31 december 2023**
Eigen vermogen	1.480.000	1.444.000
Vreemd vermogen	10.000	32.000

Financieel resultaat over 2023 (in €) 36.000 (neg.) (2022: 52.000 (neg.)

Claim Staat Vennootschap (CSV), Den Bosch

Doel en openbaar belang

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. (“CSV”). De statuten zijn gewijzigd, de nieuwe organisatie vervult nu drie doelstellingen:

1. Namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON);
2. Namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland);
3. Het geven van instructies aan de Escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de Escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.

Openbaar belang: Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero).

Website: https://www.kvk.nl/bestellen/#/09203741000006316700

Relatie met programma(‘s):

https://assen.publicaties.app/pub/jaarstukken2023/0/p49-28algemeenfinancieelbeleid

Deelnemende partijen

Assen is aandeelhouder samen met 6 provincies en circa 115 gemeenten

Bestuurlijk belang

Gemeente Assen participeert als volgt: Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Financieel belang

Dividend uit deelneming in kapitaal, 11.520 aandelen (0,57%) ad € 0,01.

Financiële risico’s, ontwikkelingen en veranderingen in het belang

CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.) de gerechtelijke procedure voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2024 heeft CSV de motivering beroepschrift tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting bij de Rechtbank ingediend. Afhankelijk van de uitspraak van de Rechtbank (verwachting eind 2024/begin 2025) zal de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze gerechtelijke procedure wordt de CSV opgeheven. De resterende liquide middelen worden dan uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.
In april 2024 zal het bestuur van de vennootschap een aanvullende kapitaalstorting van € 400.000 vragen aan de aandeelhouders. Deze aanvullende kapitaalstorting zal op voorstel van het bestuur van de vennootschap worden verrekend met de vrijval als gevolg van de opheffing van Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV.

Financieel

Vermogen van VP (in €)	**31 december 2022**	**31 december 2023**
Eigen vermogen	210.000	84.500
Vreemd vermogen	13.500	64.500

Financieel resultaat over 2023 (in €) 125.500 (neg.) (2022: 102.000 (neg.)

3.7 Grondbeleid

Scope

Met gemeentelijk grondbeleid ondersteunen en realiseren we onze beleidsdoelstellingen voor woningbouw, bedrijvigheid, infrastructuur en (maatschappelijke) voorzieningen.

De gemeente Assen heeft haar ruimtelijke beleidsdoelstellingen vastgelegd in onder meer:

· Strategienota Ruimte 2016

· Omgevingsvisie Assen nog mooier

· Woonvisie Assen 2021-2025

· Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035

· Nota Kostenverhaal en Financiële bijdragen

Beleidsuitvoering

01. Grondbeleid

Kaders

De gemeente Assen hanteert situationeel grondbeleid, per locatie en situatie kiezen we voor actief of faciliterend grondbeleid. Bij actief grondbeleid kopen we als gemeente de locatie aan, maken deze bouwrijp, geven bouwkavels uit en maken vervolgens de locatie woonrijp. Bij faciliterend grondbeleid geven wij als gemeente de (beleids-)kaders aan, waarbinnen een private partij zelf haar eigen locatie ontwikkelt.

Actief Grondbeleid

De werkzaamheden zoals deze zijn voorzien in onze grondexploitaties; 'bouwgrond in exploitatie' (BIE) vallen binnen de definitie van actief grondbeleid, zoals vastgelegd in het besluit begroting en verantwoording (BBV). Aan het eind van deze paragraaf vind je een bijlage met een overzicht van het gehanteerde grondbeleid per vastgestelde grondexploitatie.

Faciliterend Grondbeleid

Naast actief grondbeleid vinden we faciliterend grondbeleid belangrijk. Voorbeelden zijn:

· Acmesa

· Toeristisch Recreatieve Zone

· Eigendommen van derden in de binnenstad, deel Havenkwartier.

· Locatieontwikkeling Delft-Aar-Stroom

Locaties waar we faciliterend grondbeleid toepassen, vallen niet onder het grondbedrijf maar onder het beleidsterrein ruimtelijke ordening (programma Wonen in Assen of Werken in Assen).

***Kostenverhaal** (faciliterend grondbeleid).*

Indien we als gemeente niet overgaan tot actief grondbeleid en ontwikkelingen van een private initiatiefnemer faciliteren, moeten de kaders voor deze initiatiefnemers duidelijk zijn. Een van de kaders is de eind 2023 vastgestelde "Nota kostenverhaal en financiële bijdragen". Naast de wijze waarop wij de kosten die wij als gemeente maken voor de ontwikkeling verhalen op de initiatiefnemer, het verplicht kostenverhaal, maakt het in 2023 vastgestelde Vereveningsfonds sociale woningbouw als financiële bijdrage integraal onderdeel uit van deze Nota.

02. Actualisering grondexploitaties

Bij de programmabegroting actualiseren we alle grondexploitaties en leggen we deze aan u voor. Deze actualisatie doen wij op basis van de meest actuele beleidsmatige uitgangspunten, zoals

- · Grondbeleid per project
- · Programmering voor wonen en werken
- · Geactualiseerde grondprijzen
- · Parameters voor rente en inflatie
- · Inschatting van de risico's en onzekerheden

Bij de jaarafsluiting actualiseren we alle grondexploitaties om aan te sluiten bij de werkelijke realisatie.

Voor een verantwoording van de voortgang per grondexploitatie, verwijzen wij naar de bijlage "projectmatige voortgang per locatie".

03. Programmering Wonen en Werken

Voor het onderdeel wonen baseren wij ons op de Woonvisie Assen 2021-2025, zoals in 2021 vastgesteld door uw raad. De Woonvisie houdt rekening met een netto vaste toename van het aantal woningen van 2.500 tot 3.000 in de periode tot 2030. Dat betekent een uitgiftetempo[1] van circa 250-300 woningen per jaar tot 2030. De prognose voor het uitgeven van gemengde bedrijventerreinen is 2,25 hectare per jaar tot 2025. In de actuele Omgevingsvisie staat hiervoor geen voorspelling. Daarom hebben we de verwachte uitgifte gebaseerd op het meest waarschijnlijke scenario uit de Strategienota Ruimte 2016.

[1] gebaseerd op een gemeentelijk woningmarktonderzoek van Companen uit 2019.

04. Beheersmaatregelen langere looptijden

Bij de wijziging van het besluit begroting en verantwoording (BBV) in 2016 is de maximale looptijd voor grondexploitaties gesteld op 10 jaar, waar alleen gemotiveerd van kan worden afgeweken. Uw raad heeft destijds beheersmaatregelen geaccordeerd voor Messchenveld 1a en werklandschap Assen Zuid. Door wijzigingen in ons grondbeleid voldoet het werklandschap Assen-Zuid (gefaseerd ontwikkelen) daar inmiddels aan.

Voor het complex Messchenveld 1a is een motivering noodzakelijk. Bij de vaststelling van de begroting 2024 heeft uw raad daarom de volgende beheersmaatregel geaccordeerd:

De resterende looptijd van deze grondexploitatie bedraagt 19 jaar. Dit bedrijventerrein hebben we nagenoeg volledig woonrijp gemaakt. Gefaseerd aanleggen van Messchenveld is daarom niet meer mogelijk. Het verkooprisico bestaat daarom uit het verkooptempo van de beschikbare bouwkavels. Een besparing

op de gereserveerde kosten kan worden aangemerkt als een beheersmaatregel voor het uitblijven van de opbrengsten na 10 jaar. Dit betreft investeringen in infrastructurele aanpassingen en de aanpassing van nutsvoorzieningen. Tijdens de hele looptijd van de grondexploitatie houden we geen rekening met prijsstijgingen van de kavels.

05. Grondprijzen

Voor onze grondprijzen gaan we uit van de marktwaarde van bouwrijpe grond. Om beleidsmatige redenen wijken we bij sociale woningbouw en maatschappelijke voorzieningen van dit beginsel af. Bij de begroting worden de uitgifteprijzen van de gemeente Assen openbaar gemaakt in de grondprijzenbrief.

Voor woningbouw in de vrije sector maken we vooraf geen uitgifteprijzen openbaar. We hanteren bij iedere uitgifte het principe van marktconformiteit. Voor de uitgifte van bedrijfskavels publiceren we vaste uitgifteprijzen. In 2023 hanteerden we de pionierskorting op Groene Dijk van € 10.000 exclusief btw voor de woon-werk kavels alleen nog bij lopende onderhandelingen. Deze zijn per 1 januari 2024 afgeschaft.

We zijn terughoudend bij het verhogen van grondprijzen en voorzichtig met het inboeken van de opbrengsten ervan. In onze grondexploitaties gaan we daarom niet automatisch uit van stijgende opbrengsten.

06. Parameters voor rente, inflatie en onzekerheid

Het grondbedrijf wordt gefinancierd uit de algemene begroting. We maken nergens gebruik van zogenoemde projectfinanciering. Aan de bouwgrond in exploitatie (BIE) rekenen we de daadwerkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen[1] toe. We rekenen geen rente toe aan het eigen vermogen. De rekenrente bedraagt 1,0%. Dit is conform het voorschrift van de BBV.

De disconteringsvoet binnen het grondbedrijf is gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone, momenteel 2%. Dit is conform het voorschrift van de BBV.

De Europese Centrale Bank streeft naar een stijging van het algemene prijspeil dicht tegen de 2%. Op de langere termijn verwachten we dat de kosten met eenzelfde percentage zullen stijgen. Het ligt daarom voor de hand om bij de indexatie (prijsstijging) aan te sluiten bij het meerjarig streefpercentage voor de inflatie binnen de Eurozone.

De laatste jaren hebben we echter gezien dat de prijsstijgingen onverminderd hoger bleken dan die 2%, met name vanwege de hoge energieprijzen en het krappe aanbod van zowel personeel als materialen. In de jaarrekening 2022 hielden we daarom al rekening met prijsstijgingen over 2023 van 6%, over 2024 met 4% en over 2025 met 4%[2]. We hebben geconstateerd dat de extreem hoge inflatie is afgezwakt, en in 2023 is een prijsstijging van 5% gerealiseerd. Voor 2024 houden we nog rekening met een enigszins hogere prijsstijging van 3%. Vanaf 2025 rekenen we dan weer met 2%, het streefpercentage van de ECB.

Vanuit het voorzichtigheidsprincipe boeken we toekomstige en ongewisse prijsstijgingen niet in en houden we voor de grondopbrengsten in lopende grondexploitaties een prijsstijging van 0% aan.

In een grondexploitatie rekenen we over de nog te maken kosten met een onzekerheidsmarge, opgenomen onder de post voorziene onzekerheden[3]. Standaard rekenen we in de exploitatie met een

percentage van 10%. Bij project specifieke risico's kunnen we hiervan afwijken. In dergelijke gevallen maken we dit expliciet kenbaar.

[1] Vreemd vermogen zijn middelen verstrekt door Algemene Dienst

[2] Bron: Outlook grondexploitaties 2023, Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling

[3] Deze post is geen aparte kostensoort. Het betreft een onzekerheidsmarge over de kostensoorten, zoals deze zijn opgenomen in de kostensoortenlijst (Bro artikel 6.2.3 t/m 6.2.5). In verband met de wens tot financiële transparantie wordt het totaal aan voorziene onzekerheden apart in beeld gebracht.

07. Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 heeft ook het gemeentelijk grondbedrijf te maken met vennootschapsbelasting. Bij de start van deze fiscale regeling hebben we onderzoek gedaan naar de fiscale positie van het grondbedrijf. De uitkomst was dat het grondbedrijf niet door de ondernemerspoort komt en daarmee niet vennootschapsbelastingplichtig is. Uit de jaarlijkse controle blijkt dat het grondbedrijf - net als in voorgaande jaren - geen vennootschapsbelasting hoeft te betalen.

08. Financieel Beleid

Het uitgangspunt van het financiële beleid is dat de grondbedrijfsactiviteiten financieel zelfstandig zijn. Dit betekent dat het proces van stedelijke ontwikkeling dat hiervoor nodig is, niet leidt tot een beslag op de algemene middelen van de gemeente. Dat vraagt om een financieel gezond bedrijf (samenspel van grondexploitaties en reserves) waarbinnen we grote schommelingen in het eigen vermogen kunnen opvangen. De financiële grondslagen van het grondbedrijf zijn door de raad vastgesteld en gebaseerd op het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In de financiële grondslagen zijn onder meer de waarderingsgrondslagen van de activa (bezittingen) vastgelegd. Ook is in het BBV bepaald dat verliezen worden genomen zodra die bekend zijn en winsten worden verwerkt op het moment van realisatie.

09. Financieel Resultaat

De opbrengsten uit grondverkoop bedragen € 9,3 miljoen. De grootste opbrengsten zijn gerealiseerd op bedrijventerrein Messchenveld en de kavel verkoop in Kloosterakker. In de jaarrekening heeft dit echter geen direct effect op het resultaat aangezien de productiekosten (bouw- en woonrijp maken en planontwikkeling) en verkoopopbrengsten per saldo worden gemuteerd op de boekwaarden.

Op de complexen Hoekbree, Noorderpark en Kloosterveen heeft tussentijdse winstneming plaatsgevonden van in totaal € 2,3 miljoen. Deze tussentijdse winstneming is bepaald volgens de methode percentage of completion (POC) die door de BBV-regelgeving verplicht is gesteld. Hierbij wordt bij een voordelig resultaat naar rato van de gerealiseerde kosten en opbrengsten, onder aftrek van een risicobedrag, tussentijds winst genomen, ongeacht de boekwaarde.

De complexen Gasfabriek Witterstraat, Citadel, Assen Oost en het Palet zijn afgesloten. Het negatieve resultaat hierop is € 8,2 miljoen. Hiertegenover staat vrijval in de voorziening correctie voorraadwaarde.

De voorziening correctie voorraadwaarde is verlaagd met € 10,5 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door het afsluiten van bovenstaande complexen met € 8,2 miljoen. Daarnaast voor € 2,7 miljoen hogere marktwaarde van de strategische gronden Daar tegenover staat een sterkte stijging van de bouwkosten.

Het jaarrekening resultaat voor bestemming bedraagt € 4,8 miljoen voordelig. Met de vaststelling van de jaarrekening wordt het resultaat overeenkomstig de financiële grondslagen verrekend met de betreffende bestemmingsreserve binnen het grondbedrijf. Aangezien de weerstandsreserve met € 1,5 miljoen afneemt als gevolg van de nog te maken kosten, bedraagt de toevoeging aan de algemene reserve grondbedrijf € 6,3 miljoen.

Bovenstaande wordt geconsolideerd op het beleidsproduct bouwgrondexploitatie, conform de voorschriften in de BBV. Als gevolg van de verrekening met de grondbedrijfreserves is geen sprake van effect op het rekeningresultaat van de algemene dienst.

10. Balanspositie

De totale boekwaarde van de grondexploitaties en strategische gronden bedraagt € 151 miljoen, waarvoor overeenkomstig de BBV-voorschriften een voorziening (correctie voorraadwaarde) is getroffen van € 93 miljoen. Na correctie bedraagt de voorraadwaarde op de balans in totaal € 58 miljoen. De voorraadwaarde is in 2023 per saldo met € 4 miljoen toegenomen, als gevolg van een hogere boekwaarden van lopende complexen.

De rekening-courant schuld aan de algemene dienst is toegenomen met € 1,9 miljoen, met name veroorzaakt door stijging van de bouwkosten en bedraagt € 13,8 miljoen. Dit wordt opgevangen binnen de lopende grondexploitaties.

De weerstandsreserve is met € 1,5 miljoen afgenomen en bedraagt € 10,7 miljoen. De omvang van de weerstandsreserve is bepaald volgens de IFLO-methode (Inspectie Financiën Lagere Overheden) zoals door de raad is besloten bij de vaststelling van de Kadernota weerstandvermogen en risicomanagement.

De algemene reserve grondexploitaties bedraagt € 33,8 miljoen en is met € 6,3 miljoen toegenomen ten opzichte van vorig jaar.

11. Meerjarenperspectief Grondexploitaties

Op basis van de actuele grondexploitaties bedraagt het verwachte nog te realiseren nominaal € 45 miljoen nadelig. Voor de exploitaties met een negatief resultaat is een voorziening getroffen op basis van contante waarde.

De nog te realiseren kosten bedragen nominaal € 38 miljoen, de nog te realiseren opbrengsten bedragen nominaal € 67 miljoen.

De algemene reserve bedraagt op 1 januari 2024 € 33,8 miljoen. Vanuit de lopende exploitaties zal een resultaat van circa € 8 miljoen de komende jaren worden toegevoegd. Bij het opstellen van de begroting 2024 hebben de mutaties vanuit het meerjarenperspectief een nadelig effect van circa € 31,8 miljoen. In de MPG 2024 zijn opgenomen Havenkwartier, doorontwikkeling Kloosterveen, Oude Molenstraat en Rolderstraat Noord. Bij het opstellen van de begroting 2025 zal het meerjarenperspectief grondexploitaties opnieuw worden geactualiseerd. Daarin worden naast de uitkomsten van de jaarrekening ook de effecten van de nieuwe prognoses en herziene grondexploitaties verwerkt. Ook zullen verschillende scenario's voor verdere gebiedsontwikkelingen worden meegenomen. Het geactualiseerde meerjarenperspectief betrekken we bij de volgende begroting, zoals we bij de Strategische Afwegingsnotitie Grondbedrijf 2011 met uw raad hebben afgesproken.

Bijlagen

Bijlage: Overzicht van het gehanteerde grondbeleid binnen onze vastgestelde grondexploitaties

Bouwgrond in exploitatie- gemeentelijk grondbeleid[1]

Veemarktterrein(plan Asselyn)

Vastgesteld 2019

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.

Gasfabriek Witterstraat

Vastgesteld 2010

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente.

Citadel / TPG Rolderstraat

Vastgesteld 2004

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.

Oostergoo / Schakelterrein

Vastgesteld 2008

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.

Assen-Oost

Vastgesteld 2017

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.

Noorderpark

Vastgesteld 2019

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.

De Klenckestraat

Vastgesteld 2022

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.

Hoekbree

Vastgesteld 2015

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.

Peelerpark

Vastgesteld 1995

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente.

Groene Dijk

Vastgesteld 2011

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente.

Messchenveld 1A

Vastgesteld 2000

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente.

Werklandschap Assen-Zuid

Vastgesteld 2011

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente. De focus ligt op de uitwerking van de gronden gelegen ten westen van Graswijk (raadsbrief 2013) met het bestemmingsplan Entreezone (vastgesteld 2019) en de Groene Zoom (vastgesteld 2020).

Kloosterveen 2012

Vastgesteld 2015

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente in de buitenring van Kloosterveste en Kloosterbos.

Kloosterakker

Vastgesteld 2020

Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte bij gemeentelijke eigendommen. Het gebied maakt onderdeel uit van de structuurvisie Kloosterveen 2017-2035, waarbij uw raad de Nota Bovenplanse Investeringen (NBI) heeft vastgesteld. De NBI vormt ons kader voor onderhandelingen met ontwikkelende derden in Kloosterveen. Wij hanteren actief grondbeleid indien een private ontwikkelaar niet overgaat tot de ontwikkeling van noodzakelijke woningbouw, binnen de kaders zoals uw raad die heeft vastgesteld, zoals het bestemmingsplan, het exploitatieplan en het beeldkwaliteitsplan, structuurvisie en NBI.

Strategische gronden - gemeentelijk grondbeleid

Havenkade

Voor het Havenkwartier gaan we uit van een gefaseerde ontwikkeling en primair faciliterend grondbeleid op basis van uitnodigingsplanologie. Marktpartijen, eigenaren en gebruikers in het gebied nodigen we uit om te komen met initiatieven. In september 2019 heeft uw raad een krediet van 400.000 verleend voor de actualisatie van het masterplan en 50.000 voor placemaking.

Kloosterveen 3

Voor het deelplan Kloosterakker is in december 2020 een nieuwe grondexploitatie vastgesteld en valt nu buiten de strategische gronden.

De kaders voor de verdere gebiedsontwikkeling met 1.750 woningen, als vervolg op Kloosterakker (500 woningen), zijn opgenomen in de Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035. Bij de verdere ontwikkeling van Kloosterveen gaan we uit van een actief grondbeleid voor de gemeentelijke gronden en faciliterend grondbeleid bij eigendom van derden.

Voor deze planvorming is in het voorjaar van 2022 een voorbereidingskrediet van 350.000 vastgesteld. Bij raadsbesluit oktober 2023 is de “ontwikkelstrategie doorontwikkeling Kloosterveen 2030/2035” vastgesteld. Hiermee zijn de planinhoudelijke kaders en uitgangspunten vastgesteld voor het opstellen van een Omgevingsplan. Voor het opstellen van een Omgevingsplan is € 1,8 miljoen aan voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.

[1] De werkzaamheden zoals deze zijn voorzien op onze ‘bouwgrond in exploitatie’ (BIE) vallen binnen de definitie van actief grondbeleid, zoals vastgelegd in het besluit begroting en verantwoording (BBV).

Bijlage: Projectmatige verantwoording per vastgestelde grondexploitaties

Bouwgrond in exploitatie (BIE) -Realisatie 2023

Veemarktterrein

Alle woningen in het plan Asselyn zijn opgeleverd aan de eindgebruiker. Het woonrijp maken is zo goed als gereed. In het voorjaar van 2024 worden bomen geplant.

Palet

Grondexploitatie is in 2023 afgesloten.

Gasfabriek Witterstraat

Grondexploitatie is in 2023 afgesloten..

Citadel / TPG Rolderstraat

Grondexploitatie is in 2023 afgesloten.

Oostergoo / Schakelterrein

Geen bijzonderheden.

Hoekbree

Alle kavels zijn verkocht. Het woonrijp maken gebeurt in fases. In 2024 volgt de laatste fase. In het voorjaar van 2024 worden bomen geplant.

Assen-Oost

Deze grondexploitatie bestaat uit een zevental locaties. In 2023 is de locatie Dotterbloemstraat verkocht. Alle werkzaamheden zijn in 2023 afgerond. Eind 2023 is de grondexploitatie afgesloten.

Noorderpark

Deze grondexploitatie bestaat uit vier vrijkomende ontwikkellocaties binnen de wijk Noorderpark, namelijk Lottinglaan, Noordermaat, de Steiger en Vivaldilaan. De locaties Vivaldilaan en Lottinglaan zijn afgerond. De locaties van De Steiger en Noordermaat worden in 2024 opgeleverd. Het programma voorziet in sociale woningbouw.

Peelerpark

Hoewel er wel belangstelling is voor het terrein, zijn er op het bedrijventerrein Peelerpark afgelopen jaar geen bedrijfskavels uitgegeven.

Groene Dijk

In 2023 is een kavel verkocht.

De pionierskorting van 10.000 exclusief btw voor de Woon-Werk-kavels is ook in 2023 aangeboden.

Messchenveld 1A

Afgelopen jaar zijn er drie bedrijfskavels verkocht, met een gezamenlijke oppervlakte van bijna 2,2 hectare.

Werklandschap Assen-Zuid

Het bouw- en woonrijp maken is nagenoeg gereed. In 2023 zijn verkoopovereenkomsten gesloten voor ca, 5,9 ha aan bedrijfskavels. Deze worden begin 2024 financieel geëffectueerd.

Kloosterveen 2012

De ontwikkellocatie aan de Zuidergracht van Kloosterveste is via een prijsvraag gegund. Na het doorlopen van de ruimtelijke procedure wordt de grond overgedragen en kan er worden gebouwd.

Kloosterakker (voorheen Kloosterveen 2)

Het grondwerk en bouwrijp maken is afgerond. De vrije kavels in de eerste & tweede fase zijn door loting uitgegeven. Met projectontwikkelaars en Actium zijn afspraken gemaakt over de projectmatige woningen in de eerste, deels tweede en deels derde fase.

4. Jaarrekening

4.1 Grondslagen waardering en resultaatbepaling 123

4.2 Balans 128

4.3 Toelichting op de balans 129

4.4 Baten en lasten 145

4.5 Toelichting afwijkingen 149

4.6 Incidentele baten en lasten 154

4.7 Inzet onvoorzien 161

4.8 Structurele mutaties reserves 162

4.9 Wet Normering Topinkomens 164

4.10 Rechtmatigheidsverantwoording 165

4.1 Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Doel en definitie

Waarderingsgrondslagen zijn kaders om de waarde van activa en passiva te bepalen. De financiële positie van de gemeente op het moment van de jaarrekening wordt aan de hand van deze grondslagen bepaald.

Waarderingsgrondslag
01. Waarderingsgrondslag
Ultimo 2023 bestaat een inkoopverplichting van € 2.119.463 ten aanzien van de contracten waarop de Europese aanbestedingsregels niet juist zijn toegepast. Het gaat om de verplichtingen inclusief de maximale verlengingsopties voor 2024 en verder, ongeacht of de verlengingsoptie wel of niet wordt uitgevoerd.
02. Materiële vaste activa
We hebben de op de balans opgenomen activa gewaardeerd op de historische verkrijgingsprijs, verminderd met eventueel ontvangen bijdragen, voorzieningen en gecumuleerde afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte nuttigheidsduur. In geval van duurzame waardeverminderingen worden activa afgewaardeerd. De activa bestaan zowel uit investeringen met een economisch nut, als uit investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden verstaan: investeringen in aanleg en onderhoud van (inrichting) wegen, waterwegen; civiele kunstwerken, groen en kunstwerken. Investeringen met een verkrijging- of vervaardigingprijs lager dan het drempelbedrag worden direct ten laste van de exploitatierekening gebracht, tenzij anders besloten. Dit om te voorkomen dat er relatief hoge beheerskosten worden gemaakt. Afwijkingen van deze regel in het verleden worden niet gecorrigeerd. Als drempelbedrag wordt gehanteerd: • Investeringen met economisch nut en afschrijvingstermijn minder dan 8 jaar: € 10.000. • Investeringen met economisch nut en afschrijvingstermijn 8 jaar en langer: € 25.000. • Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut: € 150.000. Gronden en terreinen vormen een uitzondering. Deze worden altijd geactiveerd. Er kan rente worden geactiveerd. De afschrijvingen berekenen we per investering op basis van: de looptijd, het rentepercentage en de afschrijvingsmethode die we voor die investering toepassen In de nota waarderings- en afschrijvingsbeleid zijn de vastgestelde termijnen voor de afschrijvingsduur (levensduurverwachting) voor materiële vaste activa opgenomen. Activa met een gebruiksduur van minder dan 8 jaar kunnen zowel lineair als annuïtair worden afgeschreven, dit wordt per categorie bepaald. Activa met een gebruiksduur van 8 jaar en langer worden middels de annuïtaire methode afgeschreven. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Waarderingsgrondslag
De waardering van de vaste activa is gebaseerd op de verkrijgingsprijs (art. 61, lid 1 BBV), verminderd met bijdragen van derden en de afschrijvingen. Verkrijgingsprijs De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Bij investeringen met een meerjarig economisch nut geldt dat verminderingen over gehele looptijd (lineair) gecorrigeerd worden met de berekende afschrijvingslasten. **Restwaarden** Er wordt rekening gehouden met een restwaarde voor alle gemeentelijke vastgoedobjecten. De restwaarden worden op het moment van activeren bepaald. Dit is van toepassing op de waardering van de balansposten gronden en terreinen, woonruimten en bedrijfsruimten. Voor het bepalen van de restwaarde wordt een berekeningsmethodiek toegepast. Dit is uitgewerkt in de nota Waarderings- en afschrijvingsbeleid. Op basis van historische gegevens stellen we vast dat gemeentelijke voertuigen altijd een restwaarde hebben. Deze is gesteld op 5% van de verkrijgingsprijs. De erfpachtgronden bij het Grondbedrijf zijn gewaardeerd tegen uitgifteprijs bij eerste uitgifte, tenzij in het verleden tegen een lagere waarde is gewaardeerd op basis van verkrijging of afwaardering. De strategische gronden zijn gewaardeerd tegen marktwaarde bij huidige bestemming.
03. Financiële vaste activa
De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De waardering is gebaseerd op de historische kostprijs c.q. aanschafprijs, verminderd met - voor wat betreft de geldleningen - de aflossingen op geldleningen. Indien de marktwaarde duurzaam lager is dan de verkrijgingsprijs, wordt ze afgewaardeerd tegen de marktwaarde.
04. Voorraden
Grondbeleid De voorraden (grond- en hulpstoffen en onderhandenwerk) bij het Grondbedrijf zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of, indien deze lager is, de marktwaarde. De boekwaarden van de afgesloten exploitaties zijn overeenkomstig de te verwachten opbrengsten. De ramingen zijn gebaseerd op calculaties per complex, de raming van het eindresultaat is op basis van eindwaarde. Voor het nog te realiseren negatieve resultaat is een voorziening getroffen. Grondbeleid: tussentijds winst nemen (Percentage Of Completion-methode (Poe)): Tussentijdse winstneming vindt plaats volgens de methode percentage of completion (POC). Hierbij wordt bij een voordelig resultaat naar rato van gerealiseerde kosten en opbrengsten, onder aftrek van een risico bedrag, tussentijds winst genomen, ongeacht de boekwaarde.
05. Uitzettingen
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waar sprake is van een risico op oninbaarheid, is een voorziening getroffen en is dit risico verrekend met de nominale waarde.
06. Liquide middelen
De liquide middelen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.
07. Eigen vermogen/reserves

Waarderingsgrondslag
De reserves zijn onderverdeeld in een algemene reserve en bestemmingsreserves. Algemene reserves zijn reserves waaraan geen specifieke bestemming is gegeven, terwijl dit bij bestemmingsreserves wel het geval is.
08. Resultaat
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover ze op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Personeelslasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Vakantiegelden en verlofaanspraken worden, conform voorschriften in het BBV, toegerekend aan het jaar waarop de uitbetaling plaatsvindt. Het resultaat wordt bepaald op basis van het stelsel van baten en lasten. Het programmaresultaat voor bestemming komt voort uit het saldo van lasten en baten uit de programma's voor bestemming en de doorgevoerde correcties. Het resultaat na bestemming ontstaat door toevoeging aan en onttrekking uit de betreffende bestemmingsreserves.
09. Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd tegen nominale waarde, behalve de APPA-voorziening, die is gewaardeerd tegen actuariële waarde. Onderhoudskosten in de onderhoudsvoorzieningen vastgoed worden gereserveerd tot het gebouw, of een specifiek omschreven gebouwonderdeel, is afgeschreven. Nadat een gebouw (of gebouwonderdeel) is afgeschreven worden in- vesteringen geactiveerd en ontstaat er een activastaat conform de componentenmethode. Als de investering lager is dan € 25.000 wordt deze ten laste van de exploitatie geboekt. Assen hanteert voor het bepalen van de hoogte onderhoudsvoorziening civiele kunstwerken een doorkijk voor de komende 10 jaren. Op basis van jaarlijkse inspecties wordt de onttrekking voor de komende 10 jaren berekend. Op basis van deze jaarlijkse inspecties wordt bepaald of de stand van de voorziening aangevuld met de stortingen voor de komende 10 jaren toereikend zijn om het onderhoud de komende 10 jaren te kunnen uitvoeren. Mocht blijken dat binnen de komende 10 jaren de voorziening niet toereikend is dan wordt aan de Raad een, incidentele of structurele, storting in de onderhoudsvoorziening gevraagd om deze weer op peil te brengen. Voor de onderhoudsvoorzieningen gebouwen geldt een doorkijk voor de komende 40 jaren. De werkwijze is gelijk aan de werkwijze voor civiele kunstwerken zoals hiervoor toegelicht.
10. Vaste schulden
De leningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Het bedrag van de aflossingen die binnen een jaar vervallen, is niet afzonderlijk onder kortlopende schulden opgenomen. Vaste schulden zijn schulden waarvan de rente één jaar of langer vast staat.
11. Kortlopende schulden
De kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.
12. Vennootschapsbelasting
Op basis van het BBV mogen geen latenties gevormd worden. Tot nu toe doet de belastingdienst geen definitieve uitspraak over de wijze waarop de vennootschapsbelasting bepaald en opgenomen dient te worden. Hierdoor is sprake van een onzekerheid met een beperkte materialiteit.
13. Eigen bijdragen van het Centraal administratiekantoor (CAK)

Waarderingsgrondslag
Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Doordat de wetgever heeft besloten de systematiek te volgen dat het CAK de eigen bijdragen vaststelt en daarover geen inzicht geeft op cliëntniveau aan de gemeentes kan de juistheid en volledigheid van deze bijdrage niet getoetst worden. Hiermee heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de recht-matigheidscontrole door de accountant van de gemeente.
14. NUBBV: Garant- en borgstellingen
De garant- en borgstellingen worden in de bijlage niet uit de balans blijkende verplichtingen (NUBBV) tegen de nominale waarde opgenomen.
15. NUBBV: Meerjarige inkoopcontracten
Belangrijke financiële verplichtingen (beïnvloedbaar inkoopvolume) Conform art. 53 BBV moet in de toelichting op de balans een item worden opgenomen over de belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente in de toekomstige jaren is gebonden, maar die niet uit de balans zelf blijken. Uit de balans blijken slechts die verplichtingen die per ultimo van het boekjaar zijn aangegaan, waar ook het werk al voor is gedaan maar waar nog geen factuur voor is ontvangen. Die verplichtingen die al wel zijn aangegaan, maar waar het werk nog niet voor is gedaan, bijvoorbeeld omdat het over een langlopend contract gaat, zijn niet opgenomen in de cijfers. U kunt dan denken aan onder andere langlopende lease verplichtingen, langlopende huurcontracten en grote investeringen. Voor alle niet uit de balans blijkende verplichtingen geldt dat deze ofwel in de meerjarenbegroting zijn opgenomen, ofwel in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn benoemd. Voorwaardencriterium kadernota Rechtmatigheid 2018 BBV: Meerjarige contracten Bij meerjarige inkoopcontracten kunnen, afhankelijk van het geraamde inkoopbedrag, de Europese aanbestedingsregels van toepassing zijn. Een onrechtmatigheid bij de contractverlening kan in zo'n geval jaarlijks in de afweging naar de controleverklaring blijven doorwerken, doordat jaarlijks de lasten voortvloeiende uit het inkoopcontract in de jaarrekening zijn opgenomen. In de toelichting op de jaarrekening zijn de meerjarige inkoopcontracten, die zouden moeten voldoen aan Europese aan- bestedingsregels, maar dat niet doen, opgenomen bij de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten.

4.2 Balans

balanspost	Begin-stand 01- 01	Rekening 31-12
AB. Activa	**515.569**	**513.964**
A. Vaste Activa	**417.912**	**426.225**
0. Immateriele vaste activa	**0**	**0**
0.1 kosten verbonden aan sluiten geldlening + saldo (dis)agio	0	0
1. Materiele vaste activa	**411.451**	**419.478**
1.1 gronden uitgegeven in erfpacht	917	917
1.2 investeringen die verband houden met een heffing	30.452	32.801
1.3 overige investeringen met economisch nut	334.644	339.707
1.4 overige investeringen met maatschappelijk nut	45.438	46.053
2. Financiële vaste activa	**6.461**	**6.747**
2.1 kapitaalverstrekkingen - deelnemingen	330	330
2.2 leningen - deelnemingen	1.900	1.900
2.3 overige langlopende leningen u/g	4.231	4.517
B. Vlottende Activa	**97.657**	**87.739**
1. Voorraden	**26.862**	**28.144**
1.1 onderhanden werk (bouwgrond in- & afgesloten exploitatie)	26.862	28.144
1.2 gereed product en handelsgoederen	0	0
2. Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar	**55.690**	**51.104**
2.1 vorderingen op openbare lichamen	12.405	15.309
2.2 overige vorderingen	5.337	6.801
2.3 uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd < 1 jaar	37.948	28.994
3. Liquide middelen	**873**	**993**
3.1 kassaldi	32	41
3.2 banksaldi	841	952
4. Overlopende activa	**14.232**	**7.498**
4.1 nog te ontvangen bedragen overheden	9.341	3.530
4.2 overige nog te ontvangen bedragen	3.398	2.967
4.3 vooruitbetaalde bedragen overheden	259	0
4.4 overige vooruitbetaalde bedragen	1.234	1.001
4.5 overige overlopende activa	0	0
CD. Passiva	**515.570**	**513.961**
C. Vaste Passiva	**432.264**	**427.650**
1. Eigen vermogen/reserves	**186.294**	**194.691**
1.1 algemene reserve	70.787	65.214
1.2 bestemmingsreserves	115.507	112.865
1.3 resultaat na bestemming (nog te bestemmen)	0	16.612
2. Voorzieningen	**10.619**	**21.733**
2.1 diverse voorzieningen	10.619	21.733
3. Vaste schulden rentetypische looptijd 1 jaar of langer	**235.351**	**211.226**

balanspost	Begin-stand 01- 01	Rekening 31-12
3.1.1 onderhanden leningen: binnenl. banken en overige financiele instellingen	192.675	171.023
3.1.2 onderhanden leningen: binnenl. pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	3.000	2.000
3.1.3 onderhanden leningen: buitenlandse instellingen	27.525	26.850
3.1.4 onderhanden leningen: openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	12.000	11.250
3.2 door derden belegde gelden	108	59
3.3 waarborgsommen	43	44
D. Vlottende Passiva	**83.306**	**86.311**
1. Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	**25.908**	**26.870**
1.1 overige kasgeldleningen	0	0
1.2 banksaldi	16.049	15.905
1.3 overige schulden	9.859	10.965
2. Overlopende passiva	**57.398**	**59.441**
2.1 nog te betalen bedragen overheden	23.459	24.111
2.2 overige nog te betalen bedragen	11.320	9.394
2.3 vooruit ontvangen bedragen overheden	21.351	24.401
2.4 overige vooruit ontvangen bedragen	1.268	1.535
E. Rechten	**0**	**0**
E. Niet uit balans blijkende rechten	**0**	**0**
1. Aanwijzingsrechten	**0**	**0**
1. aanwijzingsrechten	0	0
F. Verplichtingen	**1.777**	**1.705**
F. Niet uit balans blijkende verplichtingen	**1.777**	**1.705**
1. Garantstellingen	**1.777**	**1.705**
1. garantstellingen	1.777	1.705

4.3 Toelichting op de balans

A. Vaste activa

balanspost	Boek-waarde 01-01	investe-ring	Bijdragen van der-den	Extra af-schrijving	afschrij-ving	Boek-waarde 31-12
0. Immateriële vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.1 Kosten verbonden aan sluiten geldlening + saldo (dis)agio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
kosten verbonden aan sluiten geldlening + saldo (dis)agio	0	0	0	0	0	0
1. Materiële vaste activa	**411.449**	**26.568**	**1.167**	**5.014**	**12.361**	**419.475**
1.1 Gronden uitgegeven in erfpacht	**917**	**0**	**0**	**0**	**0**	**917**
gronden uitgegeven in erfpacht	917	0	0	0	0	917

balanspost	Boek-waarde 01-01	investe-ring	Bijdragen van der-den	Extra af-schrijving	afschrij-ving	Boek-waarde 31-12
1.2 Investeringen die verband houden met een heffing	**30.452**	**3.723**	**145**	**79**	**1.151**	**32.801**
bedrijfsgebouwen	1.893	0	0	0	103	1.790
grond-, weg-, en waterbouw-kundige werken: economisch nut	23.045	679	145	0	300	23.280
grond-, weg-, en waterbouw-kundige werken: maatschappe-lijk nut	866	0	0	0	47	819
vervoermiddelen	1.747	2.865	0	79	395	4.138
machines, apparaten en installa-ties	55	0	0	0	6	49
overige materiële vaste activa	2.846	179	0	0	300	2.725
1.3 Overige investeringen met economisch nut	**334.643**	**19.887**	**173**	**4.935**	**9.716**	**339.705**
gronden en terreinen	678	0	0	0	0	678
gronden en terreinen: strategi-sche gronden	24.686	4.185	0	0	0	28.871
woonruimten	4.083	0	0	0	39	4.044
woonruimten: activa in aan-bouw	0	7.326	0	0	0	7.326
bedrijfsgebouwen	282.534	2.441	0	4.881	7.032	273.062
bedrijfsgebouwen: activa in aan-bouw	1.439	1.862	0	0	0	3.301
grond-, weg-, en waterbouw-kundige werken	9.915	-8	0	0	315	9.592
grond-, weg-, en waterbouw-kundige werken: activa in aan-bouw	813	2.145	145	0	0	2.812
vervoermiddelen	1.990	447	0	41	417	1.978
vervoermiddelen: activa in aan-bouw	0	0	0	0	0	0
machines, apparaten en installa-ties	5.035	1.075	28	10	1.316	4.756
machines, apparaten en installa-ties: activa in aanbouw	0	23	0	0	0	23
overige materiële vaste activa	3.470	391	0	3	597	3.262
overige materiële vaste activa: activa in aanbouw	0	0	0	0	0	0
1.4 Overige investeringen met maatschappelijk nut	**45.437**	**2.958**	**849**	**0**	**1.494**	**46.052**

balanspost	Boek-waarde 01-01	investe-ring	Bijdragen van der-den	Extra af-schrijving	afschrij-ving	Boek-waarde 31-12
grond-, weg-, en waterbouw-kundige werken: maatschappe-lijk nut	44.469	1.318	165	0	1.494	44.128
grond-, weg-, en waterbouw-kundige werken: activa in aan-bouw	968	1.619	663	0	0	1.924
grond-, weg-, en waterbouw-kundige werken: FlorijnAs	0	21	21	0	0	0
2. Financiële vaste activa	**6.461**	**585**	**296**	**0**	**4**	**6.747**
2.1 Kapitaalverstrekkingen - deelnemingen	**330**	**0**	**0**	**0**	**0**	**330**
kapitaalverstrekkingen - deelne-mingen	330	0	0	0	0	330
2.2 Leningen - deelnemingen	**1.900**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.900**
leningen - deelnemingen	1.900	0	0	0	0	1.900
2.3 Overige langlopende lenin-gen u/g	**4.231**	**585**	**296**	**0**	**4**	**4.517**
overige langlopende leningen u/g	4.231	585	296	0	4	4.517
	417.910	**27.153**	**1.463**	**5.014**	**12.365**	**426.222**

B. Vlottende activa

balanspost	Boek-waarde 01-01	Vermeer-dering	Vermin-dering	Boek-waarde 31-12
1. Voorraden	**26.862**	**1.283**	**0**	**28.144**
1.1.a onderhanden werk (bouwgrond in- & afge-sloten exploitatie) a. lopende exploitaties	25.683	1.013	0	26.695
1.1.b onderhanden werk (bouwgrond in- & afge-sloten exploitatie) b. afgesloten exploitaties	1.179	270	0	1.449
2. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**55.690**	**4.367**	**8.954**	**51.104**
2.1 vorderingen op openbare lichamen	12.405	2.904	0	15.309
2.2 overige vorderingen	5.337	1.463	0	6.801
2.3 uitzettingen in 's Rijks schatkist met een loop-tijd korter dan één jaar	37.948	0	8.954	28.994
3. Liquide middelen	**873**	**119**	**0**	**993**
3.1 kassaldi	32	8	0	41
3.2 banksaldi	841	111	0	952
4. Overlopende activa	**14.232**	**0**	**6.734**	**7.498**
4.1 nog te ontvangen bedragen overheden	9.341	0	5.811	3.530
4.2 overige nog te ontvangen bedragen	3.398	0	431	2.967

balanspost	Boek-waarde 01-01	Vermeer-dering	Vermin-dering	Boek-waarde 31-12
4.3 vooruitbetaalde bedragen overheden	259	0	259	0
4.4 overige vooruitbetaalde bedragen	1.234	0	233	1.001
4.5 overige overlopende activa: kruisposten	0	0	0	0
	97.657	**5.769**	**15.688**	**87.739**

C. Vaste passiva

balanspost	Boek-waarde 01-01	Rente-bijschrijving	Toevoe-ging	Vrijval tgv ex-ploitatie	Onttrek-king	Boek-waarde 31-12
1. Eigen ver-mogen/reserves	**186.294**	**731**	**121.078**	**0**	**113.412**	**194.691**
1.1 algemene re-serve	41.591	0	63.263	0	39.640	65.214
1.2 bestemmingsre-serves	115.507	731	41.203	0	44.576	112.865
1.3 resultaat na be-stemming (nog te bestemmen)	29.196	0	16.612	0	29.196	16.612
2. Voorzieningen	**10.619**	**0**	**11.794**	**0**	**680**	**21.733**
2.1 diverse voorzie-ningen	10.619	0	11.794	0	680	21.733
	196.913	**731**	**132.872**	**0**	**114.092**	**216.424**

C. Vaste Passiva Leningen

balanspost	Boekwaarde 01-01	nieuwe le-ning	aflos-sing	Boekwaarde 31-12
3. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	**235.351**	**1**	**24.126**	**211.226**
3.1.1 onderhandse leningen: binnenlandse banken en overige fin. instell.	192.675	0	21.652	171.023
3.1.2 onderhandse leningen: binnenlandse pensioenf. en verzekeringsinst.	3.000	0	1.000	2.000
3.1.3 onderhandse leningen: buitenlandse in-stellingen	27.525	0	675	26.850
3.1.4 onderhandse leningen: openbare licha-men (art. 1a Wet Fido)	12.000	0	750	11.250
3.2 door derden belegde gelden: spaarpre-mies hypotheken	108	0	49	59
3.3 waarborgsommen	43	1	0	44
	235.351	**1**	**24.126**	**211.226**

D. Vlottende passiva

Balanspost	Boekwaarde 01-01	Vermeerde-ring	Vermin-de-ring	Boekwaarde 31-12
1. Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	**25.908**	**1.106**	**144**	**26.870**
1.1 overige kasgeldleningen	0	0	0	0
1.2 banksaldi: betreft totaal saldo BNG	16.049	0	144	15.905
1.3 overige schulden	9.859	1.106	0	10.965
2. Overlopende passiva	**57.398**	**3.971**	**1.927**	**59.441**
2.1 nog te betalen bedragen overhe-den	23.459	652	0	24.111
2.2 overige nog te betalen bedragen	11.320	0	1.927	9.394
2.3 vooruit ontvangen bedragen over-heden	21.351	3.051	0	24.401
2.4 overige vooruitontvangen bedra-gen	1.268	268	0	1.535
	83.306	**5.077**	**2.071**	**86.311**

F. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Balanspost	Hoofdsom lening 31-12	Schuldrestant 01-01	Muta-tie	Schuldrestant 31-12
1. Garantstellingen				
Gegarandeerde geldleningen als garant; BNG Stichting Zorggroep Drenthe	2.300	1.610	115	1.495
Verstrekte kredieten GKB aan cliënten	455	167	43	210

A0. Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa		Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
0.1 Kosten verbonden aan sluiten geld-lening + saldo (dis)agio	herfinanciering vaste geldleningen	0	0

A1. Materiële vaste activa

De gehanteerde afschrijvingstermijnen van investeringen in 2023 zijn volgens de vastgestelde bandbreedte per activagroep verwerkt.

Balanspost * alleen investeringen > € 155.000 zijn gepresenteerd	investerin-gen	Bijdragen van derden
1.2 Investeringen die verband houden met een heffing	**3.698**	**145**
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	**679**	**145**
riolering (Oude Molenbuurt, Lindelaan en Nobellaan)	679	145
Overige materiële vaste activa	**154**	**0**
ondergrondse glas- en perscontainers	154	0
Vervoermiddelen	**2.865**	**0**
aanschaf materieel	2.865	0
1.3 Overige investeringen met economisch nut	**19.277**	**63**
Bedrijfsgebouwen	**4.317**	**0**
MFA Zeemanstraat 1	2.000	0
diverse kleine investeringen	441	0
activa in aanbouw: verduurzaming gebouwen	1.002	0
activa in aanbouw: installaties Podium Zuidhaege	448	0
activa in aanbouw: overige projecten	426	0
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	**2.272**	**35**
activa in aanbouw: rioleringswerkzaamheden	1.121	0
activa in aanbouw: doorfietsroute	506	0
activa in aanbouw: sportvelden + wielercentrum	645	35
Gronden en terreinen: strategische gronden (zie toelichting op de balans)	**4.185**	**0**
mutatie balanswaarde strategische gronden	4.185	0
Machines, apparaten en installaties	**840**	**28**
hardware automatisering	218	0
camera's binnenstad	414	28
electrische laadpaal	208	0
Vervoermiddelen	**379**	**0**
aanschaf materieel	379	0
Woonruimten	**7.284**	**0**
activa in aanbouw: Flexwoningen	7.284	0
1.4 Overige investeringen met maatschappelijk nut	**2.657**	**829**
Activa in aanbouw	**1.607**	**663**
activa in aanbouw: herinrichting winkelstraten	337	0
activa in aanbouw: doorfietsroute	774	635
activa in aanbouw: SK voorbereidingskosten	1.257	0
activa in aanbouw: geactiveerde projecten	-761	28
Grond, weg-, en waterbouwkundige werken	**1.050**	**166**
Spelen en Ontmoeten	287	21
wegen: MBA Oude Molenbuurt, Pelikaanstraat en Nobellaan	763	145

A2. Financiële vaste activa

Balanspost	Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
2.1 Kapitaalverstrekkingen-deelnemingen	**330**	**330**
aandelen Enexis	110	110
aandelen Bank Nederlandse Gemeenten nv	213	213
aandelen NV Waterleidingmaatschappij Drenthe	7	7
2.2 Leningen-deelnemingen	**1.900**	**1.900**
lening u/g Enexis	1.900	1.900
2.3 Overige langlopende leningen u/g	**4.232**	**4.516**
leningen aan ambtenaren in verband met secundaire arbeidsvoorwaarden	162	103
geldlening u/g Stichting SVn voor startersleningen	3.440	3.928
geldlening u/g Stichting SVn voor zonneleningen	602	456
geldlening u/g Stichting SVn voor verzilverleningen	28	29

B1. Voorraden

1.1 Onderhanden werk (bouwgrond in- & afgesloten exploitatie, specificatie voorraden)

Lopende exploitaties/bouwgrond in exploitatie
Betreft 11 lopende exploitaties met betrekking tot gebiedsontwikkeling voor woningbouw en bedrijventerreinen. Eind 2023 bedraagt de totale boekwaarde van deze complexen € 68,4 miljoen. Hiervoor is een voorziening getroffen van € 41,7 miljoen. De balanswaarde per 31-12 bedraagt € 26,7 miljoen.

Afgesloten exploitaties
Betreft complexen met restgronden, waarbij de complexen op 31 december een boekwaarde hebben die gelijk is aan de balanswaarde van € 1,4 miljoen.

Raming bouwgrond in exploitatie
De ramingen zijn gebaseerd op calculaties per exploitatie, exclusief indexatie en rente, het resultaat is op basis van nominale waarde. Voor het nog te realiseren negatieve resultaat is een voorziening getroffen.

Strategische gronden (tabel A vaste activa; gronden en terreinen strategische gronden)Betreft de waardering van negen complexen. Einde jaar bedraagt de totale boekwaarde van deze complexen € 80,0 miljoen. Hiervoor is een voorziening getroffen van € 51,1 miljoen. De balanswaarde per 31 december bedraagt € 28,9 miljoen.

mutatie	woningbouw	bedrijventerrein	Totaal BIE	afgesloten	Totaal OHW
1. Saldo begin jaar	**4.309**	**21.373**	**25.683**	**1.179**	**26.862**
1.1 boekwaarde	31.067	44.189	75.257	1.179	76.436
1.2 voorziening	-26.758	-22.816	-49.574	0	-49.574
2. Mutatie boekwaarde	**-10.409**	**3.598**	**-6.811**	**270**	**-6.540**
2.2 opbrengsten	-6.889	-2.404	-9.293	0	-9.293
2.3 kosten	2.698	6.002	8.700	58	8.758
2.4 resultaatverrekening	-6.218	0	-6.218	212	-6.005

mutatie	woningbouw	bedrijventerrein	Totaal BIE	afgesloten	Totaal OHW
3. Saldo ultimo jaar	**1.016**	**25.680**	**26.695**	**1.449**	**28.144**
3.1 boekwaarde	20.659	47.787	68.446	1.449	69.895
3.2 voorziening	-19.643	-22.107	-41.751	0	-41.751

Raming bouwgrond in exploitatie

mutatie	woningbouw	bedrijventerrein	Totaal Bouwgrond in exploitatie
Nog te maken kosten, exclusief rente	22.643	15.012	37.654
Nog te realiseren opbrengsten, exclusief rente	23.660	43.329	66.989
Nog te realiseren resultaat (nominaal)	-20.535	-24.888	-45.423

B2. Uitzettingen rentetypische looptijd korter dan één jaar en de afloop openstaande vorderingen

Op basis van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden heeft de gemeente Assen in totaal een bedrag van € 64,4 miljoen aan publieke gelden aangehouden bij het ministerie van Financiën. Hiervan is in 2023 weer € 35,4 miljoen naar onze werkrekening bij de BNG overgeboekt. Per saldo heeft de gemeente Assen op 31 december nog een bedrag van € 29,0 miljoen aan publieke middelen aangehouden bij het ministerie van Financiën.

balanspost	Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
2.1 Vorderingen op openbare lichamen	**12.405**	**15.309**
vordering op het Rijk: o.a. BCF-aangifte	11.609	14.343
vordering op overige overheid	796	966
2.2 Overige vorderingen	**5.336**	**6.800**
diverse gemeentebelastingen + leges	3.427	3.206
vorderingen m.b.t. afval aangelegenheden	278	291
vorderingen m.b.t. sportaangelegenheden	84	166
huren en pacht	331	273
grondbedrijf (verhuur, grondverkopen en dergelijke)	69	1.022
Actium	127	95
zorgaanbieders WMO en Jeugd	49	942
overig (incl. creditnota's inkoopfacturen)	1.203	1.004
voorziening dubieuze debiteuren	-232	-199
2.3 Uitzettingen in 's Rijks schatkist looptijd < 1 jaar	**37.948**	**28.994**
uitzettingen in 's Rijks schatkist looptijd < 1 jaar	37.948	28.994

B4. Overlopende activa

Balanspost	Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
4.1 Nog te ontvangen bedragen overheden	**9.341**	**3.530**
nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	6.301	736
nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	3.040	2.794
4.2 Overige nog te ontvangen bedragen	**3.398**	**2.967**
Nedvang/afvalbedrijven	820	613
raming opbrengst toeristenbelasting	638	623
parkeeropbrengsten	150	206
overig nog te ontvangen bedragen	1.790	1.525
4.3 Vooruitbetaalde bedragen overheden	**259**	**0**
vooruitbetaalde bedragen aan overige overheid	259	0
4.4 Overige vooruitbetaalde bedragen	**1.234**	**1.001**
automatiseringskosten	413	432
verzekeringen	208	192
subsidies	283	48
overige vooruitbetaalde bedragen	330	329
4.5 Overige overlopende activa	**0**	**0**
kruisposten	0	0

C1. Eigen vermogen/reserves

balanspost	Boek-waarde 01-01	Resultaat-best. vorig jr	Rente bij-schrijving	Toevoe-ging	Onttrek-king	Boek-waarde 31-12
1.1 Algemene reserves	**41.591**	**29.196**	**0**	**34.067**	**39.640**	**65.214**
1.1 Algemene reserve	**41.591**	**29.196**	**0**	**34.067**	**39.640**	**65.214**
algemene reserve	41.591	29.196	0	34.067	39.640	65.214
1.2 Bestemmingsreser-ves	**115.507**	**0**	**732**	**41.202**	**44.577**	**112.864**
1.2.1 Reserve weer-standsvermogen	**10.250**	**0**	**0**	**750**	**1.750**	**9.250**
reserve weerstandsver-mogen	10.250	0	0	750	1.750	9.250
1.2.2 Amortisatiereser-ves	**24.261**	**0**	**438**	**10.827**	**1.461**	**34.065**
amortisatiereserve nieuwbouwprojecten	2.212	0	40	221	505	1.969
amortisatiereserve wie-lerbaan	2.537	0	46	0	103	2.480
amortisatiereserve voort-gezet onderwijs	711	0	13	0	28	695
amortisatiereserve MFA Assen-Oost	1.946	0	35	0	77	1.904

balanspost	Boek-waarde 01-01	Resultaat-best. vorig jr	Rente bij-schrijving	Toevoe-ging	Onttrek-king	Boek-waarde 31-12
amortisatiereserve De Nieuwe Kolk	0	0	0	9.496	0	9.496
amortisatiereserve brandweerkazerne	33	0	1	0	33	0
amortisatiereserve MBA Nobellaan/Doterbloem-straat	264	0	5	0	15	254
amortisatiereserve Vee-marktplein	1.096	0	20	0	61	1.055
amortisatiereserve fiets-pad Europaweg Zuid	173	0	3	0	10	167
amortisatiereserve Over-cingeltunnel	12.141	0	219	0	461	11.898
amortisatiereserve Koop-mansplein	1.442	0	26	0	75	1.394
amortisatiereserve Bos-beek-Nijlandsloop	631	0	11	0	35	607
amortisatiereserve UPM	1.075	0	19	594	58	1.630
amortisatiereserve door-fietsroute	0	0	0	516	0	516
1.2.3 Egalisatiereserves	**3.829**	**0**	**0**	**578**	**0**	**4.407**
reserve maatschappelijke opvang	3.829	0	0	578	0	4.407
1.2.4 Reserves grondex-ploitaties	**39.724**	**0**	**0**	**6.305**	**1.493**	**44.536**
algemene reserve grond-exploitaties	27.517	0	0	6.305	0	33.822
weerstandsvermogen grondexploitaties	12.207	0	0	0	1.493	10.714
1.2.5 Reserves overige specifieke beleidstaken	**6.618**	**0**	**0**	**22.242**	**19.412**	**9.449**
bestemmingsreserve jaarovergang	0	0	0	1.977	1.977	0
reserve investeringsfonds	4.000	0	0	0	0	4.000
bestemmingsreserve co-rona	1.172	0	0	0	1.172	0
reserve stimulering eco-nomisch beleid	695	0	0	0	184	512
reserve investeringsbij-drage Groningen Airport Eelde	751	0	0	0	751	0
reserve Oekrainefonds	0	0	0	425	54	371

balanspost	Boek-waarde 01-01	Resultaat-best. vorig jr	Rente bij-schrijving	Toevoe-ging	Onttrek-king	Boek-waarde 31-12
reserve groot onderhoud	0	0	0	14.840	14.840	0
preventiereserve sociaal domein	0	0	0	4.000	302	3.698
reserve jongerenbeleid	0	0	0	1.000	132	868
1.2.6 Reserves meerja-rige projecten	**10.698**	**0**	**0**	**500**	**1.353**	**9.844**
reserve duurzaamheid	62	0	0	0	62	0
reserve beeldende kunst	162	0	0	0	47	115
reserve RSP gelden Flo-rijnAs: geoormerkt t.b.v. risico voorziening Flo-rijnAs	500	0	0	0	0	500
reserve RSP gelden Flo-rijnAs: geoormerkt t.b.v. amortisatiereserve door-fietsroute Assen-Gronin-gen	1.800	0	0	0	516	1.284
reserve RSP gelden Flo-rijnAs: geoormerkt t.b.v. derde hoofdontsluiting Kloosterveen	1.500	0	0	0	0	1.500
reserve RSP gelden Flo-rijnAs: geoormerkt t.b.v. amortisatiereserve uit-voeringsprogramma mo-biliteit	1.610	0	0	0	594	1.015
reserve RSP gelden Flo-rijnAs: restant reserve RSP gelden FlorijnAs	640	0	0	0	21	619
reserve Binnenstad	714	0	0	0	24	690
reserve aardgasvrije wij-ken	3.710	0	0	0	89	3.621
stedelijke verevenings-fonds sociale woning-bouw	0	0	0	500	0	500
1.2.7 Exploitatiereserves	**20.127**	**0**	**294**	**0**	**19.108**	**1.313**
reserve maatschappelijke renderende investerin-gen (MRI)	3.793	0	0	0	3.793	0
reserve De Nieuwe Kolk	16.334	0	294	0	15.315	1.313

C2. Voorzieningen

categorie	Boekwaarde 01-01	toevoe-ging	vrij-val	onttrek-king	Boekwaarde 31-12
2.1. Voorzieningen	**10.618**	**11.794**	**0**	**679**	**21.733**
2.1.1 diverse onderhoudsvoorzienin-gen gebouwen e.d.	0	8.400	0	0	8.400
2.1.2 voorziening onderhoud par-keergarages	0	1.869	0	0	1.869
2.1.3 voorziening onderhoud Sociale Huurwoningen	0	77	0	0	77
2.1.4 voorziening rioolbeheer	4.523	532	0	287	4.768
2.1.5 voorziening rioolbeheer der-den	1.069	291	0	392	968
2.1.6 voorziening pensioenverplich-tingen (oud-)bestuurders	5.026	625	0	0	5.651

C3. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

balanspost	hoofd-som	Boekwaarde 01-01	Nieuwe lening	rente	aflos-sing	Boekwaarde 31-12
3.1.1 Onderhandse leningen: binnenlandse banken en ove-rige financiële instellingen	**253.800**	**192.675**	**0**	**2.547**	**21.652**	**171.023**
Bank Nederlandse Gemeenten	221.800	166.535	0	2.371	13.512	153.023
Nederlandse Waterschaps Bank	32.000	26.140	0	176	8.140	18.000
3.1.2 Onderhandse leningen: binnenlandse pensioenfond-sen en verzekeraars	**10.000**	**3.000**	**0**	**24**	**1.000**	**2.000**
Aegon	10.000	3.000	0	24	1.000	2.000
3.1.3 Onderhandse leningen: buitenlandse instellingen	**32.000**	**27.525**	**0**	**475**	**675**	**26.850**
Süddeutsche Krankenversiche-rung a.G.	17.000	14.025	0	224	425	13.600
AG Insurance SA	15.000	13.500	0	251	250	13.250
3.1.4 Onderhandse leningen: openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	**15.000**	**12.000**	**0**	**160**	**750**	**11.250**
Provincie Noord Brabant	15.000	12.000	0	160	750	11.250

D1. Vlottende schulden rentetypische looptijd korter dan één jaar

balanspost	Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
1.3.1 Schulden aan overheden	**327**	**454**
schuld aan Rijk	62	22
schuld aan overige overheid	265	432

balanspost	Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
1.3.2 Overige kortlopende schulden	**9.531**	**10.512**
bedrijfsverenigingen	776	756
aanneemsommen/grondverwerving e.d.	3.254	2.344
nutsbedrijven	232	186
zorgaanbieders/cliënten WMO en Jeugd	2.189	2.654
subsidies	225	141
uitzendkrachten/inhuur	1.018	1.344
overig	1.837	3.087

D2. Overlopende passiva

d2	balanspost	Boekwaarde 01-01	Boekwaarde 31-12
2.1 Nog te betalen bedragen overheden		**23.460**	**24.110**
2. Overlopende passiva	nog te betalen bijdragen aan het Rijk	5.085	6.336
2. Overlopende passiva	nog te betalen bijdragen aan overige overheid	18.375	17.774
2.2 Overige nog te betalen bedragen		**11.321**	**9.394**
2. Overlopende passiva	transitorische rente vaste geldleningen	2.046	1.809
2. Overlopende passiva	onderwijs Pro Assen	239	453
2. Overlopende passiva	zorgaanbieders/cliënten WMO en Jeugd	4.034	3.375
2. Overlopende passiva	overig nog te betalen facturen	5.002	3.757
2.4 Overige vooruit ontvangen bedragen		**1.268**	**1.535**
2. Overlopende passiva	vooruit ontvangen bedragen van derden tbv projecten onderhanden werk	1.268	1.535
		36.049	**35.039**

balanspost	Boekwaarde 01-01	toevoeging	onttrekking	Boekwaarde 31-12
2.3 Vooruit ontvangen bedragen overheden	**21.351**	**13.285**	**10.234**	**24.402**
2.3.1 Vooruit ontvangen bedragen overheden (van overheden ontvangen, nog te besteden) uitkeringen	**17.109**	**10.998**	**8.107**	**20.000**
uitkering RMC	618	59	47	630
specifieke uitkering regionale aanpak voortijdige schoolverlaters	32	31	0	62
uitkering gem. onderwijsachterstandsbeleid	692	425	0	1.117
uitkering OSO PraktijkOnderwijs Assen (Pro Assen)	5.609	5.721	5.609	5.721
voorziening ventilatie scholen	410	0	393	17
voorziening REP	821	252	0	1.073

balanspost	Boekwaarde 01-01	toevoe-ging	onttrek-king	Boekwaarde 31-12
voorziening binnenstadsfonds	150	0	0	150
voorziening Stadskwartier	7.258	386	28	7.617
energiearmoede	1.519	2.101	405	3.215
capaciteit klimaat- en energiebeleid	0	1.625	1.625	0
voorziening mobiliteit	0	313	0	313
huisvesting aandachtsgroepen	0	85	0	85
2.3.2 Vooruit ontvangen bedragen van het Rijk	**3.785**	**2.035**	**2.127**	**3.693**
Rijk	3.785	2.035	2.127	3.693
2.3.3 Vooruit ontvangen bedragen overige overheden	**457**	**252**	**0**	**709**
gemeenten	457	249	0	706
provincies	0	3	0	3

F. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Garant- en borgstellingen

Dit betreft het saldo per 31 december van de verstrekte garantstellingen aan de Stichting Zorggroep Drenthe van € 1,5 miljoen en de GKB voor de verstrekte kredieten aan cliënten van € 0,2 miljoen. Vanwege het minimale risico hebben we de post garantstellingen gesteld op het bedrag waarvoor de gemeente direct en voor 100% garant staat.

Garant- en borgstellingen	Hoofdsom le-ning 31-12	Schuldrestant 01-01	Muta-tie	Schuldrestant 31-12
1. Garantstellingen	**2.755**	**1.777**	**158**	**1.705**
Gegarandeerde geldleningen als garant; BNG Stichting Zorggroep Drenthe	2.300	1.610	115	1.495
Verstrekte kredieten GKB aan cliënten	455	167	43	210

Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

Daarnaast zijn er de gewaarborgde leningen door Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). In de toelichting op de balans hebben we een overzicht opgenomen van alle geborgde leningen met een totaalbedrag van € 324,3 miljoen. WSW is nog nooit aangesproken op de borg en schat het risico van de gemeenten en het Rijk in als zeer klein, of zelfs theoretisch.

wsw	Hoofdsom lening 31-12	Schuldrestant lening 31-12	Toegerekend be-drag Assen o.b.v. verdeelsleutel
totaal door WSW geborgde leningen	867.296	834.482	324.336

Gebeurtenissen na balansdatum

Afwikkeling subsidieverplichting Groningen Airport Eelde

De aandeelhouders van luchthaven Groningen Airport Eelde (hierna: GAE) hebben besloten om vanaf 2024 nieuwe afspraken te maken met de luchthaven voor financiële ondersteuning de komende 10 jaar. In samenhang met de nieuwe afspraken zijn de bestaande (subsidie)afspraken, die nog een looptijd hadden tot en met 2027, per 31 december 2023 afgewikkeld. Dit heeft ook gevolgen voor de gemeente Assen.

Bij raadsbesluit van 19 oktober 2017 heeft de toenmalige gemeenteraad een subsidie van € 4.350.000 ter beschikking gesteld aan GAE, voor de periode 2018-2027. Hierbij is de afspraak gemaakt dat de provincie Drenthe voor een bedrag van € 1.850.000 bijdraagt aan de subsidieverstrekking, in jaarlijkse termijnen van € 185.000. Voor het bedrag dat na saldering ten laste van de gemeente zelf kwam, € 2.500.000, is in 2017 een reserve GAE gevormd. De gemeente Assen was destijds nog 10% aandeelhouder van de luchthaven en nam hiermee een evenredig deel van de totale subsidietoezegging van € 43.500.000 voor haar rekening.

Op 22 april 2021 heeft de gemeente haar aandelen in GAE overgedragen aan de gemeente Tynaarlo. Hiermee eindigde de ambtelijke en bestuurlijke bemoeienis met GAE. Bij de aandelenoverdracht is afgesproken dat de gemeente Assen de lopende subsidieverplichtingen gestand zou doen. Vanaf begrotingsjaar 2022 is GAE geen Verbonden Partij meer en restte enkel nog een financiële (subsidie)relatie.

Door de wankele financiële positie van GAE, de noodzaak tot het plegen van niet begrote investeringen, en het uitvallen van de gemeente Groningen als aandeelhouder en subsidiegever, is door de (ex) aandeelhouders de afgelopen jaren een groter beroep gedaan op de reserves GAE dan vooraf was voorzien. De eerdere uitputting van de reserves is één van de redenen voor de aandeelhouders om vervroegd tot nieuwe afspraken te komen.

De huidige aandeelhouders hebben bij monde van de provincie Drenthe een voorstel aan de gemeente Assen gedaan om de afspraken af te wikkelen. Deze afspraken zijn vervat in een brief van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe gericht aan het Asser college van B&W en is getekend aan de provincie geretourneerd. Afwikkeling van de afspraken betekent ook dat met ingang van 2024 de gemeente geen enkele bemoeienis meer heeft met GAE.

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/a3d1ab2d-2e03-4ae5-bad8-38d79300ac31?documentId=7abd8287-b0e3-4dd2-a8e7-9c2e52bacfac

Gemeentelijke Kredietbank Drenthe (GKB)

De Gemeentelijke Kredietbank Drenthe (GKB) verkeert in een transitiefase. Het Algemeen Bestuur (AB) neemt in de loop van 2024 een besluit over de beëindiging per 1 januari 2025 van de huidige Gemeenschappelijke Regeling (GR) met Hoogeveen en Meppel.

Het voornemen is de activiteiten van de GKB per 1 januari 2025 onder te brengen in een Stichting, waarin naast de huidige GR gemeenten ook de gemeenten zullen deelnemen, die nu via een dienstverleningsovereenkomst diensten afnemen van de GR.

Na besluitvorming in het AB buigen de colleges en de raden van de GR gemeenten zich nog over de transitie. Het financieel gezond maken van de GKB, de oprichting van een Stichting en de afwikkeling van de GR brengt extra kosten met zich mee. Deze kosten komen voor rekening van de drie GR gemeenten.

Reserves en Voorzieningen

Een overzicht van de reserves en voorzieningen en voor welk doel deze worden ingezet vindt u in de Kadernota reserves en voorzieningen.

4.4 Baten en lasten

Programmaplan *(Bedragen x € 1)*

Programma / beleidsthema	Primaire begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Saldo
Saldo voor baten en lasten	**2.966**	**12.555**	**-8.397**	**20.952**
Lasten	**347.294**	**388.503**	**381.479**	**7.023**
1 Beleidsprogramma's	**315.563**	**342.260**	**337.884**	**4.376**
1 Wonen in Assen	**23.389**	**24.448**	**27.513**	**-3.066**
Openbare ruimte	13.852	13.912	16.270	-2.358
Duurzaamheid	6.334	6.334	7.104	-769
Woningbouw/woonplan	1.786	2.523	2.460	63
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	1.417	1.678	1.680	-2
2 Werken in Assen	**59.826**	**60.676**	**61.240**	**-564**
Participatie en inkomen	57.724	58.650	59.280	-630
Economische ontwikkeling en innovatie	2.102	1.986	1.940	46
FlorijnAs	0	40	21	19
3 Meedoen in Assen	**121.226**	**136.498**	**134.451**	**2.047**
Schuldhulpverlening	1.658	1.886	2.348	-462
Jeugdzorg	27.943	29.585	30.228	-643
Sport	616	616	643	-27
Onderwijs	8.138	9.736	9.630	106
Meedoenbeleid	12.177	8.946	6.904	2.041
Mijn Buurt Assen	5.723	18.484	17.713	771
Wmo en gezondheidszorg	64.970	67.245	66.984	260
4 Aantrekkelijk Assen	**17.999**	**19.846**	**19.295**	**551**
Veiligheid	4.505	4.774	4.747	27
Aantrekkelijke binnenstad	563	505	533	-28
Evenementen	1.324	1.578	1.444	134
Kunst en cultuur	11.607	12.990	12.572	418
5 Samen werken aan Assen	**4.598**	**5.066**	**5.174**	**-108**
Regionale samenwerking	383	398	496	-99
Dienstverlening	775	749	902	-154
Bestuur	3.441	3.920	3.776	144
6 Bedrijfsvoering (directe taken)	**46.480**	**48.584**	**53.993**	**-5.409**
Bedrijfsvoering (deel directe taken)	46.480	48.584	53.993	-5.409
7 Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	**42.045**	**47.142**	**36.218**	**10.924**
Grondbedrijf	14.192	14.192	4.503	9.689
Parkeren	3.786	3.754	3.668	86
Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering)	24.068	29.197	28.047	1.149
2 Algemene dekkingsmiddelen	**5.366**	**18.848**	**13.918**	**4.929**
8 Algemeen financieel beleid	**5.366**	**18.848**	**13.918**	**4.929**

Programma / beleidsthema	Primaire be-groting	Bijgestelde be-groting	Realisa-tie	Saldo
Belastingheffing	647	647	512	135
Financiering / Belegging	-539	-1.089	-1.482	393
Reserves en voorzieningen	0	14.840	10.412	4.428
Gemeentefonds	3.827	4.108	4.028	80
Overige algemene middelen	1.431	342	448	-106
3 Overhead	**24.959**	**26.545**	**29.654**	**-3.109**
6 Bedrijfsvoering (ondersteunende teams)	**22.386**	**24.111**	**27.260**	**-3.149**
Bedrijfsvoering (deel ondersteunende teams)	22.386	24.111	27.260	-3.149
7 Vastgoed bedrijfsvoering	**2.573**	**2.433**	**2.394**	**40**
Vastgoed bedrijfsvoering	2.573	2.433	2.394	40
4 Heffing vennootschapsbelasting	**52**	**52**	**23**	**29**
8 Heffing vennootschapsbelasting	**52**	**52**	**23**	**29**
Heffing vennootschapsbelasting	52	52	23	29
5 Onvoorzien	**1.353**	**799**	**0**	**799**
8 Onvoorzien	**1.353**	**799**	**0**	**799**
Onvoorzien/incidenteel	1.353	799	0	799
Baten	**-344.327**	**-375.948**	**-389.876**	**13.928**
1 Beleidsprogramma's	**-96.368**	**-124.600**	**-133.166**	**8.565**
1 Wonen in Assen	**-20.507**	**-23.136**	**-27.491**	**4.355**
Woningbouw/woonplan	-1.818	-4.099	-4.615	516
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	-205	-205	-279	74
Openbare ruimte	-8.097	-8.042	-9.828	1.786
Duurzaamheid	-10.388	-10.790	-12.769	1.979
2 Werken in Assen	**-31.208**	**-30.972**	**-32.284**	**1.313**
Economische ontwikkeling en innovatie	-137	100	93	6
Participatie en inkomen	-31.071	-31.071	-32.378	1.307
FlorijnAs	0	0	0	0
3 Meedoen in Assen	**-7.421**	**-31.115**	**-32.708**	**1.593**
Mijn Buurt Assen	-233	-22.276	-22.965	689
Onderwijs	-5.648	-7.371	-7.437	67
Schuldhulpverlening	0	0	-291	291
Jeugdzorg	0	0	114	-114
Sport	0	-329	-420	91
Wmo en gezondheidszorg	-1.540	-1.140	-1.708	568
Meedoenbeleid	0	0	0	0
4 Aantrekkelijk Assen	**-174**	**-504**	**-624**	**120**
Kunst en cultuur	-127	-394	-461	67
Evenementen	-4	-4	-36	32
Veiligheid	-43	-227	-249	22
Aantrekkelijke binnenstad	0	121	122	-1
5 Samen werken aan Assen	**-857**	**-857**	**-887**	**30**
Regionale samenwerking	0	0	-1	1
Bestuur	0	0	-8	8

Programma / beleidsthema	Primaire be-groting	Bijgestelde be-groting	Realisa-tie	Saldo
Dienstverlening	-857	-857	-878	21
6 Bedrijfsvoering (directe taken)	**-5.552**	**-7.618**	**-11.140**	**3.522**
Bedrijfsvoering (deel directe taken)	-5.552	-7.618	-11.140	3.522
7 Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	**-30.649**	**-30.399**	**-28.032**	**-2.367**
Grondbedrijf	-13.935	-13.935	-9.315	-4.620
Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering)	-11.939	-11.689	-13.651	1.962
Parkeren	-4.775	-4.775	-5.066	291
2 Algemene dekkingsmiddelen	**-243.962**	**-247.271**	**-249.958**	**2.686**
8 Algemeen financieel beleid	**-243.962**	**-247.271**	**-249.958**	**2.686**
Overige algemene middelen	-46	-46	-891	845
Belastingheffing	-22.399	-22.399	-22.446	47
Gemeentefonds	-218.032	-220.240	-221.951	1.710
Reserves en voorzieningen	0	0	-99	99
Financiering / Belegging	-3.485	-4.586	-4.572	-14
3 Overhead	**-3.997**	**-4.076**	**-6.752**	**2.677**
6 Bedrijfsvoering (ondersteunende teams)	**-3.701**	**-3.779**	**-6.442**	**2.664**
Bedrijfsvoering (deel ondersteunende teams)	-3.701	-3.779	-6.442	2.664
7 Vastgoed bedrijfsvoering	**-297**	**-297**	**-310**	**13**
Vastgoed bedrijfsvoering	-297	-297	-310	13
4 Heffing vennootschapsbelasting	**0**	**0**	**0**	**0**
8 Heffing vennootschapsbelasting	**0**	**0**	**0**	**0**
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Mutaties in de reserves	**-3.767**	**-27.297**	**-22.957**	**-4.340**
Toevoegingen	**7.410**	**37.456**	**44.338**	**-6.882**
1 Beleidsprogramma's	**5.721**	**16.328**	**23.211**	**-6.883**
1 Wonen in Assen	**500**	**1.611**	**1.611**	**0**
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	0	1.111	1.111	0
Woningbouw/woonplan	500	500	500	0
Duurzaamheid	0	0	0	0
Openbare ruimte	0	0	0	0
2 Werken in Assen	**0**	**0**	**0**	**0**
Economische ontwikkeling en innovatie	0	0	0	0
FlorijnAs	0	0	0	0
3 Meedoen in Assen	**5.000**	**5.000**	**5.578**	**-578**
Wmo en gezondheidszorg	4.000	4.000	4.578	-578
Jeugdzorg	1.000	1.000	1.000	0
4 Aantrekkelijk Assen	**0**	**0**	**0**	**0**
Aantrekkelijke binnenstad	0	0	0	0
Kunst en cultuur	0	0	0	0
7 Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	**221**	**9.717**	**16.022**	**-6.305**
Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering)	221	9.717	9.717	0
Grondbedrijf	0	0	6.305	-6.305

Programma / beleidsthema	Primaire be-groting	Bijgestelde be-groting	Realisa-tie	Saldo
2 Algemene dekkingsmiddelen	**1.689**	**21.128**	**21.127**	**1**
8 Algemeen financieel beleid	**1.689**	**21.128**	**21.127**	**1**
Gemeentefonds	0	0	0	0
Reserves en voorzieningen	1.689	21.128	21.127	1
Onttrekkingen	**-11.177**	**-64.753**	**-67.295**	**2.542**
1 Beleidsprogramma's	**-3.499**	**-19.712**	**-20.450**	**738**
1 Wonen in Assen	**-921**	**-2.562**	**-2.591**	**29**
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	-352	-1.933	-1.933	0
Openbare ruimte	-569	-569	-569	0
Woningbouw/woonplan	0	0	0	0
Duurzaamheid	0	-60	-89	29
2 Werken in Assen	**-160**	**-210**	**-204**	**-6**
FlorijnAs	0	-40	-21	-19
Economische ontwikkeling en innovatie	-160	-170	-184	13
3 Meedoen in Assen	**-750**	**-955**	**-434**	**-521**
Jeugdzorg	0	-165	-132	-33
Wmo en gezondheidszorg	-750	-790	-302	-488
4 Aantrekkelijk Assen	**-1.182**	**-15.463**	**-15.461**	**-2**
Aantrekkelijke binnenstad	-75	-98	-99	1
Kunst en cultuur	-1.107	-15.365	-15.362	-3
6 Bedrijfsvoering (directe taken)	**0**	**-37**	**-40**	**3**
Bedrijfsvoering (deel directe taken)	0	-37	-40	3
7 Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering) en Grondbedrijf	**-486**	**-486**	**-1.720**	**1.235**
Parkeren	0	0	0	0
Vastgoed (excl. panden bedrijfsvoering)	-228	-228	-228	0
Grondbedrijf	-257	-257	-1.493	1.235
2 Algemene dekkingsmiddelen	**-7.678**	**-45.041**	**-46.845**	**1.804**
8 Algemeen financieel beleid	**-7.678**	**-45.041**	**-46.845**	**1.804**
Reserves en voorzieningen	-7.678	-45.041	-46.845	1.804
	-800	**-14.742**	**-31.354**	**16.612**

4.5 Toelichting afwijkingen

Toelichting afwijkingen t.o.v. de begroting *(Bedragen x € 1.000)*

Programma / verklaring afwijking	Afwijking	V/I	S/I
Afwijkingen in baten en lasten	**20.951**		
Lasten	**7.022**		
1. Wonen in Assen	**-3.066**		
Onderhoud en exploitatie openbare ruimte. In het afgelopen zijn er meer kosten gemaakt voor groot onderhoud aan wegen, het herstraten van wegen en het schoonhouden van de openbare ruimte. Voor wat betreft herstraten wegens werkzaamheden door nutsbedrijven staan hier inkomsten ten bedrage van € 809.000 tegenover.	-1.423	N	I
Rioolbeheer. Er is dit jaar meer aan beheer en onderhoud uitgegeven. Aan de inkomstenkant staat hier hogere inkomsten uit heffingen ter grootte van 355.000 tegenover. Daarnaast hebben we een schadeuitkering van € 169.000 en een hogere bijdrage van de waterschappen ter grootte van € 116.000 ontvangen. De extra lasten zullen worden verrekend met de rioolheffing van 2025.	-929	N	I
Er is in 2023 meer besteed aan (klimaat) projecten dan begroot. Hiervoor hebben we rijksbijdragen ontvangen ten bedrage van € 787.000.	-923	N	I
We hebben een lagere bijdrage aan de OMD (Omgevingsdienst Drenthe-voorheen RUD) betaalt omdat de invoeringsdatum van Omgevingswet van 1 januari 2023 naar 1 januari 2024 is verschoven. Een groter deel van de kosten is bij de Provincie Drenthe komen te liggen.	275	V	I
Huishoudelijk- en bedrijfsafval. Er is sprake van hogere inzamelkosten met name vanuit milieupark. Daarnaast viel de afrekening van dienstverlening door SDA € 118.000 hoger uit	-262	N	I
Overige afwijkingen <300.000	196	V	I
2. Werken in Assen	**-565**		
De uitkeringen in het kader van de Participatiewet zijn € 0,9 miljoen hoger uitgekomen dan begroot. Deze overschrijding wordt ruimschoots gecompenseerd door een hogere gebundelde uitkering (BUIG) van het Rijk. Deze is € 1,3 miljoen hoger vastgesteld. Het begrote tekort van € 0,4 miljoen is daardoor niet gerealiseerd. De baten en lasten in 2023 in het kader van de BUIG, zoals gerapporteerd door het Werkplein Drentsche AA (WPDA), waren in 2023 in evenwicht.	-904	N	I
Overige afwijkingen <300.000	339	V	I
3. Meedoen in Assen	**2.048**		
Er is sprake van hogere zorgkosten Jeugd onder andere door duurdere en intensievere zorg voor behandeling. Daarnaast is sprake van zwaardere en intensievere zorg inzake dagbesteding en dagbehandeling. De overige zorgonderdelen binnen jeugd laten per saldo kleine overschrijdingen zien.	-1.409	N	I
De rijksmiddelen voor het uitbetalen van de energietoeslagen door het Werkplein Drentsche AA zijn in 2022 en 2023 zijn niet volledig benut en vallen vrij.	955	V	I
Het programma Sociale Stad Assen (SSA) laat een voordeel zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door uitstel van het werk ten aanzien van de	847	V	I

Programma / verklaring afwijking	Afwijking	V/I	S/I
hervormingsagenda jeugd. Dit heeft deels te maken met de val van het kabinet. Daarnaast zijn personele posities in het programma later ingevuld wegens de krapte op de arbeidsmarkt.			
Er is sprake van hogere zorgkosten WMO onder andere door intensievere begeleiding. Binnen huishoudelijke hulp hadden we te maken met flinke prijsindexering en het aantal cliënten blijft toenemen.	-823	N	I
Er wordt een lager beroep op het meedoenbeleid dan begroot. Voor participatie, bijzondere bijstand (o.a. studenten) en sport en cultuurvouchers is niet het gehele budget ingezet. Ook het beroep op kwijtschelding van gemeentelijke belastingen is iets lager dan begroot.	748	V	I
De kosten voor noodopvang Asielzoekers voor het COA vielen lager uit dan begroot.	680	V	I
Door incidentele inkomsten voor de nationale aanpak dak- en thuislozen hebben we een voordeel op maatschappelijk opvang. In de voortgangsrapportage was nog een nadeel voorzien. Dit voordeel wordt aan de reserve MO toegevoegd.	578	V	I
Het negatieve exploitatietekort van de GKB is hoger uitgekomen dan begroot. Het extra Asser aandeel hierin bedraagt € 0,5 miljoen, deels gecompenseerd door een lagere vergoeding aan de GKB voor de verrichtte dienstverlening.	-402	N	I
Dit betreft de uitgaven met betrekking tot het Gezond en Actief Leven Akkoord. Hier ontvangen we een Rijksbijdrage voor. Deze bijdrage is optimaal ingezet.	-341	N	I
Er is een lager beroep gedaan op bijzondere bijstand en minimabeleid dan begroot bij Werkplein Drentsche Aa.	337	V	I
Overige afwijkingen afzonderlijk <300.000	878	V	I
4. Aantrekkelijk Assen	**550**		
Er is minder uitgegeven aan subsidies ten behoeve van kunst & cultuur en evenementen.	360	V	I
De ontvangen rijksbijdrage ter compensatie van corona effecten is niet ingezet.	280	V	I
Overige afwijkingen <1% van het lastentotaal programma	-90	N	I
5. Samenwerken aan Assen	**-108**		
We hadden extra verkiezingskosten in verband met de val van het kabinet. We hebben hier geen vergoeding door het rijk voor gekregen.	-187	N	I
De salariskosten voor college en raadsvergoedingen vallen lager uit dan begroot.	102	V	I
De bijdrage aan de VNG is gestegen, daarnaast was sprake van hogere kosten m.b.t. internationale samenwerking	-98	N	I
Er was sprake van hogere accountantskosten. Het aantal te controleren SPUK regelingen is toegenomen en er was sprake van meerwerk ten aanzien van de controle op inkopen en subsidies.	-93	N	I
De APPA-voorziening voor gepensioneerde wethouders is deels vrijgevallen, voornamelijk wegens een hogere rekenrente.	77	V	I
Er zijn minder kosten gemaakt voor onderzoeken door de rekenkamer.	58	V	I
Overige afwijkingen <1% van het lastentotaal programma	33	V	I
6. Bedrijfsvoering	**-8.559**		
De personele inzet oversteeg het formatieplan. Gedurende het jaar zijn meerdere nieuwe projecten opgestart waarvoor specifieke externe deskundigheid is ingehuurd. Dit betreft bijvoorbeeld de voorbereidingskosten m.b.t. de energietransitie	-6.235	N	I

Programma / verklaring afwijking	Afwijking	V/I	S/I
en gebiedsontwikkeling. Daarnaast zijn de kosten hoger als gevolg van de situatie op de arbeidsmarkt. Er worden meer vacatures tijdelijk ingevuld met extern personeel. Voor de opvang van Oekraïners is € 2,0 miljoen ingezet. Deze extra personeelskosten zijn volledig gefinancierd vanuit de beschikbaar gestelde rijksmiddelen. Ook is sprake van hogere lasten door ziektevervanging. De hogere personeelskosten worden grotendeels gecompenseerd door hogere projectdekking en inkomsten uit detacheringen van personeel bij andere gemeenten en instellingen.			
Assen is centrumgemeente voor het Samenwerkingsverband Sociaal domein Noord en Midden Drenthe (NMD). Het aandeel Assen in de totale kosten is hoger dan begroot. Daarnaast is een bijdrage aan het Innovatiefonds NMD niet begroot.	-500	N	I
Hogere kosten van brandstof, verzekeringen, onderhoud en inhuur van materieel. Dit is deels een gevolg van de latere levering van nieuwe voertuigen. Hier staat een voordeel op kapitaalasten tegenover.	-385	N	I
Overige afwijkingen afzonderlijk <300.000	-1.439	N	I
7. Vastgoed en Grondbedrijf	**10.964**		
Binnen het grondbedrijf was sprake van lagere lasten dan begroot. Zie voor nadere toelichting paragraaf Grondbeleid en de separate jaarrekening grondbedrijf.	9.689	V	I
De begrote storting in de voorziening onderhoud gebouwen heeft gedurende het jaar niet plaats gevonden. Pas einde boekjaar zijn de onderhoudsvoorzieningen opnieuw gevormd. De lasten daarvoor zijn begroot in het programma algemeen financieel beleid.	1.964	V	S
Er was sprake van hogere lasten voor cyclisch onderhoud. Er was geen dekking uit de onderhoudsvoorzieningen omdat deze eind 2022 vrij zijn gevallen	-706	N	S
Er is subsidieregeling ingesteld voor o.a. sportclubs en buurthuizen om de hogere energielasten op te vangen. Hier is minder gebruik van gemaakt dan vooraf ingeschat.	493	V	S
Overige afwijkingen <300k	-476	N	S
8. Algemeen financieel beleid	**5.758**		
Bij de jaarrekening 2022 zijn de onderhoudsvoorzieningen vrijgevallen. We hadden begroot deze eind 2023 weer te vormen voor een bedrag van 14.840.000. Na intensief overleg met de accountant zijn we uitgekomen op 10.346.000. In 2024 vormen we een nieuwe voorziening voor civiele kunstwerken en volgt nog een correctie op de activawaardering.	4.494	V	I
Het budget voor incidentele uitgaven is in 2023 niet geheel ingezet.	798	V	I
Het renteresultaat in 2023 valt positief uit. Zie de paragraaf financiering voor een nadere toelichting	379	V	I
We hebben aanvullende aanslagen van de Belastingdienst ontvangen inzake de BTW.	-353	N	I
Resultaat WSW (via algemene uitkering)	337	V	I
Overige afwijkingen <300.000	103	V	I
Baten	**13.929**		
1. Wonen in Assen	**4.355**		
In 2023 is een tijdelijke subsidie ontvangen van € 1.625.206 . Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze subsidie mag ingezet worden om formatie in vaste dienst en tijdelijke inhuur te dekken. De kosten voor de	1.207	V	I

Programma / verklaring afwijking	Afwijking	V/I	S/I
tijdelijke formatie tlv projecten bedroeg in 2023 € 425.000. De overige middelen kunnen in 2023 vrijvallen tgv het rekening resultaat.			
Onderhoud en exploitatie openbare ruimte. Tegenover de hogere lasten staan hogere inkomsten van nutsbedrijven (809.000). Deze dient ter dekking van het herstraten en de hogere onderhoudskosten. De overige inkomsten in de openbare ruimte bedragen € 160.000.	969	V	I
We hebben een hogere rijksbijdrage ontvangen voor de uitvoering van klimaatprojecten. Deze middelen zijn ook uitgegeven.	787	V	I
Rioolbeheer. De inkomsten uit de rioolheffing (355.000) en de bijdrage van de waterschappen voor onderhoud (116.000) zijn hoger dan begroot. Daarnaast is een schadeuitkering van € 169.000 ontvangen.	640	V	I
Bouwleges. In de begroting is rekening gehouden met invoering van de omgevingswet per 1 januari 2023 en daarbij behorende lagere inkomsten. De invoering is definitief ingegaan per 1 januari 2024. Er zijn meer individuele bouwvergunningen verstrekt. Ook voor enkele grote bouwprojecten zijn er vergunningen verleend, waaronder aan Actium.	497	V	I
Huishoudelijk afval. We hebben minder inkomsten uit plastic, metaal verpakkingen en drinkpakken (PMD) door aanlevering minder tonnages en meer afkeur. Daarnaast was er sprake van een lagere opbrengstprijs voor oud papier en karton (OPK).	-345	N	I
Bedrijfsafval. Er was is 2023 sprake van hogere inkomsten uit contracten.	316	V	I
Overige afwijkingen <300.000	284	V	I
2. Werken in Assen	**1.313**		
Het door het Rijk beschikbaar gestelde uitkering in het kader van de Participatiewet (BUIG) is € 1,3 miljoen hoger vastgesteld.	1.307	V	I
Overige afwijkingen <300.000	6	V	I
3. Meedoen in Assen	**1.591**		
Dit betreft de bijdrage voor het Gezond en Actief Leven akkoord. Deze bijdrage is volledig ingezet in 2023	344	V	I
Overige afwijkingen afzonderlijk <300.000	1.247	V	I
4. Aantrekkelijk Assen	**121**		
Overige afwijkingen <1% van het lastentotaal programma	121	V	I
5. Samenwerken aan Assen	**29**		
Overige afwijkingen <1% van het lastentotaal programma	29	V	I
6. Bedrijfsvoering	**6.186**		
De hogere dekking door meer toegerekende uren aan projecten is € 5,5 miljoen. Gedurende het jaar zijn meerdere nieuwe projecten opgestart waardoor een hogere personele inzet nodig was maar ook meer uren zijn toegerekend dan begroot.	5.473	V	I
We hebben meer inkomsten van derden uit externe detacheringen van personeel bij andere gemeenten en instellingen ontvangen. Bij detacheringen is het uitgangspunt dat de personeelskosten volledig in rekening worden gebracht.	412	V	I
Overige afwijkingen <300.000	301	V	I
7. Vastgoed en Grondbedrijf	**-2.354**		
De baten binnen het grondbedrijf vielen lager uit dan begroot. Zie voor nadere toelichting de paragraaf Grondbeleid en de separate jaarrekening grondbedrijf.	-4.620	N	I

Programma / verklaring afwijking	Afwij-king	V/I	S/I
We hadden in 2023 hogere verkoop- en pachtopbrengsten. Dit betreft m.n. Plesmanstraat 2 en Lonerесweg 1.	928	V	S
De afrekening met het rijk inzake de specifieke uitkering inzake de exploitatie van sportaccommodaties over 2021, 2022 en 2023 viel hoger uit dan begroot.	386	V	S
Er is sprake van hogere inkomsten voor huur, pacht, service- en energiekosten.	379	V	S
Overige afwijkingen <300k	573	V	S
8. Algemeen financieel beleid	**2.688**		
We hebben extra middelen ontvangen uit het gemeentefonds voor zowel 2023 als voorgaande jaren.	1.710	V	I
Dit betreft en teruggave van de Belastingdienst m.b.t. voorgaande jaren.	780	V	I
Overige afwijkingen <300.000	198	V	I
Afwijkingen in reservemutaties	**-4.337**		
Lasten	**-6.883**		
3. Meedoen in Assen	**-578**		
Door incidentele inkomsten voor de nationale aanpak dak- en thuislozen hebben we een voordeel op maatschappelijk opvang. In de voortgangsrapportage was nog een nadeel voorzien.	-578	N	I
7. Vastgoed en Grondbedrijf	**-6.305**		
De toevoeging aan de algemene reserve Grondbedrijf is hoger dan begroot. Zie voor nadere toelichting de paragraaf Grondbeleid en de separate jaarrekening grondbedrijf.	-6.305	N	I
Baten	**2.546**		
1. Wonen in Assen	**29**		
De bijdrage uit de reserve aardgasvrije wijk is hoger dan begroot.	29	V	I
2. Werken in Assen	**-6**		
De mutaties in de reserves Vrijetijdseconomie en FlorijnAs vallen per saldo iets lager uit dan begroot.	-6	N	I
3. Meedoen in Assen	**-520**		
De bij de voortgangsrapportage geraamde onttrekking voor maatschappelijke opvang bleek uiteindelijk niet nodig door de ontvangst van incidentele middelen.	-499	N	I
Er is 33.000 minder onttrokken aan de reserve jongerenbeleid. Daarnaast is 12.000 meer onttrokken aan de reserve preventiefonds dan begroot.	-21	N	I
6. Bedrijfsvoering	**3**		
Er is sprake van een licht hogere onttrekking aan de reserve Oekraïnefonds.	3	V	I
7. Vastgoed en Grondbedrijf	**1.235**		
De onttrekking aan de weerstandsreserve Grondbedrijf viel lager uit dan begroot. Zie voor nadere toelichting de paragraaf Grondbeleid en de separate jaarrekening grondbedrijf.	1.235	V	I
8. Algemeen financieel beleid	**1.805**		
De reserve weerstandsvermogen valt deels vrij vanwege een lagere inschatting van de risico's per einde jaar	1.750	V	I
Overige afwijkingen <300.000	55	V	I
	16.614		

4.6 Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten 2023 *(bedragen x € 1.000)*

Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
01 Wonen in Assen	**4.060**	**2.509**	**3.846**	**3.746**	
11 Woningbouw/woonplan	**1.223**	**0**	**1.226**	**0**	
Kosten invoering Omgevingswet	723	0	726	0	Kaderbrief 2022 / Jaarrekening 2022 / Slotwijziging 2023
Vorming stedelijk vereveningsfonds sociale woningbouw	500	0	500	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
13 Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	**1.628**	**1.862**	**1.628**	**1.862**	
Bijdrage GAE	518	0	518	0	Raadsbesluit 19-10-2017 + Slotwijziging 2023
Dekking bijdrage GAE vanuit reserve investeringsbijdrage GAE	0	518	0	518	Raadsbesluit 19-10-2017 + Slotwijziging 2023
Vrijval restant reserve GAE	0	234	0	234	Slotwijziging 2023
Onttrekking reserve RSP-gelden t.b.v. vorming amortisatiereserve doorfietsroute	0	516	0	516	Voortgangsrapportage 2023
Voeding amortisatiereserve doorfietsroute	516	0	516	0	Voortgangsrapportage 2023
Onttrekking reserve RSP-gelden t.b.v. vorming amortisatiereserve UPM	0	594	0	594	Herstelplan 2020-2024
Voeding amortisatiereserve UPM	594	0	594	0	Herstelplan 2020-2024
14 Duurzaamheid	**650**	**588**	**650**	**1.794**	
Incidentele verhoging tarief afvalstoffenheffing	0	185	0	185	Kaderbrief 2023, eenmalige verrekening resultaat voorgaande jaren

Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
Extra middelen duurzaamheid	650	0	650	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Vergoeding voorbereidingskosten Zonnepark Assen-Zuid	0	402	0	402	Slotwijziging 2023
Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	0	0	0	1.207	Jaarrekening 2023
19 Diverse beleidsthema's	**559**	**60**	**342**	**89**	
Diverse onderwerpen < € 150.000	559	60	342	89	Diverse besluiten
02 Werken in Assen	**768**	**-144**	**790**	**-150**	
22 Econ. ontwikkeling en innovatie	**0**	**-354**	**0**	**-354**	
Inzet REP-gelden t.b.v. Techhub	0	-354	0	-354	Slotwijziging 2023
22 Economische ontwikkeling	**664**	**170**	**698**	**184**	
Stadsmarketing, centrummanagement en acquisitie	493	0	514	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig / Slotwijziging 2023
Vrijetijdseconomie	170	0	184	0	Raadsbesluit 17-02-2022 / 1e begrotingswijziging 2023 / Slotwijziging 2023
Bijdrage vrijetijdseconomie vanuit res. co-fin. regionaal econ.beleid	0	170	0	184	Raadsbesluit 17-02-2022 / 1e begrotingswijziging 2023 / Slotwijziging 2023
29 Diverse beleidsthema's	**105**	**40**	**93**	**21**	
Diverse onderwerpen < € 150.000	105	40	93	21	Diverse besluiten
03 Meedoen in Assen	**23.897**	**23.181**	**21.585**	**22.664**	
31 Jeugdzorg	**1.325**	**165**	**1.132**	**132**	
Vorming reserve jongerenbeleid	1.000	0	1.000	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026

Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
					Dichtbij & Daadkrachtig
Jongerenbeleid 2022-2026	165	0	132	0	Raadsbesluit 21-09-2023
Onttrekking reserve Jongerenbeleid 2022-2026	0	165	0	132	Raadsbesluit 21-09-2023
Hervormingsagenda jeugd	160	0	0	0	Jaarrekening 2022
32 Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	**5.214**	**790**	**4.880**	**302**	
Vorming preventiereserve sociaal domein	4.000	0	4.000	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Onttrekking preventiereserve sociaal domein	0	290	0	302	Actualisatie begroting 2023 / Slotwijziging 2023
Inzet preventiemiddelen sociaal domein	290	0	302	0	Actualisatie begroting 2023 / Slotwijziging 2023
Programma Sociaal Domein	275	0	0	0	Jaarrekening 2022
Nationaal Actieplan Dakloosheid	649	0	0	0	Voortgangsrapportage 2023
Maatschappelijke opvang: verrekening met egalisatiereserve	0	500	578	0	Voortgangsrapportage 2023
33 Mijn Buurt Assen	**12.755**	**22.226**	**12.316**	**22.230**	
Sterke wijken voorbereiding 60-90 wijken	150	0	162	0	Jaarrekening 2022
Aanvullende middelen asiel inburgering	167	0	0	0	1e begrotingswijziging 2023
Opvang ontheemden Oekraine	0	22.226	0	22.230	Slotwijziging 2023
Opvang ontheemden Oekraine	12.210	0	12.153	0	Slotwijziging 2023
Versterking buurtteams (corona)	228	0	0	0	1e begrotingswijziging 2023
34 Meedoenbeleid	**3.664**	**0**	**2.632**	**0**	
Meedoen aan sport en cultuur voor volwassenen	250	0	172	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig

Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
Vroegsignalering	150	0	151	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Uitkering energietoeslag	3.264	0	2.309	0	Tijdgebonden geldstroom vanuit gemeentefonds
35 Sport	**250**	**0**	**250**	**0**	
Uitvoering sportakkoord	250	0	250	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
39 Diverse beleidsthema's	**689**	**0**	**375**	**0**	
Diverse onderwerpen < € 150.000	689	0	375	0	Diverse besluiten
04 Aantrekkelijk Assen	**1.498**	**15.388**	**1.139**	**15.386**	
42 Kunst en cultuur	**1.028**	**15.318**	**790**	**15.315**	
Eenmalige subsidie 2023 DNK	790	0	790	0	Raadsbesluit 23-03-2023
Onttrekking exploitatiereserve DNK	0	15.318	0	15.315	Primaire begroting 2023 / Slotwijziging 2023
Corona ondersteuning lokale kunst & cultuurorganisaties	238	0	0	0	1e begrotingswijziging 2023
43 Evenementen	**250**	**0**	**214**	**0**	
Bijdrage organisatie EK-wielrennen	250	0	214	0	Collegebesluit 14-03-2023
49 Diverse beleidsthema's	**220**	**70**	**135**	**71**	
Diverse onderwerpen < € 150.000	220	70	135	71	Diverse besluiten
05 Samenwerken aan Assen	**865**	**0**	**816**	**0**	
51 Bestuur	**550**	**0**	**550**	**0**	
Project Participatie 2022-2024	550	0	550	0	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig / Voortgangsrapportage 2023
59 Diverse beleidsthema's	**315**	**0**	**266**	**0**	

Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
Diverse onderwerpen < € 150.000	315	0	266	0	Diverse besluiten
06 Bedrijfsvoering	**1.348**	**45**	**1.253**	**40**	
61 Bedrijfsvoering	**999**	**0**	**977**	**0**	
Project informatievoorziening	570	0	562	0	Kaderbrief 2022
Formatie datagericht werken	260	0	247	0	Actualisatie begroting 2023
Aanpak dienstverlening	169	0	169	0	Jaarrekening 2022/Slotwijziging 2023
69 Diverse beleidsthema's	**349**	**45**	**276**	**40**	
Diverse onderwerpen < € 150.000	349	45	276	40	Diverse besluiten
07 Vastgoed en Grondbedrijf	**16.662**	**682**	**15.998**	**1.308**	
71 Vastgoed	**16.129**	**750**	**15.858**	**1.376**	
Ontwikkeling energietarieven	1.000	500	1.085	490	Actualisatie begroting 2023
Tijdelijke onderwijshuisvesting RENN4	250	0	258	0	Actualisatie begroting 2023
Opbrengst verkoop panden	0	250	0	886	Kaderbrief 2022
Maatregelenpakketten hoge energielasten	418	0	99	0	1e begrotingswijziging 2023 / Voortgangsrapportage 2023 / Slotwijziging 2023
Afboeking BW 1-1-23 2 obj DNK	4.966	0	4.919	0	Slotwijziging 2023
Voeding amortisatiereserve DNK	9.496	0	9.496	0	Slotwijziging 2023
79 Diverse beleidsthema's	**532**	**-68**	**140**	**-68**	
Diverse onderwerpen < € 150.000	532	-68	140	-68	Diverse besluiten
08 Algemeen financieel beleid	**35.236**	**49.061**	**30.742**	**50.852**	
84 Gemeentefonds	**0**	**4.264**	**0**	**4.264**	
Nationaal Actieplan Dakloosheid	0	649	0	649	Voortgangsrapportage 2023

Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
Energietoeslag	0	3.264	0	3.264	Tijdgebonden geldstroom vanuit gemeentefonds
Invoering Omgevingswet	0	351	0	351	Tijdgebonden geldstroom vanuit gemeentefonds
87 Reserves en voorzieningen	**35.236**	**44.376**	**30.742**	**46.126**	
Incidentele verhoging tarief afvalstoffenheffing naar algemene reserve	185	0	185	0	Kaderbrief 2023, eenmalige verrekening resultaat voorgaande jaren
Inzet algemene reserve t.b.v. stadsmarketing en centrummanagement	0	493	0	493	Kaderbrief 2023 / Slotwijziging 2023
Vorming preventiereserve, reserve jongerenbeleid en stedelijk vereveningsfonds sociale woningbouw vanuit algemene reserve	0	5.500	0	5.500	Ambitie Bestuursakkoord 2022-2026 Dichtbij & Daadkrachtig
Onttrekking t.b.v. reserve Groot onderhoud	0	14.840	0	14.840	Jaarrekening 2022
Onttrekking t.b.v. reserve Oekrainefonds	0	425	0	425	Jaarrekening 2022
Storting vrijval reserve MRI	3.793	0	3.793	0	Voortgangsrapportage 2023
Onttrekking i.v.m. co-financiering REP-gelden	0	354	0	354	Slotwijziging 2023
Onttrekking i.v.m. invoering Omgevingswet	0	231	0	231	Slotwijziging 2023
Storting i.v.m. terugstorting voorfinanciering zonneparken	402	0	402	0	Slotwijziging 2023
Onttrekking t.g.v. reserve weerstandsvermogen	0	750	0	750	Begroting 2023
Bijstelling reserve i.v.m. actualisatie risico's	750	0	750	1.750	Begroting 2023 / Jaarrekening 2023
Inzet bestemmingsreserve corona	0	1.172	0	1.172	1e begrotingswijziging 2023 /

Onderwerp	Begroting incidentele lasten	Begroting incidentele baten	Realisatie incidentele lasten	Realisatie incidentele baten	Bron
					Voortgangsrapportage 2023 / Slotwijziging 2023
Budgetoverheveling 2022-2023	0	1.977	0	1.977	Jaarrekening 2022
Vorming Oekrainefonds	425	0	425	0	Jaarrekening 2022
Vorming reserve groot onderhoud	14.840	0	14.840	0	Jaarrekening 2022
Vrijval bestemmingsreserve MRI	0	3.793	0	3.793	Voortgangsrapportage 2023
Vrijval reserve groot onderhoud	0	14.840	0	14.840	Slotwijziging 2023
Vorming onderhoudsvoorzieningen	14.840	0	10.346	0	Slotwijziging 2023 / Jaarrekening 2023
89 Diverse beleidsthema's	**0**	**421**	**0**	**463**	
Diverse onderwerpen < € 150.000	0	421	0	463	Diverse besluiten
	84.334	**90.722**	**76.169**	**93.845**	

4.7 Inzet onvoorzien

Onvoorziene en incidentele uitgaven 2023

Het budget voor onvoorziene en incidentele uitgaven bedroeg in 2023 € 1,4 miljoen. Hiervan hebben we € 0,6 miljoen ingezet voor diverse beleidsdoelen. Het niet bestede deel is vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

[Bedragen x € 1.000]

Omschrijving	Budget	Inzet	Saldo
Budget voor onvoorziene en incidentele uitgaven	1.353	555	799

Specificatie inzet budget voor onvoorziene en incidentele uitgaven

[Bedragen x € 1.000]

Onderwerp	Beschikbaar	Realisatie	Saldo
Financiële bijdrage gevolgen aardbeving in Turkije en Syrië	70	70	0
Voorbereiding organisatie EK Wielerevent Assen 2023	250	206	44
Overnemen groenbeheer arboretum	40	21	19
Behoefte onderzoek padel, tennis en indoor tennis	25	7	18
Zomerontmoeting 8 juli 2023	11	8	3
Citydressing tentoonstelling Van Gogh	40	40	0
Subsidie Architectuur Punt Drenthe	4	4	0
Financiële bijdrage gevolgen aardbeving in Marokko	70	35	35
Gemeentelijke bijdrage LEADER	20	20	0
Bijdrage bezoekerscentrum Huis van de Drentsche Aa	25	25	0
	555	**436**	**119**

4.8 Structurele mutaties reserves

Structurele mutaties reserves 2023 *(Bedragen x € 1.000)*

Programma / Beleidsthema / Reserve	Primair budget	Actueel budget	Realisatie	Saldo
Structurele stortingen	**681**	**659**	**658**	**1**
07 Vastgoed en Grondbedrijf	**221**	**221**	**221**	**0**
71 Vastgoed	**221**	**221**	**221**	**0**
Reserve nieuwbouwprojecten	221	221	221	0
08 Algemeen financieel beleid	**460**	**438**	**437**	**1**
87 Reserves en voorzieningen	**460**	**438**	**437**	**1**
Amortisatiereserve doorfietsroute	10	0	0	0
Amortisatiereserve Koopmansplein	26	26	26	0
Amortisatiereserve Overcingeltunnel	219	219	219	0
Amortisatiereserve UPM	31	19	19	0
Amortisatiereserve Veemarktplein	20	20	20	0
Reserve nieuwbouwprojecten	40	40	40	0
Reserve wielerbaan	46	46	46	0
Reserves MFA Assen-Oost	35	35	35	0
Reserves Voortgezet Onderwijs	13	13	13	0
Amortisatiereserve MBA Nobellaan/Dotter-bloemstraat	5	5	5	0
Amortisatiereserve fietspad Europaweg Zuid	3	3	3	0
Amortisatiereserve Bosbeek-Nijlandsloop	11	11	11	0
Amortisatiereserve brandweerkazerne	1	1	1	0
Structurele onttrekkingen	**-1.509**	**-1.447**	**-1.460**	**12**
01 Wonen in Assen	**-701**	**-640**	**-639**	**0**
12 Openbare ruimte	**-569**	**-569**	**-569**	**0**
Amortisatiereserve Overcingeltunnel	-461	-461	-461	0
Amortisatiereserve Veemarktplein	-61	-61	-61	0
Amortisatiereserve MBA Nobellaan/Dotter-bloemstraat	-15	-15	-15	0
Amortisatiereserve fietspad Europaweg Zuid	-10	-10	-10	0
Amortisatiereserve Bosbeek-Nijlandsloop	-22	-22	-22	0
13 Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	**-132**	**-71**	**-71**	**0**
Amortisatiereserve doorfietsroute	-30	0	0	0
Amortisatiereserve UPM	-89	-58	-58	0
Amortisatiereserve Bosbeek-Nijlandsloop	-13	-13	-13	0
04 Aantrekkelijk Assen	**-75**	**-75**	**-75**	**0**
41 Aantrekkelijke binnenstad	**-75**	**-75**	**-75**	**0**
Amortisatiereserve Koopmansplein	-75	-75	-75	0
07 Vastgoed en Grondbedrijf	**-208**	**-208**	**-208**	**0**
71 Vastgoed	**-208**	**-208**	**-208**	**0**

Programma / Beleidsthema / Reserve	Primair budget	Actueel budget	Realisatie	Saldo
Reserve wielerbaan	-103	-103	-103	0
Reserves MFA Assen-Oost	-77	-77	-77	0
Reserves Voortgezet Onderwijs	-28	-28	-28	0
08 Algemeen financieel beleid	**-525**	**-525**	**-538**	**13**
87 Reserves en voorzieningen	**-525**	**-525**	**-538**	**13**
Reserve nieuwbouwprojecten	-505	-505	-505	0
Amortisatiereserve brandweerkazerne	-20	-20	-33	13
	-828	**-788**	**-802**	**14**

4.9 Wet Normering Topinkomens

Elke gemeente is volgens de Wet Normering topinkomens (WNT) verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag een tabel op te nemen met daarin de bezoldiging van iedere huidige en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam.

In 2023 is het bezoldigingsmaximum € 223.000 per fte, inclusief belaste kostenvergoeding en pensioenbijdrage werkgever. Voor gemeentes gaat het om de functies van gemeentesecretaris en griffier.

In 2023 heeft Assen geen externen die een van deze functies hebben vervuld en zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

In onderstaande tabel zijn leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling opgenomen.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Er zijn geen andere medewerkers die in dienst van de gemeente Assen in 2023 een hogere bezoldiging (meer geld) hebben ontvangen dan het individueel toepasselijke drempelbedrag.

Gegevens	Functie 1	Functie 2
2023		
Naam	Dijkstra, T	De Jonge, J
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1	1
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	140.934	100.386
Beloningen betaalbaar op termijn	22.539	16.160
Subtotaal	163.473	116.546
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging 2023	163.473	116.546
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t
2022		
Naam	Dijkstra, T	De Jonge, J
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1- 31/12
Deeltijdfactor 2022 in fte	1	1
Dienstbetrekking	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	141.704	94.121
Beloningen betaalbaar op termijn	22.473	16.181
Totaal bezoldiging 2022	164.177	110.302
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000

4.10 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 23 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1 % van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.900.000.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	Bedrag (x € 1.000)
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	12.299
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	79
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijdingen van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	***12.378***
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid	12.299
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	79
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	6.911
Subsidies	-
Verbonden partijen	500
M&O criterium	
Geen bevindingen	-
Totaal aan onrechtmatigheden	**7.490**

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlagen

1. SiSa 167

2. Baten en lasten per taakveld 183

3. Investeringen 188

4. Reserves en Voorzieningen 189

5. Indicatoren 258

6.Verantwoording interbestuurlijk toezicht 260

7. Controleverklaring accountant 264

1. SiSa

Via de methodiek SiSa (Single information, Single audit) verantwoorden we hoe we specifieke uitkeringen hebben besteed. De informatie is opgenomen in het door de rijksoverheid verstrekte format.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 21.267.090			€ 597.433	€ 0	€ 124.206
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*		
			€ 17.671	€ 75.600	€ 22.082.000	€ 30.170.296		
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			0	128	10	10	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*		
			N.V.T.	Nee				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*
			€ 38.342	€ 38.342			€ 0	€ 0
			Reeks 2	**Reeks 2**	**Reeks 2**	**Reeks 2**	**Reeks 2**	**Reeks 2**

			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*
			€ 5.320	€ 53.960	€ 34.680	€ 34.680	€ 17.950	€ 17.950
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/26*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/27*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 96.292	
BZK	**C9**	**Specifieke uitkering woningbouwimpuls** **Tranche 1 t/m 5** Gemeenten	Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/01*	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/02*	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: C9/03*	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/04*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/05*	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/06*
		1	2021-0000089873	Nee	Ja	43	0	43
		2						
		20						
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/07*	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/08*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/10*	Opbrengsten (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/11*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C9/12*
		1	2021-0000089873	Nee	€ 994.833	€ 2.023.793	€ 0	€ 0
		2						
		20						
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/13*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/14*	Toelichting afwijking(en) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/15*	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C9/16*		
		1	2021-0000089873	Ja	Onzekerheden over veranderend beleid en de aanhoudende hoge bouwkosten maken ook voor 2023 dat er geen projecten tot uitvoering gebracht zijn kunnen worden. Vanuit de gemeente wordt daarom volop ingezet op het onderzoeken naar de mogelijkheden en passende instrumentaria voor het kunnen verstrekken van de benodigde impuls om de beoogde ontwikkelingen wel tot realisatie te krijgen.	Nee		
		2						
		20						
BZK	**C32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen**	Beschikkingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)

		Gemeenten						
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C32/01*	*Aard controle R* *Indicator: C32/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	*Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
		1	SUVIS21-01241861	€ 0	€ 0	Ja		Nee
		2	SUVIS21-2192318	€ 0	€ 0	Ja		Nee
		100						
			Kopie Beschikkingsnummer/Naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/07*	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) *Aard controle D2* *Indicator: C32/08*	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/09*			
		1	SUVIS21-01241861	Nee	Werkzaamheden zijn wel uitgevoerd er is nog geen factuur ontvangen			
		2	SUVIS21-2192318	Nee	Werkzaamheden zijn wel uitgevoerd er is nog geen factuur ontvangen			
		100						
BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			363	€ 194.217	€ 194.217	166	€ 36.835	€ 36.835
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			2.938	€ 173.785	€ 173.785			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			146	123	0	278	0	0
BZK	**C56**	**Regeling huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: C56/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C56/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: C56/04*	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/05*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/06*
		1	*RHA2021-02339780*	*Herinrichting woonwagenlocaties in Assen*	€ 0	€ 35.000	7	6
		2						
		10						

				Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/07*	Opbrengsten jaar T *Aard controle R* *Indicator: C56/08*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C56/09*	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle R* *Indicator: C56/10*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/11*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/12*
			1	*Herinrichting woonwagenlocaties*	€ 0	€ 35.000	Ja	Ja	Ja
			2						
			3						
			4						
			5						
			6						
			7						
			8						
			9						
			10						
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/13*	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/14*				
				Nee	Ja				
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**		Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
				€ 0	Ja				
BZK	**C68**	**Specifieke uitkering aan gemeenten ten behoeve van de huisvesting van vergunninghouders**		Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: C68/01*	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C68/02*	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen *Aard controle n.v.t* *Indicator: C68/03*	Besteding (jaar T) van het project – zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: C68/04*	Cumulatieve besteding (jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden *Aard controle R* *Indicator: C68/05*	Totale opbrengsten (jaar T) per project– zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: C68/06*
			1	SPUK huisvesting aandachtsgroepen	18	18	€ 181.826	€ 407.484	€ 103.942
			2						
			3						
			4						
				Kopie projectnaam *Aard controle R* *Indicator: C68/07*	Cumulatieve totale opbrengsten (jaar T) per project – inclusief uitvoering door derde *Aard controle R* *Indicator: C68/08*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator:C68/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C68/10*		
			1	SPUK huisvesting aandachtsgroepen	€ 198.208	Ja	Nee		
			2						
			3						
			4						
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
				€ 66.282	€ 0	1	139	23	

BZK	**C94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C94/02*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...] *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/03*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle R* *Indicator: C94/04*	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en *Aard controle R* *Indicator: C94/05*	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen *Aard controle R* *Indicator: C94/06*
		1	*LAI23-03611525*	€ 0	0	0	0	€ 0
		2						
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling *Aard controle R* *Indicator: C94/07*	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle R* *Indicator: C94/08*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. *Aard controle R* *Indicator: C94/09*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/10*		
		1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
		2						
		100						
BZK	**C209**	**Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: C209/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C209/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/04*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project *Aard controle D2* *Indicator: C209/05*	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/06*
		1	*RHA2023-03513539*	*Uitbreidingsbehoefte woonwagenstandplaatsen gemeente Assen*	€ 0	€ 0	€ 85.000	0
		2						
		10						
			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/07*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/08*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/09*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle R.* *Indicator: C209/10*		
		1	*Uitbreidingsbehoefte woonwagenstandplaatsen gemeente Assen*	0	Ja	Ja		
		2						
		10						
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/11*					
			Nee					
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
		Gemeenten	€ 1.168.623	€ 188.128	€ 62.000	-€ 170.637	€ 692.392	

			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*		
			1					
			2					
			100					
OCW	**D12**	**Regionale meld- en coördinatiefunctie** **Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Regeling vsv voor de jaren 2021 t/m 2024 Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contactgemeente *Aard controle R* *Indicator: D12/01*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D12/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12/03*			
			€ 662.155	€ 613.555	Nee			
OCW	**D12A**	**Regionaal programma voortijdig schoolverlaten** **Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Regeling vsv voor de jaren 2021 t/m 2024 Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contactgemeente *Aard controle R* *Indicator: D12A/01*	Besteding aan contactschool (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D12A/02*	Totale besteding (jaar T) van educatie (automatisch ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12A/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D12A/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12A/05*	
			€ 172.416	€ 19.720	€ 192.136	€ 31.740	Nee	
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 531.282	€ 0	€ 0	€ 0	€ 826.682	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
			1					
			2					
			10					
OCW	**D19**	**Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden**	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D19/01*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/03*			
			€ 248.770	€ 383.460	Ja			
OCW	**D21**	**Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur**	Naam instelling of samenwerkingsverband *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/01*	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband *Aard controle R* *Indicator: D21/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/04*	Eventuele toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21/05*	
			1 Gemeente Assen	€ 266.375	€ 266.375	Ja		
			2					

		55							
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*			
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*			
		1	310 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden|aantal in Meters	Nee	0				
		2	319 Aanleg plateau kruispunt GOW/ETW|aantal in Stuks	Nee	0				
		3	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h|aantal in Stuks	Nee	0				
		4	331 Drempel|aantal in Stuks	Nee	0				
		5	332 Wegversmalling|aantal in Stuks	Nee	0				
		6	334 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraten GOW naar 30 km/uur-zone|aantal in Stuks	Nee	0				
		7	336 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlagende maatregelen|aantal in Stuks	Nee	0				
		8	343 Aanleg van rijrichtingsscheiding door rammelstrook op as-markering 50 km/h|aantal in Meters	Nee	0				
		9	347 Zebrapad|aantal in Stuks	Nee	0				
IenW	**E104**	**Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/01*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) *Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: E104/02*	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E104/03*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/04*	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/05*	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/06*	
		1	*IENW/BSK-2023/390118*	€ 0	€ 0	€ 0	*112*	*48*	
		2							
		3							
		4							
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/07*	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/08*	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/10*			
		1	IENW/BSK-2023/390118	*112*	*48*	Nee			
		2							
		3							
		4							
			Naam infrastructurele voorziening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/11*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructurele voorziening *Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024* *Aard controle R* *Indicator: E104/12*	Totale besteding (jaar T) per infrastructurele voorziening *Aard controle R* *Indicator: E104/13*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructurele voorziening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/14*	Infrastructurele voorziening afgerond? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E104/15*		
		1	*Aanleg 3e hoofdontsluiting*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		

			2	*Aansluiting op het provinciale wegennet*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			3	*Nemen van verkeersmaatregelen in bestaande wijken*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			4	*Nemen van geluidsreducerende maatregelen in bestaande wijken*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			5	*Externe verbindingen voor langzaam verkeer*	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
EZK	**F28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: F28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: F28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/06*	
			€ 1.261.058	€ 545.598	€ 0	€ 1.806.656	€ 0	€ 0	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/07*						
			Nee						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*					
			€ 0	Nee					
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2022** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*	

			1	060106 Gemeente Assen	€ 25.731.506	-€ 38.805	€ 985.191	€ 6.998	€ 123.894
			2						
			100						
				Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
			1	060106 Gemeente Assen	€ 0	€ 729.874	€ 294.828	€ 0	€ 2.030.159
			2						
			100						
				Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/15*	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2A/16*		
			1	060106 Gemeente Assen	€ 0	€ 0	€ 0		
			2						
			100						
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.		Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**		Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam

		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)		*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
			1	060106 Gemeente Assen	€ 51.467	€ 19.424	€ 30.489	€ 0	€ 0
			2						
			100						
				Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T -1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/10*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/11*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/12*
			1	060106 Gemeente Assen	€ 1.880	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2						
			100						
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6	Totaal	0	0	N.v.t.		
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					

			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6	Totaal	0	0	0	
SZW	**G4A**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) totaal 2022** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.		Welke regeling betreft het? Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/01*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/02*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/03*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/04*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/05*
			1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 3.045	€ 81.849
			2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.038	€ 28.287
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 18.958	€ 36.863
			4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 9.799	€ 13.966
			5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 9.191	€ 625
				Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/09*	
			1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	0	0	
			2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0	
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	0	0	
			4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	0	0	
			5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0	

			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4A/10*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T - 1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/11*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle D2* *Indicator: G4A/12*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/13*	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*		
			€ 385.832	€ 0	Ja		
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*		
			€ 0	€ 0	Nee		
SZW	**G12A**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2022** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12A/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/02*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/03*		
			1 060106 Gemeente Assen	€ 0	€ 0		
			2				
			20				
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t.

				Indicator: G13/01	*Indicator: G13/02*	*Indicator: G13/03*	*Indicator: G13/04*	Indicator: G13/05	
				€ 7.832	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten		Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
				€ 1.207.738	€ 594.078				
				Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
			1	Mengpercentage	€ 42.726	€ 0	€ 0	€ 42.726	
			2	Onroerende Zaken-onderhoud	€ 234.367	€ 234.367	€ 0	€ 0	
			3	Roerende Zaken-beheer en exploitatie	€ 171.140	€ 0	€ 171.140	€ 0	
			4	Onroerende Zaken-renovatie	€ 123.206	€ 123.206	€ 0	€ 0	
			5	Renovatie 4 natuurgrasvelden	€ 5.066	€ 5.066	€ 0	€ 0	Artkel 13
			6	LEO vervanging jeugdveld	€ 4.025	€ 4.025	€ 0	€ 0	Artkel 13
			7	Toplaag atletiekbaan	€ 11.325	€ 11.325	€ 0	€ 0	Artkel 13
			8	Voorb. krediet onderzoek zwembad	€ 20	€ 20	€ 0	€ 0	Artkel 13
			9	Kunstgrasveld LTC	€ 1.330	€ 1.330	€ 0	€ 0	Artkel 13
			10	Onderzoek padel	€ 873	€ 873	€ 0	€ 0	Artkel 13
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/04*		
				€ 39.395	€ 39.395	Ja	Ja		
VWS	**H20**	**Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021**		Betreft naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/01*	Aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a) uitgevoerd? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/02*	Opstellen bovenregionaal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b) uitgevoerd? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/03*	Opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c) uitgevoerd? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H20/04*	Toelichting (indien bij indicatoren 02, 03 en 04 Nee is ingevuld is toelichting verplicht) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/05*	Besteding (jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a en de restricties benoemd art. 5 in lid 2) *Aard controle R* *Indicator: H20/06*
			1	Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen	Ja. projectleider binnen staande organisatie. Ondersteuning op opstellen bovenregionaal plan extern ingezet.	Ja	Nee	Yorneo zal een vastgoedplan en subsidieaanvraag indienen in 2024.	€ 0
			2	Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
				Kopie naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/07*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a en de restricties benoemd in art. 5 lid 2) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/08*	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b en de restricties benoemd in art. 5 lid 2) *Aard controle R* *Indicator: H20/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b en de restricties benoemd in art. 5 lid 2) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/10*	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c en de restricties in art. 5 benoemd in lid 3) *Aard controle R* *Indicator: H20/11*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c en de restricties in art. 5 benoemd in lid 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/12*
			1	Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen	€ 13.930	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
				Kopie naam onderdeel	Besteding (jaar T) realisatie activiteit afstoten (art.4 lid 2 sub d)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit afstoten (art. 4 lid 2 sub d)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit verbouwen (art. 4 lid 2 sub e)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit verbouwen (art. 4 lid 2 sub e)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (art. 4 lid 2 sub f)

				Aard controle n.v.t. *Indicator: H20/13*	*Aard controle R* *Indicator: H20/14*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/15*	*Aard controle R* *Indicator: H20/16*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/17*	*Aard controle R* *Indicator: H20/18*
			1	Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
				Kopie naam onderdeel	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (art. 4 lid 2 sub f)	Activiteit Ombouw separeerruimten gerealiseerd (art. 4 lid 1 sub b) (Ja/Nee)	Activiteit Ontwikkeling relationele beveiliging als de instelling niet meer beschikt over een separeerruimte (art. 4 lid 1 sub b) (Ja/Nee)	Besteding realisatie activiteit ombouw separeerruimten in (jaar T) (art. 4 lid 1 sub b)	Cumulatie besteding (t/m jaar T) ombouw separeerruimte (art. 4 lid 1 sub b)
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H20/19*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/20*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/21*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/22*	*Aard controle R* *Indicator: H20/23*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/24*
			1	Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen	€ 0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			2	Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
				Kopie naam onderdeel	Besteding realisatie activiteit ontwikkeling relationele beveiliging in (jaar T) (art. 4 lid 1 sub b)	Cumulatie besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit ontwikkeling relationele beveiliging (art. 4 lid 1 sub b)	Optionele toelichting		
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H20/25*	*Aard controle R* *Indicator: H20/26*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/27*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/28*		
			1	Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		
			2	Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		
				Eindverantwoording (Ja/nee)					
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H20/29*					
				Nee					
VWS	**H21**	**Specifieke uitkering cliëntondersteuning**		Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H21/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/02*	*Aard controle R* *Indicator: H21/03*	*Aard controle R* *Indicator: H21/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H21/05*	
				Ja		€ 33.333	€ 33.333	Nee	
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**		Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H30/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	*Aard controle R* *Indicator: H30/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 47.268	€ 47.268	€ 0	€ 47.268	Ja
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 325.424	€ 325.424	€ 0	€ 325.424	Ja
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 72.721	€ 56.288	€ 14.544	€ 56.288	Ja
			4	Kansrijke Start	€ 54.540	€ 52.938	€ 1.602	€ 52.938	Ja
			5	Mentale Gezondheid	€ 25.452	€ 19.686	€ 5.091	€ 19.686	Ja
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 63.630	€ 41.981	€ 12.654	€ 41.981	Ja
			7	Valpreventie	€ 187.255	€ 144.101	€ 37.451	€ 144.101	Ja
			8	Leefomgeving	€ 36.360	€ 39.068	€ 0	€ 39.068	Ja
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 9.090	€ 10.178	€ 0	€ 10.178	Ja
			10	Versterken sociale basis	€ 132.715	€ 113.250	€ 19.465	€ 113.250	Ja

			11	Mantelzorg	€ 36.360	€ 54.813	€ 0	€ 54.813	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 36.360	€ 22.654	€ 7.272	€ 22.654	Ja
			13	Welzijn op recept	€ 19.998	€ 19.998	€ 0	€ 19.998	Ja
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 9.090	€ 9.090	€ 0	€ 9.090	Ja
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 32.361	€ 32.361	€ 0	€ 32.361	Ja
				Kopie naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*				
			1	Lokaal Sportakkoord	Ja				
			2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja				
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja				
			4	Kansrijke Start	Ja				
			5	Mentale Gezondheid	Ja				
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja				
			7	Valpreventie	Ja				
			8	Leefomgeving	Ja				
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja				
			10	Versterken sociale basis	Ja				
			11	Mantelzorg	Ja				
			12	Eén tegen eenzaamheid	Ja				
			13	Welzijn op recept	Ja				
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja				
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja				
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/09*					
				Nee					
VWS	**H35B**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**		Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H35B/02*				
				060114 Gemeente Emmen	€ 0				
DRE	**DRE2C**	**Uitvoeringsregeling BDU verkeer en vervoer (Drenthe)**		Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Welke regeling betreft het	Totale besteding (in jaar T)	**Correctie** t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T	Toelichting
		Uitvoeringsregeling BDU verkeer en vervoer				De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen		Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
		SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Drenthe		*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE2C/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE2C/02*	*Aard controle R* *Indicator: DRE2C/03*	*Aard controle R* *Indicator: DRE2C/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE2C/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE2C/06*
			1	202002599-00940792	2.1 Verkeer, wegen en water	€ 0		€ 93.464	
			2	202002594-00940795	2.1 Verkeer, wegen en water	€ 15.099		€ 36.472	
			100						
				Kopie beschikkingsnummer	De besteding (in jaar T) ten laste van alleen provinciale middelen	**Correctie** t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

				Alleen de besteding (in jaar T) ten laste van alleen provinciale middelen	Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van alleen provinciale middelen	Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden	
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	
				Indicator: DRE2C/07	*Indicator: DRE2C/08*	*Indicator: DRE2C/09*	*Indicator: DRE2C/10*	*Indicator: DRE2C/11*	
			1	*202002599-00940792*	€ 0		€ 23.366	Ja	
			2	*202002594-00940795*	€ 0		€ 0	Nee	
			100						
DRE	**DRE11C**	**Subsidieregeling Regiostedenfonds**		Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Welke regeling betreft het	Totale besteding in jaar T De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen	**Correctie** t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
		SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Drenthe		*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*
				Indicator: DRE11C/01	*Indicator: DRE11C/02*	*Indicator: DRE11C/03*	*Indicator: DRE11C/04*	*Indicator: DRE11C/05*	*Indicator: DRE11C/06*
			1	46/5.7/2021002063	Regiostedenfonds	€ 108.147		€ 108.147	
			2						
			100						
				Kopie beschikkingsnummer	De besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen Alleen de besteding (in jaar T) ten laste van alleen provinciale middelen	**Correctie** t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van alleen provinciale middelen	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden	
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	
				Indicator: DRE11C/07	*Indicator: DRE11C/08*	*Indicator: DRE11C/09*	*Indicator: DRE11C/10*	*Indicator: DRE11C/11*	
			1	*46/5.7/2021002063*	€ 27.527		€ 27.527	Nee	
			2						
			100						

2. Baten en lasten per taakveld

taakveld	programma	begro-ting	realisa-tie	saldo
Baten		**-438.792**	**-481.667**	**42.875**
0. Bestuur en ondersteuning		**-322.655**	**-359.370**	**36.715**
0.1 Bestuur	5, 6	-9	-21	13
0.2 Burgerzaken	1, 5, 6	-974	-1.126	152
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	7	0	-22	22
0.4 Overhead	5, 6, 7	-874	-316	-558
0.5 Treasury	8	-12.992	-28.921	15.929
0.61 OZB woningen	5, 6, 8	-12.168	-12.237	69
0.62 OZB niet-woningen	5, 6, 8	-9.409	-9.464	55
0.63 Parkeerbelasting	4	-1.647	-1.901	254
0.64 Belastingen overig	1, 8	-187	-199	12
0.7 Alg. uitk en ov uitk gemeentefonds	8	-220.240	-221.951	1.710
0.8 Overige baten en lasten	1, 6, 7, 8	3	-973	976
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	8	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	-64.158	-82.239	18.081
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	8	0	0	0
1. Veiligheid		**-262**	**-323**	**61**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4, 6, 7	-50	-19	-31
1.2 Openbare orde en veiligheid	4, 6	-212	-304	92
2. Verkeer, vervoer en waterstaat		**-4.782**	**-5.446**	**665**
2.1 Verkeer en vervoer	1, 2, 6	-1.569	-2.116	547
2.2 Parkeren	6, 7	-3.156	-3.299	142
2.3 Recreatieve havens	1, 7	-35	-28	-7
2.4 Economische havens en waterwegen	1, 6	-2	-3	2
2.5 Openbaar vervoer	1, 6	-20	0	-20
3. Economie		**-2.486**	**-7.372**	**4.886**
3.1 Economische ontwikkeling	2, 6	81	54	27
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7	-1.442	-6.251	4.809
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1, 6	-383	-506	123
3.4 Economische promotie	1, 8	-742	-669	-73
4. Onderwijs		**-8.428**	**-8.665**	**237**
4.1 Openbaar basisonderwijs	3	-4.527	-4.521	-6
4.2 Onderwijshuisvesting	3, 6, 7	-1.037	-1.185	148
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3, 6	-2.864	-2.959	95
5. Sport, cultuur en recreatie		**-9.070**	**-11.040**	**1.971**

taakveld	programma	begro-ting	realisa-tie	saldo
5.1 Sportbeleid en activering	3, 6	-334	-431	97
5.2 Sportaccommodaties	6, 7	-3.016	-4.018	1.003
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie, cultuurpar-ticipatie	4, 6, 7	-3.891	-4.103	212
5.4 Musea	1, 6, 7	-339	-355	16
5.5 Cultureel erfgoed	6	0	0	0
5.6 Media	4, 6, 7	-1.115	-1.216	101
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1, 2, 3, 4, 6	-376	-918	542
6. Sociaal domein		**-56.094**	**-58.831**	**2.737**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3, 6, 7	-23.523	-24.253	730
6.2 Wijkteams	3, 6	-51	-68	17
6.3 Inkomensregelingen	2, 3, 6	-31.080	-32.623	1.544
6.4 Begeleide participatie	2, 6	0	-1	0
6.5 Arbeidsparticipatie	2, 6	0	-1	1
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3, 6	-618	-678	61
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ (tm 2022)	3, 6	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	3, 6	-14	-31	16
6.71b Begeleiding (WMO)	3, 6	-33	-305	271
6.71c Dagbesteding (WMO)	3, 6	-1	-2	1
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	3, 6	0	0	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18- (tm 2022)	3, 6	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	3, 6	0	0	0
6.72b Jeugdhulp behandeling	3, 6	-13	-28	15
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	3, 6	-23	-48	26
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	3, 6	0	0	0
6.73a Pleegzorg	3, 6	0	0	0
6.73b Gezinsgericht	3, 6	0	0	0
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	3, 6	0	0	0
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	3, 6	0	-1	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	3, 6	-13	-27	14
6.74c Gesloten plaatsing	3, 6	-3	-7	4
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (tm 2022)	3, 6, 7	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	3, 6, 7	-543	-548	4
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	3, 6, 7	-160	-172	12
6.82 Geëscaleerde zorg 18- (tm 2022)	3, 6	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	3, 6	-17	-36	19
6.82b Jeugdreclassering	3, 6	-1	-2	1
7. Volksgezondheid en milieu		**-17.820**	**-21.184**	**3.364**
7.1 Volksgezondheid	3, 6	0	-405	405
7.2 Riolering	1, 6	-6.329	-7.012	683
7.3 Afval	1, 6, 7	-10.456	-10.607	151

taakveld	programma	begro-ting	realisa-tie	saldo
7.4 Milieubeheer	1, 6	-432	-2.449	2.017
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1, 6, 7	-602	-711	109
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stede-lijke vernieuwing		**-17.196**	**-9.435**	**-7.762**
8.1 Ruimtelijke ordening	1, 6, 7	-1.014	-2.091	1.077
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijven terreinen)	6, 7	-12.493	-3.098	-9.395
8.3 Wonen en bouwen	1. 4, 6	-3.689	-4.246	556
Lasten		**438.792**	**481.667**	**-42.875**
0. Bestuur en ondersteuning		**113.264**	**156.595**	**-43.330**
0.1 Bestuur	5, 6	4.554	4.540	14
0.2 Burgerzaken	1, 5, 6	5.166	6.057	-891
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	7	357	-2.757	3.114
0.4 Overhead	5, 6, 7	25.210	23.325	1.885
0.5 Treasury	8	7.317	22.867	-15.550
0.61 OZB woningen	5, 6, 8	783	610	173
0.62 OZB niet-woningen	5, 6, 8	135	156	-21
0.63 Parkeerbelasting	4	43	42	2
0.64 Belastingen overig	1, 8	27	61	-34
0.7 Alg. uitk en ov uitk gemeentefonds	8	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	1, 6, 7, 8	18.017	11.035	6.982
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	8	52	23	29
0.10 Mutaties reserves	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	36.862	74.024	-37.162
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	8	14.742	16.612	-1.870
1. Veiligheid		**7.063**	**7.320**	**-256**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4, 6, 7	4.808	4.905	-96
1.2 Openbare orde en veiligheid	4, 6	2.255	2.415	-160
2. Verkeer, vervoer en waterstaat		**15.681**	**17.398**	**-1.717**
2.1 Verkeer en vervoer	1, 2, 6	10.378	11.971	-1.594
2.2 Parkeren	6, 7	4.694	4.788	-94
2.3 Recreatieve havens	1, 7	0	31	-31
2.4 Economische havens en waterwegen	1, 6	249	357	-108
2.5 Openbaar vervoer	1, 6	359	250	109
3. Economie		**6.544**	**9.245**	**-2.701**
3.1 Economische ontwikkeling	2, 6	2.419	2.475	-56
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7	1.748	4.060	-2.312
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1, 6	526	989	-463
3.4 Economische promotie	1, 8	1.851	1.721	130
4. Onderwijs		**19.317**	**19.439**	**-122**
4.1 Openbaar basisonderwijs	3	4.535	4.521	15

taakveld	programma	begro-ting	realisa-tie	saldo
4.2 Onderwijshuisvesting	3, 6, 7	10.467	10.605	-138
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3, 6	4.315	4.313	2
5. Sport, cultuur en recreatie		**40.443**	**41.195**	**-752**
5.1 Sportbeleid en activering	3, 6	799	855	-56
5.2 Sportaccommodaties	6, 7	6.524	6.571	-47
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie, cultuurpar-ticipatie	4, 6, 7	17.324	16.228	1.096
5.4 Musea	1, 6, 7	363	681	-318
5.5 Cultureel erfgoed	6	10	7	3
5.6 Media	4, 6, 7	4.875	5.214	-340
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1, 2, 3, 4, 6	10.549	11.638	-1.089
6. Sociaal domein		**197.330**	**196.760**	**569**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3, 6, 7	22.381	21.362	1.019
6.2 Wijkteams	3, 6	1.552	2.273	-720
6.3 Inkomensregelingen	2, 3, 6	53.605	50.742	2.863
6.4 Begeleide participatie	2, 6	17.983	19.996	-2.013
6.5 Arbeidsparticipatie	2, 6	2.201	2.059	142
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3, 6	2.570	4.080	-1.510
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ (tm 2022)	3, 6	0	0	0
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	3, 6	8.502	7.757	744
6.71b Begeleiding (WMO)	3, 6	16.246	12.804	3.443
6.71c Dagbesteding (WMO)	3, 6	128	3.348	-3.220
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	3, 6	0	3	-3
6.72 Maatwerkdienstverlening 18- (tm 2022)	3, 6	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	3, 6	3	4.013	-4.010
6.72b Jeugdhulp behandeling	3, 6	6.226	5.298	928
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	3, 6	8.462	3.532	4.930
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	3, 6	0	0	0
6.73a Pleegzorg	3, 6	0	3.764	-3.764
6.73b Gezinsgericht	3, 6	0	1.638	-1.638
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	3, 6	0	945	-945
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	3, 6	109	8.892	-8.783
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	3, 6	4.720	769	3.951
6.74c Gesloten plaatsing	3, 6	1.347	1.723	-376
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (tm 2022)	3, 6, 7	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	3, 6, 7	34.273	34.492	-218
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	3, 6, 7	6.546	5.187	1.359
6.82 Geëscaleerde zorg 18- (tm 2022)	3, 6	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	3, 6	9.604	1.654	7.950
6.82b Jeugdreclassering	3, 6	872	431	441
7. Volksgezondheid en milieu		**19.007**	**21.976**	**-2.969**
7.1 Volksgezondheid	3, 6	3.080	3.333	-252

taakveld	programma	begro-ting	realisa-tie	saldo
7.2 Riolering	1, 6	4.930	6.065	-1.135
7.3 Afval	1, 6, 7	7.745	8.687	-941
7.4 Milieubeheer	1, 6	2.466	3.035	-569
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1, 6, 7	785	856	-71
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stede-lijke vernieuwing		**20.142**	**11.739**	**8.403**
8.1 Ruimtelijke ordening	1, 6, 7	5.765	6.215	-450
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijven terreinen)	6, 7	12.086	3.199	8.887
8.3 Wonen en bouwen	1. 4, 6	2.290	2.325	-34
		0	**0**	**0**

Programmanummers

1. Wonen in Assen
2. Werken in Assen
3. Meedoen in Assen
4. Aantrekkelijk Assen
5. Samen werken aan Assen
6. Bedrijfsvoering
7. Vastgoed en grondbedrijf
8. Algemeen financieel beleid

3. Investeringen

Dit overzicht biedt transparant inzicht in de financiële voortgang van onze investeringen. De tabel geeft per project: de totale investering, de geraamde en werkelijke uitgaven in het verslagjaar, de resterende investeringsruimte aan het eind van het jaar en de datum van het besluit.

Overzicht investeringen 2023 *[Bedragen x € 1.000]*

Project	Investerings-raming	Realisatie per 31-12	Ruimte per 31-12	Datum besluit
Locatieverkenning flexwoningen	12.550	7.370	5.180	21-12-2023
Nieuwbouw Emmaschool	10.000	552	9.448	19-10-2023
MBA (GGW projecten)	9.331	8.965	366	17-1-2019
Klimaatneutraal Vastgoed	8.666	1.490	7.176	23-3-2023
Vervangen kunstgrasvelden	7.800	557	7.243	25-5-2023
Doorfietsroute Groen As	7.700	5.541	2.159	16-1-2020
Herinrichting winkelstraten	5.600	909	4.691	30-6-2022
Nieuwbouw scholen: Theo Thijs-senschool w.o. NHL Stenden	4.228	2.276	1.952	6-3-2014 en 24-1-2023
Voltooiing wielercentrum Assen	2.150	276	1.874	15-4-2021
Stadskwartier	2.000	1.594	406	6-7-2023
UPM2	1.901	1.144	757	15-6-2023
Vervanging groen	1.480	1.311	169	27-3-2018
Stimuleringsregel fase1 Binnenstad	1.250	898	352	16-1-2020
BOSS Algemeen	1.189	661	528	19-5-2022
Aardgasvrije wijk Assen	1.079	1.034	45	20-1-2022
Energiearmoede project Rijk	826	431	395	7-11-2023
Asser energieloket	762	43	719	30-5-2023
Uitbreiding kleedkamers ACV	571	33	538	3-9-2020
Herontwikkeling Dreuplein	500	108	392	19-10-2023
Paviljoen Baggelhuizen	324	226	98	17-2-2022
Herinrichting de Menning	219	1	217	22-6-2021

4. Reserves en Voorzieningen

Reserves

Algemene reserves

Algemene reserve

Nummer: R0010
Begrotingsprogramma: Algemeen financieel beleid
Beleidsthema: Reserves en voorzieningen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
20.891.237	29.709.472	37.874.347	70.787.042

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	70.787.042	70.787.042	0
Toevoeging	34.067.279	34.067.278	1
Onttrekking	39.640.089	39.640.089	0
Eindstand	65.214.232	65.214.231	1

Verklaring afwijking
Geen afwijking

Doel
De algemene reserve is bestemd voor het opvangen van gemeente brede exploitatietekorten en dient daarnaast als achtervang voor mogelijk andere financiële tegenvallers. De reserve is verder bestemd voor gemeente brede risicoafdekking. De daarnaast in de algemene reserve beschikbare vrije ruimte is inzetbaar voor realisatie van specifiek door de raad vast te stellen beleidsdoelen.

Startdatum: Artikel 43 van het BBV schrijft de algemene reserve voor.

Einddatum: Onbepaalde tijd

Raadsbesluit

Bijzonderheden
De volgende mutaties hebben in 2023 plaatsgevonden in de algemene reserve:
<u>Toevoegingen</u>

- Terugstorting voorfinanciering zonneparken € 402.500
- Vrijval restant reserve MRI € 3.793.344
- Verrekening nadeel afvalstoffenheffing 2021 € 185.000
- Verrekening begrotingsresultaat 2023 € 29.686.434 (per saldo toegevoegd € 14.741.711)

<u>Onttrekkingen</u>

- Tijdgebonden ambities bestuursakkoord (stadsmarketing) € 493.000

- Bestemming jaarrekeningresultaat 2022:- budgetoverheveling 2022-2023 € 1.977.000- toevoegen deel resterende Oekraïne middelen aan Reserve Oekraïnefonds € 425.000- toevoegen vrijgevallen middelen onderhoudsvoorzieningen aan Reserve groot onderhoud € 14.839.991
- Cofinanciering inzet REP-gelden (t.b.v. Techhub) € 354.500
- Invoering Omgevingswet € 230.875
- Op peil brengen Reserve weerstandsvermogen € 750.000
- Compensatie hoge energielasten maatschappelijke organisaties, culturele instellingen en sportverenigingen € 70.000
- Bijzondere regeling KNIL-graven € 55.000
- Uitwerking Bestuursakkoord 2022-2026:- vorming Preventiereserve € 4.000.000- vorming Reserve jongerenbeleid € 1.000.000- vorming Stedelijk vereveningsfonds sociale woningbouw € 500.000
- Verrekening begrotingsresultaat 2023 € 14.944.723 (per saldo toegevoegd € 14.741.711)

We streven naar een risicobuffer binnen de algemene reserve voor het opvangen van financiële tegenvallers en voor risicoafdekking van circa € 100 per inwoner.

Reserve weerstandsvermogen

Nummer: R0030

Begrotingsprogramma: Algemeen financieel beleid

Beleidsthema: Reserves en voorzieningen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
16.000.000	11.000.000	8.500.000	10.250.000

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	10.250.000	10.250.000	0
Toevoeging	750.000	750.000	0
Onttrekking	0	1.750.000	-1.750.000
Eindstand	11.000.000	9.250.000	-1.750.000

Verklaring afwijking

De reserve weerstandsvermogen valt deels vrij vanwege een lagere inschatting van de risico's per einde jaar.

Doel

De reserve weerstandsvermogen is bestemd voor gemeente brede risicoafdekking en structurele versterking van het weerstandsvermogen en de solvabiliteit.

Startdatum: 8-11-2018 (datum vaststelling Begroting 2019).

Einddatum: Onbepaalde tijd

Raadsbesluit

Bijzonderheden

Met de vaststelling van de begroting 2019 (8 november 2018) heeft de raad besloten om 16 miljoen, die gereserveerd was binnen de Essent reserve voor dividend compensatie, te storten in een nieuw te vormen reserve Weerstandsvermogen. Met als Doel de binnen het eigen vermogen beschikbare buffer voor gemeente brede risicoafdekking en de solvabiliteit structureel te versterken.
Gestreefd wordt naar een structureel eigen vermogen met een solvabiliteitsratio van 20% en een weerstandsvermogen ratio van minimaal 1,0 (zie Kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2020).
Deze reserve Weerstandsvermogen maakt onderdeel uit van het structureel eigen vermogen. De omvang wordt jaarlijks bepaald bij de begroting en de jaarrekening op basis van risico-inventarisatie.

Amortisatiereserves

Amortisatiereserve nieuwbouwprojecten

Nummer R1010

Begrotingsprogramma
Vastgoed en Grondbedrijf

Beleidsthema
Vastgoed

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
2.998.133	2.727.313	2.465.252	2.212.247

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	2.212.247	2.212.247	0
Toevoeging	261.320	261.049	-271
Onttrekking	505.000	504.700	300
Eindstand	1.968.567	1.968.596	29

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
De reserve is in het verleden gevormd om te voorzien in de kosten, die voortkomen uit het dekkingsplan voor nieuwbouw (met name Stadhuis, Buitenzorg en ICO).

Startdatum
Ingesteld voor 2010

Einddatum
31-12-2034

Raadsbesluit

Indexatie
Ja

Bijzonderheden
Geen bijzonderheden.

Amortisatiereserve wielerbaan

Nummer R3090

Begrotingsprogramma
Vastgoed en Grondbedrijf

Beleidsthema
Vastgoed

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
2.702.125	2.648.127	2.593.156	2.537.196

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	2.537.196	2.537.196	0
Toevoeging	46.000	45.670	-330
Onttrekking	103.000	102.637	363
Eindstand	2.480.196	2.480.228	32

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Deze reserve is in 2007 ingesteld voor de dekking van de exploitatielasten van het te realiseren openlucht-zwembad. Later is de bestemming gewijzigd voor het realiseren van een wielerbaan.

Startdatum
Ingesteld bij resultaatbestemming Jaarrekening 2007.

Einddatum
31-12-2055

Raadsbesluit

Indexatie
Ja

Bijzonderheden
Deze reserve heette voorheen reserve openluchtzwembad. Hernoemd in 2016. De wielerbaan is in het voorjaar van 2016 in gebruik genomen.
De reserve is gekoppeld aan de betreffende investering, inclusief afschrijvingstermijn. In 2019 is daarom de looptijd van de reserve verlengd van 2030 naar 2055. De extra jaarlasten zijn betrokken bij het Herstelplan 2020-2024 (Raad 23-4-2020).

Amortisatiereserve Mijn Buurt Assen (MBA) Nobellaan/Dotterbloemstraat

Nummer R3110

Begrotingsprogramma
Wonen in Assen

Beleidsthema
Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
294.646	284.722	274.619	264.335

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	264.335	264.335	0
Toevoeging	5.000	4.758	-242
Onttrekking	15.000	15.228	-228
Eindstand	254.335	253.865	-470

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Dekking kapitaallasten als gevolg van investeringen in het kader van gebiedsgericht werken.

Startdatum
8-12-2016

Einddatum
31-12-2043

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/a6901039-f0e6-4f3d-81d6-ccf6abd13db3?documentId=0615cbb5-d22d-47e9-b733-01bcc406c1c5&agendaItemId=18822256-344e-4198-af73-db63a41174a3

Indexatie
Ja

Bijzonderheden
Deze reserve heette voorheen "reserve gebiedsgericht werken". De naam is gewijzigd bij de Voortgangsrapportage 2021 (raad 18-11-2021).

Amortisatiereserve voortgezet onderwijs

Nummer R3150

Begrotingsprogramma
Vastgoed en Grondbedrijf

Beleidsthema
Vastgoed

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
754.977	740.442	725.645	710.582

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	710.582	710.582	0
Toevoeging	12.700	12.790	90
Onttrekking	28.125	28.125	0
Eindstand	695.157	695.248	91

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Bekostiging kapitaallasten als gevolg van nieuwbouw voortgezet onderwijs.

Startdatum
Ingesteld voor 2010.

Einddatum
31-12-2056

Raadsbesluit

Indexatie
Ja

Bijzonderheden
Geen bijzonderheden.

Amortisatiereserve multifunctionele accommodatie (MFA) Assen Oost

Nummer R3160

Begrotingsprogramma
Vastgoed en Grondbedrijf

Beleidsthema
Vastgoed

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
2.067.997	2.028.183	1.987.652	1.946.392

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	1.946.392	1.946.392	0
Toevoeging	35.000	35.035	35
Onttrekking	77.000	77.038	-38
Eindstand	1.904.392	1.904.388	-3

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Benutten eenmalige investeringsbijdragen ten behoeve van jaarlijkse kapitaallasten.

Startdatum
12-1-2012

Einddatum
31-12-2056

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/1b68e170-c13e-41e9-b997-0fa3b1855448?documentId=61bf977d-8a85-46ba-ac73-02337144e655&agendaItemId=534b5450-236c-474d-ba43-bce7b4e59857

Indexatie
Ja

Bijzonderheden
Geen bijzonderheden.

Amortisatiereserve brandweerkazerne

Nummer R3170

Begrotingsprogramma
Vastgoed en Grondbedrijf

Beleidsthema
Vastgoed

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
647.657	109.315	71.283	32.566

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	32.566	32.566	0
Toevoeging	1.000	586	-414
Onttrekking	20.000	33.152	-13.152
Eindstand	13.566	0	-13.566

Verklaring afwijking
Deze reserve voldoet niet meer aan de voorwaarden van een kapitaalreserve. Daarom valt het restant vrij ten gunste van het resultaat. We stellen voor deze reserve af te sluiten.

Doel
Het pand Mien Ruysweg 1 is in gebruik door de Veiligheidsregio Drenthe en de GGD. Dit pand was eigendom van de gemeenten, maar is in 2015 verkocht. Om de als gevolg van de verkoop nadelige exploitatieresultaten te kunnen compenseren is deze amortisatiereserve gevormd om het nadeel gedurende 15 jaar (looptijd van het huurcontract) op te kunnen vangen. De voeding van de amortisatiereserve is gerealiseerd door een deel van de verkoopopbrengst af te zonderen (resultaatbestemming jaarrekening 2015).

Startdatum
1-1-2016

Einddatum
31-12-2030

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/e4185530-2982-4d2a-b3c7-7241e88f2225?documentId=6414dc50-15a7-48cd-ab46-a112e514d304&agendaItemId=73eda98d-a4c4-4b1b-a09c-61e5f6bc37c6

Indexatie
Ja

Bijzonderheden
Deze reserve is ingesteld in 2016. Bij Voortgangsrapportage 2020 is besloten (Rb 5-11-2020) deze reserve met jaarlijks €10.000 af te bouwen en €500.000 uit deze reserve ten gunste van de algemene reserve te brengen.

Amortisatiereserve DNK

Nummer R4135

Begrotingsprogramma
Vastgoed en Grondbedrijf

Beleidsthema
Vastgoed

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	0	0	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	9.496.000	9.496.000	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	9.496.000	9.496.000	0

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Dekking van structurele kapitaallasten voortvloeiende uit de nieuwe activa op basis van de in 2023 geactualiseerde investeringsopgave DNK.

Startdatum
21-12-2023 (Raadsvoorstel Slotwijziging 2023)

Einddatum
31-12-2052

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/68314439-a8fe-4003-b5aa-8c97ef7d2bec?documentId=ceab9fb6-d6b5-4f36-914c-e5f9ddca6624&agendaItemId=67dff9e3-c097-47a8-afa2-caed415f670a

Indexatie
Ja

Bijzonderheden
Op 7 april 2023 heeft Quadrance een geactualiseerde demarcatielijst aangeleverd voor wat betreft onderhoud en investeringen van het gebouw DNK. Dit conform de geldende afspraak uit 2016. De demarcatielijst demarqueert welke investeringen en onderhoudskosten voor rekening komen van Stichting DNK en welke voor rekening van de gemeente Assen. In totaal gaat het om een bedrag van afgerond € 12,0 miljoen waarvan € 7,9 miljoen gebouw gerelateerd is en daarmee voor rekening van de gemeente komt. De kapitaallasten van deze nieuwe investeringen bedraagt € 79.000 in 2024 oplopend naar uiteindelijk € 648.000 per jaar in 2052.

Amortisatiereserve Veemarktplein

Nummer R4180

Begrotingsprogramma
Wonen in Assen

Beleidsthema
Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
1.214.640	1.175.740	1.136.140	1.095.828

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	1.095.828	1.095.828	0
Toevoeging	20.000	19.725	-275
Onttrekking	61.000	60.763	237
Eindstand	1.054.828	1.054.789	-38

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Dekking kapitaallasten.

Startdatum
1-1-2020

Einddatum
31-12-2044

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/da4cbcc2-a56f-484a-a73b-a8e1c737830d?documentId=b62f3c70-fb89-4f47-b540-7ef80ed84519&agendaItemId=95448f79-da2a-4b63-b091-56534353096e

Indexatie
Ja

Bijzonderheden
Geen bijzonderheden.

Amortisatiereserve fietspad Europaweg Zuid

Nummer R4190

Begrotingsprogramma
Wonen in Assen

Beleidsthema
Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
191.931	185.784	179.527	173.157

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	173.157	173.157	0
Toevoeging	3.000	3.117	117
Onttrekking	10.000	9.601	399
Eindstand	166.157	166.672	515

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Dekking kapitaallasten.

Startdatum
20-4-2017

Einddatum
31-12-2044

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/6969e0ac-d633-4f2a-8f29-04454c812293?documentId=23ce5ac9-d784-4584-874e-277ca8b4197f&agendaItemId=07af22ff-934b-4b40-b60f-ed289907561e

Indexatie
Ja

Bijzonderheden
Geen bijzonderheden.

Amortisatiereserve Overcingeltunnel

Nummer R4200

Begrotingsprogramma
Wonen in Assen

Beleidsthema
Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
12.843.157	12.613.182	12.379.068	12.140.739

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	12.140.739	12.140.739	0
Toevoeging	219.000	218.533	-467
Onttrekking	461.000	461.152	-152
Eindstand	11.898.739	11.898.120	618

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Dekking kapitaallasten.

Startdatum
1-1-2019

Einddatum
31-12-2058

Raadsbesluit

Indexatie
Ja

Bijzonderheden
Deze reserve heette voorheen "amortisatiereserve FlorijnAs". De naam is gewijzigd bij de Voortgangsrapportage 2021 (raad 18-11-2021).

Amortisatiereserve Koopmansplein

NummerR4320

Begrotingsprogramma
Aantrekkelijk Assen

Beleidsthema
Aantrekkelijke binnenstad

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
1.490.000	1.490.000	1.490.000	1.442.282

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	1.442.282	1.442.282	0
Toevoeging	26.000	25.961	-39
Onttrekking	74.538	74.538	0
Eindstand	1.393.744	1.393.704	-39

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Dekking kapitaallasten.

Startdatum
14-2-2019

Einddatum
31-12-2058

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/9f6e6fb8-e31c-4ef9-b097-2860d625f484?documentId=07f5c6d3-f2ae-4842-898d-f1ac842f43d3&agendaItemId=260af74e-bd37-4095-81f1-cb4f9e37997f

Indexatie
Ja

Bijzonderheden

Deze reserve heette voorheen "reserve binnenstad". De naam is gewijzigd bij de Voortgangsrapportage 2021 (raad 18-11-2021).

Amortisatiereserve Bosbeek-Nijlandsloop

Nummer: R4340
Begrotingsprogramma: Wonen in Assen
Beleidsthema: Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	676.614	653.825	630.626

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	630.626	630.626	0
Toevoeging	11.000	11.351	351
Onttrekking	35.000	34.968	32
Eindstand	606.626	607.009	383

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Dekking kapitaallasten.

Startdatum: 2-7-2020

Einddatum: 31-12-2044

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/345a1d44-824a-466b-bf51-48e5bf5fce3e?documentId=f48703c0-4efe-43f0-a18b-26a1339c50ab&agendaItemId=8668089f-cb57-4a06-9c84-35b708c8cac2
Ja

Bijzonderheden
Bij de resultaatbestemming van de Jaarrekening 2019 (Rb 2-7-2020) is het volgende besloten: de bijdragen vanuit de reserves groenontwikkeling en verkeersmaatregelen voor het project Bosbeek-Nijlandsloop, die in het resultaat zijn vrijgevallen, te storten in een te vormen amortisatiereserve ter (gedeeltelijke) afdekking van de toekomstige kapitaallasten. In totaal is er € 699.000 gestort in deze reserve.

Amortisatiereserve Doorfietsroute (DFR)

Nummer: R4350

Begrotingsprogramma: Wonen in Assen

Beleidsthema: Bereikbaarheid, verkeer en vervoer

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	0	0	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	516.461	516.461	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	516.461	516.461	0

Verklaring afwijking

Geen afwijking.

Doel

Dekking kapitaallasten.

Startdatum: 23-4-2020

Einddatum: 31-12-2047

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/27c34261-3387-4b5a-93a9-2e0556cec4dd?documentId=3984bbd5-5495-4bbe-8bda-1b7c1c69d757&agendaItemId=6abac849-b01e-4bbc-84fa-63bd522d9a41

Ja

Bijzonderheden

Bij het vaststellen van het Herstelplan 2020-2024 (Rb 23-4-2020) is besloten € 1,8 miljoen binnen de reserve RSP-FlorijnAs aan te wenden voor een te vormen amortisatiereserve voor de doorfietsroute Assen - Groningen.

Conform het convenant RSP en de andere overeenkomsten met het Rijk dienen de beschikbare middelen te worden ingezet voor infrastructurele projecten.

Amortisatiereserve Uitvoeringsprogramma mobiliteit (UPM)

Nummer: R4351

Begrotingsprogramma: Wonen in Assen

Beleidsthema: Bereikbaarheid, verkeer en vervoer

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	0	0	1.074.718

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	1.074.718	1.074.718	0
Toevoeging	613.526	613.526	0
Onttrekking	57.753	57.753	0
Eindstand	1.630.491	1.630.491	0

Verklaring afwijking

Geen afwijking.

Doel

Dekking kapitaallasten.

Startdatum: 23-4-2020

Einddatum: 31-12-2060

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/27c34261-3387-4b5a-93a9-2e0556cec4dd?documentId=3984bbd5-5495-4bbe-8bda-1b7c1c69d757&agendaItemId=6abac849-b01e-4bbc-84fa-63bd522d9a41

Ja

Bijzonderheden

Bij het vaststellen van het Herstelplan 2020-2024 (Rb 23-4-2020) is besloten € 2,5 miljoen binnen de reserve RSP-FlorijnAs aan te wenden voor een te vormen amortisatiereserve voor het uitvoeringsprogramma mobiliteit.

Conform het convenant RSP en de andere overeenkomsten met het Rijk dienen de beschikbare middelen te worden ingezet voor infrastructurele projecten.

Egalisatiereserves

Reserve maatschappelijke opvang

Nummer: R3180
Begrotingsprogramma: Meedoen in Assen
Beleidsthema: WMO, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
1.158.346	2.009.558	2.870.665	3.828.615

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	3.828.615	3.828.615	0
Toevoeging	0	578.206	578.206
Onttrekking	499.713	0	499.713
Eindstand	3.328.902	4.406.821	1.077.919

Verklaring afwijking
In plaats van geld uit de reserve te halen is er juist geld aan de reserve toegevoegd. Dit kwam doordat we extra geld van het Rijk hebben gekregen voor dak- en thuislozen.

Doel
Het beheer van de middelen van de regiotaak maatschappelijke opvang.

Startdatum: 22-9-2016

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/28265662-e412-4a4f-9878-432627e7cc90?documentId=71ed36a3-9e72-44ba-8928-2c782a5d54bf&agendaItemId=6b273029-ba70-4cb0-a352-af5084bb4cc9

Bijzonderheden
De voorziening Maatschappelijke opvang is in 2016 omgezet naar een reserve Maatschappelijke opvang (Jaarverslag 2015, raad 22 september 2016). Assen is centrumgemeente voor maatschappelijke opvang (MO). Het geld wat we van het Rijk voor de regio krijgen zetten we één op één in voor MO.

Reserve grondexploitaties

Algemene reserve grondbedrijf

Nummer: R9010
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf
Beleidsthema: Grondbedrijf

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
19.738.975	18.798.484	23.080.862	27.516.528

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	27.516.528	27.516.528	0
Toevoeging	0	6.304.973	6.304.973
Onttrekking	-806.817	0	-806.817
Eindstand	28.323.345	33.821.501	5.498.156

Verklaring afwijking

In 2023 zijn 4 Grondexploitaties afgesloten. Hierdoor is sprake van een afname van de weerstandreserve en vrijval ten gunste van de algemene reserve. Daarnaast zijn van grondexploitaties de boekwaarden hoger waardoor we een extra weerstandreserve moeten vormen.

Doel

Uitgangspunt is dat de financiële risico's van het proces van stedelijke ontwikkeling voor het onderdeel aankopen en verkopen van grond, inclusief bestemmingswijziging en aanleg van infrastructuur, binnen het grondbedrijf worden opgevangen en niet uitmonden in een financieel beslag op andere financiële middelen binnen de gemeente.
Omdat de ontwikkeling van grondgebieden in het kader van stedelijke ontwikkeling gepaard gaat met een aanzienlijk vermogensbeslag en sterk wisselende financiële resultaten, dient het grondbedrijf te beschikken over voldoende vermogen om deze schommelingen op te vangen.

Startdatum: Ingesteld voor 2010.

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit

Bijzonderheden

Jaarlijks wordt het resultaat van het Grondbedrijf verrekend met deze reserve, hier hoeft geen separaat raadsbesluit voor te worden genomen.

Weerstandsreserve grondbedrijf

Nummer: R9020
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf
Beleidsthema: Grondbedrijf

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
11.811.117	12.773.417	12.632.865	12.206.967

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	12.206.967	12.206.967	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	1.064.247	1.492.546	-428.299
Eindstand	11.142.720	10.714.421	-428.299

Verklaring afwijking

In 2023 zijn 4 Grondexploitaties afgesloten. Hierdoor is sprake van een afname van de weerstandreserve en vrijval ten gunste van de algemene reserve. Daarnaast zijn van grondexploitaties de boekwaarden hoger waardoor we een extra weerstandreserve moeten vormen.

Doel

De Weerstandsreserve grondbedrijf dient voor het opvangen van risico's die niet in de grondexploitaties zijn afgedekt. De omvang van de benodigde weerstandsreserve bepalen we jaarlijks op basis van de IFLO-norm (normenmethode).
De IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden) is vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken opgesteld. De weerstandsreserve op basis van de IFLO-norm wordt bepaald door van de in exploitatie genomen gebieden 10% over de positieve boekwaarden te berekenen plus 10% over de nog te maken kosten.

Startdatum: Ingesteld voor 2010.

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit

Bijzonderheden

De reserve is ingesteld door de raad op 9 december 2004. Jaarlijks wordt de omvang van de reserve berekend, de storting of onttrekking hoeft vervolgens niet via een separaat raadsbesluit te worden bekrachtigd, mits deze voldoet aan de berekeningsmethode zoals omschreven bij het Doel van de reserve. Mutaties worden verrekend met de algemene reserve Grondbedrijf.

Reserves meerjarige projecten

Reserve duurzaamheid

Nummer: R4110

Begrotingsprogramma: Wonen in Assen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
204.691	117.221	82.316	62.316

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	62.316	62.316	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	20.000	62.316	-42.316
Eindstand	42.316	0	-42.316

Verklaring afwijking

Eind 2023 is het bedrag van deze reserve lager dan het vastgestelde minimumniveau van 50.000. Daarmee valt het restant van deze reserve vrij.

Doel

De reserve is gevormd bij de resultaatbestemming van de Jaarrekening 2007 ten behoeve van het duurzaamheidbeleid waaronder het bevorderen van energiebesparing, het opwekken en gebruik van duurzame energie.

Startdatum

24-6-2008 (Jaarrekening 2007)

Einddatum

Raadsbesluit

Bijzonderheden

Geen bijzonderheden.

Reserve stedelijk vereveningsfonds sociale woningbouw

Nummer: R4155

Begrotingsprogramma: Wonen in Assen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	0	0	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	500.000	500.000	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	500.000	500.000	0

Verklaring afwijking

In 2023 zijn er geen uitgaven gedaan.

Doel

Het Vereveningsfonds sociale woningbouw is een instrument om de realisatie van sociale woningbouw te stimuleren. Het instrument draagt bij aan de afdwingbaarheid ten aanzien van de sociale woningbouwopgaven van 30 procent.

Startdatum

10-11-2022

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/78ad4e22-d8ce-4ea2-976f-1458b8d70dd4?documentId=7e1b2253-cf0f-4958-8c61-c60514c0a8fe&agendaItemId=20632cd9-f28a-41b2-9596-20058a20e4d5

Bijzonderheden

Ter uitvoering van het Bestuursakkoord "Dichtbij en daadkrachtig 2022-2026" is € 500.000 als ‘startkapitaal’ uit de Algemene reserve aan het Stedelijk Vereveningsfonds Sociale Woningbouw toegevoegd. De Nota Vereveningsfonds sociale woningbouw is op 25 mei 2023 door de raad vastgesteld.
Als het (aantoonbaar) niet wenselijk of haalbaar is om aan het vereiste percentage van 30 procent te voldoen, dient dit in een ander project gecompenseerd en/of is er sprake van een bijdrage ten goede van het Vereveningsfonds. Deze bijdrage zal worden aangewend om sociale woningen elders te realiseren zodat alsnog aan de norm (30 procent) wordt voldaan op gemeentelijk niveau. Dit verwezenlijken we door projecten die uit meer dan 30 procent sociale woningbouw bestaan in aanmerking te laten komen voor een bijdrage uit het Vereveningsfonds sociale woningbouw. Door middel van het Vereveningsfonds dragen alle woningbouwontwikkelingen (financieel) bij aan de sociale woningbouwopgaven in de gemeente Assen. Ook op locaties waar de gemeente en de woningcorporaties geen grondposities voor woningbouw bezitten.

Reserve beeldende kunst

Nummer: R4160

Begrotingsprogramma: Aantrekkelijk Assen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
217.453	189.273	191.789	161.789

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	161.789	161.789	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	47.000	47.000	0
Eindstand	114.789	114.789	0

Verklaring afwijking

Geen afwijking.

Doel

Uitvoering Percentage regeling beeldende kunst en vormgeving.

Startdatum

17-3-2011

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/b7f580b2-f000-422b-9f06-515a643e0ec7?documentId=cd997f9a-10b4-426e-b33f-4b04dbca6639&agendaItemId=bb2b7a0b-ee0f-446b-97de-f25c9d7a351c

Bijzonderheden

De Verordening Percentage regeling Beeldende kunst en vormgeving is de openbare ruimte Assen 2022 is van toepassing (Rb 19-5-2022). In 2023 is € 47.000 beschikbaar gesteld voor de realisatie van een Moluks kunstwerk monument in het centrum van Assen.

Reserve RSP gelden-FlorijnAs

Nummer: R4280

Begrotingsprogramma: Wonen in Assen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
7.935.173	7.424.466	7.021.344	6.050.137

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	6.050.137	6.050.137	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	1.150.642	1.131.225	-19.417
Eindstand	4.899.495	4.918.912	-19.417

Verklaring afwijking

In totaal is een bedrag van € 1.131.000 onttrokken aan deze reserve. Dit betreft de volgende onderliggende bedragen: € 516.000 ten gunste van de A-reserve Doorfietsroute Assen-Groningen (DFR), € 594.000 ten gunste van de A-reserve Uitvoeringsprogramma mobiliteit (UPM) en € 21.000 voor nagekomen afwikkelingskosten Florijn-As. De afwijking wordt veroorzaakt doordat in de slotwijziging rekening is gehouden met een bedrag van € 40.000 voor laatstgenoemde kosten.

Doel

Egalisatie ontvangen RSP-middelen van het Rijk en risicobuffer voor uitvoering van de FlorijnAs projecten.

Startdatum

22-9-2016 (Jaarrekening 2015)

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/28265662-e412-4a4f-9878-432627e7cc90?documentId=71ed36a3-9e72-44ba-8928-2c782a5d54bf&agendaItemId=6b273029-ba70-4cb0-a352-af5084bb4cc9

Bijzonderheden

Bij de jaarrekening 2015 is de voorziening RSP FlorijnAs omgezet naar deze reserve.
Bij het Herstelplan 2020-2024 is besloten, conform het convenant RSP en de andere overeenkomsten met het Rijk, de beschikbare middelen in te zetten voor infrastructurele projecten (de doorfietsroute Assen-Groningen (1,8 mln.), de derde hoofdontsluiting Kloosterveen (1,5 mln.) en het uitvoeringsprogramma mobiliteit (2,5 mln.)).

Reserve binnenstad

Nummer: R4310

Begrotingsprogramma: Aantrekkelijk Assen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
886.779	790.893	746.659	714.276

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	714.276	714.276	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	23.000	24.007	-1.007
Eindstand	691.276	690.269	-1.007

Verklaring afwijking

Geen afwijking.

Doel

Faciliteren Uitvoeringsprogramma Binnenstad (Rb 8-3-2018)

Startdatum

8-3-2018

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/469ed2ff-7308-461a-b18f-9c94744b32f1?documentId=3f6536c8-c850-4d28-884d-ec5edc0d562b&agendaItemId=2932c8bc-7941-4111-bfd6-0a1ae318e6d4

Bijzonderheden

Betreft alleen de gemeentelijke middelen. De ontvangen subsidie uit het provinciaal Binnenstad-fonds verantwoorden we op "vooruit ontvangen bedragen".

Reserve aardgasvrije wijk

Nummer: R4330

Begrotingsprogramma: Wonen in Assen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
3.996.138	4.053.825	53.859.841	3.710.444

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	3.710.444	3.710.444	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	60.000	89.360	-29.360
Eindstand	3.650.444	3.621.084	-29.360

Verklaring afwijking

Door meer uitgaven dan ingeschat bij de slotwijziging is de benodigde onttrekking aan de reserve hoger.

Doel

Faciliteren pilot aardgasvrije wijk De Lariks.

Startdatum

11-7-2019 (Jaarrekening 2018)

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit

Bijzonderheden

Aan Assen is in 2018 een rijkssubsidie van € 4.245.000 toegekend voor de pilot 'Proeftuinen voor Aardgas-vrije Wijken' in de wijk De Lariks. Bij de vaststelling van de Jaarrekening 2018 zijn de ontvangen middelen gestort in de reserve aardgasvrije wijk.

Reserves overige specifieke beleidstaken

Bestemmingsreserve jaarovergang

Nummer: R1030
Begrotingsprogramma: Algemeen financieel beleid
Beleidsthema: Reserves en voorzieningen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	0	0	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	1.977.000	1.977.000	0
Onttrekking	1.977.000	1.977.000	0
Eindstand	0	0	0

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Betreft een bestemmingsreserve waarin de jaarlijks via een raadsbesluit restantbudgetten aan kunnen worden toegevoegd, zodat deze naar het jaar T + 1 worden overgeheveld.

Startdatum: 1-1-2016

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/de801821-1166-4a10-8e5b-b198adcef189?documentId=1b5b129c-be6e-4d8c-a625-3fb67f469d0b&agendaItemId=45a5aa40-1f0a-4c5d-aa93-c83bccc9ac71

Bijzonderheden
In de Financiële verordening 2023 is geregeld dat op basis van een goede inschatting bedragen kunnen worden overgeheveld.
De beginstand en de eindstand van deze reserve is altijd 0, gedurende het jaar vinden echter wel mutaties plaats (toevoeging is gelijk aan onttrekking, in verband met budgetoverheveling bij vaststellen jaarrekening in jaar T + 1).

Reserve investeringsfonds

Nummer: R1100
Begrotingsprogramma: Algemeen financieel beleid
Beleidsthema: Reserves en voorzieningen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	4.000.000	4.000.000	4.000.000

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	4.000.000	4.000.000	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	4.000.000	4.000.000	0

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
De middelen uit het fonds kunnen worden ingezet voor cofinanciering voor de Provinciale investeringsagenda en/of andere grote investeringsagenda's. Het gaat dan om ontwikkelingen binnen de TRZ, maar ook om ontwikkelingen elders in de stad.

Startdatum: 23-4-2020

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/27c34261-3387-4b5a-93a9-2e0556cec4dd?documentId=cab4ae62-4aa6-4ed9-811d-dc81b7bc4b67&agendaItemId=6abac849-b01e-4bbc-84fa-63bd522d9a41

Bijzonderheden
Bij het vaststellen van het Herstelplan 2020-2024 (Rb 23-4-2020) is besloten deze reserve in te stellen. Deze reserve is gevoed vanuit de volgende gereserveerde middelen: 400 meter ijsbaan in de algemene reserve (500.000), reserve ijsbaan/TRZ (€ 2,5 miljoen) en algemene reserve Grondexploitatie (1 miljoen).

Bestemmingsreserve corona

Nummer: R1110
Begrotingsprogramma: Algemeen financieel beleid
Beleidsthema: Reserves en voorzieningen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	0	0	1.171.903

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	1.171.903	1.171.903	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	1.171.903	1.171.903	0
Eindstand	0	0	0

Verklaring afwijking

Geen afwijking. We stellen voor deze reserve af te sluiten.

Doel

Op het moment dat er sprake is van extra coronalasten die niet opgevangen kunnen worden uit de overig hiervoor beschikbaar gestelde coronamiddelen, kan een beroep worden gedaan op deze bestemmingsreserve.

Startdatum: 30-6-2022

Einddatum: 31-12-2024 (naar verwachting)

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/864f75f5-eeb1-422d-ab7d-4913c1956289?documentId=fc42e518-9878-4fa4-9d88-b72d93d162e9&agendaItemId=3bc1e0d5-1cde-42b2-a2a4-0612028a61f7

Bijzonderheden

Bij de Jaarrekening 2021 (Rb 30-6-2022) is besloten de overige resterende corona steunmiddelen van € 1,6 miljoen, waarbij nog geen concrete plannen zijn om deze specifiek in te zetten, toe te voegen aan een nieuw te vormen "Bestemmingsreserve corona".
Er worden geen corona gerelateerde uitgaven verwacht. Daarom is bij de Slotwijziging 2023 besloten het resterende deel van deze reserve vrij te laten vallen.

Reserve Oekraïnefonds

Nummer: R1120
Begrotingsprogramma: Algemeen financieel beleid
Beleidsthema: Reserves en voorzieningen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	0	0	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	425.000	425.000	0
Onttrekking	52.000	54.379	-2.379
Eindstand	373.000	370.621	-2.379

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Deze middelen kunnen ingezet worden voor hulp en wederopbouw in Oekraïne.

Startdatum: 6-7-2023

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/9a468327-8038-4609-b09f-12c7e7bbec71?documentId=bdf49d88-7be5-4ead-b998-c8e88c0acba9&agendaItemId=9639348f-7cbc-47df-8203-beb97d81075d

Bijzonderheden
In 2022 heeft de gemeente van het Rijk middelen ontvangen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Deze middelen zijn niet allemaal besteed. Uit navraag bij het ministerie is gebleken, dat de overgebleven inkomsten voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne (Regeling opvang ontheemden Oekraïne en Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne) behouden kunnen blijven. Dat niet alle middelen zijn ingezet komt o.a. door het feit dat Univé haar locatie vrijwel kosteloos ter beschikking heeft gesteld voor de opvang. Indien hiervoor wel huur in rekening zou zijn gebracht zou dit rond de € 425.000 hebben bedragen. Om deze middelen beschikbaar te houden voor Oekraïne is dit bedrag gestort in de reserve Oekraïnefonds. Met dit fonds kan een deel van deze overgebleven middelen ten goede komen aan de wederopbouw van Oekraïne.

Er zijn twee Asser organisaties die twee Oekraïense regio's ondersteunen met hulp en wederopbouw. Met de inzet van deze middelen kan aangesloten worden bij deze bestaande initiatieven, zodat de overheden in deze regio's hulp en kennis kunnen gebruiken bij de wederopbouw van hun gemeenschappen.

Reserve groot onderhoud

Nummer: R1130

Begrotingsprogramma: Algemeen financieel beleid

Beleidsthema: Reserves en voorzieningen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	0	0	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	14.839.991	14.839.991	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	14.839.991	14.839.991	0

Verklaring afwijking

Geen afwijking.

Doel

Deze middelen kunnen ingezet worden ter dekking van de toekomstige onderhoudslasten van het gemeentelijk vastgoed.

Startdatum: 6-7-2023

Einddatum: 31-12-2023

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/9a468327-8038-4609-b09f-12c7e7bbec71?documentId=bdf49d88-7be5-4ead-b998-c8e88c0acba9&agendaItemId=9639348f-7cbc-47df-8203-beb97d81075d

Bijzonderheden

Op basis van de Notitie MVA (commissie BBV), paragraaf 7.5, dient er aan een onderhoud-voorziening een actueel beheerplan te liggen van maximaal 5 jaar. De beheerplannen worden in 2023 geactualiseerd aan de hand van de inspectierapporten voor de begroting 2024. Deze zijn voornamelijk gericht op de staat van het onderhoud en daarnaast zal deze actualisering vertaald worden naar de toekomstige bestedingen van onderhoudskosten. Als gevolg van het feit dat er geen actuele beheerplannen per 31-12-2022 beschikbaar waren moesten de onderhoudsvoorzieningen in de jaarrekening 2022 vrijvallen ten gunste van het resultaat. De onderhoudsvoorzieningen hadden ultimo 2022 een totale balanswaarde van € 14,8 miljoen. Aangezien deze middelen wel benodigd zijn voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen tijdelijk ondergebracht in een bestemmingsreserve groot onderhoud (conform paragraaf 7.5.3. van de notitie MVA). Na actualisatie van de onderhoudsplannen zullen de noodzakelijke onderhoudsvoorzieningen weer worden gevormd.

Preventiereserve sociaal domein

Nummer: R2030

Begrotingsprogramma: Meedoen in Assen

Beleidsthema: Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	0	0	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	4.000.000	4.000.000	0
Onttrekking	290.000	301.835	-11.835
Eindstand	3.710.000	3.698.165	-11.835

Verklaring afwijking

De uitgaven blijven achter bij de begroting, doordat een deel van de uitgaven gedekt worden uit de SPUK-uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). GALA heeft voor een groot deel dezelfde doelstelling als het Preventiefonds (het voorkomen of beperken van de vraag naar geïndiceerde zorg). Naast deze specifieke rijksmiddelen kunnen ook nog NPO-middelen worden ingezet in plaats van het Preventiefonds. Verder is sprake van krapte in personeel bij onze lokale partners voor uitwerking en uitvoering van de plannen. Door meer uitgaven dan ingeschat bij de slotwijziging is de benodigde onttrekking aan de reserve hoger.

Doel

Deze middelen worden ingezet op preventie via een wijkgerichte aanpak d.m.v. het ondersteunen van initiatieven vanuit de wijk. We willen met gerichte opdrachten de beweging in de wijken gericht op ontmoeting en laagdrempelige voorzieningen aanjagen.

Startdatum: 10-11-2022

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/78ad4e22-d8ce-4ea2-976f-1458b8d70dd4?documentId=7e1b2253-cf0f-4958-8c61-c60514c0a8fe&agendaItemId=20632cd9-f28a-41b2-9596-20058a20e4d5

Bijzonderheden

Ter uitvoering van het Bestuursakkoord "Dichtbij en daadkrachtig 2022-2026" is bij de behandeling van de Programmabegroting 2023 op 10 november 2022 besloten deze reserve vanaf 2023 te vormen.

Reserve jongerenbeleid

Nummer: R3085
Begrotingsprogramma: Meedoen in Assen
Beleidsthema: Jeugdzorg

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
0	0	0	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	1.000.000	1.000.000	0
Onttrekking	165.000	131.789	33.211
Eindstand	835.000	868.211	33.211

Verklaring afwijking

Door minder uitgaven op het jongerenbeleid '22-'26 is de benodigde onttrekking aan de reserve lager.

Doel

Door vorm en inhoud te geven aan jongerenparticipatie wil de gemeente de positie van jongeren versterken en hen actief betrekken bij de lokale democratie.

Startdatum: 10-11-2022

Einddatum: Onbepaalde tijd

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/685808f6-0e54-466a-848d-9446cfde7027?documentId=8d940973-1708-4d33-84c2-58a0804d9e63&agendaItemId=190e003c-e40a-43e1-8af3-5c44f54db1eb

Bijzonderheden

Ter uitvoering van het Bestuursakkoord "Dichtbij en daadkrachtig 2022-2026" is bij de behandeling van de Programmabegroting 2023 op 10 november 2022 besloten deze reserve vanaf 2023 te vormen. Voor de komende vier jaar is in totaal € 1 miljoen beschikbaar. Op 21 september 2023 zijn de uitgangspunten voor jongerenparticipatie zoals beschreven in de startnotitie 'Beleid voor en door jongeren' vastgesteld. In deze startnotitie is voorgesteld om deze middelen te verdelen over randvoorwaarden en organisatie en activiteiten voor en door jongeren. De praktijk wijst uit dat er voor een goede uitvoering van participatietrajecten ongeveer één vijfde van het budget gaat zitten in het organiseren en ondersteunen en het ontwikkelen van (online) tools, promotiecampagnes en zichtbaarheid. Vanaf het begin zal stevig geïnvesteerd worden in promotie en zichtbaarheid. € 800.000 (80%) blijft beschikbaar voor directe activiteiten voor en door jongeren. Daarbij is onderscheid gemaakt in ambities van de gemeente: inzet op preventie, eenzaamheid en mentale versterking van jongeren € 475.0000 (47.5%) en de jongerenbegroting € 326.000 (32.6%) waarbij jongeren besluiten over de bestemming van de middelen.

Reserve stimulering economisch beleid

Nummer: R4170

Begrotingsprogramma: Werken in Assen

Beleidsthema: Economische ontwikkeling en innovatie

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
795.160	50.000	50.000	695.059

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	695.059	695.059	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	170.500	183.504	-13.004
Eindstand	524.559	511.555	-13.004

Verklaring afwijking

Door meer uitgaven dan ingeschat bij de slotwijziging is de benodigde onttrekking aan de reserve hoger.

Doel

Cofinanciering projecten die lokale en regionale economie stimuleren.

Startdatum: 12-5-2011

Einddatum: Onbepaalde tijd

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/1ce09529-27a4-421c-800a-7f71368e7472?documentId=6a5e0036-23b8-4c33-a3bd-1122ae592fe1&agendaItemId=b5d259b5-ca5e-4bda-97c1-f71d32c6ea4a

Bijzonderheden

De reserve is ingesteld door de raad op 12 mei 2011. In 2016 is de naam van de reserve gewijzigd van reserve cofinanciering regionaal economisch beleid in reserve stimulering economisch beleid. Op 17 februari 2022 heeft de raad besloten € 700.000 in deze reserve te storten voor de uitvoering van het actieplan Vrijetijdseconomie (VTE) ter dekking van de uitgaven 2022-2027.

Reserve investeringsbijdrage Groningen Airport Eelde (GAE)

Nummer: R4300

Begrotingsprogramma: Wonen in Assen

Beleidsthema: Bereikbaarheid, verkeer en vervoer

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
1.279.397	1.164.397	898.285	751.285

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	751.285	751.285	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	751.285	751.285	0
Eindstand	0	0	0

Verklaring afwijking

De huidige aandeelhouders van Groningen Airport Eelde hebben besloten de subsidieafspraken met GAE te herzien vanaf boekjaar 2024. De gemeente Assen als niet (meer) aandeelhouder doet niet meer mee met de nieuwe afspraken. De oude afspraken worden naar verwachting in december 2023 afgewikkeld. De voorgestelde afwikkeling door de aandeelhouders houdt voor Assen in dat de middelen die wij nog beschikbaar hebben in onze reserve GAE niet meer aangewend hoeven te worden voor subsidieverstrekking aan GAE. In 2023 keren wij een bedrag uit van € 517.702. Het resterende bedrag van € 233.583 valt vrij. We stellen voor deze reserve af te sluiten.

Doel

Uitvoering businessplan Groningen Airport Eelde (GAE).

Startdatum: 19-10-2017

Einddatum: 31-12-2023

Raadsbesluit

https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/2aef8354-43fe-40b5-a3e5-a8409646aa65?documentId=3ed6e62a-32d7-4467-a49c-b6731eb4f04e&agendaItemId=5b73357b-ea06-46cd-84fa-54f951173575

Bijzonderheden

De reserve is door de raad ingesteld op 19 oktober 2017. In 2017 is een investeringsreserve van € 2,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het toekomstscenario 'investeren' voor Groningen Airport Eelde (GAE) in de periode 2017-2026. In 2021 heeft Assen haar 10% belang in GAE verkocht aan de gemeente Tynaarlo.

Exploitatiereserves

Reserve maatschappelijk renderende investeringen (MRI)

Nummer: R1060
Begrotingsprogramma: Algemeen financieel beleid
Beleidsthema: Reserves en voorzieningen

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
5.551.441	4.931.367	4.345.131	3.793.344

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	3.793.344	3.793.344	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	3.793.344	3.793.344	0
Eindstand	0	0	0

Verklaring afwijking

Geen afwijking. De resterende middelen van € 3,8 miljoen zijn toegevoegd aan de algemene reserve. We stellen voor deze reserve af te sluiten.

Doel

Dekking van de in de gemeentebegroting tot uitdrukking komende lasten als gevolg van gerealiseerde grootschalige en maatschappelijk renderende investeringen uit het collegeprogramma 2010-2014.

Startdatum: 11-11-2010

Einddatum: 31-12-2023

Raadsbesluit

Bijzonderheden

Vorming, bestemming en jaarlijkse vrijval berusten op besluitvorming van het Uitvoeringsprogramma 2011-2014 en de daar onderdeel van uitmakende bezuinigingen (programma algemene dekking). Het uitvoeringsprogramma is gelijktijdig met de Begroting 2011 door de raad vastgesteld.
De reserve is destijds gevormd door € 10 miljoen van de verkoopopbrengst van de Essent aandelen af te zonderen en in een bestemmingsreserve te storten. De reserve is niet gekoppeld aan een specifieke investering, de jaarlijkse onttrekking dient als algemeen dekkingsmiddel.
Bij de Programmabegroting 2023 heeft de raad besloten de onttrekking uit de reserve MRI met ingang van 2023 te laten vervallen. Hiermee geven we invulling aan de voorwaarde van de provinciale toezichthouder bij de uitvoering van het Herstelplan 2020-2024.

Reserve De Nieuwe Kolk

Nummer: R4130
Begrotingsprogramma: Aantrekkelijk Assen
Beleidsthema: Kunst en cultuur

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
15.744.381	18.960.777	17.597.071	16.333.818

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	16.333.818	16.333.818	0
Toevoeging	294.000	294.009	9
Onttrekking	15.318.000	15.315.000	3.000
Eindstand	1.309.818	1.312.827	3.009

Verklaring afwijking
Geen afwijking.

Doel
Inzet als exploitatiereserve voor exploitatietekorten.

Startdatum: Ingesteld voor 2010.

Einddatum: 31-12-2024

Raadsbesluit
https://assen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/e8b2e381-0150-4899-ad32-544752b50bec?documentId=2cb5fd2e-b5e8-4f02-9084-bb60faa1f9c1&agendaItemId=24977853-8aba-4a3c-b4b2-3c180a910076

Bijzonderheden

Met de vaststelling van het Herstelplan 2020-2024 op 23 april 2020 is besloten om de te korte looptijd van de amortisatiereserve DNK op te lossen. Ter uitvoering van dit besluit dient de jaarlijkse onttrekking uit twee afzonderlijke bestemmingsreserves in totaliteit met € 125.000 verlaagd te worden. Door de historische achtergrond is hier sprake van twee afzonderlijke bestemmingsreserves voor hetzelfde Doel (voor de gedeeltelijke inzet van de opbrengst van de verkoop van Essent-aandelen ten behoeve van De Nieuwe Kolk is destijds een specifieke reserve gevormd).
Uit praktische overwegingen is bij Voortgangrapportage 2020 (Rb 5-11-2020) besloten deze bestemmingsreserves "Reserve opbrengst Essent-aandeel DNK" en "Reserve De Nieuwe Kolk" samen te voegen tot een bestemmingsreserve "Reserve De Nieuwe Kolk".
Bij de Programmabegroting 2024 heeft de raad besloten de onttrekking uit de reserve MRI met ingang van 2025 te laten vervallen. Hiermee geven we invulling aan de voorwaarde van de provinciale toezichthouder bij de uitvoering van het Herstelplan 2020-2024. Concreet:
· De exploitatiereserve DNK wordt opgeheven en het resterende saldo van € 14,1 miljoen valt vrij.

· € 5,2 miljoen van de huidige boekwaarde DNK wordt afgeboekt ten laste van de vrijvallende middelen exploitatiereserve DNK met als Doel de feitelijke levensduurcyclus te herstellen.
· Invulling wordt gegeven aan de gebouw gerelateerde investeringsopgave DNK van € 7,9 miljoen.
· Een nieuwe kapitaalreserve DNK wordt gevormd, die ingezet wordt voor de dekking van de kapitaallasten die voortvloeien uit de investeringsopgave DNK.

Voorzieningen
Diverse onderhoudsvoorzieningen gebouwen

Voorziening onderhoud sociale culturele accommodaties

Nummer
V3060

Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
226.198	252.936	270.354	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	291.854	281.535	-10.319
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	291.854	281.535	-10.319

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud stadhuis

Nummer
V3070
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
689.156	339.314	488.927	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	564.509	521.295	-43.214
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	564.509	521.295	-43.214

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud De Werf

Nummer
V3090
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
165.724	162.767	162.767	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	1.321	0	-1.321
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	1.321	0	-1.321

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud Buitenzorg

Nummer
V3100
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
227.781	249.407	266.306	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	291.756	291.276	-480
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	291.756	291.276	-480

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud ICO-gebouw

Nummer
V3150
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
325.646	324.027	347.343	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	399.843	366.502	-33.341
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	399.843	366.502	-33.341

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening groot onderhoud schoolgebouwen

Nummer
V3190
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
76.964	76.964	0	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	0	0	0

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud kunstwerken

Nummer
V3250
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
3.217.676	2.996.269	2.980.137	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	3.148.137	0	-3.148.137
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	3.148.137	0	-3.148.137

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Voor het onderhoud van civiele kunstwerken zijn nog geen actuele beheersplannen beschikbaar.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van civiele kunstwerken.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Voor het onderhoud van civiele kunstwerken zijn nog geen actuele beheersplannen beschikbaar. Voor het toekomstig groot onderhoud van de civiele kunstwerken is een bedrag van € 3,2 miljoen benodigd. In 2024 zal hiervoor opnieuw de voorziening civiele kunstwerken worden gevormd. Daarnaast moet in 2024 een afwaardering in de balans plaatsvinden van activa die als onderhoud zijn gekwalificeerd.

Voorziening onderhoud binnensportaccommodaties

Nummer
V3260
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
1.472.255	1.113.359	1.266.233	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	1.423.185	1.319.746	-103.439
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	1.423.185	1.319.746	-103.439

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud gebouwen begraafplaatsen

Nummer
V3270
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
31.212	34.662	35.662	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	34.979	25.647	-9.332
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	34.979	25.647	-9.332

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud gebouwen kinderopvang

Nummer
V3290
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
23.299	23.299	0	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	0	0	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	0	0	0

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud MFA Het Schakelveld

Nummer
V3310
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
1.043.389	1.164.934	1.354.876	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	1.531.156	1.486.150	-45.006
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	1.531.156	1.486.150	-45.006

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud scholen Kloosterveste

Nummer
V3320
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
437.535	497.035	554.358	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	632.958	609.456	-23.502
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	632.958	609.456	-23.502

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud MFA wethouder Bergerweg

Nummer
V3330
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
475.855	499.008	509.879	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	547.879	236.820	-311.059
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	547.879	236.820	-311.059

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud MFA De Componist

Nummer
V3340
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
86.697	114.297	146.297	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	186.497	146.900	-39.597
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	186.497	146.900	-39.597

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud MFA Markehuus

Nummer
V3360
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
194.347	165.548	155.374	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	128.677	24.714	-103.963
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	128.677	24.714	-103.963

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud MFA Pittelo

Nummer
V3370
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
296.977	371.977	412.283	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	470.028	443.400	-26.628
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	470.028	443.400	-26.628

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud MFA KV Welzijn

Nummer
V3380
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
488.777	511.777	540.777	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	574.777	571.573	-3.204
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	574.777	571.573	-3.204

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud MFA Vuurvogel

Nummer
V3390
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
58.316	71.526	75.626	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	80.426	80.426	0
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	80.426	80.426	0

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud MFA Boomgaard

Nummer
V3420
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
92.296	101.764	55.391	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	77.402	76.024	-1.378
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	77.402	76.024	-1.378

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud MFA Epe 83

Nummer
V3430
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
268.866	305.366	297.561	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	309.061	249.909	-59.152
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	309.061	249.909	-59.152

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud buitensportaccommodaties

Nummer
V3450
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
388.182	395.504	535.589	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	632.043	577.705	-54.338
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	632.043	577.705	-54.338

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud De Nieuwe Kolk

Nummer
V3460
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
512.966	536.933	577.433	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	617.933	577.705	-40.228
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	617.933	577.705	-40.228

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud Milieupark

Nummer
V3480
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
32.080	31.820	52.530	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	83.530	0	-83.530
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	83.530	0	-83.530

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud MFA Assen-Oost

Nummer
V3490
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
133.702	193.332	255.032	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	328.932	324.835	-4.097
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	328.932	324.835	-4.097

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud Duurzaamheidscentrum Assen (DCA)

Nummer
V3500
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
92.963	130.463	157.663	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	191.763	188.729	-3.034
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	191.763	188.729	-3.034

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud parkeergarages

Nummer
V4210
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
1.243.029	1.236.148	1.589.159	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	2.012.311	1.868.803	-143.508
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	2.012.311	1.868.803	-143.508

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud strategische eigendommen

Nummer
V4220
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
64.107	67.007	85.507	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	88.280	0	-88.280
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	88.280	0	-88.280

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening onderhoud sociale huurwoningen

Nummer
V4240
Begrotingsprogramma: Vastgoed en Grondbedrijf/Wonen in Assen
Beleidsthema: Vastgoed/Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
145.331	178.931	207.431	0

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	0	0	0
Toevoeging	190.752	76.520	-114.232
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	190.752	76.520	-114.232

Verklaring afwijking
Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd. Het geactualiseerde beheersplan is de basis voor de toevoeging.

Doel
Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de lasten die verband houden met het (groot) onderhoud van vastgoed.

Startdatum: 1-1-2023

Einddatum:

Bijzonderheden
Als gevolg van het feit dat in de jaarrekening 2022 geen actuele beheersplannen beschikbaar waren voor de onderhoudsvoorzieningen moesten deze vrijvallen ten gunste van het resultaat. Aangezien deze middelen wel benodigd waren voor het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zijn deze middelen middels de resultaatbestemming 2022 gestort in een bestemmingsreserve voor groot onderhoud. Voor het onderhoud van vastgoed zijn nieuwe beheersplannen opgesteld en hierdoor konden weer nieuwe onderhoudsvoorzieningen worden gevormd.

Voorziening rioolbeheer groot onderhoud

Voorziening onderhoud rioolbeheer

Nummer: V3120
Begrotingsprogramma: Wonen in Assen
Beleidsthema: Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
10.034.981	7.128.414	4.533.776	4.523.097

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	4.523.097	4.523.097	0
Toevoeging	532.000	532.000	0
Onttrekking	1.315.621	287.176	1.028.445
Eindstand	3.739.476	4.767.921	1.028.445

Verklaring afwijking

Doordat er minder groot onderhoud aan riolering en waterbodems is uitgevoerd in 2023 is de onttrekking aan de voorziening lager uitgevallen.

Doel

Voorziening onderhoud riolering (art.44 lid 1c BBV): Deze voorziening zal worden ingezet voor projecten uit het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP).

29-1-2009

Startdatum:

Einddatum: Onbepaalde tijd

Bijzonderheden

Voorziening rioolbeheer derden

Voorziening rioolbeheer derden

Nummer: V3125
Begrotingsprogramma: Wonen in Assen
Beleidsthema: Openbare ruimte

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
3.771.235	3.283.594	2.043.676	1.069.479

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	1.069.479	1.069.479	0
Toevoeging	0	291.451	291.451
Onttrekking	485.424	392.482	92.942
Eindstand	584.055	968.448	384.393

Verklaring afwijking

Deze voorziening dient als ‘egalisatievoorziening’ om zodoende grote schommelingen in de tarieven te voorkomen. De toevoeging betreft het resultaat van rioolbeheer in 2023. In 2025 wordt dit resultaat verwerkt in de rioolheffing. De lagere onttrekking is het gevolg van minder uitgaven aan verduurzaming (regentonnen en daken) en de operatie Steenbreek.

Doel

Voorziening middelen derden riolering (art.44 lid 2 BBV): Dit betreffen bijdragen van derden (baten van de rioolheffing) die ingezet worden ten behoeve van tariefegalisatie. Binnen een redelijke termijn dienen deze middelen ingezet worden ter bestrijding van de lasten waarvoor de rioolheffing is opgelegd**.**

Startdatum29-1-2009

Einddatum:

Onbepaalde tijd

Bijzonderheden

Voorziening pensioenverplichting (oud) bestuurders

Voorziening pensioenverplichtingen (oud)bestuurders

Nummer: V2010

Begrotingsprogramma: Samenwerken aan Assen

Beleidsthema: Bestuur

Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
5.183.406	6.250.371	6.169.307	5.026.112

Saldoverloop

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	5.026.112	5.026.112	0
Toevoeging	0	625.155	625.155
Onttrekking	0	0	0
Eindstand	5.026.112	5.651.267	625.155

Verklaring afwijking

In 2023 is sprake van een toevoeging van € 1.022.000 door een waardeoverdracht van twee wethouders, Door een stijging van de rentefactor is de benodigde contante waarde per 31 december 2023 lager waardoor in 2023 een vrijval ten gunste van het resultaat heeft plaatsgevonden van € 189.000. Hier tegenover staat een onttrekking van € 208.000 wegens in 2023 betaalde pensioenuitkeringen, zodat per saldo sprake is van een toevoeging van € 625.000.

Doel

Pensioenverplichtingen aan voormalige wethouders en huidige wethouders waarvan de pensioenen in eigen beheer worden uitgevoerd. Dit is een voorziening voor nog niet ingegaan pensioen.

Startdatum: 1-1-2014

Einddatum: Onbepaalde tijd.

Bijzonderheden

Omvang wordt gebaseerd op actuariële berekening.

Overige voorzieningen

Voorziening dubieuze debiteuren

Nummer: V1100

Begrotingsprogramma: Beleidsthema: Saldoverloop 2019 - 2022

Stand ultimo 2019	Stand ultimo 2020	Stand ultimo 2021	Stand ultimo 2022
140.668	208.436	225.601	231.785

Saldoverloop 2023

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking 2023
Beginstand	231.785	231.785	0
Toevoeging	0	66.313	66.313
Onttrekking	25.000	98.946	-73.946
Eindstand	206.785	199.152	-7.633

Verklaring afwijking

Doel

Jaarlijks dient een inschatting van het risico van oninbare debiteuren plaats te vinden. Hiervoor wordt een voorziening getroffen.

Startdatum: 9-3-2017

Einddatum: Onbepaalde tijd

Bijzonderheden

Berekening conform vastgesteld collegebesluit van 15 maart 2018 op basis van de vastgestelde percentages per jaarschijf:
jaar t>-4 of -4: 100%
jaar t-3: 75%
jaar t-2: 50%
jaar t-1: 25%
Deze collectieve waardering bij de jaarafsluiting wordt gebaseerd op kennis en algemeen inzicht in de debiteuren.

5. Indicatoren

Indicator	Eenheid	Assen	Nederland	Jaar
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	4	8	2022
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	4,8	4,3	2023
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	per 1.000 inwoners	9,4	5,8	2023
Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	1	1,3	2023
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	4	2,5	2023
Functiemenging	%	56,5	53,8	2022
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	135,9	174,1	2022
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	0,5	4,2	2022
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	21	24	2022
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2,3	2,4	2022
Niet-sporters	%	51	46,4	2022
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	162	148	2022
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	21	33,1	2021
WOZ-waarde - Woningen totaal	x € 1.000	278	368	2023
Nieuwbouw	per 1.000 woningen	4	9,3	2022
Demografische druk	%	75,3	70,3	2023
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden		814	860	2023
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden		888	942	2023
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	971	825,4	2022
Jongeren met een delict voor de rechter	%	1	1	2022
Kinderen in uitkeringsgezin	%	6	6	2022
Werkloze jongeren	%	3	1	2022
Netto arbeidsparticipatie	%	72,4	73,1	2023
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	423,3	344,8	2023
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	611	191,5	2023

Indicator	Eenheid	Assen	Nederland	Jaar
Jongeren met jeugd-hulp (aandeel jongeren tot 18 jaar)	% van alle jongeren tot 18 jaar	14,8	11,1	2023
Jongeren met jeugdbe-scherming (aandeel jongeren tot 18 jaar)	%	0,9	1	2023
Jongeren met jeugdre-classering (aandeel jon-geren van 12 tot 23 jaar)	%	0,5	0,3	2023
Cliënten met een maat-werkvoorziening Wmo	per 10.000 inwoners	850	710	2022

Waarstaatjegemeente.nl - peildatum 14 maart 2024

6. Verantwoording interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk toezicht

In de bijlage Interbestuurlijk Toezicht (IBT) geven wij aan hoe we medebewindstaken hebben uitgevoerd. De provincie heeft wettelijk de taak toezicht te houden op de uitvoering van medebewindstaken door gemeenten. Met medebewindstaken wordt hier bedoeld de taken die de rijksoverheid in wetten aan de gemeenten opdraagt om uit te voeren. Het gaat om het toezicht op die domeinen waarvoor de provincie als toezichthoudend orgaan is aangewezen. Dit is interbestuurlijk toezicht, kortweg IBT. Bij IBT gaat het om het toezicht van de ene overheid op de uitvoering van taken door de andere overheid.

Voor meer informatie zie
https://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/overheid-en-bestuur/interbestuurlijk

In de legenda betekent: groen = goed, oranje = voldoende, en rood = onvoldoende.

Stand van zaken	Kleur	Ja /Nee	Toelichting
Archief			
Totaalbeeld: is er reden voor extra aandacht?	Oranje	Nee	Dit heeft volop aandacht
Het beheer van zowel analoge als digitale overheidsinformatie voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem.	Rood	Nee	Het analoge gedeelte voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen. De kwaliteit m.b.t. digitale informatie voldoet (nog) niet aan toetsbare eisen Dit kwaliteitssysteem wordt de komende jaren stapsgewijs verder ingericht. In 2023 is grotendeels inzichtelijk gemaakt waar digitale informatie is opgeslagen. Dit is een eerste stap om toe te werken naar een kwaliteitsverbetering.
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht.	Oranje	Nee	Het analoge gedeelte is in goede, geordende en toegankelijke staat. Het optimaliseren van digitale processen die worden gearchiveerd in het centraal archiveringssysteem is voltooid. In 2023 is gestart met processen die buiten het centraal archiveringssysteem om worden afgehandeld en gearchiveerd. Een voorbeeld is het optimaliseren van de archivering en toegankelijkheid van de Vastgoedprocessen. In 2023 is er een werkende koppeling gerealiseerd tussen het CLO en het MP (centraal archiveringssysteem). Hiermee wordt de informatie vanuit de Omgevingswet opgeslagen in het centraal archiveringssysteem.
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt tijdig vernietigd dan wel overgebracht, openbaar gemaakt en beschikbaar gesteld.	Oranje	Nee	Voor het analoge proces is dit goed geregeld. In 2023 is een project gestart om in aanmerking komende fysieke archiefdelen te bewerken en (deels vervroegd) over te brengen naar het

Stand van zaken	Kleur	Ja /Nee	Toelichting
			Drents Archief. Vernietigingstermijnen van digitale processen, opgenomen in het centraal archiveringssysteem, zijn ingericht en vernietiging van in aanmerking komende processen is daarmee geborgd. De vernietigingsprocedure is geactualiseerd in overleg met de gemeentearchivaris. In 2023 is gestart met een vooronderzoek om te kijken of het mogelijk is om de videotulen (of een deel daarvan) over te brengen naar het e-depot. In 2024 wordt dit proces vervolgd.
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt duurzaam beheerd en is geplaatst in daartoe geëigende beheeromgevingen.	Oranje	Nee	We voldoen aan de eisen voor het analoge gedeelte. Het digitale gedeelte in het centraal archiveringssyteem wordt duurzaam beheerd. De komende jaren proberen we meer grip te krijgen op overige beheeromgevingen. Er is in 2023 gestart met een vooronderzoek om de videotulen onder te brengen in het e-depot. De intentie is om in 2024 te inventariseren welke digitale informatiebestanden hiervoor nog meer in aanmerking komen.
Er is een passend verbeterplan voor het archiefbeheer.	Groen	Ja	Er wordt continu gewerkt aan het verbeteren van het archiefbeheer. Hiervoor is in 2023 een ontwikkelbord DIV opgesteld met daarin uit te werken thema's en een planning. In 2023 is organisatiebreed gewerkt aan het opzetten van een i-keten model met als Doel een flinke verbeterslag te maken op het hele terrein van informatie. De Bedoeling is dat dit in 2024 wordt uitgerold. Het in 2022 opgezette project digitaal werken, archiveren en publiceren heeft in 2023 mooie resultaten behaald. Ook zijn er in 2023 incompanytrainingen geweest om te zorgen voor een bredere vakkennis bij team DIV.
Huisvesting statushouders			
Totaalbeeld: is er reden voor extra aandacht?	Oranje	Ja	Het is in 2023 niet helemaal gelukt de taakstelling te realiseren. Het toenemend aantal statushouders dat naast andere bijzondere Doelgroepen in Assen gehuisvest moet worden en het afnemend aantal mutaties (aanbod) geven een aanhoudende grote druk op de sociale huursector. Dit blijft een punt van zorg. Om meer huisvestingsmogelijkheden te creëren zet Assen met het project Groene Dijk in op realisatie van

Stand van zaken	Kleur	Ja /Nee	Toelichting
			ca. 150 flexwoningen voor o.a. huisvesting van statushouders.
1e helft van het jaar: Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling op het gebied van huisvesting van statushouders en heeft geen achterstand of loopt hierop in.	Groen	Ja	De netto taakstelling voor de eerste helft van 2023 bedroeg 71. Er zijn in deze periode 71 statushouders gehuisvest in Assen, overeenkomstig de taakstelling.
2e helft van het jaar: Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling op het gebied van huisvesting van statushouders en heeft geen achterstand of loopt hierop in.	Oranje	nee	De netto taakstelling voor de tweede helft van 2023 bedroeg 69. Er zijn in deze periode volgens het COA formeel 45 statushouders gehuisvest in Assen, 24 minder dan de taakstelling. Daarbij horen de volgende kanttekeningen:- De huisvesting van 1 persoon in De Boshof op 19 december is (nog) niet door het COA meegeteld. Deze wordt in januari 2024 alsnog geteld;- 5 AMV-ers die in 2023 zijn opgevangen in Assen zijn onterecht niet door het COA geteld voor de Assense taakstelling. Het COA is om opheldering gevraagd;- Een gezin van 7 personen dat op 12 december gehuisvest zou worden heeft de woning geweigerd. De weigeringsprocedure bij het COA loopt nog.
Monumenten			
Totaalbeeld: is er reden voor extra aandacht?	Groen	Ja	De Erfgoedvisie 2023-2027 gemeente Assen is op 25 mei 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.
Gemeente heeft bij de vaststelling van nieuwe bestemmingsplannen, of bij vrijstelling op bestaande plannen, aangegeven op welke wijze wordt omgegaan met in geding zijnde cultuurhistorische en archeologische waarden. Deze bestemmingsplannen zijn bestuurlijk vastgesteld.	Groen	Ja	We nemen deze onderwerpen standaard op in nieuwe bestemmingsplannen. Daarnaast toetsen we aan de archeologische beleidsadvieskaart en de cultuurhistorische waardenkaart.
Gemeente heeft een commissie ingesteld die adviseert over omgevingsvergunningen voor het aanpassen van een beschermd monument en vraagt deskundig advies bij vergunning-verlening waarbij cultuurhistorische en/of archeologische waarden aan de orde zijn.	Groen	Ja	Advies wordt gegeven door de commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK). Leden van de commissie zijn onder andere een monumentdeskundige en cultuurhistoricus.
Binnen de gemeente vindt adequaat toezicht en handhaving plaats op het gebied van monumenten en	Groen	Ja	Toezicht en handhaving hebben we opgenomen in het VTH-beleid en VTH-uitvoeringsprogramma.

Stand van zaken	Kleur	Ja /Nee	Toelichting
archeologie. Dit is tevens vastgelegd in documenten.			
Omgevingsrecht			
Totaalbeeld: is er reden voor extra aandacht?	Groen	Ja	VTH-jaarverslag en VTH-uitvoeringsprogramma is in 2023 tijdig aangeleverd bij de provincie.
Gemeente heeft een actueel beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), inclusief veiligheid, bouwplantoetsing, bodembeleid en een probleem- en risicoanalyse.	Groen	Ja	Het college heeft de nieuwe U&H strategie in 2023 vastgesteld, dit beleid gaat in per 1 januari 2024 bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet.
Gemeente heeft een consistent en duidelijk, bestuurlijk vastgesteld Jaarprogramma op het gebied van VTH, met voldoende operationele Doelen.	Groen	Ja	Het VTH-Uitvoeringsprogramma 2023 is vastgesteld.
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgesteld Jaarverslag op het gebied van VTH.	Groen	Ja	Het VTH-Jaarverslag 2022 is vastgesteld.
Uit het Jaarverslag blijkt dat Doelen en normen op het gebied van VTH zijn behaald volgens de wettelijke vereisten.	Groen	Ja	In het VTH-Jaarverslag hebben wij verantwoording over de resultaten afgelegd.
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgestelde kwaliteits-verordening op het gebied van VTH.	Groen	Ja	De raad heeft in december 2023 de Verordening vastgesteld gebaseerd op de Omgevingswet.
Ruimtelijke ordening			
Totaalbeeld: Is er reden voor extra aandacht?	Groen	Nee	
Gemeente beschikt voor het gehele grondgebied over actuele, bestuurlijk vastgestelde structuurvisiegroens) conform de wettelijke vereisten.	Groen	Ja	Zie voor het complete overzicht www.ruimtelijkeplannen.nl

Controleverklaring accountant

Volgt